

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 13:44:49)

Poštovane kolegice i kolege poslanici i poslanice,

Otvaram **Šestu posebnu sjednicu Prvog redovnog zasijedanja u 2021. godini** Skupštine Crne Gore 27. saziva. Kao što znate, dnevni red sjednice je Premijerski sat i poslanička pitanja. Prvi dio sjednice posvećen je Premijerskom satu u okviru kojeg pitanja predsjedniku Vlade postavljaju predsjednici klubova poslanika, odnosno ovlašćeni predstavnici klubova poslanika. Vrijeme za postavljanje pitanja predsjedniku Vlade iznosi najviše pet minuta, a predsjednik Vlade odgovara u trajanju najviše pet minuta.

Poslije datog usmenog odgovora, predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika koji je postavio pitanje ima pravo da komentariše odgovor u trajanju najviše tri minuta, a predsjednik Vlade da odgovori na komentar u trajanju najviše tri minuta. Predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika koji je postavio pitanje, nakon što predsjednik Vlade da odgovor na komentar, ima pravo da iznese stav na odgovor predsjednika Vlade u trajanju najviše do dva minuta.

Podsjećam da su pitanja predsjedniku Vlade, kojeg ovom prilikom pozdravljam zajedno sa njegovim saradnicima, članovima Vlade - ministrom Milatovićem i ministrom Stijovićem, postavili poslanici: Milan Knežević, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Demokratskog fronta, Nova srpska demokratija, Demokratska narodna partija, Ujedinjena Crna Gora i Radnička partija; Ivan Brajović, predsjednik Kluba poslanika Socijaldemokrata Crne Gore; Boris Bogdanović, predsjednik Kluba poslanika Demokrate, DEMOS, Mir je naša nacija; Ervin Ibrahimović, predsjednik Kluba poslanika Bošnjačke stranke; Branko Radulović, predsjednik Kluba poslanika Demokratskog fronta, Pokret za promjene; Fatmir Gjeka, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Socijaldemokratske partije Crne Gore i Albanske koalicije "Jednoglasano" i Suada Zoronjić, ovlašćena predstavnica Kluba poslanika Crno na bijelo.

Kolege poslanici pitanja predsjedniku Vlade postavljate naizmjenično - predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika parlamentarne većine, a potom predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika parlamentarne opozicije.

Prelazimo na postavljanje pitanja.

Riječ ima poslanik Milan Knežević.

Izvolite, poslanice Kneževiću.

MILAN KNEŽEVIĆ (27.05.21 13:47:11)

Izvinjavam se, kolega Milačić je prijavio proceduru koliko mi se čini. Greškom? Vjerovatno je malo uzbuđen zbog prisustva premijera. Nisu se gledali od jutros.

Slobodna Crna Goro i vi u ZIKS-u, na osnovu člana 187 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, predsjedniku Vlade Crne Gore, Zdravko Krivokapiću postavio sam sljedeće poslaničko pitanje:

Na osnovu Vaše izjave od 25. marta tekuće godine o Stevanu Simijanoviću da: "Uopšte nije opasan kao što se predstavlja, ali je pustio mamac na koji je neko uspio da se upeca", interesuju me Vaša saznanja o njegovim kontaktima u Crnoj Gori u ulozi u formiranju Vlade, čiji ste premijer, na čemu se zasniva Vaš, javno izneseni, stav o ovom licu.

Obrazloženje vezano za postavljeno pitanje daću na samom Premijerskom satu, a odgovor sam tražio u pisanoj formi koji sam dobio. Zahvaljujem na dobijenom odgovoru.

Imam obavezu u ime 233.275 građana Crne Gore koji su glasali "Za budućnost Crne Gore", čiji ste vi bili nosilac, gospodine Krivokapiću, /upadica/ 133, sljedeći put će biti 233.000, da upitam čija je naša Vlada. Jer, što vrijeme više prolazi, sve više se utvrđujemo u gorčini saznanja da je ova Vlada, čast izuzecima, sve manje onih koji su glasali za nju 30. avgusta i još manje onih koji su 4. decembra podigli ruku za nju u ovoj Skupštini da biste vi mogli formirati Vladu. Ovih 133.275 građana me pita da li je moguće da u ovoj Vladi mogu da budu ministri koji su 30. avgusta glasali za Demokratsku partiju socijalista ili za njoj bliske satelitske stranke iz bivšeg režima. Da li je moguće da u ovoj Vladi jedan od ministara podrži nosioca liste Demokratske partije socijalista u Nikšiću i poželi mu sreću na izborima koji su održani 14. marta? Da li je moguće da je glavni

pregovarač sa Evropskom unijom bila savjetnik Duška Markovića i pisala izborne programe Demokratske partije socijalista? Da li je moguće da je direktor Uprave za kadrove takođe bio jedan od jurišnika Demokratske partije socijalista itd? Potrošio bih čitav dan kada bih nabrajao kako je osvježilo, kao u Sahari u julu mjesecu. Sve se to filuje u jedan narativ, strah od povratka Mila Đukanovića. Sve se to predstavlja - čuti, ne pričaj ništa, vratiće se Milo. Ja sad želim da poručim čitavoj crnogorskoj javnosti da se Milo Đukanović više nikad neće vratiti. To su pokazali izbori u Nikšiću. To su pokazali izbori u Herceg Novom.

Sada Vas pozivam, gospodine Krivokapiću, da zajedno učinimo sve da se Đukanović nikad ne vrati. Da ovdje u Skupštini formiramo anketni odbor, da istražimo kako je opraio prvi milion, da otvorimo njegove kastodi račune, da vidimo čija je ničija kuća, da povežemo umrežena lica iz prve, druge familije i tajkunskih familija, koja su opljačkala, devastirala i uništila Crnu Goru u ovih 30 godina. Tvrdim Vam, gospodine Krivokapiću, da se Milo Đukanović nikad više neće vratiti.

Pozivam Vas da u ovoj Skupštini podržite leks specijalis, kojim ćemo konfiskovati imovinu svih ovih tajkuna i kriminalaca koji su uništili državu Crnu Goru i da to slijemo u budžet kako bi nadoknadili deficite. Tvrdim Vam da se Milo Đukanović neće vratiti i mislim da to treba da bude naša obaveza. Ali, ovih 133.275 građana se pita da li ambasade učestvuju u radu ove Vlade, da li su učestvovala u njenom formiranju i da li su svakodnevne čajanke, konsultacije i razgovori što u Vladi, što u ambadorskim rezidencijama doprinijele da imamo ovako porazne rezultate kakve imamo od 4. decembra.

Kad govorimo o ambasadama i kad govorimo o tom stranom uticaju, u jednom trenutku kada se sve prelamalo i kada su nas optuživali da smo uzeli 100 miliona evra da bi se Milo Đukanović vratio, jer ne želimo da podržimo ekspertsku vladu, koja nije ništa drugo nego vlada NVO "Ne damo Crnu Goru" i Građanskog pokreta URA, pojavi se naše gore list Stevan Simijanović. Pogledajte, građani Crne Gore, ovo egzotično lice, obaj egzotični obraz u kome je sadržana sva filozofija Kjerkegora, Aristotela, Ničea i Žan Pol Sarta. Ovaj čovjek je učestvovao u formiranju Vlade i u izbacivanju Demokratskog fronta iz Vlade. Na ovom "Vrisku" ala Edvard Munk može se vidjeti u njegovom jeziku izvjesna minduša. Vjerovatno da je ljubitelj italijanske rok grupe koja je pobijedila na Evroviziji, ali, u svakom slučaju, nije ljubitelj Demokratskog fronta. Ovaj mladi čovjek, naše gore list, se pojavljivao periodično u septembru, decembru, januaru mjesecu kada su se prelamale ključne stvari oko formiranja Vlade. Evo, da ne bude da mrzi Demokratski front, makar voli životinje. Ovo je čini mi se mops, ovaj mladi čovjek voli životinje. Vidite ovaj ushićeni pogled koji govori da je ljubav prema životinjama nekad veća i od ljubavi prema ljudima. Ovaj mladi gospodin je razgovarao sa najvećim zvaničnicima u postojećoj Vladi i ljudima koji se nalaze u bezbjednosnom sistemu. Ovaj mladi čovjek je koristeći određene mogućnosti, shodno funkciji, poziciji koju je pokrивao, dominantno doprinio da Demokratski front ne bude u Vladi.

I moja obaveza pred svim građanima Crne Gore je da to saopštim i da razotkrijem jednu konstruisanu zavjeru protiv onih koji su dali, bez lažne skromnosti, najveći doprinos u borbi protiv režima Mila Đukanovića. Protiv onih koji su hapšeni i zbog odbrane crkve, i zbog odbrane Ustava, i zbog odbrane zakona, koji su ovdje ležali ispred Skupštine mjesecima, koji su obišli svaki crnogorski grad, koji imaju više krivičnih prijava nego što imaju bilo kakvog benefita u ovoj državi. Jer - pojavio se ovaj dragi mladi čovjek, egzotičnog osmjeha i objasnio da međunarodni standardi ne idu sa Demokratskim frontom i ja sam mu zahvalan na tome. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 13:54:37)

Zahvaljujemo poslaniku Kneževiću.

Sada riječ ima predsjednik Vlade gospodin Krivokapić.

Pravo na odgovor. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (27.05.21 13:54:51)

Dragi građani, divni narode Crne Gore, poštovani predsjedniče, cijenjeni poslanici,
Kada slušam uvaženog kolegu Kneževića, mislim da se radi o jednom literarnom djelu, a ne o poslaničkom pitanju.

Ono što mogu da kažem, da ne bih pogriješio, ja ću da čitam, jer znam da je i ta moja izjava, koja je data vrlo jasno, izazvala ovakvu burnu reakciju, a ujedno je citirana samo u jednom dijelu. Molim Vas da u buduće koristite čitav citat, a ne ono što Vama odgovara.

Poštovani gospodine Kneževiću,

Indikativno je da ste Vi, kao predsjednik skupštinskog Odbora za bezbjednost i odbranu, postavili pitanje o pomenutom Stevanu Simijanoviću, obzirom na to da je odlukom pomenutog Odbora vršeno kontrolno saslušanje u vezi dobijanja informacija za navedeno lice, kada su Odboru bila dostavljena sva saznanja u vezi imenovanog i kada ste imali mogućnost da raspravljate u vezi svih detalja. S obzirom na to da su u pitanju tajni podaci, navedeno kontrolno saslušanje je održano u tzv. skupštinskoj "gluvoj sobi", kojom sjednicom ste Vi, najvjerovatnije, i predsjedavali. Dakle, Vaše pitanje predstavlja jedan poziv da eventualno iznesem neke tajne podatke, što naravno neću, a i ne smijem da uradim jer imam zakonsku obavezu da čuvam tajnost podataka. Vi biste trebali da znate, kao predsjednik skupštinskog odbora, da to isto važi i za Vas.

Dakle, sve informacije ste dobiti prilikom navedenog kontrolnog saslušanja. Jedino što mogu da kažem jeste da niko, apsolutno niko, nije izabrao ovu Vladu, do ja lično. Naravno, pregovarao sam, razgovarao, konsultovao se sa brojnim relevantnim institucijama, poslaničkim predstavnicima, ali nikada sa pomenutim gospodinom Simijanovićem. I ako pitate koja je ovo Vlada - narodna. To je najbolji odgovor. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 13:57:09)

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade.

Poslanik Knežević ima pravo na komentar. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (27.05.21 13:57:17)

Gospodine Krivokapiću,

Postavio sam Vam pitanje na osnovu onoga što ste Vi izjavili u javnosti, da je ovaj gospodin Simijanović imao neki mamac ili udicu, da on nije toliko opasan i da su se mnogi upecali na taj mamac. Ovo što ste Vi sad saopštili je potpuna replika Vama samom. Sve što sam ovdje iskazao ne postoji u tajnim podacima o kojima smo mi raspravljali u takozvanoj "gluvoj sobi". Mi smo u "gluvoj sobi" raspravljali o kontaktima Dritana Abazovića i Građanskog pokreta URE. Oni su makar bili poštteni, nisu ni krili da su se gledali sa njim, da su mu plaćali hotele, večere, obezbjeđivali pratnju, ali je ovdje problem ko se još gledao sa njim i ko je uticao da taj gospodin ima VIP status u Crnoj Gori. Vi tvrdite da se niste gledali sa njim, a ja tvrdim da jeste. Evo, tvrdim da jeste i pozivam Vas da zajedno odemo Vi i ja na poligraf. Ako se Vi ne budete sretali sa njim, ja ću da podnesem ostavku, a ako se Vi budete sretali sa njim, predlažem, da Vi podnesete ostavku.

Takođe, izuzev Dritana Abazovića, sa njim se sretao i biznismen Miodrag Daka Davidović. Uhapšen je ovaj gospodin Simijanović upravo u prostorijama gospodina Dake Davidovića, pod obrazloženjem da se radilo o falsifikovanim ispravama. Tvrdim Vam da ovo nisu falsifikovane isprave. Evo, slobodna Crna Goro i vi u ZIKS-u, taj Stevan Simijanović za koga su govorili da je ruski agent, da smo ga doveli mi iz Demokratskog fronta, vjerovatno sam ga zamijenio sa Šišmakovim i sa Popovim, je u stvari spoljni savjetnik u Stejt departmentu u ambasadi u Beču, pri misiji OEBS-a. Evo mu ovdje i pasoš Sjedinjenih Američkih Država, znači nije ruski, nego pasoš Sjedinjenih Američkih Država, a evo je, zamislite provida i privida, važi mu do 27. januara 2031. godine lična karta, dobio je 27. januara 2021. godine crnogorsku ličnu kartu - baš u danima kada je dolazio u Crnu Goru, a ovdje ima i vozačku dozvolu države Mičigen.

Tvrdim Vam da ovo nisu falsifikovani dokumenti, falsifikovane isprave. Da su bili falsifikovani dokumenti i falsifikovane isprave, ovaj čovjek bi bio uhapšen. On bi bio sad u istražnom zatvoru i protiv njega bi se vodio postupak. Ali on nije uhapšen, nego je volšebno

pušten, a još su mu vraćena dva telefona. Dobro bi bilo da vidimo sa kime je sve kontaktirao, sa kime je sve razmenjivao poruke, da vidimo bazne stanice i kakav je opseg funkcionisanja on imao. Zna li zašto, gospodine Krivokapiću? Zato što, kad malo bolje sve ovo izanalizirate, dođete do jasnog saznanja da jedino se nije gledao sa Demokratskim frontom, a mislim da se nije gledao ni sa Demokratama. Jasno je zašto mi nismo bili u Vladi. Svi sa kojima se gledao, kad kažem Demokratski front, izvinjavam se, mislim na našu koaliciju, gospodine Jokoviću, vi možete da proceduralno reagujete, zamolio bih Vas da ne izvodimo kate sad ovdje. Zna da sam mislio isto na vas, jer ste i vi ostali izopšteni iz Vlade i kratkih rukava, a niste se uhvatili na mamac.

Želim da još jednom potvrdim, pritvrdim i utvrdim da je ovaj čovjek, ova lutilica, ovaj probisvijet, vagabundo, došao u poziciju da opredjeljuje ko može da dođe u Vladu, a ko ne može da dođe u Vladu. Ovaj čovjek sastajao se, ponavljam još jednom, sa najvećim zvaničnicima Vlade Crne Gore, a nažalost i sa predstavnicima Mitropolije crnogorsko-primorske, što je veoma indikativno i što je veoma opasno (imajući u vidu ljude koji su mu bili posrednici). Pitam Vas sad: Ko su ti ljudi koji su Vama predočili i predložili ovoga Simijanovića za ove kontakte koje je on obavljao po Crnoj Gori?

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 14:02:18)

Zahvaljujemo poslaniku Kneževiću.

Sada pravo odgovora na komentar ima predsjednik Vlade. Izvolite, predsjedniče Vlade.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (27.05.21 14:03:00)

... ne mogu da shvatim ovakve konstatacije koje vrijeđaju dostojanstvo bilo kog ozbiljnog čovjeka. Rekao sam Vam i napisao da se nikada nijesam sreo sa gospodinom Simijanovićem. Možda sam sreo u prolazu negdje, a da nijesam /upadica/ nemojte - aha, kao što se srećem sa brojnim ljudima, ne znajući ko su i što su. Ako Vi želite da pravite pozorište u kući kao što ste do sada, a ovoga puta Vam je uzor Balkanski špijun, mislim da ste na pogrešnoj adresi. Ovdje se radi o vrlo jasnim stvarima kojima DF pokušava već od 04. decembra da okrene narod protiv ove Vlade. Ova Vlada je narodna i nikakav pokušaj Demokratskog fronta, koji je učestao, stalan i sa nevjerovatnim pritiskom, neće ni ovoga puta proći. Zna se zašto ste vi ovu aferu napravili, kao i aferu koja je već pripremljena. Ja treba da budem izdajnik i naroda, i države, i sad u zadnjem trenutku i crkve. Neće Vam to proći, to Vam garantujem, jer istina pobjeđuje, a ne Vaše insinacije. Možemo da idemo na bilo koji poligraf, bez ikakvog opterećenja. Nemojte sada slikama sa kojima je javnost već upoznata da pravite dramu da se nešto desilo od strane Simijanovića prikrom sastavljanja ove Vlade. To nije tačno i to mogu da Vam potvrdim na bilo koji način. Možete da me skenirate kako hoćete - doći ćete do istog zaključka. Ovo je jedna priča koja ima isti kontinuitet. I ako ne želite ovu Vladu, pošteno je da joj kažete ono što možda i Vi želite - da ona ne treba više da vlada Crnom Gorom. Ali, to ne može da se radi ucjenama, pritiskom, izmišljanjem ovakvih afera. Vi ste u Vašem jednom tekstu rekli da ste krenuli u privatnu avanturu, ne znam kako Vi to zovete, istraživanja vezano za gospodina Simijanovića. Ako ste to radili, onda Vi ne vjerujete ovim institucijama. Vi ste poslanik. /Upadica/ Molim Vas, gospodine Radunoviću, /upadica/ Dobro, normalno je da ne treba da vjerujete nikome. Trebate samo Bogu da vjerujete.

Ono što je najvažnije jeste da u ovom trenutku ja Vam tvrdim da je pokušaj kojim ste krenuli pogrešan put ne kao što ste na početku rekli - da li će se vratiti ovaj ili onaj. To je najmanje važno. U ovoj Vladi nema čovjeka koji se prebrojava po krvnim zrcima; nema čovjeka koga je crkva postavila. Vi ste od početka imali ovakav sistem: crkva, pa nevladina organizacija, pa vijesti, pa sada Simijanović. Na kraju će doći do toga da ja ništa ne znam i ne umijem ništa da odlučim. Mislim da ste na pogrešnom putu i volio bih da mi tražimo jedinstvo, a ne razdore koji u ovom trenutku odgovaraju samo jednoj strani. Nemojte da kažem i koju grublju riječ za taj dio - Vi u ovom trenutku pomažete DPS-u. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 14:06:10)

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade. Sada pravo stava na odgovor predsjednika Vlade poslanik Milan Knežević.

Izvolite, poslaniče Kneževiću.

MILAN KNEŽEVIĆ (27.05.21 14:06:20)

Čuli ste premijera Krivokapića da ja pomažem Demokratskoj partiji socijalista, a pretpostavljam da misli i na Demokratski front. Ali evo da ne govorim da se sve ovo odnosilo na Demokratski front, ali ja pomažem Demokratsku partiju socijalista, koji sam bio četiri mjeseca u zatvoru zbog protesta, koji sam bio četiri mjeseca u kućnom pritvoru, koji sam osuđen pet godina, koji imam na stotine i stotine krivičnih prijava, koji je ovdje Đukanoviću skandirao: Milo lopove, kome su uhapsili majku, kome su uhapsili brata, brata od strica - dok ste Vi od istog tog Đukanovića dobili stan 130 kvadrata, ljubeći u ruku Radmilu Vojvodić sve vrijeme Vašega mandata; dok ste Vi koga je Igor Lukšić postavio za šefa akreditacionog tijela, gomilali nekretnine i uživali u blagodetima Demokratske partije socijalista. Nikad Vas nisam vidio ni na jednom protestu, kada smo se borili za fer i slobodne izbore, na litije ste došli tek pred kraj i to su vas doveli ispred Hrama da održite govor. Vi ste posljednja osoba koja može nekome da govori da pomaže Demokratsku partiju socijalista. Ja sad stvarno dolazim do zaključka da smo mi rušili DPS iznutra preko Vas, jer ste uživali u svim sinekurama Demokratske partije socijalista i režima Mila Đukanovića. Pri tome vam nije smetalo da izađete sa teorijom da je zemlja ravna ploča, nije vam smetalo da saopštite da vam je uzor Mahmud Ahmadinežad, a sva su vam usta puna Evropske unije, međunarodnih standarda, protokola i svega onoga što treba. I Vi sad nama govorite o literarnom doživljaju. Nažalost, literarni doživljaj, imajući u vidu ovu Vašu Vladu, se sveo na pisanje basni, jer ova Vlada više liči na basnu nego što liči na bajku (čast izuzecima). Vi govorite - nećemo prebrojavati krvna zrnca. E hoćemo prebrojavati krvna zrnca ako u Vladi sjede ljudi koji su 30. avgusta glasali Demokratsku partiju socijalista, jer mi nismo glasali da ljudi koji su glasali DPS budu ministri i pokrivaju pozicije. E pa to nazovite revanšizmom, nazovite retrogradnošću, nazovite ne znam kako, ali mi nećemo podržavati ljude koji su 30 godina bili protiv naše sirotinje. Mi nećemo podržavati ljude koji su učinili sve da se naši ljudi osjećaju ovdje poniženi i uvrijeđeni za razliku od vas koji ste sve dobili od ove države za vrijeme Mila Đukanovića.

Gospodine Krivokapiću, Vi imate problem sa dijalogom, Vi imate problem kad Vam se saopšti istina u oči. Vas ovdje čeka čitava Crna Gora da danima dođete da razgovarate o budžetu. Vi ignorišete ovu parlamentarnu većinu, jer ne želite da pregovarate o problemu koji je napravio vaš ministar finansija ne konsultujući se ni sa kim predlažući ovakav budžet, a prije toga predlažući privremeno finansiranje. Prije toga nas je zadužio 750.000.000 eura ne pitajući nikoga iz ove parlamentarne većine. A gdje je bio taj Vaš ministar finansija? Kakav je to ekspert? Ko je za njega znao na ovim izborima i prije ovih izbora? Samo zato što je blizak sa Vama, sa Vašom porodicom i samo zato što je blizak sa određenim ministrima, postao je ministar finansija. Nije mogao da sanja da može to da mu se desi i najviše što je mogao da bude jeste da radi na nekom šalteru u nekoj banci u Crnoj Gori.

Ja Vas još jednom dobronamjerno upozoravam. Drago mi je što se priznali da ste se sreli sa Simijanovićem makar slučajno, jer kod Vas je sve slučajno. Prvo kod čiče Pavićevića 1999. godine vičete - Smrt Americi, a onda kažete to je slučajno. /Upadica/ Onda, gospodine ...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 14:10:07)

Poslaniče Kneževiću, privodite kraju.

Dozvolio sam Vam više puta prekoračenje. /Upadica/ Ne, premijer je ispoštovao oba puta predviđeno vrijeme. Molim Vas da privodite kraju i da finiširate.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Tako ne možete da razgovarate sa mnom kako razgovarate sa Vašim ministrima. Vi to znate. Ako treba da se napravi pauza, da popijete jednu...

PREDSJEDAVAJUĆI ALEKSA BEČIĆ:

Molim Vas, poslaniče Kneževiću, birajte riječi.
Završavajte, jer Vam je vrijeme isteklo.

MILAN KNEŽEVIĆ (27.05.21 14:10:40)

Dozvolite da završim.

Vi bolujete od sindroma Borisa Jeljcina. Ukoliko budete okruženi ovakvim savjetnicima, koji autistično pristupaju problemima sa kojima se mi suočavamo, Vi nećete određivati koliko će trajati ova Vlada, niti će vas iko pitati koliko će trajati ova Vlada. Moraćete da vodite računa kad budete Demokratski front optuživali da sarađuje sa Demokratskom partijom socijalista i da radi na povratku Mila Đukanovića.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 14:11:07)

Idemo dalje.

Poslanik Ivan Brajović ima pravo da postavi pitanje.
Izvolite, poslaniče Brajoviću.

IVAN BRAJOVIĆ (27.05.21 14:11:15)

Hvala Vam, predsjedniče Bečiću.

Predsjedniče Vlade, kolege ministri, kolege poslanici, građanke i građani Crne Gore, Pa skoro da sam očekivao da ćete poslije ovoga dati pauzu, jer mislim da su se građani i građanke Crne Gore našli u čudu kako sa premijerom komunicira jedan od lidera u vladajućoj većini koja je izabrala ovu Vladu. Mogao bih mnogo da pričam, ali ne želim sad da koristim ovo što sam slušao. To ostavljam vama da o tome razgovarate, da o tome komunicirate, jer ja ne mogu da shvatim da vi možete da funkcionišete uopšte. Ali, vidim kako vrijeme prolazi, to se nekako završava - samo zaista ova količina teških riječi koja se čula treba i da rezultira nečim na kraju krajeva. To je do vas.

Gospodine Krivokapiću, razgovori na Premijerskom satu su jedina prilika da mi razgovaramo sa Vama, zato što od Vas niti je bilo do sada inicijative, nema je, a čak sumnjam da će i biti da razgovarate sa opozicijom uopšte. Zato stvarno treba da iskoristimo to vrijeme koje nam dođe tako jednom mjesečno, da malo porazgovaramo o raznim pitanjima. U Vašem odgovoru na moje prethodno pitanje (prošlog mjeseca) Vi ste me pozvali, a čini mi se i neke druge poslanike da razgovaramo malo o tome da ne kritikujemo samo Vladu, nego da govorimo i nešto pohvalno o vladi. Ja sam tad rekao da sam saglasan sa tim stavom. Sad Vam kažem - saglasan sam sa tim stavom, ali nažalost ja do sada nisam našao jednu Vašu aktivnost, jedan Vaš potez i vlade koji bi zasluživao pohvalu sa moje strane i pohvalu Socijaldemokrata. A pokazali smo se u svim diskusijama, u svakom amandmanu kao neko ko odgovorno prilazi ovom poslu i kad smo opozicija. I kad smo opozicija - želimo da budemo konstruktivna opozicija.

Ja sam u pitanju naglasio da Vi često u svojim istupima govorite o pomirenju, govorite o potrebi za većom transparentnošću, govorite o tome da je neophodno dinamičniji ekonomski razvoj. Rekao sam da to u stvarnosti uopšte ne korespondira sa onim što radite Vi i kako se

ponašata Vi i Vaš kabinet.

Zato sam Vas pitao i to Vas danas molim da mi objasnite: Kad mislite da usaglasite riječi i djela? Jer, pazite, prošlo je devet mjeseci. Devet mjeseci je značajan period, devet mjeseci od parlamentarnih izbora, a eto pola godine od konstituisanja Vlade. Za tih devet mjeseci, slušajte sad ovo: nemamo budžeta, nema zakona, dominantno ih predlažu poslanici, nema nijedne investicije, nema nijednog novog radnog mjesta, ogromno je povećanje nezaposlenosti i imamo ekonomski sunovrat. To nije rekao neki opozicioni političar. To je Vama vrlo precizno saopštio lider najjače stranke u vladajućoj većini - Andrija Mandić. Meni je žao zbog ovih crnih slika, ali ja se tu potpuno slažem sa njim. Ničega od ovoga što je on pobrojao, što sam ja sad ponovio, nema. Sad ću, da bih bio korektan, da nasložim neke primjere koji dokazuju nesaglasnost između riječi i aktivnosti - i kad je u pitanju pomirenje, i kad je u pitanju transparentnost, i kad je u pitanju priča o snažnijem ekonomskom razvoju.

Prije neki dan bili smo na svečanom prijemu povodom Dana nezavisnosti i Vi ste održali govor. Znači, vrlo se čuvam kvalifikacija i ne želim da budu one uvredljive, ali to je govor koji je apsolutno neprikladan događaju, mjestu i vremenu. Slušao sam ga pažljivo, nijesam se mogao čudu načuditi da ste to u onoj prilici izgovorili. Imali ste i drugog ili prvog govornika koji je predsjednik Skupštine imao je drugačiji pristup. Tokom posjete Bosni i Hercegovini, na primjer, Vi ste, a ja mislim da je odlično što ste kao premijer posjetili susjednu državu jer Crna Gora je primjer regionalne saradnje, Vi ste posjetili, ne znam koji je to bio razlog, navijače Fudbalskog kluba "Borac" iz Banja Luke. Zovu ih "lešinari", koji često na svojim utakmicama nose transparente poput: "Ruka-ruci nismo Turci", "Ratko Mladić - srpski heroj". Vi ste premijer države koja je u NATO-u i ne dovodite u pitanje, to ste već više puta ovdje rekli jasno, Vi ste premijer države koja je lider u evropskim integracijama, što znači da poštujete ocjenu svih građanskih snaga da je bio genocid u Srebrenici, da su kvalitetno i na pravi način presuđeni ratni zločinci iz tog perioda. Kako onda? Posjećujete li neke naše klubove navijača? Je li to neka praksa? Što Vas je na to ponukalo? To nije priča o pomirenju, moram da Vam kažem. Je li priča o pomirenju i to što različito gledate na neka dešavanja? Vi ste prijetili građankama i građanima Crne Gore koji su bili na Bogetićima, a rekli ste da Vaša vlada, s druge strane, sigurno neće procesuirati, goniti krivično sveštenike, jer pored ovozemaljskog, postoji i neki drugi svijet, pa se možda može očekivati da tamo oni budu kažnjeni ili procesuirani. Vrlo je interesantno da li imate iste aršine.

Na kraju, da li su isti aršini, govorite - svi mi osuđujemo napade na novinare. Nisam Vas čuo da ste osudili neke priče o gospođi Nikčević, o gospodinu Bursaću, o gospodinu Šukoviću, o napadu na Antenu M. Nijesam to čuo od Vas, to nijesu isti aršini.

Druga priča je priča o transparentnosti. Imamo čuvenu priču o transparentnosti koja se odnosi na onaj u rekordnom roku, rekordni iznos zaduženja. U prvih tri dana 750 miliona, po Vašim riječima, tajno i organizovano. To nikakave veze sa transparentošću nema. /Prekid/ transparentna nabavka aviona bez tendera za novu kompaniju, ne može biti transparentna. Da li je transparentno kad govorimo o tome da se po dubini popunjavaju mjesta po nekoj tabeli koja je izazivala zgražavanje od Vas? Međutim, mi vidimo da se samo štrikiraju te stvari koje se ispunjavaju /prekid/. Je li to transparentno?

Uostalom, da li je transparentno nešto što je uzburkalo javnost, a to je ovako - kad zamjenik generalnog sekretara Vlade, pod dejstvom alkohola, neradnim danom koristeći svjetlosnu signalizaciju, takozvane blinkere, izazove udes, ode sa lica mjesta, vrati se, izbjegava dva sata alkotestiranje? A nakon čega druga osoba koja, da li je bila u vozilu ili ne, prijavljuje da je vozač. Vaš kolega iz Vlade kaže - pa dobro, radi se o par piva /prekid/ da zamjenik generalnog sekretara nije upravljao vozilom, a posle takvog pritiska javnosti, očevidaca, tužilac saopšti jasno na Odboru za bezbjednost da je nedvosmisleno utvrđeno da je taj čovjek upravljao vozilom.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 14:19:25)

Biće drugi krug, poslaniče Brajoviću.
Predsjednik Vlade, pravo na odgovor.
Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (27.05.21 14:19:30)

Poštovani gospodine Brajoviću,

Postavili ste pitanje koje ne odgovara ni političkoj, ni društvenoj stvarnosti u kojoj se nalazi Crna Gora i Vlada čiji sam ja predsjednik.

Podsjećam Vas da je od parlamentarnih izbora prošlo samo devet mjeseci, a da ova Vlada ima samo šest mjeseci svoga rada. A ako pričamo o transparentnosti, ja bih volio da uporedimo vremenski period šest mjeseci rada ove Vlade i šest mjeseci rada predhodnih vlada. Tada možemo govoriti na osnovu benčmarkinga šta je transparentno. Transparentnost koju ste Vi iskazali najbolja je i vidljiva za mnoga djela koja ste Vi uradili - Vi dok ste bili ministar policije, Vi dok ste bili minisitar saobraćaja, pa vrlo dobro znate koliko ste poštovali i kako i na koji način se branili odgovarajućim projektima.

Nevjerovatno je da tvrdite da su svi pokazatelji ove Vlade tako negativni. To je lična procjena. Ja bih volio da to prepustite onima koji se bolje razumiju i od mene i od Vas u tu problematiku. Bez obzira koga citirate, citirajte one koji su relavantni u tom ekonomskom, finansijskom ili bilo kojem drugom dijelu. Ovdje ste nam nabrajali sijaset različitih aktivnosti koje je ova Vlada imala kao, uslovno rečeno, negativne efekte. Meni je drago, što se to dešava, meni je drago što je pažnja i kroz ispitivanja u okviru Parlamenta dostigla najveći nivo u istoriji kontrolnih saslušanja. To znači da nema slučaja koji se desio na bilo koji način koji nije tretiran kroz kontrolna saslušanja. To je još jedna nova aktivnost koju treba u svakom slučaju pozdraviti, ali, sa druge strane, treba voditi računa da i oni koji su na kontrolnim saslušanjima ljudi koji imaju obaveza, a ne da brane doktorske disertacije na svakom kontrolnom saslušanju.

Ja ću vrlo direktno da Vam odgovoram da ne mislite da bježim i od jednog pitanja. Ta priča o "Borcu" i navijačima "Borca" je nešto što nije predmet, niti smije da bude predmet ovakve priče. Ja sam slobodan građanin, a, radi javnosti, pošto nemam prilike da se branim, ne želim da se branim, ja ću da Vam ispiraćm do detalja kako se to desilo. U 20 do sedam trebali smo da idemo na večeru. Vas će ponovo zabrinuti moj stav - ja sam vidio u blizini crkvu koja je u okviru Vladičanskog doma i želio, prije nego što odem na večeru, da posjetim tu crkvu. Ako je to grijeh, onda neka bude najveći grijeh u mom životu. Kako je protokol i bezbjednost bio vrlo specifičan i obazriv, oni su smatrali da ja ne treba da idem. Međutim, ako je čovjek slobodan u bilo kojoj državi, a to je valjda težnja i moja i Vaša, on treba da bude slobodan u svemu. Ja sam krenuo tim putem koji je vodio pored grupe mladića, za koje nijesam znao ko su. Oni su bili izuzetno prijatni i sa oduševljenjem me pozdravili. Ja sam, kao i svaki put do sada, prišao da me slikaju iako me šefica kabineta upozoravala da ne treba da se slikam. Ja sam se slikao. Ako je to grijeh, onda, molim Vas, pogledajte šta ste radili, s kim ste bili, ne slučajno, nego namjerno i koliko puta ste se sretali sa određenim osobama. A ovdje slučajnom dolasku i prolasku Vi manišete. Ja to ne mogu da razumijem.

Da li ste ikad ijednom predsjedniku vlade u prethodnom vremenskom periodu to kazivali? Zašto to njemu nijeste radili? Šta sam ja to zgriješio da ne mogu da idem normalno kao čovjek ulicom? To je pitanje koje je mjera svega toga. I sada dovodite to u korelaciju sa Ratkom Mladićem, Srebrenicom i tako dalje. Vaši koalicioni partneri su saučesnici, na direktan ili indirektan način, i to sam javno rekao u Sarajevu. Nijesam ja, nego Vaše kolege. Što ih nijeste prozivali? Šta ste radili do sada? Zašto sam ja Vama samo kriv? Šta sam Vam to loše ikada u životu pomislio? Imam jednu devizu koje se držim i koja je jasna - mogu vam pomoći, ali vam neću odmoći. Recite šta ste me još pitali - pošto nijesam ovdje zapisao da imate joj odgovor do kraja. Ja želim da budem korektan. Ako nešto izjavim, to je od srca. Nije kalkulatorska, nije da bih dobio ni glas više, ni glas manje. I tako se ponašam.

Mislim da je došlo vrijeme u kome svi treba da budemo malo drugačiji, počev od mene da ne mislite da Vas kritikujem. Svi treba da se mijenjamo da bismo promijenili Crnu Goru nabolje. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 14:25:35)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade. Pravo na komentar, poslanik Brajović.
Izvolite.

IVAN BRAJOVIĆ (27.05.21 14:25:43)

Predsjedniče Vlade,

Zaista me zabrinjava Vaš stav, a znate li zašto? Ja ne razgovaram s Vama kao građaninom Krivokapićem, niti kao sa profesorom Krivokapićem, niti kao, 'ajde da kažem, na neki način funkcionerom bivše vlasti gospodinom Krivokapićem, jer ste imenovani od više vlada. Ja razgovaram s Vama kao sa premijerom moje države - moje i Vaše. Vrlo je meni važno kako bi reprezentujete moju državu. Vi ovdje stalno pričate o tome da Vas je izabrao narod Crne Gore. Ne, ovdje su Vas izabrali poslanici. Kao premijera su Vas izabrali poslanici. Odnos tih koji su Vas birali i Vas čuli smo u prethodnom pitanju. To je vrlo problematično.

Da se vratim na priču, a stao sam kada je bila priča o transparentnosti. Pričamo o transparentnosti i sad ću ja da Vas pitam, zadnja stavka je ostala, pa idemo na onu priču o snažnom ekonomskom razvoju. Vi tajno pregovarate o temeljnom ugovoru sa Srpskom pravoslavnom crkvom, ili možda ne progovarate. Možda ga usklađujete, ili možda prihvatate ono što je napisala Srpska pravoslavna crkva. Sad moja teza, inače koju sam vam nekoliko puta ponavljao ovdje, nije ništa novo. Ovu Vladu nije formirala ova većina ovdje koja sjedi i koja Vas sluša, nego Srpska pravoslavna crkva i koncern Vijesti. Ima li još neko, ali ovo je očigledno. Očigledno je kod onih koji su Vas izabrali. Ja Vas sad vrlo jasno pitam i molim da na to odgovorite: Hoćete li Vi taj temeljni ugovor uputiti Parlamentu na ratifikaciju? Da, ili ne?

Hajde sad sa transparentnosti da pređemo na priču o snažnom ekonomskom razvoju. Pazite. Snažni ekonomski razvoj, a Vi ste inače tvorac, ili pomenuli ste u Vašem ekspoziciji kad ste birani priču o sprženoj zemlji. Pominjali ste to i više puta i naknadno. Sad pazite jedan podatak. I to molim da mi objasnite. Kako to korespondira sa stavom Vašim, jer Vi ste predsjednik Vlade - ko kog predloži budžet, Vi ste taj koji ga je predložio, da Vi kažete da očekujete 65% ostvarivanja punjenja budžeta od turizma iz 2019. godine? Prvo, ja mislim da je to nerealno, ali kakvo je to Vaše zadovoljstvo i očekivanje da imate 65% od ničega, jer to valjda ništa je bilo spržena zemlja? To je potpuna kolizija između tih priča Vaših.

Drugo. Mi sad nemamo budžet - po prvi put u istoriji nije do kraja prethodne godine za narednu usvojen budžet. Neka to što nije, nego ode peti mjesec tekuće godine a mi nemamo budžet. Znate li što to znači kada je u pitanju zdravstvo, nabavka lijekova i medicinske opreme? Znate li šta to znači kada je u pitanju policija, kada je u pitanju vojska? Znate li, to je vrlo prisutno bilo u raspravama u Parlamentu na odborima, da nema više vozila koja treba da koristi policija a od nedavno pričamo o tome da nemaju ni goriva? Užasno je saznanje i ta priča po ulicama da ako treba da dođu na uviđaj - dođite po nas kolima da dođemo da izvršimo uviđaj. To je za jednu takvu profesiju, a ja imam čast, pričali ste o tome - vrlo sam ponosan na svaki projekat koji sam vodio dok sam bio i ministar unutrašnjih poslova i dok sam bio ministar Ministarstva saobraćaja i pomorstva. Govorim o tim ljudima koji stavljaju život na kocku bez elementarnih uslova za rad koje im Vi nijeste omogućili. A u tom periodu kada sam ja bio u Vladi, pa Vi ste bili od Vlade imenovani. To mi je rečeno i prošli put - i ja sam Vas glasao za te funkcije za koje ste predlagani. Sad stvarno treba povedemo o tome računa i da Vi odgovorite šta to znači za naš brzi ekonomski razvoj, ili mislite možda je brzi ekonomski razvoj ona blamaža koja je urađeno našim odnosima sa Kinom, pričom u Briselu? Juče smo imali priču dva predsjednika država - Narodne Republike Kine i Crne Gore. Ali, pazite, Vi ste pričali o tome i ugrozili naš odnos sa tom velikom ekonomijom iako ste imali saznanje - 17 država je u tom projektu. Od tih 17 država, 12 je članica Evropske unije. To su stotine milijardi u opticaju, ali i najsnažnije zemlje Evropske unije imaju da ne kažem koje iznose novčane saradnje sa Kinom.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 14:30:53)

Poslaniče Brajoviću, zahvaljujem.

Predsjednik Vlade, prvo na odgovor.
Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (27.05.21 14:31:09)

Poštovani gospodine Brajoviću,

Ne znam odakle da krenem, ali imam toliko sjećanja da mogu samo da Vas podsjetim na dva detalja. Jedan detalj je čuvena Limenka, a drugi detalj je auto-put. Ne možete Vi da kažete građanima Crne Gore, bez obzira šta mislili, da 1 km auto-puta košta 25 miliona eura u ovom trenutku. Ne možete da kažete građanima da se 41 km auto-puta gradi šest godina. Ne možete da dokažete građanima da ste bili u pravu, a zaboravili ste i petlju, i instalacije, i vodovod i ne znam šta ste sve zaboravili. O čemu Vi to pričate? Kakva je to transparentnost?

Mogu da Vam kažem ono što je tačno. Mi smo došli u situaciju da vadimo vruće krompire onoga što ste nam vi ostavili, a ne da rješavamo razvoj. Uvalili ste nas u takve probleme iz kojih godinama nećemo moći izaći. I pričate o tajnosti zaduženja. Vrlo dobro znate zašto je ta priča toliko bolna pogotovo za opoziciju i žao mi je što to boli i neke članove pozicije. Da toga nije bilo, ne bismo mogli sigurno pregovarati na način kako smo pregovarali sa kineskim partnerima, jer smo imali sigurnost. A ovo je jedna pogrešna teza, potrebna teza - od Brisela pa na ovamo mi pregovaramo na jedan drugačiji način. Ne tražimo zamjenu toga kredita, kao što je neko rekao, nego kredit koji je povoljniji zbog lošeg odnosa monetarne politike Crne Gore i Evropske unije. To sam stalno napominjao. I prvi put zvanično kažem - i od tog trenutka je krenula priča o potencijalnoj mogućnosti kredita koji bismo mi mogli upotrijebiti ne samo za auto-put, nego i za druge projekte. Ono što je najvažnije, mi ne možemo da pričamo - evo projekat, pa radite. Iako se projekat auto-puta pripremao više od 12 godina, postavljani su temelji i ne znam ko se sve nije sretao da bi krenuo taj auto put. A onda kažete da je to revolucionarno djelo koje će pamtiti generacije. Da, pamtiće po tome što ste im stavili debelo ruke u džepove. Jer, to je jedan nevjerovatno loš kredit, on ima tri loša dijela. Prvo, cijenu koja je nepristojna - neću da govorim da li ima elemenata korupcije ili nema. Ali, zna se da na takvom prostoru bilo gdje u svijetu ne može da košta put više od 10 miliona eura. Pričate da ste dobili dobru kamatu. Pogledajte kolike su bile evropske kamate u tom dijelu, ali Evropljani nijesu željeli u tom trenutku takav auto put. Na kraju napravili ste valutni problem, jer ste potpisali ugovor koji je u dolarima, a država Crna Gora je vezana za valutu euro. To može da bude vrlo, vrlo rizično, jer ako nešto ugovarate, vodite računa da zaštitite i taj dio.

Što se tiče potpisivanja samog aneksa ugovora, ja ću Vama da kažem - u svakom projektu, i Vi ste učili kao i ja, u upravljanju projektom kaže se - ako imate veliki broj aneksa ugovora, projekat je loš. Znači, neko na početku je napravio loš projekat. Onda ga sad nadopunjavamo aneksima ugovora i to na takav način da smo skoro bili ucijenjeni - i to upravo zbog relacija o kojima ste Vi govorili na najvećem mogućem nivou. Ali, Crna Gora će izaći iz svega ovoga, znaće se ko je radio za dobro Crne Gore, a ko je radio, bogami, samo za svoj lični interes.

Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 14:35:47)

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade.

Poslanik Ivan Brajović, stav na odgovor predsjednika Vlade.

Izvolite, imate dva minuta.

IVAN BRAJOVIĆ (27.05.21 14:35:55)

Predsjedniče Vlade, vrlo inspirativno i čak nemamo dovoljno vremena da porazgovaramo o

svemu ovome. Ali, nije pristojno da mi ne odgovorite na pitanj. Vi nijeste odgovorili na moje pitanje, Vi ste komentarisali moj rad kao ministra.

Prvo ću Vas podsjetiti da se ja već pet godina ne bavim tom problematikom. Znači, kazali ste da auto-put šest godina nije završen, ja se pet godina ne bavim tom problematikom. A o transparentnosti - svaki detalj su razmatrale ekspertske komisije, pa operativni tim Vlade, pa Vlada, a konačno je taj zakon o auto-putu sa ugovorom o građenju i sa ugovorom o zajmu svakom poslaniku ovdje dodijeljen i, na kraju krajeva, objavljen je u Službenom listu. Pritom je to najduža rasprava u istoriji crnogorskog parlamenta o jednom zakonu. Trajala je četiri dana. Nema veće transparentnosti i vrlo sam ponosan na to. To što ste pričali o Limenci i o auto-putu, nažalost, Vi ste predsjednik Vlade, pokazuje da Vi o tome ne znate, ili da imate pogrešne informacije (onako saslušate nešto što Vam neko kaže). Uvijek sam tu da Vam objasnim kakvo je sve rađeno i čak sam siguran ako imate imalo želje da uvažite neke sugestije, preporuke, da ćete sigurno to razumjeti. Ja se nadam ako u tom smislu možete da izdržite i taj stav, da ćete ovdje saopštiti: Izvinjavam se, gospodine Brajoviću, bili ste potpuno u pravu. Potpuno sam siguran u to.

Drugo, ja bih razumio drugačije, predsjedniče Vlade, znate kad? Da ste za vrijeme dok ste bili na čelu tog upravnog odbora akreditacionog tijela, čini mi se devet godina, zgroženi tom politikom vlasti koja se tada birala, rekli - Ne želim da budem imenovan od ovakvih, pa sve nasložite kakvih, kakvih, kakvih ljudi. Ja sam DPS-u bio opozicija u nekim godinama koje Vi pominjete. Nijesam siguran da ste Vi tada imali različito mišljenja od njih. Ja sam vrlo zahvalan što je DPS od 1998. godine na ovim vrijednosnim stavovima, koje smo mi zastupali tada u SDP-u, mi u Socijaldemokratama, jer to je donijelo Crnoj Gori ono čemu smo svi prisustvovali - slavlju za 21. maj. /Prekid/ na Cetinju 30 do 50 do 60.000 ljudi. Vi u Podgorici sa petnaestak saradnika i možda 50 ljudi . Je li to u redu ili nije, možda to nijeste doživjeli na pravi način. Uostalom, Vi ste pošteno rekli da tada kada se o tome odlučivalo Vi nijeste bili za to. Vjerujte mi, cijenim taj stav. Na kraju krajeva, 45% ljudi u Crnoj Gori je bilo za to da Crna Gora ne bude nezavisna. To su građani, to su i moji prijatelji i Vaši prijatelji.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 14:39:15)

Molim Vas, govorili ste četiri i po minuta više od premijera u ova prva dva kruga gdje ste ranopravni.

Izvolite. Ja sam korektan i molim Vas da završite.

IVAN BRAJOVIĆ (27.05.21 14:39:28)

Što ja Vam kažem? Vjerujte mi ne iz želje da Vam to ponavljam iz premijerskog sata u premijerski sat, ali možda je spasonosno rješenje da vratite mandat. Probali ste, ne ide. To je očigledno iz Vaše komunikacije da ne ide. Ali, ako to uradite, to bi onda bio makar vrlo odgovoran čin.

Hvala vam. Izvinjavam se zbog prekoračenja.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 14:39:52)

Zahvaljujemo poslaniku Brajoviću.

Sada idemo na trećeg poslanika koji će postaviti poslaničko pitanje, a to je poslanik Boris Bogdanović, u ime Kluba poslanika Demokrate Demos - Mir je naša nacija.

Izvolite, poslaniče Bogdanoviću.

BORIS BOGDANOVIĆ (27.05.21 14:40:09)

Predsjedniče Vlade, uvaženi ministri, kolegice i kolege, poštovani građani Crne Gore,
Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, predsjedniku Vlade Crne Gore postavljam sljedeće pitanje:

Koje je sve mjere Vlada Crne Gore preduzela na poboljšanju uslova života i standarda penzionera, prosvjetnih radnika, zdravstvenih radnika, malih preduzetnika, lica na Zavodu za zapošljavanje i drugih društvenih grupa?

Obrazloženje. Razlog postavljanja ovog pitanja su užasne brutalne laži i neistine koje Radio i Televizija Crne Gore na dnevnom nivou plasira na takozvanom Javnom servisu, koji je u klasičnom privatnom vlasništvu Demokratske partije socijalista Crne Gore, a čiji Savjet Radio i Televizije Crne Gore ćemo smijeniti ovdje u Skupštini Crne Gore za samo par dana. Radio Televizija Crne Gore, stari režim i bivša vlast nikako da se pomire da su bivši, da su ih građani Crne Gore poslali u prošlost, u neslavnu istoriju, pa se služe raznim zloupotrebama, lažima i podmetačinama, kako bi na jedan podmukao način, nepošten način pokušali da destabilizuju ovu vlast, koja je legalno i legitimno izabrana od strane građana Crne Gore. Njihovo koprcanje, nakon nekoliko političkih nokauta i poraza koje su doživjeli ovdje u Skupštini Crne Gore, u Nikšiću, na lokalnim izborima u Herceg Novom gdje smo ih pobijedili sa 80:20% razlike, u potpunosti razumijemo. Možda i saosjećamo u njihovom političkom bolu, ali im ne damo da od građana Crne Gore sakriju istinu.

Gospodo iz bivšeg režima, gospodo iz Demokratske partije socijalista Crne Gore, imali ste tri decenije da popravite uslove života građana. Tri decenije ste imali da vratite dječje dodatke; tri decenije da popravite minimalnu zaradu; tri decenije da povećate staračke naknade; tri decenije da obezbijedite besplatne udžbenike; tri decenije da stvorite uslove za rast plata i penzija. I šta ste uradili? Povećali ste namete građana da biste povećali sopstvene prihode i prihode svojim drugovima, kumovima i prijateljima. Rušili ste i otimali vjerske objekte, da bi sebi sagradili hacijende, da bi sebi sagradili splendide, da bi sebi sagradili fabrike duvana, najveće bunkere zloupotreba u Evropi. I mislite da ćemo da ćutimo? Ostaćete zapamćeni po otimačini, po tome što ste sebi gradili hramove, sebi gradili fabrike, sebi gradili i poklanjali stanove, gradili bunkere. Vi ste bili ktitori sopstvenog luksuza i uništitelji Crne Gore. Vi ste otimali od siromašnih, a poklanjali ste bogatima. Vi ste rušioći koji su nas tri decenije držali zarobljene. Vezali ste nas da stojimo u mjestu, dok su sve druge države išle naprijed. Vama, Demokratskoj partiji socijalista Crne Gore, Radio Televiziji Crne Gore podnositi račune je uvreda sama po sebi, ali se mi nećemo ponašati kao vi. Poštovaćemo sve procese, poštovaćemo sve procedure jer želimo da budemo transparentni. Želimo da zavrijedimo povjerenje građana i da sačuvamo to povjerenje građana. U kakvom stanju ste nam ostavili Crnu Goru? Zapitajmo se od čega je krenula ova vlast i dokle je stigla? Ostavili ste nam zemlju sa četiri milijarde eura duga da je vraćaju generacije poslije nas. Da li je potrebno da vam se zahvalimo na tom dugu? Da vam zahvalimo što ćemo taj dug da vraćamo umjesto vas? Dakle, ostavili ste nam zemlju koja je trenutno u kineskom ropstvu, u kineskoj milosti - vi navodne patriote. Našu startnu poziciju ste vi birali - 30 godina ste je cementirali da budemo posljednji. Šta ste nam ostavili? Zvanično 12 hiljada oboljelih od Kovida i, ono što je još strašnije, zemlju koja je potpuno nespremna za proces imunizacije. A vaš odnos prema globalnoj pandemiji je bio isti kao i prije te globalne pandemije - bilo vas je briga za građane, za pandemiju, za imunizaciju, jer ste vi, naravno, sebe i svoje obezbijedili i zaštitili.

Hvala vam na ruševinama. Hvala vam na srušenim temeljima. Sve ćemo popraviti. Građani će ponovo sve to izgraditi. Nadoknadićemo sve što ste srušili, a uradili smo i popravili mnogo toga za ovih devet mjeseci, a sada ćete svakako čuti i koliko. Toliko i hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 14:44:54)

Zahvaljujemo poslaniku Bogdanoviću.

Sada riječ ima predsjednik Vlade, pravo na odgovor.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (27.05.21 14:45:00)

Cijenjeni gospodine Bogdanoviću,

Sigurno je ta /prekid/ karakteristika pandemije i njena dinamika jedan od razloga što se Crna Gora našla u ovoj situaciji. Nije jedina. Kada bi to bio glavni razlog, svima bi nam bilo lakše.

Ako želimo da poredimo i pravimo poređenje, ja ne mogu sada u ovom trenutku da se ne sjetim nekog pitanja ili potpitanja koje mi je postavljano - pa zašto je projektovani budžet 65%. Ako vam to nije ministar finansija pojasnio, ja vam ne mogu pojasniti bolje od njega, ali je to jedino tačno da prošle godine imali samo 15% turističke sezone. Zašto ne pitate da li je to rezultat rada ove Vlade ili loše politike prethodne vlade? Upravo na tom fonu, koji je vezan za posljedice koje ostavlja Kovid, da bismo sačuvali i očuvali dostojanstvo građana i koliko toliko obezbijedili funkcionisanje privrede, mi smo napravili dva paketa mjera. Prvi, koji je važio do kraja marta i drugi - koji važi od početka aprila. Ja ću samo da vas podsjetim da je ta podrška vezana ranjivim kategorijama stanovništva, a to je najveći broj građana Crne Gore.

Održavanje nivoa zaposlenosti novom zapošljavanju i jedan pogrešan statistički podatak koji se danas zloupotrebljava je upravo rezultat ove podrške, pa tako imate na Birou rada veći broj zaposlenih nego što je bilo. To je rezultat ove mjere.

Pospješivanje likvidnosti privrednih subjekata, posebno mikro, malih, i naravno srednjih preduzeća, stvaranje preduslova da se desi projektovana turistička sezona i naravno na kraju stabilnost tržišta poljoprivrednih proizvoda, na kome je najčešće radio ministar Stijović, u ovom paketu mjera - to je rezultat rada ministra Milatovića. Ja ću Vam samo pročitati brojke, pošto ima mnogo podataka, one koje govore sa stanovišta korisnika - da je ovim paketom mjera obuhvaćeno skoro 100 hiljada ljudi, odnosno tačno 96.495 sa jasno definisanim iznosom za svaku kategoriju. Naravno, u drugom kvartalu morali smo da nađemo mehanizme koji su najbolji. To smo pokušali da uradimo zajedno sa Elektroprivredom Crne Gore i za sve one čija je penzija niža od 222 eura i nezaposlena lica, koja se jasno vode u okviru Zavoda za zapošljavanje.

Moram da vam kažem da ste svugdje ostavili pogrešnu evidenciju. Do dana današnjeg evidencija nije do kraja dovedena na mjeru 1:1 (trideset godina). Ono što je najznačajnije, ja ću vam reći na kraju za privredu - broj zahtjeva koji je podnijela privreda je skoro 80 hiljada. Time je obuhvaćeno 348.322 subvencionisane zarade i taj iznos koji je 85 miliona. U trenutku kada nemamo takvu prihodnu stranu obezbijediti ovo, mislim da je ravno ekonomskom gigantu kad bismo se poredili sa nekim drugim sistemima.

Na kraju želim da kažem da ćemo, ako se desi produžetak Kovid situacije, nastaviti proces podrške privredi i građanima. U ovom trenutku svi treba da smo zadovoljni jer je broj novozaraženim sve manji i manji, a broj vakcinisanih sve veći i veći. To je ona garancija koju smo projektovali da će negdje 15. juna naš sistem biti takav da imamo 35 vakcinisanih i skoro toliko preležanih od ove zaraze, što je garancija bezbjednosti onima koji dolaze u Crnu Goru. Sve što radimo, radimo da obezbijedimo najbolji kvalitet i bezbjednost turista koji dolaze u Crnu Goru. Sve kontakte za koje nam vi prigovarate da ih radimo ovako i onako, radimo dostojanstveno. Postoje zapisnici, svaki možete provjeriti. Možda vam neki ne odgovara zbog činjenica koje navodimo, ali je usmjeren isključivo i samo ka Crnoj Gori i njenim građanima - ne vodeći računa ko je ko, što je u Crnoj Gori izgleda neprimjereno.

Nadamo se da će kontinuiranim mjerama Vlada još jednom pokazati da će maksimalnim naporima pronaći rješenja, koja će pomoći građanima i privredi da što lakše prevaziđu negativne posljedice pandemije, obezbjeđujući finansijska sredstva koja će dodatno pomoći da se sačuva životni standard i privredni potencijal - što je garancija da imamo svjetliju budućnost. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 14:50:51)

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade.

Prije komentara poslanika Bogdanovića, kratko proceduralno poslanik Joković.

VLADIMIR JOKOVIĆ (27.05.21 14:51:00)

Predsjedniče Vlade, mi, računajući na ovo vrijeme da će se prije završiti, imamo u 15 časova zakazanu sjednicu Glavnog odbora SNP-a i mi poslanici Socijalističke narodne partije u današnjem zasijedanju nećemo dalje prisustvovati. Jedini razlog za to je sjednica Glavnog odbora mnogo prije zakazana. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 14:51:21)

Zahvaljujemo poslaniku Jokoviću na korektnoj informaciji.
Sada nastavljamo sa komentarom poslanika Bogdanovića.
Izvolite, poslaniče Bogdanoviću.

BORIS BOGDANOVIĆ (27.05.21 14:51:30)

Hvala, predsjedniče Skupštine.

Hvala, predsjedniče Vlade, na detaljnom i pisanom odgovoru, a da počnem od onog najvažnijeg, da počnem od naših najmlađih.

Danas smo upravo obezbijedili dječiji dodatak za svu djecu do šeste godine života i besplatne udžbenike za sve osnovce, čime smo pokazali da smo zaista jaka zemlja, moćna zemlja, zemlja sa ozbiljnim institucijama, nova Crna Gora koja svoju djecu postavlja na prvo mjesto.

Minimalnu zaradu podigli smo sa 222 na 250 eura i time pokazali da brinemo i vodimo računa o onima koji primijaju najmanje. Dakle, usred pandemije, usred krize smo podigli minimalnu zaradu i to baš da bismo prkosili krizi - da bismo dokazali i pokazali da smo ozbiljni i organizovani, da umijemo da posložimo prioritete, a da su ti prioriteti građani Crne Gore, a ne mi, poslanici i ministri - kako je to bilo posljednjih 30 godina. I još više od toga. Dakle, posebnu brigu smo posvetili penzionerima i nezaposlenim licima. Podigli smo staračke naknade za 40%, a za 100 hiljada penzionera i nezaposlenih lica obezbijedili smo jednokratnu novčanu pomoć, koja je zaista u ovo vrijeme pandemije tim licima dobrodošla. Ovo vrijeme iziskuje pomoć same države posebno ovim osjetljivim kategorijama. I još više od toga, za 100 hiljada penzionera i nezaposlenih lica smanjili smo račune za struju za 40%. Dakle, slušamo puls naroda i odgovaramo na osnovne potrebe najmanje platežno sposobnog stanovništva.

A u močvari koju smo zatekli, nakon pobjede nad bivšim režimom, jedna od najvećih stavki je bila Montenegro airlines. Dakle, firma koja je posrnula u dugovima, koja je bila sa klasično odsječenim poslovnim krilima, a da bismo sačuvali ovaj strateški resurs Crne Gore, morali smo da osnujemo novu avio kompaniju To Montenegro. Ne samo to - odmah nakon toga smo kupili dva aviona, kao jedina dva simbola crnogorske nezavisnosti, crnogorske suverenosti na našem crnogorskom nebu od 2006. godine i tako pokazali i poslali jasnu poruku da više nema taksi aviona; da više nema višemilionskih dugova; da više nema besplatnih karata za lažne i navodne patriote, nego sada stvaramo i pravimo održivu kompaniju koja će biti na korist svima onima koji lete i ovamo i onamo, a na ponos čitave Crne Gore. Dakle, neke odluke nisu lake, ali ni voditi državu nije lako. Nismo došli tu da odmaramo niti da uživamo, nego da radimo i da reformišemo, da postavimo Crnu Goru na stabilne i na zdrave noge. Da bismo pokrenuli Crnu Goru, podstičemo poslodavce da zapošljavaju lica sa Zavoda za zapošljavanje. Za svako novo zaposleno lice sa Zavoda za zapošljavanje smanjićemo i smanjili smo poreze i doprinose u 2021. godini za 90%; u 2022. godini za 70%; u 2023. godini za 30%. Dakle, ovo nisu nerealni procenti, ovo su realne šanse, ovo su realni poslovi, ovo je realan rast privrede. Država se ovdje izmiče da bi privreda disala i da bi se privreda razvijala - a to su osnovne pretpostavke napretka cjelokupne privrede i finansijskog jačanja svake porodice.

Zaposlenima u ugroženim djelatnostima i roditeljima koji su morali biti uz svoju djecu za vrijeme pandemije, dok su škole i vrtići bili zatvoreni, obezbijedili smo refundaciju cjelokupnog iznosa minimalne bruto zarade. Da podsjetim, bivši režim je to radio u iznosu od 50 do 70% minimalne zarade, kao da su pola čovjeka i to u vrijeme strašne ekonomske krize. Svi zdravstveni

i prosvjetni radnici, junaci kovid krize, njih 25.000, dobiće od ove države besplatno ljetovanje i to u našoj Crnoj Gori, kod naših domaćina, izdavaoca privatnih smještaja, kod onih lica koje je bivši režim doveo do ivice ekonomske propasti - na način što je u vrijeme turističke sezone zatvorio Crnu Goru i zatvorio granice. Dakle, svi zdravstveni i prosvjetni radnici, junaci kovid krize, će biti obezbijedjeni na način da mogu da koriste svoj odmor na najkvalitetniji mogući način, a u isto vrijeme smo pomogli i našim domaćinima. Jednim udarcem obezbijedili smo duplu pobjedu za Crnu Goru. Junaci kovid krize dobiće ljetovanje, a mali izdavaoci smještaja pune apartmane. Vin-
vin pristupom pokrećemo Crnu Goru.

Ovim završavam, predsjedniče, neću koristiti ona dva posljednja minuta. Za redovne platiše struje obezbijedili smo duple popuste na računima za struju, što zapravo znači da na ovakav način podstičemo građane Crne Gore da redovno finansiraju i servisiraju svoje račune i svoje obaveze, a matematika kaže da će na godišnjem nivou ukoliko redovno budu servisirali svoje račune, dobiti jedan mjesečni račun za struju gratis. Dakle, time povećavamo obim naplate, brinemo o likvidnosti Elektroprivrede Crne Gore i naravno nagrađujemo najodgovornije.

Konačno, možda i najvažnije, obezbijedili smo vakcine i savršenu organizaciju procesa imunizacije u Crnoj Gori. Zdravstveni sistem kakav smo zatekli ne bismo poželjeli ni najgorim neprijateljima, ali zbili smo redove, organizovali smo se. Obezbijedili smo kvalitetnu zdravstvenu zaštitu i pristup svakom građaninu procesu imunizacije bez jednog jedinog minuta čekanja - kako bismo što prije pobijedili krizu Kovid-19. Dakle, korona na koljenima, sezona pripremljena, a standard i plate polako počinju da rastu - trodupla pobjeda za Crnu Goru. Hvala još jednom.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 14:58:44)

Zahvaljujemo poslaniku Bogdanoviću.

Predsjednik Vlade, razumio sam, neće koristiti pravo odgovora na komentar. Možemo da pređemo na četvrtog poslanika koji će postaviti pitanje, a to je uvaženi poslanik Ervin Ibrahimović. Izvolite, poslaniče Ibrahimoviću.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (27.05.21 14:59:00)

Zahvaljujem.

Poštovani predsjedniče Skupštine sa saradnicom, uvaženi predsjedniče Vlade, uvaženi ministri, kolegice i kolege poslanici, poštovani građani, draga dijasporo,

Na početku, uvaženi predsjedniče Vlade, svjesni smo da nas sustižu događaji pa evo i ovaj Premijerski sat, prije svega, u svoje ime i u ime naroda kojeg predstavljam, pa sam imao potrebu da uložim snažan protest onoj fotografiji, onom Vašem fotografisanju sa tzv. fudbalskim fanovima koji se zovu Lešinari. Ne mogu biti fudbalski fanovi oni koji koriste fašističke parole, ne mogu biti oni koji šire netoleranciju, koji su protiv suživota - ne mogu biti oni ljudi sa kojima predsjednik Vlade treba da se fotografiše. U odgovoru mom kolegi Brajoviću je ono što ja i očekujem od Vas - da čovjek koji kaže da je vjernik, i vjerujem da jeste, treba to da pokaže i u praksi. Vi znate da čovjek treba da širi ljubav, toleranciju. Očekujem da imate kapacitet zato i zato me i ne čudi da ste se ogradili od ovih navijača u Banjaluci.

Sada bih prešao i na postavljanje pitanja, koje sam postavio u skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore: Kada planirate i zvanično da otvorite i pustite u funkciju granični prelaz Zatrjebačka Cijevna - Grabon?

Svi smo svjedoci da nam je neophodan taj granični prelaz, odnosno osposobiti taj put koji će povezati Podgoricu sa Gusinjem, Plavom i Limskom dolinom. Naravno, prije svega, značajno je za građane, ali isto tako i za dobre odnose između dvije države. Naša upornost za ovo pitanje, uvaženi premijeru, pitao sam i prethodnog premijera i koji mi je odgovorio da je ispunio obećanje. Kada sam pitao za asfaltiranje ove dionice od 17,5 km, ono što je rekao, ispunio je obećanje i odrađen je uglavnom onaj dio za koji se on založio. Još jednom hvala na tome.

Zašto smo uporni na ovom pitanju, uvaženi predsjedniče Vlade? Imamo obavezu i zbog građana, onih koji podržavaju Bošnjačku stranku, imamo obavezu i zbog svih onih naših građana

koji su na privremenom radu najviše u SAD iz tih krajeva, i Evropi a i imamo obavezu prema razvoju sjevera. Da podsjetim ovdje sve naše građane, da je Bošnjačka stranka jedna od prvih inicijatora vraćanja Statuta Opštini Gusinje. Taj programski cilj smo i ispunili. Isto tako, visoko u našoj programskoj agendi je otvaranje ovog puta, puta od Gusinja preko ovog graničnog prelaza pa do Podgorice, jer smatramo da je izuzetno značajan za cijelu Crnu Goru. Kada otvorimo, mislim da treba, uvaženi predsjedniče, da to bude promptno što prije, bez odlaganja, taj granični prelaz i osposobimo frekvenciju između Gusinja i Podgorice, stvorićemo uslove za valorizaciju onih predivnih područja. Stvorićemo uslove da razvijemo onaj dio koji je prelijep, stvorićemo uslove da građani odluče da žive u Gusinju, Plavu i Lirskoj dolini.

Uvaženi predsjedniče Vlade, imam obavezu prema onim građanima na sjeveru da se posvetimo značajnije ovom problemu i da se to stavi u prioritet rada vaše Vlade. Neću da utičem na ono što ćete Vi odlučiti i šta su Vama prioriteti, ali ovo je prioritet nad svim prioritetima. Ako imamo jednu državu sa takvim blagodatima, kao što je Plavsko jezero, nadam se da ćete se saglasiti, da ne budem pretenciozan, ali ništa Bodensko jezero nije ljepše u predalpskom području od našeg Plavskog jezera. Prelijepe su Alpe, ali su lijepe i Prokletije. To traže investitori, investitori traže uslove. Svaki izgubljeni dan je loš za ekonomiju i za razvoj tih područja.

Uvaženi predsjedniče Vlade, imali smo sudbinu da su ljudi sa sjevera iako su siromašniji investirali u jug i u srednji dio. Otvaranje ove dionice, put koja će skratiti triput, znam da su morali ljudi iz Gusinja preko Berana do Podgorice 220 kilometara da putuju, sada im treba 65 kilometara, napravićemo dvosmjernan put ili smjer u investiranju. Ne smeta mi da se ulaže u jug i u srednji dio Crne Gore. Ali, vjerujem, kad otvorimo ovaj predivni kraj, da će investirati ljudi iz juga i srednjeg dijela naše zemlje u Gusinje i Plav i da će doći do otvaranja vikend naselja, a naše jake investitore, našoj dijaspori omogućiti uslove da investiraju, oni inače sad ulažu u svoje privatne kuće, objekte, ali očekujem da će započeti biznis koji imaju u Sjedinjenim Američkim Državama i u Zapadnoj Evropi. Zato očekujemo da Vlada da snažan zamajac po završetku ovih obaveza.

Ja Vam zahvaljujem na dostavljenom odgovoru iako nije do kraja ohrabrujući, ali ste iskreni. Mislim da je i to dobro da se dobri poslovi zavše. Ali bih volio da pošaljemo optimistične poruke ljudima, da Plav i Gusinje, Lirska dolina, ipak, imaju šansu za brži razvoj. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 15:05:04)

Zahvaljujem poslaniku Ibrahimoviću. Pravo na odgovor ima predsjednik Vlade. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (27.05.21 15:05:10)

Cijenjeni gospodine Ibrahimoviću, mislim da sam dao vrlo jasan odgovor na to Vaše prvo pitanje, koji nije bio sastavni dio poslaničkog pitanja. On se odnosi i na jednu činjenicu koju ne znam kako bi ljudski Vi reagovali, kada vidite oduševljene, nasmijane ljude koji Vas toplog srca dočekuju. Ne moram ja da skeniram ko je ko, niti želim da se bavim time. Meni je dovoljno da vas neko primi puna srca. Osuđujem svaki osjećaj bilo kakvog vrijeđanja, u bilo kom smislu, a pogotovo nacionalno. Mislim da je to jasan stav ove Vlade.

Što se tiče graničnih prelaza, ova Vlada ima vrlo jasan stav. Želimo da imamo na svim mogućim mjestima integralni granični prelaz. To je razlog da i u ovom Vašem pitanju imamo podršku, jer je to naš cilj. I ako ste pratili upravo naš boravak u Bosni i Hercegovini, mi smo to konstatovali. Jer, ako ljudima omogućite da jednostavno prolaze i ljudi, i roba, i naravno kapital, vi ćete time pospješiti moguće investicije o kojima ste Vi govorili. Ono što je sigurno tačno - da Crna Gora ima najveći potencijal na sjeveru i prirodne ljepote sjevera su bukvalno neiskorišćene. Sada da se vratim na konkretni dio odgovora.

Naravno da je ovo jedno od najznačajnijih pitanja Vlade i Ministarstvo unutrašnjih poslova već duži vremenski period je to uzelo u razmatranje. Već nekoliko naših akcionih planova, koji su predloženi od strane Ministarstva unutrašnjih poslova su usvojeni na Vladi, a naš ministar je direktno uputio poziv ministru unutrašnjih poslova Republike Albanije, jer ovo je posao koji se

mora raditi zajednički. Ali začuđuje jedna uvijek činjenica, a to je da neko nešto zaboravi, da li je to zaboravnost, ili brzina, ili neznanje ne želim da ulazim u to. U trenutku projektovanja pa do dana današnjeg električno napajanje tog graničnog prelaza nije bilo predviđeno. Vi to možete da znate, to je lako provjeriti. Upravo jedan od tih ključnih elemenata zastoja za aktiviranje tog graničnog prelaza leži u toj činjenici. Druga činjenica je vezana upravo za prilazni dio puta, koji će sigurno moći da se odradi u okviru angažovanja Uprave za saobraćaj. Nemojte me o rokovima, jer znate kako? Vrlo često čovjek voli da kaže nešto da će biti brzo, a ono se ne desi. Da ne bih licitirao bilo kojim rokom, ja Vam garantujem da će to biti jedan od najznačajnijih prioriteta i graničnih prelaza koji će vrlo brzo omogućiti taj jedan najkraći potez dolaska do najsjevernije tačke Crne Gore. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 15:08:50)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.
Pravo na komentar poslanik Ibrahimović.
Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (27.05.21 15:09:02)

Predsjedniče Vlade, zahvaljujem na odgovoru.

Još jednom kažem - iako nijesam zadovoljan odgovorom, zadovoljan sam Vašom iskrenošću. Ponavljam, to je dobar put za jačanje povjerenja i građani će najbolje prosuditi koliko uspješno radimo i koliko smo iskreni u svemu ovome. Očekivao sam da pošaljete možda ohrabrujuću poruku. Kao što znate, u narednih mjesec, dva doći će veliki broj naših ljudi iz Amerike, iz Zapadne Evrope i očekivao sam da ćete poslati poruku da će ih možda čekati otvoreni granični prelaz. Iz Vašeg odgovora nijesmo mogli dobiti baš tako ohrabrujuću poruku, ali samo da kažem kroz šta prolaze naši građani koji dođu iz Sjedinjenih Američkih Država. Oni moaju promijeniti dva leta, u zadnje vrijeme biraju da slete na aerodrom u Prištini, Beogradu, ređe u Tirani, a ne u Podgorici. Zašto? Jer, kada slete u Podgorici, oni moraju pet sati da putuju do svojih mjesta. Mislim da država treba prema njenim sinovima da barem završi ovu priču. Ova priča, uvaženi predsjedniče Vlade, ja Vas ne prozivam, prozivaću Vas na godinu ili dvije, ali više je važno šta će građani reći, traje skoro sedam decenija. Tada je zatvoren ovaj put iz političkih razloga. Građani ova dva grada i naši ljudi na privremenom radu očekuju da će se ove sezone, ovog ljeta kada dođu ostvariti njihov decenijski san. Žao mi je što sada nijesmo, ipak, dobili konkretniji odgovor.

Ono što svi znaju, i hvala Vam što to razumijete, ti predivni predjeli Gusinja, Plava, Limske doline moraju biti valorizovani za dobrobit prije svega građana i države Crne Gore. Kada sam pomenuo Bodensko jezero, preko hiljadu turista posjeti, da ne pričamo koliko ljudi podsjeti Alpe, naravno znamo kroz više država se prostire - ali onakva ljepotica Bogičevica, koja se nalazi na Prokletijama, je takav potencijal za razvoj turizma, za otvaranje ski resorta, da rijetko koja država može da se pohvalim takvim kapitalom. Sada kada imamo sve to, očekujem da država snažnije da signal tim ljudima koji tamo žive.

Uvaženi predsjedniče Vlade, ako neko živi na sjeveru, pa ako prolazi vrijeme, ako se ne pokreću projekti, zasigurno će biti obeshrabreni, neće vjerovati u bolju budućnost i zasigurno će tražiti šansu negdje daleko van tih predivnih krajeva.

Zasigurno zaslužuju ti građani da pošaljemo jedan signal da smo spremni, da smo odgovorni, da garantujemo bolji kvalitet života. Još samo dvije rečenice. Nekako je i neka božja pravda, ako smo rekli da je ovaj put sedam decenija bio zatvoren, ako znamo da je put između Gusinja i prema Podgorici, Dubrovniku nekad bio čuveni karavanski put i ako znamo da je Gusinje imali više stanovnika nego Podgorica, čini mi se da je neka pravda da ćemo omogućiti tim ljudima bolji život tamo. Za sami kraj, ovaj kanjon Cijevne zasigurno zaslužuje da vidi svijet. Otvaranjem ovog puta, otvaranjem graničnog prelaza vjerujem da će Crna Gora značajnije biti prepoznata. U dijelu Albanije su već počeli da rade vrlo atraktivne objekte. Znači, ljudi investiraju i očekuju da i sa ove

strane otvorimo, te da bude predio za dolazak velikog broja turista. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 15:13:28)

Zahvaljujem poslaniku Ibrahimoviću. Predsjednik Vlade.
Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (27.05.21 15:13:35)

Šta mogu da kažem sada? Vi ste dosta toga rekli i ova Vlada će biti apsolutno posvećena svakom pedlju Crne Gore. Ono što je možda naš jedan dosadašnji propust u ovih 30 godina je da smo imali ljude koji su bili na čelu tih institucija, koji su mogli da pokrenu to brže i kvalitetnije - pa to nijesu uradili. Sve što je dočekala ova Vlada neće odustati ni od jednog projekta, pogotovo porjekata koji se tiču sjevera. Naš elementarni zadatak je da Crnu Goru učinimo i drumskom destinacijom, a ne samo avio destinacijom. Vi ste s pravom iskazali muku građana koji trebaju da dođu i žele da posjete svoje ili svoje ognjište, a treba im toliko vremena da bi došli do svojih kuća. To ne služi nikome na čast. Mi moramo da podignemo nivo kvaliteta života, a prethodno da uspostavimo dobru putnu infrastrukturu. Mogu da Vam kažem da sam zadovoljan jednim stavom koji je generalno iskazan na nivou Bosne i Hercegovine - da je ovaj put koji ide od Foče, preko Šćepan Polja i Plužina ušao kao prioritet i Bosne i Hercegovine i Crne Gore i da će ta relacija dobiti na značaju u povezivanju ne samo Sarajeva sa Podgoricom i Albanijom, nego i šire. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 15:15:13)

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade.
Sada imamo peto poslaničko pitanje, koje će postaviti poslanik Branko Radulović.
Izvolite, poslaniče Raduloviću.

BRANKO RADULOVIĆ (27.05.21 15:15:38)

Hvala, predsjedniče.
Ujedno ću i premijersko pitanje i dva poslanička pitanja, tako da imate to u vidu.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 15:15:43)

Samo napomena radi javnosti, vjerujem da su već navikli kada je u pitanju poslanik Radulović, uvijek na premijerskom satu za njega je uspostavljena neka, da nazovem, praksa da on vrijeme koje mu je na raspolaganju iskoristi u cijelosti - sve što mu pripada. Tako ćemo mu i danas omogućiti, a nakon toga će se naravno premijer obratiti.
Izvolite, poslaniče Raduloviću.

BRANKO RADULOVIĆ (27.05.21 15:16:07)

Gospodine Krivokapiću, ovo je Vaša i moja treća razmjena mišljenja. Dali ste mi odgovor, zahvaljujem se na tome, ali nemojte ga čitati. Ja ću biti na fonu toga, pa bih volio da imamo jednu živu komunikaciju.

Da podsjetim Vas i građane Crne Gore, moja prva tema bila je uspostavljanje pravne države, revizija prošlosti. Mislim da se samo na tim osnovama može izgraditi prosperitetna

budućnost Crne Gore, da nam se vrati ono što nam je uzeto, da lopovi idu u Spuž, a poštenu ljudi da žive jedan sasvim drugačiji život nego što su ga živjeli u prethodnih 30 godina. Međutim, sa jedne i sa druge strane, i Vlade i Parlamenta, nismo dovoljno produktivni. Krenuli smo sa izmjenom Zakona o tužilaštvu, ali to je samo jedna pretpostavka jednog dugog puta gdje treba doći do nezavisnih i pravnih institucija. Ništa nema ni od zakona o lustraciji, ni o zakona o porijeklu imovine, ni jedan korupcionaški, lopovski ugovor nismo raskinuli, nema otvaranja tajnih dosijea. Moram, gospodine Krivokapiću, da Vam kažem da je to, prije svega, uloga, da to u zakonskom smislu tu reformu pravosudnih organa inicira i izvrši ministar pravde ili ministar pravosuđa, kako se gdje zove u kakvoj državi. Stalno ću to ponavljati, ne oni samo dobri totalitarni sistemi, post efekti koji su napravljeni, nego evo i u Slovačkoj koja je 2004. godine postala u onom velikom proširenju dio Evropske unije, izborima u martu, 30. marta prošle godine, je došla nova Vlada na čelu sa gospodinom Igorom Matovićem, opet čuvena, sad postaje ministarka pravosuđa Marija Kolikova. Ona je napravila, ta uvažena gospođa, pridružila se onim ikonama ženskim, ženama junacima u Evropskoj uniji koji su nosili tu baklju reformi čistilišta i slobode, reformu pravosudnih organa i od Nove godine uhapsila: vrhovnog državnog tužioca, 15 sudija do sada, dva direktora policije, bezbroj advokata i lopova multimilionera. Uz punu saglasnost Evropske komisije, kritičari, kao i ovdje u ovoj posttotalitarnoj Crnoj Gori bili su glasni jedno vrijeme, a onda je mač pravde došao po svoje. Molim Vas, gospodine Krivokapiću, sa ministrom i sa svom Vladom, da inicirate te izmjene radikalne, temeljne pravosudnih organa i da ih sprovedemo ovdje. To je preduslov izgradnje zdrave Crne Gore.

Gospodine Krivokapiću, druga naša polemika je bila oko zelene energije. Izuzetno smo se složili i dogovorili se da gospodin Medojević i ja, koji je evo već 2010. godine podnio prvu rezoluciju oko reformi energetskog sektora, dođemo, nijesmo se vidjeli. Nijeste imali vremena. Morali ste imati vremena za to. Da Vam kažem, nastavlja se jedan kontinuitet nečega što je napravio režim. Shvatite da je Hidroelektrana Komarnica na pogrešnom projektnom zadatku, da nijesu izvršena geološka istraživanja i da je tamo u tom projektu idejnom ... kraća od stotinu miliona eura. Molim Vas da se to preispita.

Dobili smo danas ili juče neko saopštenje oko Termoeletrane Pljevlja. Gospodine Krivokapiću, molim Vas niko nije za sutra da se zatvori Termoelektrana Pljevlja, ali tranzicija zelena mora biti izvršena do 2030. godine. Neka se ona do tada radi uz puno saglasje sa energetskom zajednicom. Opominjem, kao profesor iz te oblasti, da će cijena CO2 biti i do 50 eura, težina CO2 u odnosu ugljenik je četiri puta. Kažite ko može da bude konkurentan sa Termoeletranom, elektirčnom energijom iz termoeletrane, koja je duplo ili tri puta veća iz obnovljivih posebno hidroenergija. Bili ste, gospodine Krivokapiću, u bratskoj, komšijskoj Bosni i Hercegovini i Republici Srpskoj. Podržavam, ali slušajte me sada. Ili ste trebali da se vidite sa mnom, ili da me povedete tamo. Zašto? Ne samo što imam prijatelje tamo, nego zbog drugih stvari. Trebali ste i da ih pitate neke stvari u vezi našeg interesa i zajedničkih odnosa. Zašto grade hidrocentralu Buk-Bijela? Evo deset godina pričam džabe o tome. Devet kilometara iznad Foče. Ona će da ugrozi rijeku Taru, sto puta sam rekao, nema više raftinga, nema više Tare u tom obliku, nema više Drine. Pet hidrocentrala se rade na Drini. Treba onda da preispitamo, kolege i građani Crne Gore, da li u novim uslovima sa najmanjim štetama trebamo zajednički da gradimo Buk-Bijela, koja ima 450 megavati i koja nosi godišnje 200 miliona, a da sačuvamo u najvećem obliku Taru. Ovako je gubimo.

Trebali ste, gospodine Krivokapiću, da razgovarate oko Hidrocentrale Kruševo. Lijeva obala prije spajanja Tare i Pive je Republike Srpske. Da li ćemo Kruševo da gradimo sa donjom ili gornjom kotom? Trebali ste, gospodine Krivokapiću, da pitate što je 30 godina sa Bilećkim jezerom - 42% vode crnogorske uliva se u Bilećko jezero, naše je 25 do 30%. Zamislite toga apsurdna nad apsurdima - dio Bilećkog jezera ide u Hidroelektranu Dubrovnik, pa kroz Ploče oni nama naplaćuju najskuplju struju, Hrvati, našu vodu. Ljudi, jesmo li mi ljudi? To ste trebali da uradite, gospodine Krivokapiću. Pošaljite njega ako nećete Vi, sa gradonačelnikom Podgorice, pa da kažete - hajmo zajednički da napravimo jednu energanu koja će koristiti smeće i lozovinu sa vinograda od 10 megavata, kao svi što rade u regionu. Tako da, gospodine Krivokapiću, sa mnom nije samo što neki kažu - lijepo se družiti, nego i pametan biti. Moram to da kažem, to je iz ovog primjera.

Ja sam, gospodine Krivokapiću, Vama postavio u kontinuitetu treće pitanje:

Kao što znate, da li uviđate da bez uspostavljanja pravne države i revizije kriminogene prošlosti sveobuhvatnih usaglašenih radikalnih reformi, te primjene nove ekonomske politike, saglasne sa novim politikama Evropske unije, ne mogu se prevazići brojni limiti i izazovi koje su nam oni ostavili, te postići razvijeni finansijski sektor, fiskalnu konsolidaciju, upravljanje javnim dugom, reforma javnog sektora, uspostaviti nova politika zarada i penzija, stimulatívna poreska politika, ni zadovoljiti tranziciona pravda, poput nadoknade majkama i tehnološkim viškovima? Smatrate li da bi rebalans budžeta, u trećem kvartalu tekuće godine, zasnovan na ovim postulatima, doprinio početku ostvarivanja dinamičkog i dugoročnog ekonomskog razvoja i velikog investicionog ciklusa u Crnoj Gori?

Ovo što sam ja Vama postavio, Vi biste trebali da mi odgovorite, a ne možete. Ja sam ovo učio 30 godina do 50, i ja ne očekujem od Vas, jer biste trebali da bude akademik iz ekonomske struke. Ja to neću i ne očekujem od Vas. Slušajte me dobro. Prvo, oko finansijskog sektora. To su, gospodine Krivokapiću, dva dijela - tržište novca, tržište kapitala u jednoj državi jedno u drugoj državi drugo, Milatović to dobro zna, Spajić to dobro zna. Zašto? Oni su bili u Hrvatskoj. Ja deset godina to ponavljam. Ne formiramo razvojnu banku. Gospodine Krivokapiću, onaj kapital od 100 miliona, što sam naveo, može biti 50, može biti 200 miliona, može biti sutra, može biti iduće godine, može biti one godine. Gospodine Krivokapiću, moramo hitno osnovati razvojnu banku 50% nek ide u likvidnost, 50% nek ide u podršku malih i srednjih preduzeća, garantni fond, u investicije, kako god želite.

Slušajte i Vi, Milatoviću, ja sam pametniji od Vas u ovome. Zašto ne osnujemo fond za razvoj? Zašto se pravimo većim Englezima od Engleza. Ako su sve države vodeće, slušajte me obojica, nema više mastrihtskog dogovora, nema više onih 60%. Ljudi, vodeće države se zadužuju sad u kovidu: Japan 250%, Francuska oko 200%. Po glavi stanovnika više od 10 hiljada eura. Bajden, Makron, svi me slušaju, a moja Vlada me ne sluša. Ja ne znam što da radim, ali nikada oni na vlast više. Tako da, gospodine Krivokapiću, moramo da osnujemo fond od dva miliona da se zadužimo. Branko Radulović kaže - hoćemo da se zadužimo sa dva do tri miliona u fondu, ali koji će biti namjenski.

Oko reprograma duga i otpisa napravljene su greške. Kina oprašta, Rusija oprašta, G-19 oprašta, Evropska unija oprašta, a mi se pravimo bogatiji od ikoga. Znači treba da kažemo - dajte nam oprost dio, jer ćemo mi inflaciju kroz euro kad budemo dio da otplaćujemo taj vaš dug za fond od 1.900 milijardi, odnosno, koliko bješe Milatoviću, 2.300 milijardi srednjoročno. Zašto se ne dogovorimo sa komercijalnim bankama da ne budu zelenaši, a da budu u funkciji razvoja države? I milo mi je, Bogdanoviću, da čitate moje stvari i da se slažete:

Branko Radulović je rekao, čuo sam ga juče, da plata mora biti 350, minimalna 250. Gospodine Milatoviću, to je ne samo socijalna pozitivnost, nego ponuda i tražnja. Daćemo malo, a oni će potrošiti i usmjerićemo to u naše proizvode, a onda ćemo imati i ponudu i tražnju.

E sad ću nešto da Vam objasnim. Gledajte ovo, ovo je najveća filozofija ekonomije. Javni dug, ako je u funkciji razvoja, ništa ne predstavlja. Ako je javni dug u funkciji potrošnje, onda je katastrofa. Pogledajte ovu genijalnost, pogledajte gospodo, ovo sam ja napisao. Što znači ovo? Zadužimo se, neka bude, pa sam tamo matematički alfa, beta, da vam ne objašnjavam, ove godine i neka bude javni dug ne 105%, 140%, ali će biti iduće godine i one druge, garantujem, ispod 100%. A onda će 2024. biti, evo ga ovdje, alfa do alfa, beta, biti negdje na 50%. Znači, zadužimo se kao cio svijet, uložimo u Maršalov plan, pokrenimo Crnu Goru. Sačuvajmo zdravlje, sačuvajmo ljude, sačuvajmo realnu ekonomiju i mi ćemo za četiri godine biti Češka. Daleko je do Luksemburga, trebaće nam još četiri godine. Zato sam ja, gospodine Krivokapiću, ovdje rekao - ovaj budžet je po mnogo čemu dobar. I zbog onog kako se trošio i zbog transparentnosti. Ali, ljudi, on je nedovoljan, gospodine Krivokapiću, i za zdravstvo, i za realni sektor. Mnogo su bolji paketi 3 i 4 nego što su 1 i 2. Ali, to je nedovoljno, moramo više. Nedovoljno je za socijalnu politiku, posebno nije dovoljno za razvoj. Hajmo da ovih tri, četiri mjeseca preusmjerimo iz rezervnog dijela, gospodine Krivokapiću, da ojačamo zdravstvo, da nam ne bježe radnici, da nam zdravo stanovništvo bude, da nam majke ne plaću nego da rađaju. I dogovorili su se, gospodine Krivokapiću, mene radnici stalno zaustavljaju - oni pristaju na ovo. A u jesen da napravimo pravi rebalans budžeta, sa razvojnom bankom, sa Maršalovim i da krenemo u objedinjenje.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 15:32:16)

Poslaniče Raduloviću, inspirativno Vas je slušati, ali privodite kraju.

BRANKO RADULOVIĆ (27.05.21 15:32:24)

Slušajte me dobro, ovu Vladu treba, neću da kažem mijenjati, daleko bilo, neću da kažem daleko bilo rekonstruisati. Ojačati reformski, ojačati liderski sa partijama, ojačati sa manjinama. Razgovarao sam sa Albancima, razgovarao sam sa Bošnjacima, oni u meni brata vide. Oni hoće sa mnom, hoće sa vama, hoćemo svi. Hajmo. /Upadica/ Vi ne, vi ste Milovi Albanci, ali onaj drugi brat hoće. Tako, hajmo da napravimo jaku vladu, da se poveže Vlada i Skupština, hajmo da drma Crna Gora u pravom smislu.

Gospodine Krivokapiću, posljednja rečenica, poslije one žučne rasprave, zapisao sam što ste rekli - Hajmo zajedno, zajmo u pamet, hajmo da prođu strasti danas i hajmo, zovite. Vi ste na potezu, zovite lidere, zovite sve, zovite manjine. Ja ću napraviti 20 mjera sa Milatovićem, Spajićem i ostalima, za ekonomski, socijalni i svaki drugi preporod i Crna Gora će da pulsira. Ako sam korisniji ođe, biću ođe. Ako sam tamo korisniji, Vi ste mi nudili, ja sam to i odbio - ja ću tamo, ali hoću na kraju svoga aktivnog života da moja unučad ostanu ovdje zato što vide svoju budućnost, a ne zbog moga groba.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 15:34:06)

Zahvaljujemo poslaniku Raduloviću, koji je iskoristio, kao što smo dogovorili, vrijeme koje je imao na raspolaganju.

Sada pravo na odgovor predsjednik Vlade. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (27.05.21 15:34:20)

Poštovani profesore Raduloviću, Vi ste kao i uvijek inspirativno i do kraja okrenuti ka našoj zajedničkoj Crnoj Gori i to mi čini posebno zadovoljstvo. Ja bih sada u ovoj lepezi Vaših postavki, koje su brojne i svakako zaslužuju široku elaboraciju, krenuo od ovoga prvog dijela. Trebao sam na početku da pohvalim ovaj Parlament, koji je napokon usvojio Zakon o tužilaštvu, koji je vraćen od strane predsjednika države iz straha da možda ne bude prvi koji će biti procesuiran. Vladavina prava mora da bude takva da pravda zakuca na vrata svih onih koji su činili krivdu ovome narodu. To ne može da uradi ni Vlada, ni Policija, niti Tužilaštvo posebno, niti sudstvo. To moramo svi zajedno da uradimo za dobrobit Crne Gore.

Ono što ste posebno napomenuli je ova zelena energija. Vjerujte da sam u svakom razgovoru sa predstavnicima i Bosne i Hercegovine, i Republike Srpske ukazivao upravo na ova goruća pitanja koja ste Vi otvorili. To je Buk- Bijela. Možda za razliku od Vas, ja sam 2004. godine bio taj koji je potpisao peticiju 11.000 ljudi da Tara ne bude bara. Mislim da je to nešto što je sačuvalo Taru i nadam se da će svaki budući potez Vlade biti usmjeren na to da Tara bude sačuvana, a da Crna Gora bude potpuno ekološka država. Postoje brojni problemi koje ste naveli, a koji možda u ovom trenutku se ne čine da su jednostavni za razrješenje. Sigurno da nijesu i oni su mnogoslojni. Naveli ste primjer Hidroelektrane Komarnica, gdje je izvršeno samo prvo ili, kako se to kaže, preliminarno geološko ispitivanje koje nikada nije dovoljno za onaj projekat koji treba da bude rađen. Po nama, u ovom trenutku saznanja koja imamo govore o tome da bi bilo najbolje napraviti jednu reversibilnu hidroelektranu bez koje Crna Gora ne može da funkcioniše.

Ukazali ste na problem termoelektrane i Rudnika uglja koji je zasigurno sastavni dio te kompanije. Isti problem imaju i Bosna i Hercegovina i Republika Srpska - prelazak sa prljavih na čiste tehnologije. Mi ćemo se truditi da do 2030. godine ostvarimo sve da više nema "prljavih energija" na prostoru Crne Gore. Time moram da iskažem i jedan značajan element koji ova Vlada radi, ali mi nekako ne uspijevamo to dobro da plasiramo, da smo krenuli sa jednim razvojem rekao

bih strategije pravedne tranzicije, u kojoj će biti jedan od elemenata u dio koji se odnosi na rješavanje problema ekoloških tačaka i tih tehnologija koje ne možemo promijeniti. Mi nemamo alternativu u ovom trenutku za stabilnost energetskog sistema bez Termoelektrane Pljevlja. To je svakome jasno.

Ono što je bitno za ovaj dio pitanja koje ste Vi postavili, mislim da smo na dobrom putu da razmišljamo kako na najbolji način afirmirati ovu Vašu oduvijek prisutnu ideju razvojne banke. Vi znate da je posjeta i ministra finansija i ministra ekonomskog razvoja Zagrebu bila najviše skoncentrisana na tu problematiku, jer svaka stvar ima svoje prednosti, nedostatke i kad to uraditi, u kom trenutku i šta je najbolje za Crnu Goru. Garantni fond - o njemu ne bih posebno pričao. Vi stalno govorite o tom fondu za razvoj Crne Gore. Da li neki institut ili fond u Crnoj Gori u ovom trenutku treba pamet koja će biti orijentisana na tresiranje strategije? Ja se nadam da u Crnoj Gori ima dovoljno stručnjaka, ali ako ne bude, angažovaćemo ih i iz inostranstva kako bismo to mogli osmisliti. Bez jasne strategije, u svakom segmentu društva ne možemo ići dalje.

Spominjali ste komercijalne banke. Pa banka ništa drugo nije nego zelenaš. Oni ubiraju što je moguće viši prihod. Mi kao Vlada ne možemo da se miješamo u funkcionisanje komercijalnih banaka. Imali smo nekoliko razgovora koji su vodili ministar finansija i ministar ekonomskog razvoja kako bismo postigli bolji odnos komercijalnih banaka prema privredi, a i građanima. Imali smo određena obećanja. Međutim, desio se jedan mali nedostatak koji će se, nadam se, vrlo brzo biti riješen i time ćemo obezbijediti funkcionisanje i bolji pristup komercijalnih banaka našim potrebama.

Što se tiče ovih stotinu miliona eura, znate kako, Vi ste iskazali tu skicu, ja ne znam kad sam prvi put to vidio. Mislim da je na to prof. Gluščević nekada možda ne na taj način, jer Vi ste grafički to bolje prikazali, na jednom predavanju kojem sam sticajem okolnosti prisustvovao, ukazao i svi smo vrlo jednostavno shvatili bez velike matematike. Vi ste to još matematički podržali. Profesor Radulović je bio inspirativan danas. Ja sam bio inspirativan u Banja Luci kada sam držao na univerzitetu jedno predavanje - Politika i etika. To je ostalo nezapaženo, ali je ostalo zapaženo s kim sam se slikao. Taj naš pristup nije dobar.

Mislim da treba ovu Vašu ideju i podršku da radimo zajedno, a Vlada svakako podržava. Vjerujte da radimo skoro 24 časa: neko putuje, neko radi, neko pravi strategiju, neko akcioni plan, ali svi smo zaposleni. Želimo saradnju, želimo razumijevanje, želimo da naše zajedničke ciljeve ostvarimo što prije, što je lako reći ali je teško ostvariti. Nadam se da će vrijeme koje je pred nama pokazati da smo na pravom putu. Hvala Vam, profesore.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 15:42:03)

Zahvaljujemo i predsjedniku Vlade.

Sada idemo na naredno pitanje koje će postaviti poslanik Fatmir Gjeka.

Izvolite, poslanice Gjeka.

FATMIR GJEKA (27.05.21 15:42:15)

Hvala.

Poštovani predsjedniče Skupštine, uvažene kolegice i kolege, drage građanke i građani, poštovani premijeru Krivokapiću,

Ja sam dobio odgovor u pisanoj formi, ali pročitacu pitanje sa komentarom. Vi i članovi Vaše Vlade pokušavate da u svim nastupima govorite o potrebi izgradnje građanskog društva, promociji evropskih vrijednosti i poštovanju Ustava. No, naš je utisak, a vjerujemo i velikog dijela javnosti, da Vam to veoma teško polazi za rukom, posebno kada je riječ o uključivanju manjina u organe institucije ove države. Za gotovo šest mjeseci trajanja Vašeg mandata, imamo nažalost zanemarljiv broj pripadnika manjinskih naroda, tu prije svega mislim na Albance, kojima je zapalo da budu u neku instituciju, a koja su imenovana od strane Vaše Vlade. Još je poraznije ako se zna da i oni koji su postavljeni nisu, kako to mi volimo kazati, autentični predstavnici našeg naroda. Ipak, smatramo da je najgore što je Vaša Vlada do sada imenovala zanemarljivo mali broj

pripadnika /prekid/ zajednica na neku važnu funkciju. Na taj način Vi otvoreno iskazujete nepovjerenje prema nama, odnosno drugačijima od sebe, kršite ustavna načela i principe i zato ste izloženi kritici naših evropskih prijatelja. No, to nas nipošto ne čudi ako znamo da je Vaša Vlada praktično formirana u manastiru i sa blagoslovom Srpske pravoslavne crkve. Da ne bude nikakve dileme, mi poštujemo Vaš izbor što ste dio te vjerske organizacije, ali, kao premijer Crne Gore, morate imati uvijek na umu da više od četvrtine građana, odnosno građanki ove države nijesu pravoslavci, a da su neki od njih pristalice i Crnogorske pravoslavne crkve. Prije dva mjeseca imali smo istraživanje jedne renomirane organizacije civilnog društva, koje je pokazalo da je od 205 imenovanih funkcionera u mandatu Vaše Vlade samo sedam bilo iz manjinskih nacionalnih zajednica i to na nižim radnim mjestima. Taj podatak je ocijenjen dramatičnim, jer se potvrđuje da manjine nijesu integralni dio Vaše Vlade.

Stoga, poštovani premijeru Krivokapiću, od Vas tražim odgovor na sljedeće pitanje:

Koliko do sada iznosi broj imenovanih funkcionera od strane vaše Vlade? Koliko je od toga, brojem i procentualno, pripadnika manjinskih naroda, posebno Albanaca?

Razlog za ovo postavljanje ovog pitanja je jer od 1998. godine Albanci, odnosno nacionalne partije Albanaca ne učestvuju u Vladi Crne Gore. Znamo svi koliki je doprinos koji su dali Albanci - od 1998. godine pa do referenduma; prvi put u istoriji Crne Gore Albanci su svojom voljom 2006. godine na demokratskim izborima izašli i rekli da nezavisnoj Crnoj Gori. Osim toga, nastavili su da daju doprinos integracijama u NATO i Evropsku uniju. Bili su faktor stabilnosti, dali su doprinos za dobrosusjetske odnose, naročito mislim na Albaniju i Kosovo. Imaću i komentar. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 15:46:15)

Zahvaljujemo poštovanom poslaniku Gjeki.
Sada pravo na odgovor, predsjednik Vlade.
Izvolite, predsjedniče Vlade.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (27.05.21 15:46:26)

Poštovani gospodine Gjeka,

Vi znate da je Ustavom Crne Gore Crna Gora građanska država. Upravo ta činjenica me nekako najviše zaintrigirala da predavanje usmjerim na temu Politika i etika, jer Crna Gora je najmanje građanska država, ali je nije stvarala ova vlast, nije imala kad da je stvara. Trebao je neko prethodno da stvori pretpostavke da Crna Gora postane građanska država. Zna se šta znači građanska država. To je prva obaveza ove Vlade. Mogu samo da Vam kažem da mi imamo jedan nevjerovatan problem. Imate centralnu kadrovsku evidenciju, koja mislim da nije uređena ni 20%, koja je bila jedan dobro zamišljen projekat i nikad do kraja realizovan. Da li je to nedostatak naše nesposobnosti ili nekakve lagodnosti - ne umijem da kažem. Mi već dvije sjednice Vlade posvećujemo upravo toj problematici, jer je ona toliko bitna, ali nigdje niko nije vodio računa ko pripada određenoj nacionalnoj kategoriji. Po onome, a to je sloboda izjašnjavanja svakog pojedinca, što možemo saznati za broj ljudi koji iskažu nacionalno opredjeljenje, ovo je rezultat iz te Centralne kadrovske evidencije, u državnim organima imamo: 81% Crnogoraca; 5,34% Srba, 3,79% Bošnjaka; 1,13% Albanaca i 1,55% Muslimana. To Vam je zvanični rezultat Centralne kadrovske evidencije, koja, ponovo napominjem, nije do kraja uređena, niti je do kraja izvedena u zadnjih pet godina.

Ono što je najvažnije, ja Vam mogu reći na osnovu podataka koji su tačni za državne funkcionere, da su za vrijeme ove Vlade do prethodne sjednice Vlade imenovana 263 državna funkcionera, od toga 92 u organima državne uprave, 14 u okviru kabineta predsjednika i potpredsjednika Vlade, a 157 u javnim ustanovama i javnim preduzećima. Vjerujte da nikada ne vodim računa ko kojoj vjeri pripada, kojoj naciji, jer to nije karakteristika ove Vlade. Ova Vlada je građanska i meritokratska.

Šta se dešavalo u prethodnom vremenskom periodu, ne želim da komentarišem, ali Vi ste iskazali, za mene, jedan neprihvatljiv pridjev koji se odnosi ko je autentičan ko nije autentičan. Ispada da potpredsjednik Vlade, koji se izjašnjava kao Albanac, nije autentični predstavnik albanskog naroda. /Upadica/ Pa, to Vi mislite. On kaže, a Vi to što kažete, treba da dokažete. Mislim da je gospodin Abazović iskazao da je i Albanac, a ne znam odakle taj neautentični karakter koji mu pripisujete. Misim da ne trebamo da se dijelimo ko je autentičan a ko nije autentičan - nego ko izvršava i daje svoj rezultat na pravi način.

Na kraju želim samo da pozovem i Vas i sve manjinske partije, jer ste nas nekako doveli u situaciju da mi ne želimo niti saradnju, niti da imamo manjine u našoj Vladi - garantujem vam da to nije tačno. Moja ruka je vama ispružena i još stoji u vazduhu. Možete da je okrenete na jednu ili na drugu stranu, ali je vama okrenuta sigurno. Jedini problem je što u ovom trenutku vi vjerovatno očekujete da će da se povrati prethodna vlast. Garantujem vam da neće. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 15:51:28)

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade.
Poslanik Gjeka ima pravo na komentar.
Izvolite.

FATMIR GJEKA (27.05.21 15:51:36)

Hvala.

Uvaženi premijeru, mi ne očekujemo ni od koga ništa. I ono što smo do sada uradili - uradili smo sami. Ponekad mi je žao što neki nas zovu DPS sateliti. Mi smo svoji na svome i nismo vezani ni sa kim. Imamo naše programe, naše ciljeve koje sam kazao na početku. Oni su jasni i na njima ćemo istrajati do kraja - dok Crna Gora ne bude naredna članica Evropske unije.

Kad ste pominjali potpredsjednika, pa mislim da je on zahvaljujući kombinatorici koja je bila potrebna Vama. Više ste Vi tu đe ste, poštovani premijeru, jer je on dao doprinos da Vi budete premijer. Sigurno ne biste bili bez potpredsjednik, a ni on ne bi bio tu da nije bilo kombinatorike (brojčane potrebe za većinu).

Vjerujem da je i Vama nelagodno što ste pročitali ovaj odgovor. Kao čovjek i ekspert tehničkih nauka, smatram da ste se uvjerali da je moje pitanje na mjestu. Mislim da biste u narednom periodu morali mnogo više da poradite na inkluzivnosti manjina, posebno Albanaca u organima institucija u kojima ste Vi funkcionalno na čelu. Volite da kažete da ste demokratska evropska vlada, a kritike na veoma malu uključenost manjina Vam stižu ponavljam ne samo od nas i naših organizacija civilnog društva, nego i od naših evropskih partnera. To je logično ukoliko se zna da je godinama Crna Gora bila regionalni primjer dobrih međuetničkih i interreligijskih odnosa, te odnosa sa susjedima. Kao predsjednik Vlade, koji želi da baštini tradicionalne vrijednosti Crne Gore, cijenim da u istoriji ove države možete naći nebrojeno mnogo dobrih primjera o odnosu prema manjinama, posebno Albancima. Upravo takav odnos povećava koheziju i stabilnost i Vlade i države.

Gospodine Krivokapiću, ukoliko želite da trajete i da ostavite trag u milenijumskom trajanju ove zemlje, imajte to na umu. Zato pred crnogorskom javnošću postavljam dodatno pitanje:

Kada možemo očekivati da će ovaj nesklad biti ispravljen?

Želim egzaktno podatke, jer znate Vi odlično ko je koje nacije i vjere.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 15:54:40)

Zahvaljujemo poslaniku Gjeki.
Pravo odgovora na komentar ima predsjednik Vlade.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (27.05.21 15:54:46)

Ja nekako u prvom dijelu odgovora nijesam se osvrnuo na ovo istraživanje o kome ste Vi govorili. Pošto imam određeno naučno iskustvo, vrlo je neprimjereno da neko na osnovu imena i prezimena može da zaključi to što je zaključio tim istraživanjem. To nigdje ne možete da nađete u svijetu, ali kod nas možete da sudite ko je kakav, pa bi rekao neko da vjerovatno kad bi zamijenio mene sa Rankom, iako je nepristojno da spominjem nekoga ko je ovdje, da je on Srbin itd. To ako nađete jedan jedini primjer u dijelu činjenica koje su vezane za istraživanje - ja ću da se izvinim svim građanima. Ta nevladina organizacija napravila je jedan presedan i to nije dobro.

Druga karakteristika koju ste istakli je da je međunarodna zajednica zabrinuta zbog toga što manjine nijesu uključene u taj dio. Ne postoji nijedan kontakt koji sam imao sa svim relevantnim međunarodnim institucijama gdje nijesam ukazivao da želim maksimalnu saradnju. Ali to što ja želim, treba i druga strana da prihvati. To je činjenica i to dobro zna, pogotovo zna moj savjetnik za nacionalne manjine, jer je često prisustvovao tim sastancima. U svim drugim karakteristikama dobili smo najveće moguće pohvale. Odnos sa dijasporom je igra prethodnih vlasti i zna se zašto je prethodnoj vlasti služila dijaspora. Ja ne želim da se igram, ja želim da svaki čovjek bude jednako tretiran. A može biti tretiran samo ako bude prvo građanski, a onda se osjećao kako hoće i to sam napomenuo i u svom vrlo kritikovanom govoru koji sam održao uoči 21. maja. Ne može neko ako je demokratski raspoložen, da prigovora na kojoj je strani bio - "za" ili "protiv". Mi smo svi u jednoj jedinjoj državi i rekli ste najvažniju karakteristiku - ako se svi ovdje osjećamo kao svoji na svome, nikome neće biti tijesno. Ali, ako su nam priče svoji na svome, a okrenute ka drugim državama - mislim da to nije dobro za Crnu Goru. Izgleda da takvih ima dovoljno. Da ne bismo pravili bilo kakve podjele, ja vam još jednom pružam ruku.

Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 15:58:15)

Zahvaljujemo i predsjedniku Vlade.

Pravo stava predsjednika Vlade poslanik Gjeka. Izvolite.

FATMIR GJEKA (27.05.21 15:58:23)

Hvala.

Uvaženi premijeru, ostaje da vidimo hoće li se Vaše obećanje ispuniti, ali bojim se. Ja bih volio da griješim, ali da ne bude kao kada ste nekoj drugoj albanskoj koaliciji obećavali a oni naivno povjerovali da će da budu dio vaše Vlade, pa su izvisili. Ili, da ne bude kao u slučaju obećanja da ćete poslati naše vojnike u Misiju na Kosovo, pa od toga nema ništa. Kako se radi o simboličkom broju, to pokazuje da vi ne možete da izađete iz mapa stvarnosti koje dominantno kreiraju one snage koje su Vas dovele i postavile na ovu funkciju.

Ja cijenim ponekad Vaše poteze hrabre, kao na primjer kad je riječ o Leposaviću. Povukli ste hrabar potez bez obzira na posljedice koje biste imali za Vas i Vašu Vladu.

Vraćam se na imidž naše zemlje, kao članica NATO, neispunjavanje obaveze i obećenje državnih zvaničnika može biti veoma loše. Pokazujemo se kao nekrigidibilan partner, koji na način najviše šteti upravo sebi jer smo mi jedina zemlja koja je trebala da učestvuje u Defender 21. Isto tako, sa žaljenjem konstatujem da se gotovo ništa ne čini otvaranjem novih graničnih prelaza prema Albaniji - kako je već dogovoreno i potvrđeno iz Vaše Vlade. Ja se nadam da ćete Vi poslije posjete koje ste imali Bosni nastaviti i sa susjednim zemljama. Mislim na Kosovo i Albaniju. Imali smo opasno srljanje sa pokušajem oduzimanja biračkog prava našoj dijaspori kad je riječ o dijaspori, što, uz zanemarljiv broj Albanaca u našoj državnoj upravi, suštinski govori o nepovjerenju prema nama. U svakom slučaju, Vaša Vlada treba da zasluži naše povjerenje. Naravno, ukoliko želi - ona to treba da dokaže.

Gospodine premijeru, mi smo tu. Cijenjećemo Vaše poteze u tom smjeru.

Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 16:01:14)

Zahvaljujemo poslaniku Gjeki.

Sada prelazimo na posljednje poslaničko pitanje koje je upućeno premijeru, a njega će postaviti uvažena poslanica Suada Zoronjić.

Izvolite, poslanice Zoronjić.

SUADA ZORONJIĆ (27.05.21 16:01:26)

Poštovani predsjedniče Skupštine, uvaženi predsjedniče Vlade, poštovani ministri, uvažene kolege, uvaženi građani Crne Gore,

S obzirom da sam ja neko ko dolazi sa sjevera, moje pitanje će biti afirmativno u cilju razvoja sjevera. U skladu sa tim i Poslovníkom Skupštine Crne Gore, moje poslaničko pitanje glasi:

Sredstva koja je Vlada planirala Nacrtom budžeta za 2021. godinu usporiće, ako ne i zaustaviti započete infrastrukturne projekte u Bijelom Polju. Da li na taj način afirmišete i pospješujete razvoj sjevera i da li je to u skladu sa Strategijom regionalnog razvoja? Da li namjeravate uskoro posjetiti Bijelo Polje i upoznati se sa dinamikom izvođenja radova i njihovim značajem za stanovništvo Bijelog Polja?

Važnost započelih infrastrukturnih projekata višestruko je značajna posebno za opstanak, ostanak i sprečavanje migracije stanovništva sa sjevera prema jugu, prema centralnom dijelu i prema evropskim zemljama. Godinama je prethodna vlast pravila ogromnu razliku između sjevera i juga. Naravno, ta razlika se odnosila i na polarizaciju društva. Te razlike su postale nepremostive, a razlike postoje kako po pitanju identiteta, tako i po pitanju regionalnog razvoja. Između sjevera i juga je veliki jaz. Godinama se ulagalo više u južni i centralni dio, nego u sjeverni. Ja se nadam da će Vlada, na čelu sa Vama, napraviti iskorak i nadam se da će pokazati razumijevanje i brigu za građane sjevera, jer ovu zemlju čine svi građani - kako oni sa juga, tako i oni iz centralnog dijela i sa sjevera.

Zbog loše socio-ekonomske situacije, omladina se godinama iseljavala i sreću tražila pod nekim drugim nebom iako sjever Crne Gore posjeduje prirodne ljepote, čiji je prirodni potencijal ogroman i treba ga valorizovati, stvoriti mogućnost za razvoj turizma, za zapošljavanje naše omladine, stvoriti ambijent da nam se omladina vraća u zavičaj a ne da odlazi. Zbog loše politike prethodne vlasti i oligarha na državnom nivou, kao i refleksije njihovog rada na lokalnom nivou - mi danas imamo marginalizovani sjever. Ja danas ovdje tražim od Vas odgovor da li ćete Vi, a rekla sam na početku da očekujem da ćete napraviti iskorak i dati sve napore, nešto konkretno preduzeti povodom infrastrukturnih projekata koji su započeti, a na koje sam uložila određene amandmane. Riječ je o projektu Đalovića pećina i o projektu Ski centar Cmiljača.

Za realizaciju Đalovića pećine budžetom za 2021. godinu planirano je 2.000.504 eura. To je nedovoljno i ne može pokriti do sada izvedene radove. Potrebno je obezbijediti za 2021. godinu još dva miliona za ovaj projekat do potrebnih 9.432,719 eura za kompletan završetak radova.

Za drugi projekat Ski centar Cmiljača budžetom za 2021. godinu planirano je samo 68 hiljada. Za taj projekat potrebno je dodati, odnosno dodatno obezbijediti još 1.950.000 eura od ukupno potrebnih 4.000.209 da bi se radovi mogli završiti. Dakle, budžetom za 2021. godinu, za ova dva infrastrukturna projekta planirano je 2.000.572 eura, što je nedovoljno i stoga je potrebno dodatno obezbijediti još 3.000.950 hiljada eura, od ukupno potrebnih 13.642.175 eura. Znači, toliko sredstava treba još obezbijediti. Ukupna cifra je 13 miliona, da ne nabrajam ovaj ostatak. A amandmanima sam tražila iznos od 3.000.950 za oba projekta.

Napominjem da se realizacija ovih projekata finansira isključivo iz budžetskih sredstava, a planirana i opredijeljena sredstva su sastavni dio kapitalnog budžeta za 2021. godinu. Ja sam, kao što rekoh, uložila amandmane. Očekujem podršku od Vlade, jer je to od izuzetne važnosti za oporavak i oživljavanje cjelokupnog sjevernog regiona, za valorizaciju, za sprečavanje procesa iseljavanja stanovnika. Ubrzao bi se proces zapošljavanja, razvili bi kako ljetnji tako i zimski

turizam i oplemenili Bijelo Polje kao regionalni sjever.

Meni je, naravno, pripala čast da u ovom visokom domu tražim i borim se za interese svih građana Crne Gore. Konkretno ovdje zalažem se za interese građana Bijelog Polja, bez obzira na vjeru, pol i naciju, bez obzira na političku strukturu. Jednostavno tražim da se svi započeti infrastrukturni projekti dovedu do kraja i da građani imaju benefite od određenih projekata.

Neću trošiti više vrijeme, pa ću dalje u komentaru.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 16:07:27)

Zahvaljujemo poslanici Zoronjić.

Sada pravo na odgovor ima predsjednik Vlade.

Ja koristim priliku da pozdravim ministarku Srzentić koja je takođe sa nama danas.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (27.05.21 16:07:40)

/Prekid/ Zoronjić, ja moram da kažem da je Strategija regionalnog razvoja istekla 2020. godine i nije nova napisana. Mi želimo apsolutno da taj jaz koji u ovom trenutku postoji pogotovo između juga i sjevera dovedemo u neko pristojno uravnoteženje. Ja sam Vam u odgovoru dao mnoge podatke i karakteristike, ali ću pokušati da budem vrlo kratak i ukažem na ova dva projekta, koji su vrlo interesantni i predstavljaju sigurno jednu od značajnih mogućnosti turističke ponude Bijelog Polja. Kada uđete u potpunu analizu, uvijek imate neku nedosljednost. Ja znam da je ministar finansija vodio računa i pravio indekse koja opština u tom dijelu kapitalnih investicija dobija određeni iznos. Mislim da je negdje na drugom ili trećem mjestu Bijelo Polje sa 306 eura po glavi stanovnika.

Sada se vraćamo na ova dva ključna projekta. Meni nemojte sada zamjeriti što ću ja Vama da kažem da će ipak ministar finansija će sigurno sa posebnim senzibilitetom gledati na Vaše amandmane. Kakav će njegov stav biti, vidjećemo, a nadam se pozitivan i u duhu razvoja Bijelog Polja. Kada pogledate Ski centar Cmiljača, imate jedan nevjerovatan podatak. Investicionim projektom je predviđena četvorosjedna žičara, a onda je nabavljena šestosjedna koja je trebala da bude locirana na Žabljaku a treba da se premjesti na tu lokaciju. To je jedna nevjerovatna karakteristika naših terena koju ne možete nigdje da pronađete u svijetu. Ovaj podatak je vrlo interesantan - vrijednost te žičare je skoro osam miliona, čiji se rad ne može provjeriti jer nema elektroabdjekvanja i nemamo još završenu saobraćajnicu kojom možete doći do nje. Dakle, nije ispoštovan predloženi prioritet gradnje ski centra na prostoru Bjelasice i Komova prema Prostornom planu posebne namjene Bjelasice i Komova. Nije ispoštovan ni predloženi prioritet gradnje žičare u tom dijelu. To su karakteristike koje su, vjerujte, nespojive i ne bih volio da ikada naša Vlada, ova sadašnja, dođe u ovakvu situaciju.

Što se tiče Đalovića pećine, Vi znate da je to jedan izuzetan projekat. Taj projekat se, nažalost, ne realizuje na osnovu investicionog elaborata, nego je to plan radova koji je definisan odgovarajućim urbanističkim uslovima koji su vezani za niži nivo predviđanja. Očigledno da Đalovića pećina ima nekoliko zahtjevnih aktivnosti: uređenje dijela pećine; izgradnju turističke staze do manastira Podvrh; izgradnju dijela elektroenergetske infrastrukture; izgradnju žičare do ulaska u Đalovića pećinu i izgradnju objekta centra za posjetioce.

Od sredstava koja smo planirali da se kroz program unapređenja turističke ponude ulože za sjever u 2021. godini, čak 30% sredstava se odnosi upravo na ove projekte koje ste Vi naveli. Naravno, to nije dovoljno da bi se u potpunosti završilo sve što je planirano. U prilogu tabele koju ste dobili imate tačan pregled šta je ugovoreno, u kom je statusu i šta ćemo mi da uradimo u ovom vremenskom periodu. Ja se nadam da će ministar finansija imati razumijevanja za Vaše amandmane. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 16:12:22)

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade.
Sada pravo na komentar ima poslanica Zoronjić. Izvolite.

SUADA ZORONJIĆ (27.05.21 16:12:28)

Hvala, predsjedniče.

Uvaženi predsjedniče Vlade, hvala Vam na detaljnoj elaboraciji. Izvještaj sam dobila i vidim da ste detaljno opisali. Ono što mene interesuje konkretno iz ovog Vašeg odgovora jeste sljedeće: Shodno stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave, opština Bijelo Polje je prema posljednjem obračunu napredovala sa 19. na 17. mjesto na listi svih jedinica lokalne samouprave, sa indeksom razvijenosti 64,78, čime spada u kategoriju manje razvijenih lokalnih samouprava.

Ja ovdje samo želim da kažem, nadam se da ćete Vi na čelu Vlade, sa ostalim ministrima, doprinijeti većem razvoju sjevera i da Bijelo Polje postane regionalni centar sjevera. Ovdje bih ukazala još na nekoliko stvari. Neću dugo a iskoristiću kompletno vrijeme.

Pored započetih infrastrukturnih projekata koji bi trebalo da se završe, pomenula bih i bolnicu u Bijelom Polju koja treba da postane kliničko-bolnički centar na sjeveru. To bi geografski bilo opravdano, a pacijenti bi iz okolnih gradova lakše ostvarivali svoje zdravstvene zahtjeve. U toj bolnici liječili bi se građani sa Žabljaka, iz Pljevalja, iz Mojkovca, iz Berana, Rožaja, Plava. Ne kažem da, s druge strane, ne treba razvijati bolnicu u Beranama, ali geografski bolnica u Bijelom Polju više odgovara i jednostavno je ekonomičnije da ne bi građani bili dodatno izloženi troškovima. A ujedno bismo na taj način smanjili frekvenciju kretanja prema Podgorici i rasteretili Klinički centar.

Drugo što želim da kažem vezano za bolnicu jeste rendgen aparat i magnetna rezonanca. Vlada je 20. maja donijela odluku da magnetnu rezonancu opredijeli za bolnicu u Beranama. Saglasna sam, ali željela bih da sljedeća donacija bude opredijeljena za bolnicu u Bijelom Polju, jer u opštini Berane postoje tri takva aparata - jedan je sada dobila bolnica i dvije privatne ordinacije imaju aparate (ordinacija Tesla, vi to možete provjeriti i još jedna za koju nemam podatak). Znači, u opštini Berane postoje tri magnetne rezonance. Mislim da nije pravedno da opština Bijelo Polje nema magnetnu rezonancu, a zavređuje i pažnju i, kao što sam rekla, po geografskom položaju zaslužuje da dobije magnetnu rezonancu i takav aparat.

Pomenula bih interno odjeljenje u bjelopoljskoj bolnici. To je odjeljenje koje je nekad bilo u službi psihijatrijskog odjeljenja. Takvo odjeljenje danas ima oko dvadesetak soba, a koriste samo jedan toalet, jedno kupatilo. Mislim da treba da se pozabavimo ovim pitanjem, koje bi čak trebalo biti prioritetno i da se ulaže u razvoj, odnosno za izgradnju nove interne klinike u Bijelom Polju, odnosno odjeljenja. Toliko. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 16:16:23)

Zahvaljujemo poslanici Zoronjić.
Pravo odgovara na komentar predsjednik Vlade. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (27.05.21 16:16:30)

Vjerujte da je to briga svih nas i da je kvalitet zdravstvene usluge jedan od prioriteta ove Vlade. Preraspodjela i jasno definisanje centara koji će biti definisani po određenim principima je nešto što se radi u okviru jedne strategije, koja će, nadam se, do kraja ove godine biti završena. Svi ovi trenutni problemi koje ste naveli zabrinjavaju sve nas, pogotovo ako je to nepravedno, pa tamo neko ima tri, a drugi nema nijedan. Mislim da to treba uravnotežiti, bez obzira na taj odnos gdje moramo obratiti posebnu pažnju na odnos i jasno preciziranje privatne i javne usluge, pogotovo zdravstvenog sektora. Što se tiče svih drugih elemenata, rekao bih da ova Vlada želi da napravi jedan poseban fond, nismo ga napomenuli u prethodnim djelovima, fond socijalne

pravde. Na tome intenzivno radi Ministarstvo finansija.

Sada bih na kraju samo želio da, pošto je današnji dan ipak ostao u jednoj sjenci jednog događaja koji treba nas sve da podstakne da budemo bolji, a to je da se prije 17 godina desilo ubistvo novinara, koji je nekada bio i poslanik ove Skupštine, koji je bio čovjek jake riječi i, kao što je rekao pjesnik Miljković - "Ubi me jaka reč", e njega su ubili zbog te jake riječi. Upravo to treba da bude pouka svima nama da poštujemo slobodu medija, da uvažavamo novinare, da novinar treba da ima stav, ali i novinar mora da vodi računa kako će nešto da iskaže. Nije njegova sloboda ekskluzivno pravo, nego obaveza da mi budemo informisani na najbolji mogući način.

Želim, samo zbog današnje diskusije koja je na početku krenula jednim negativnim tokom, da kažem da ova Vlada nije izdajnička; da ova Vlada jeste narodna; da ova Vlada želi da bude građanska; da joj je prioritet evropski put, a naravno glavni zadatak - bolji život svih građana. Nadam se da ćemo to osjetiti već negdje u oktobru ove godine. Da bi se to desilo, moramo svi da saradujemo i zajedničkim naporima da doprinesemo da Crna Gora bude prosperitetna država iz koje niko neće odlaziti, ali će svi sa strane dolaziti zbog onih ljepota koje imamo, gostoljublja koje znamo da iskažemo i uvažavanja jednih prema drugima. Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 16:19:49)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Izvolite, proceduralno, prije nego zaključim. Poslanik Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (27.05.21 16:20:02)

Predsjedniče Parlamenta, proceduru vezujem za članove 187 i 188 Poslovnika u vezi mogućnosti postavljanja pitanja.

Naime, spriječen sam da postavim pitanje kao poslanik koji nema klub. Ističem već duže vremena da ja predstavljam jednu izbornu listu. Recimo, jedna izborna lista, Demokratski front je danas postavila tri pitanja, a vi mi trenutno ne možete pomoći da postavim pitanje. Zašto je neophodno, recimo, da jedan poslanik, ne svi poslanici, svako pojedinačno, kao predstavnik jedne izborne liste i to manjinske da postavi pitanje, možemo izvući iz današnje rasprave i jedne emisije koju sam gledao prije par noći na televiziji.

Naime, po meni, ombudsman Crne Gore, nadam se da je napravio lapsus u toj emisiji, ne zna kako se upotrebljava nacionalni simbol u Crnoj Gori. Takođe, naš premijer ovdje govori o tome ko je autentični predstavnik, a ko nije, što je ustavna odrednica i trebali bi imati debatu.

Zbog toga, pozivam Vas kao predsjednika i članove ovog doma da razmislimo o izmjenama Poslovnika i kako omogućiti da poslanik koji je predsjednik jedne izborne liste, plus manjinske, da ima mogućnost da postavi pitanje.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 16:21:45)

Zahvaljujemo poslaniku Nimanbeguu.

Naravno, odgovoriću Vam.

Poslaniče Nimanbegu, mi smo već imali za ovih osam ili nepunih devet mjeseci otkada sam na čelu ovog parlamenta dva puta izmjenu Poslovnika. Ova druga krajem decembra je bila, uslovno rečeno, temeljna izmjena Poslovnika, kojom smo napravili napredak, ojačali ulogu ovog Parlamenta, ali čini mi se i poboljšali poziciju opozicije u ovom Parlamentu. Podsjećam Vas da, kada ste Vi, naravno su uvaažavanjem se odnosim prema Vama i prema onome što ste Vi radili, bili potpredsjednik Skupštine Crne Gore i kada ste bili dio parlamentarne većine, bila su potrebna tri poslanika za formiranje poslaničkog kluba.

Mi smo napravili jedan ustupak i poboljšali smo tadašnje rješenje na način što smo sada predvidjeli, izmjenama Poslovnika, da dva poslanika ako su iz manjinskih partija ili manjinskih

izbornih lista mogu formirati poslanički klub. Takođe smo predvidjeli da jedan potpredsjednik Skupštine mora biti iz reda manjinskih partija i onaj potpredsjednik koga predlože poslanici manjinskih partija ili manjinskih izbornih lista. To smo učinili u trenucima kada su manjinske partije definitivno donijele odluku da budu u opoziciji. To je, čini mi se, i u ime Skupštine Crne Gore i nas koji smo parlamentarna većina dokaz spremnosti na saradnju i dokaz da se mijenjamo, da mijenjamo sve ono što su pozitivni propisi kako bismo ih konstantno unapređivali. Zahvaljujem na mogućnosti da pojasnim.

Takođe, pomenuo je premijer, pomenuo je više učesnika, danas su dani koji svakako javljaju potrebu da se sjetimo nekih tragičnih i nemilih dešavanja koji su bili prije nekoliko decenija. Zaista da iskažemo pijetet i da se sjetimo nevino stradalih žrtava i bošnjačkog naroda iliti muslimanskog naroda prije nekoliko decenija, ali i ubijenog glavnog i odgovornog urednika "Dana" gospodina Duška Jovanovića, kao i da na svakom mjestu i na svakom koraku apelujemo za sve nevino stradale žrtve. Danas ove pominjemo jer su simbolički vezane za ovaj datum, da nastavimo da tražimo pravdu za njih, jer ta pravda je bitna zato što bez pravde, i bez istrage, i bez istine o svakom zločinu koji se desio i svakoj nevino stradaloj žrtvi - nema sigurne budućnosti i nema onog istinskog progresa naprijed.

Takođe, dužan sam, kao član Savjeta vrhovnog za odbranu i bezbjednost i predsjednik Skupštine, da zaista dam par informacija, jer se vrlo često u jednom dijelu javnosti manipuliše, a i danas vjerujem nije bilo iz zle namjere, ali je bila informacija koja nije tačna. Čula se i tokom ove rasprave, a vezana je za ovu, ponavljam, ističem, Mirovnu misiju KFOR-a na Kosovu. Hajde da budemo tačni i da budemo precizni. Imali ste istupe ministarke odbrane u medijima, koja je to objasnila - država Crna Gora i Vlada Crne Gore učestvuju u Mirovnoj misiji KFOR-a sa dva pripadnika Vojske Crne Gore i Ministarstva odbrane. Znači, u istovjernom broju kako je bilo i kada je bila prethodna Vlada Crne Gore, a sve na bazi Odluke ove Skupštine iz 2018. godine.

Zaista poziv da baratamo činjenicama, da baratamo preciznim informacijama i da istinu istaknemo. Istina je da mi poštujemo međunarodne ugovore, međunarodne obaveze i ono što smo i potpisali prije nekoliko mjeseci.

Zaključiću sa apelom zdravstvenih radnika, predstavnika zdravstvenih institucija, a ističem ga kad god imam mogućnost, vrlo često i kad ovih dana održavamo plenarna zasijedanja i predsjedavamo potpredsjednici ili ja, da pozovem građane Crne Gore na proces masovne vakcinacije. Pozitivni su trendovi, pozitivni su rezultati, sve ide u dobrom smjeru, ali ne smijemo se opustiti. Mora da se nastavi proces masovne vakcinacije pozitivno kako je i započeo, jer kao što sam i rekao svako opuštanje bi bilo kažnjeno.

Prije nego što pročitam sutra raspored ministara u odgovoru na poslanička pitanja, poslanik Nimanbegu kratko.

Izvolite.

GENCI NIMANBEGU (27.05.2116:26:43)

Predsjedniče Bečiću, ja se ne obraćam slučano Vama, proceduralno. Znete li zašto? Ništa u životu nije slučajno, a obraćam se Vama iz razloga što mi kad ističemo naše potrebe, možda zaboravljamo da istaknemo i malo pohvala - i Vas lično i izmjene Poslovnika treba pohvaliti posebno u onom dijelu kad je konačno u ovoj Skupštini dato da završna riječ u obraćanju sa ministrima i premijerom, što vidimo i danas, pripada poslaniku. Vjerujte, to će dugoročno ojačati položaj poslanika i nadam se da će predstavnici Vlade konačno shvatiti, ja imam kritike na njihov račun, da je ovdje glavna riječ demokratije i da oni moraju odgovarati na naše dopise. Postakli ste me, takođe, u podsjećanju na datume koji su se desili - i žrtava, i poginulih, i ubistava neriješenih, da je takođe na današnji dan 27.05.1999. godine podignuta optužnica prema Slobodanu Miloševiću i četiri visoka funkcionera Srbije u to vrijeme za kršenje ljudskih prava i rata. To je sigurno datum koga svi mi moramo da se sjećamo. Kako ko od nas unutra osjeća tu optužnicu, mi si dobro znamo, ali je to dio naše istorije i zato svi mi znamo da samo pružajući ruke jedni drugima i uz pomoć međunarodne zajednice možemo ići naprijed. Toliko.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.05.21 16:28:23)

Zahvaljujem.

Naravno, sjećamo se žrtava, borimo se za pravdu, a poštujemo presude međunarodnih sudova. Zaključicu sa, kao što sam i najavio, informisanjem kolega poslanika o sjutrašnjem radnom danu. Sjura ćemo nastaviti sa poslaničkim pitanjima i vjerujem da ćemo uspjeti da poslanička pitanja i ovu posebnu sjednicu završimo sutra i u ponedjeljak. Sjutra će na poslanička pitanja, počevši od 10h, odgovarati članovi Vlade po sljedećem rasporedu: potpredsjednik Vlade gospodin Abazović; ministar pravde, ljudskih i manjinskih prava gospodin Leposavić; ministar unutrašnjih poslova gospodin Sekulović; ministarka odbrane gospođa Injac; ministar kapitalnih investicija gospodin Mladen Bojanić i sjutrašnji radni dan ćemo zaključiti sa odgovorima koje će dati ministar vanjskih poslova gospodin Đorđe Radulović.

U ponedjeljak, pošto je sutra petak i posljednji je radni dan, počinjemo u deset časova, kako sam i rekao, da bi se što ranije završio radni dan, a u ponedjeljak možemo startovati u 11h. Na pitanja će u ponedjeljak odgovarati sljedećim redosledom: ministarka Vesna Bratić; ministarka Jelena Borovinić - Bojović; ministar Jakov Milatović; ministar Aleksandar Stijović; ministar Ratko Mitrović; ministar Milojko Spajić i ministarka Tamara Srzentić.

Imamo još jedno pitanje koje samo treba unutar Vlade da se rasporedi, jer jedan poslanik ga je naznačio na Vladu, a Vlada će ga svakako delegirati nadležnom ministru. To je pitanje koje je postavio, čini mi se, poslanik Jovan Jole Vučurović.

Zahvaljujem predsjedniku Vlade, zahvaljujem članovima Vlade i zahvaljujem kolegama poslanicima. Zaključujem današnji radni dan.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 10:38:08)

Kolege poslanici, nastavljamo sjednicu.

Prelazimo na dio sjednice posvećen poslaničkim pitanjima.

Podsjećam vas da na istoj sjednici poslanik može postaviti najviše dva poslanička pitanja. Vrijeme za postavljanje jednog poslaničkog pitanja iznosi najviše tri minuta. Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade ogovara na poslanička pitanja usmeno u trajanju do pet minuta po jednom pitanju. Poslije datog odgovora na poslaničko pitanje, poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da u trajanju najviše tri minuta komentariše odgovor i može da postavi dopunsko pitanje u trajanju najviše jedan minut.

Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovor na dopunsko pitanje daje shodno odredbi Poslovnika koja se odnosi na odgovor na poslaničko pitanje do pet minuta. Odgovorom na dopunsko poslaničko pitanje završava se postupak odgovora na poslanička pitanja.

Sada ćemo preći na postavljanje pitanja.

Želim dobrodošlicu potpredsjedniku Vlade Dritanu Abazoviću, a prvo pitanje za potpredsjednika Vlade ima kolega poslanik Srđan Pavićević. Izvolite, kolega poslanice.

Prije nego što postavi pitanje kolega Srđan Pavićević, kolega Andrija Popović ima proceduralnu reakciju. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (28.05.21 10:39:25)

Zahvaljujem

Htio bih da ukažem na ovaj regionalni skandal koji se desio sinoć u Beogradu, samovolja premijera Krivokapića, moramo o tome raspravljati u ovoj Skupštini. To je bio pokušaj državnog udara. Sad je manje-više i nevažno, temeljni ugovor Crne Gore sa Srpskom pravoslavnom crkvom je sinoć potpisan u Podgorici po našim liberalnim saznanjima, ali u svakom slučaju ta i takva samovolja premijera koji je ponizio Crnu Goru...

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 10:40:15)

Kolega Popovuću, ovo je zloupotreba procedura i vi znate. Znam da je ozbiljna tema, ali možete da pokrenete inicijativu prema Skupštini da se raspravlja o tome, ali ne bih željela da sada ovo pretvaramo u diskusiju o tome. Zahvaljujem vam se.

Prelazimo na postavljanje poslaničkih pitanja.

Izvolite, kolega Pavićeviću.

SRĐAN PAVIĆEVIĆ (28.05.21 10:40:44)

Poštovana gospođo potpredsjednice, poštovani gospodine potpredsjedniče Vlade Dritane Abazoviću, kolege i kolegice, poštovani građani,

Ja sam se odlučio da gospodinu Abazoviću postavim jedno pitanje koje iziskuje jedan korektan odgovor u smislu što bolje orijentacije u onome što se dešava danas što je aktuelno na crnogorskoj političkoj sceni.

Naime, poštovani gospodine Abazoviću, želio bih da mi kažete kako vi vidite i ocjenjujete prvih skoro dvjesto dana rada Vlade čiji ste potpredsjednik. Da budem precizniji, koliko ste zadovoljni dinamikom navodnog oslobađanja i tranzicijom zarobljenih institucija? Da li smatrate da su personalne promjene određenog broja čelnih ljudi adekvatne i djelotvorne da se pomenute institucije oslobode i reformišu? Šta smo nominacijom novih rukovodilaca suštinski i konceptualno promijenili u odnosu na ono što je nekad bilo? U skladu sa Poslovníkom, očekivao sam i pisani odgovor koji sam i dobio, na tome se i zahvaljujem. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 10:42:08)

Hvala, kolega Pavićeviću.

Pravo na odgovor ima potpredsjednik Vlade Abazović. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (28.05.21 10:42:17)

Poštovana predsjedavajuća profesorice Bošnjak, poštovane kolegice i kolege poslanici, poštovani građani Crne Gore, cijenjeni doktore Pavićeviću,

Prvo da vam se zahvalim na pitanju. Vaše pitanje podrazumijeva nekoliko potpitanja ili više pitanja u jednom, ja ću se potruditi da zaista odgovorim na ono to ste tražili. Vaše pitanje je po mom skromnom sudu na mjestu. Pitali ste da li u 200 dana je reformski put išao onom dinamikom koja bi bila zadovoljavajuća. Sigurno da ćete i sami dati svoj sud, ali dozvolite da kažem da i sam mislim da ovih 200 dana mogli na neki način iskoristiti bolje. Reformski put, po mom skromnom sudu, a možda to odgovara i mom temperamentu ili godinama, ja bih želio da je bio brži, da je bio bolji, da je bio produktivniji. Međutim, to ne znači da u nekim segmentima nismo imali uspjeha, a u nekim segmentima nadam se da ćemo imati više uspjeha u nekom narednom periodu.

Ja bih želio da se osvrnem samo na nekoliko stvari koje su po meni važne i činjenične, a govore o fenomenologiji tranzicije koja se desila. Vi ste svjedoci da mi nikada u istoriji prije 30. avgusta nismo imali smjenu vlasti na izborima. Ne zadnjih 30 godina, kako se to često navodi, nego od 1906. godine mi nikada nismo imali promjenu vlasti. Ovo je sve veliki novitet za građane Crne Gore, pa i za ljude koji su sticajem okolnosti u Vladi, a vjerujem i za vas kao parlamentarnu većinu. Do sada se nismo susretali sa time. Ušli smo u sistem koji je bio prilično zapušten, koji je bi jako politizovan, koji je i dalje jako politizovan, gdje su institucije više služile nekim privatnim interesima, a nisu su se gradile na profesionalan i dostojanstven način, čast izuzecima, gdje su ljudi bili posvećeni nekim ličnim interesima i ličnim koristima, a ne opštem dobru. Govorim generalno, ne govorim u stoprocentnom broju slučajeva, ali u dovoljnim slučajevima i sa takvom administracijom jednostavno morali smo da se suočimo.

Da li su promjene u personalnim rješenjima - to je dio vašeg pitanja - na rukovodećim mjestima adekvatne, ja bih rekao da je dio adekvatan, a da dio nije adekvatan. Međutim, to je Crna Gora. Bez obzira što često želimo sebe da vidimo kao centar svijeta, ja mislim da treba

izuzetno da budemo ponosi na naše građane i na našu tradiciju, ali isto tako treba da budemo realni. Nemamo mi baš previše Nikola Tesli u Crnoj Gori, a i ti ljudi što mogu da rade neke značajne poslove često nisu spremni da uđu u javnu arenu, da uđu u političku arenu, da uđu u medijsku arenu gdje će biti pod pritiskom i pod napadima. Ljudi koji su ostvarili značajne rezultate u svojim ličnim karijerama nisu baš spremni da se toliko žrtvuju i da izađu iz nekon komfora, ima slučajeva i suprotnih od ovih o kojima pričam, ali nije to baš toliko lako. To je nešto što vidim kao veliki problem sa kojim će se suočavati ne samo ova vlada nego i brojne druge vlade u narednom periodu i narednim decenijama u Crnoj Gori. Ipak, ono što treba da bude kruna nekog našeg, da kažem, zadovoljstva jeste da više u Crnoj Gori ne postoji politički monopol, da je svako važan na svoj način, i veliki politički subjekti, i mali politički subjekti, i civilni sektor, i ljudi koji mogu da daju doprinos, i ljudi iz biznisa, i sa sela i iz grada. Ne postoji taj monopol, a s druge strane čini mi se da i stepen straha u društvu generalno, a to možemo da ispratimo i kroz medije i kroz portale i kroz društvene mreže, znatno je niži nego što je bio. Ne kažem da je nestao, ne kažem da i dalje ljudi imaju osjećaj potpune slobode, ali sigurno se povećao broj ljudi koji slobodno, kritički govore o određenim pojavama, naravno i u odnosu na novu vlast i to mislim da je kvalitet više.

Ja bih želio samo da napomenem da u onom segmentu koji se tiče vladavine prava, a generalno je vezan za kabinet potpredsjednika Vlade, ipak su napravljeni neki rezultati, da su ti rezultati konstatovani u rezoluciji Evropskog parlamenta na šta sam izuzetno ponosan, da je izvedena jedna akcija protiv jedne velike organizovane kriminalne grupe, svjesni da ta organizovana kriminalna grupa ne djeluje samo na teritoriji Crne Gore. Vi ste vjerovatno pročitali kroz medije da je 60 članova te grupe prije tri dana uhapšeno u Sloveniji koja je zemlja članica EU. Mislim da treba povećati ukupnu kooperativnost službi generalno iz regiona i naravno uz pomoć Interpola našu zemlju treba na neki način čistiti od korupcije i organizovanog kriminala, ali isto tako pokušavati da je kadrovski osposobimo da zaista svi zajedno imamo veću produkciju nego što je do sada slučaj.

Nadam se da će narednih 200 dana Vlade biti značajno bolji od prethodnih 200 dana Vlade. Ono što apelujem na vas lično znajući vas kao jednog izuzetnog stručnjaka iz svoje oblasti, ali i na sve vaše kolege i na sve nas zajedno koji učestvujemo u političkom životu Crne Gore, to je da fokus sa nekih čini mi se pogrešnih i negativnih tema okrenemo taj "nišan" na prave stravari, na stvari koje se tiču progresa, ekonomskog razvoja Crne Gore, značajnih infrastrukturnih projekata u Crnoj Gori, pomirenju, dobroj regionalnoj i međunarodnoj saradnji i da zajednički stvaramo zemlju koja treba konačno da iskoristi svoje potencijale. Crna Gora je zemlja velikih neiskorišćenih potencijala. Nadam se da ćete poslije narednih 200 dana i 400 dana Vlade postaviti pitanje u kome ćete i vi lično konstatovati neke stvari da su unaprijeđene u odnosu na to što je sada slučaj. A da li ima prostora za napredak, potpuno se slažem da postoji zaista veliki prostor za napredak i u onome što su aktivnosti Vlade Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 10:49:00)

Zahvaljujem se potpredsjedniku Abazoviću.

Pravo na komentar odgovora ima kolega Srđan Pavičević, da se pripremi poslanik Andrija Popović.

Izvolite, kolega Pavičeviću.

SRĐAN PAVIĆEVIĆ (28.05.21 10:49:20)

Poštovani gospodine Abazoviću, jako mi je drago što dali odgovor kakav ste dali. Jako mi je drago što u vašem tonu i stilu prepoznajem jednu vrstu optimizma za narednih 200 dana, daj Bože da 200 dana budemo još tu da se družimo i da vidimo šta smo napravili. Međutim, u našem tj. u mom pitanju, koje reprezentuje jedno razmišljanje CIVIS-a koji predstavljam, više sam se oslonio i više sam se osvrnuo na neke konceptualne bazične fenomene, nego na ono što je dnevna politika. Mislim da će narednih 200 dana o kojima pričamo direktno da budu uslovljeni ovim što je suština, što je fundament i što je korijen postavljene nove politike. Inače, nisam pobornik i

obožavatelj pisane riječi, ali su mi tako rekli, ja sam svjež poslanik, pa ću pročitam. Obično se sa onim što sam napisao juče, danas posvađam, pa da shvatite to kao uslovno, ali ispoštovaću protokol ovog puta, sledeći put neću sigurno.

Mi smo u CIVIS-u skloni da konstatujemo da reforme i tranzicije idu sporijim tempom od predviđenog i željenog, a kao jedan od najvidljivih razloga vidimo pored teškog DPS-ovog nasleđa i politike koju su vodili tri decenije, neodređenost i nekonzistentnost u izboru metodologije u radu i odlučivanju. Naime, trenzicija i njena dužina trajanja zavisi od osnovna tri faktora, to su znanje, odlučnost i hrabrost, tako da isuviše troma i neefikasnija tranzicija svjedoči o pomanjkanju nekog od ova tri činioca ili sva tri zajedno. To doprinosi manjkavosti u snalaženju novoizabranih čelnika institucija. Mišljenja smo da je znanje i iskustvo umnogome zamijenjeno političko-partijskim kadriranjem, tu je akcenat. U takvom stavu detektujemo vas, čelnike Vlade, kao jedne od najodgovornih, pogotovo premijera. Naime, uniformnost stava, jedinstveni aršini, doslednost u poštovanju dogovorenog standarda trebalo bi da bude Vladina, a pogotovo njenih čelnika prepoznatljivost. Bilo koju metodologiju da izaberete insistirajte na njenoj doslednosti. Veoma je zbunjujuće za sve nas kad iz koncepta meritokratije iznenada pređemo u sferu političko-partijskog dogovoriranja i obrnuto. Kada premijer, na primjer, očigledno nezadovoljan partijskom kadrovskom ponudom iznenada presiječe i postavi svoje kadrove, što se nije jedanput desilo, na žalost, uz objašnjenje da pokušava da arbitrira na bazi meritokratskih principa, pri tome se konstatacijom "da samo znate kakve mi kadrove nude", misleći na predloge političkih partija, vrlo nesmotreno očešuje o tuđi ugled i dostojanstvo. Nije nemoguće, a vjerovatno ni štetno ako se odlučite za kombinaciju oba ova koncepta, ali kad ih jednom uspostavite i etablirate onda istrajavajte na pravilima koja ste uspostavili, pa ili ćemo postaviti princip selekcije i konkursa, ili dogovora i političkog izbora, ili pak kombinacija jednog i drugog. U svakom slučaju, svaka od ovih metodologija ima svoje prednosti, ali i svoje nedostatke. Ono što je očigledno, svaka ponaosob nosi specifičnu vrstu odgovornosti. U jednoj ste odgovorni premijer, vi kao njegov potpredsjednik i vlada, u drugoj političke partije, a u trećoj odgovornost je izbalansirana između ova dva subjekta.

Oduka o izboru metodologije je na vašem političkom dogovoru i procjeni. Dakle, procijenite i odlučite, a premijer neka nas kao javnost zvanično obavijestišta ste odlučili. Obavite neophodne konsultacije, postavite pravila igre i nametnite ih svim protagonistima političke scene. Ali i vi, mislim na premijera, vas i vladu, izdržite teret sopstvene odluke i ne mijenjajte je svako malo. Upravo u ovoj organizacionoj konfuziji vidimo razloge za tromu i neefikasniju tranziciju. Usporenom oslobađanju institucija je relavantno slabije snalaženje novih čelnika. Dajte sve od sebe da se sve ovo što prije izbistri, da se počnu sagledavati rezultati uspješne reforme i tranzicije. Protok vremena, gospodine Abazoviću, je neumitan, a vjerujte i strpljenje svih nas ipak ogranično. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 10:54:31)

Hvala kolegi Pavičeviću. Dozvolili smo malo prekoračenje zbog toga što je uštedeno vrijeme na postavljanje pitanja gdje ste imali pet minuta.

Sada riječ dajem kolegi Andriji Popoviću. Izvolite, kolega Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ (28.05.21 10:54:50)

Hvala.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani potpredsjedniče Vlade Abazoviću,

Ovo je pitanje od prije dva mjeseca, iako sam ga uredno predao tada mi nije dozvoljeno da ga postavim, tako da možda neke stvari nijesu više toliko aktuelne, ali u Crnoj Gori je sve aktuelno, ništa se ne mijenja decenijama i vjekovima.

Pitanje Liberalne partije:

Što Vlada preduzima da se minimalno sanira haotično stanje u oblasti vladavine prava, posebno korupcije na visokom nivou, sa eklatantnim primjerima nerazjašnjenog navodno nuđenog

mita vama tada kao poslaniku 21 milion eura, potom opravdane sumnje, čak mnogo puta javno izrečene od strane parlamentarne većine, da je prilikom ekspertske i ekspresne najveće pojedinačnog zaduženja u historiji Crne Gore u iznosu od 750 miliona eura bilo uzimanja milionske provizije, tala i korupcije od strane članova Vlade kao i konstantnog miješanja vas i Vlade u nadležnosti posebne i nezavisne grane vlasti, pravosuđa, uz permanentno gušenje slobode medija čak i najave njihovog gašenja po takozvanom "grčkom scenariju", javnog servisa i pojedinih portala, po vašoj procjeni vama nenaklonjenih? Vjerujete li vi u to da Crna Gora sa antievroatlantskom vladom ima bilo kakve izgleda da zaustavi klauzulu balansa, odnosno zaustavljanje pregovora o pristupanju EU usvajanjem ili najavom usvajanja antievropskih i antidemokratskih izmjena zakona o slobodi vjeroispovjesti, tužilaštvu, državnim službenicima i namještenicima, i bilo kada pristupi Evropskoj uniji iako smo bili poodmakli na tom putu, ali i ostane članica NATO-a?

Obrazloženje:

Upravljanje državom koja želi da postane evropska u punom kapacitetu podrazumijeva puno poštovanje vladavine prava i ljudskih prava i sloboda, ne dopušta neozbiljnost u javnim istupima, neshvatanje građanskog društva, nepoštovanje medija, nedosljednost u sprovođenju propisa i odluka, nepoznavanje stvarnosti i izruginjavanje prošlosti. Nećete mi zamjeriti, biću malo slobodniji, bio sam olimpijski svjetski i evropski šampion u vaterpolu, vi ste to isto u populizmu i manipulisanju javnosti. Nećete se naljutiti, dobio sam od liberala 67 tih manipulacija koje ste vi izrekli u ovih nešto manje od šest mjeseci, taj vaš kapacitet, potencijal, Crna Gora mora da iskoristi u pozitivne svrhe, nikako u ove retrogradne će nas vodi vaša vlada u ovih proteklih šest mjeseci.

Takođe, jednu molbu prema vama, molim vas, apel. Vvi ste prije nekih par mjeseci optužili polovinu Crne Gore zbog ruke pravde koja će ih stići, naravno tu ste mislili na tu suverenističku Crnu Goru. Vjerujte, vidimo da to nije pola, nego daleko više, vidimo po veličanstvenim dešavanjima na Ivanovim koritima, na Lovćenu, Cetinju na dan nezavisnosti Crne Gore. Evo sad ću završiti. Mnogi ljudi, vjerujte mi, moj komšija u Kotoru koji ima preko 80 godina mi kaže da uzima apaurin još uvijek zbog vas. Čovjek koji nije čak ni politički aktivan kaže - možeš li ga zamoliti. Pa evo, ja vas molim da tu izjavu povučete.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 10:59:52)

Zahvaljujem kolegi Andriji Popoviću.

Pravo na odgovor na pitanje ima potpredsjednik Vlade. Izvolite, kolega Abazoviću, pet minuta.

DRITAN ABAZOVIĆ (28.05.21 11:00:03)

Hvala, profesorice Bošnjak.

Poštovani poslaniče Popoviću, ja zaista pozdravljam vašu diskusiju, naročito iskrenost oko nekih stvari, više ličnih, i za vašeg komšiju itd. Odmah da kažem da gospodinu želim dug život i nadam se da više neće koristiti medikamente zbog izjava, mislim da treba da bude aposlutno relaksiran i zadovoljan i da se izjava odnosila samo na ljude koji su kršili zakon, a nikako na ljude koji imaju svoje političke preferencije bilo da su oni liberali, ili su suverenisti, unionisti, pripadnici ove i one političke opcije. Ako vaš cijenjeni komšija ovo gleda, želim da mu još jednom poželim dobro zdravlje i nadam se da neće više biti potrebe za ovim medicinskim pomagalicama.

Kada je riječ o vašem uspjehu, ja vam čestitam, znam da ste bili olimpijski šampion i ja sam ponosan na to što ljudi u crnogorskom parlamentu se mogu istaći pored političke uloge koju svakako imaju i drugim dostignućima. Ja bih isto volio da sam olimpijski šampion, neću nikada biti jer se ne bavim sportom, ali zaista to cijenim i ako je to bila neka komparacija meni lično ne smeta. Sada ću vam konkretno odgovoriti na vašu pitanja.

Razumijem potrebu političkog djelovanja vaše stranke i razumio sam i u prethodnom

periodu kada ste bili dio vlasti i dio liste Demokratske partije socijalista. Razumijem i da imate potrebu da odbranite jednu politiku za koju vi mislite da je učinjela dobro Crnoj Gori, a ja mislim da je učinjela mnogo zla Crnoj Gori i zato bih rekao da imam dokaze. Ovdje se uopšte ne govori o državno-pravnom statusu niti o nekim našim strateškim opredjeljenjima vezano za učlanjenje Crne Gore u NATO ili u Evropsku uniju, ali se govori o pljački državnih resursa koja je bila toliko očigledna u prethodnom 30-godišnjem upravljanju od strane DPS i stranaka koje su je podržali.

Vi ste konkretno rekli za 750 miliona eura ja ću vam reći što se mene lično tiče, mislim da je ta odluka bila odlična, da je ta odluka bila sprečavanje bankrota i da scenario koji su mnogi priželjkivali, nadam se da niste vi bili u toj grupi, a to jeste da Crna Gora bankrotira već u januaru mjesecu, nije se ostvario. Samim tim to je pretpostavka da smo krenuli dalje, da smo nastavili i da sada uz sve poteškoće koje imamo kao i druge zemlje zbog COVID-a i zbog naše loše organizacije ipak imamo uslove da djelujemo. Nadamo se, ukoliko bude uspješna turistička sezona, ja sam vrlo optimističan, dolazim isto kao i vi sa primorja, vrlo sam optimističan, ukoliko budemo imali jedan značajan turistički proizvod u ovoj sezoni da ćemo 2022.godinu dočekati u boljem finansijskom ambijentu.

Kada je riječ o Radio-televiziji Crne Gore i grčkom scenariju, ja sam rekao da je to potencijalni scenario i kamo sreće da su mene poslušali, jer ovo čemu svjedočimo u javnom servisu to je kataklizma. Ja ovo ne govorim u ime Vlade, i ako sam Vladin funkcioner, ovo je moje lično mišljenje kao građanina i kao političara na koje imam pravo. Ja se stidim Radio-televizije Crne Gore. To je mediji koji polarizuje, elektriše atmosferu, gura ljude u sukobe i potpuno se slažem sa nekim tonovima koje sam uspio negdje da pročitam, da bi i Ombudsman trebalo da reaguje vezano za Radio-televiziju Crne Gore. Ako Skupština nema snage da promijeni Savjet, ne bilo je. Dakle, što se mene lično tiče, ja mislim da je povezano, neće zamjeriti doktor Pavićević, sa prethodnim pitanjem, to su te reforme koje nedostaju. Ljudi kontaminiraju, 200 dana stvaraju situaciju u Crnoj Gori kao da će da počne građanski rat i to je potpuno suprotno od uloge javnog servisa. Javni servis treba da bude emancipatorski, da ljude podstiče na dobre stvari, na pozitivne stvari, da zbližava Crnu Goru, da govori o podjelama i o različitostima u Crnoj Gori u afirmativnom smislu kao bogatstvu koje ova država ima, mjesto odakle vi dolazite i mjesto odakle ja dolazim, ali i drugi poslanici. Oni to ne rade. Vama se čini da je to atak na Televiziju, ne, to je pokušaj da se odbrani dignitet svih časnih ljudi koji tamo rade, a koji rade po direktivama dva, tri čovjeka suprotno od onoga što oni stvarno misle da treba da rade.

Kad je riječ o klauzuli balansa, ja nisam siguran da ta vaša skepsa ima utemeljenje. Mislim da podrška međunarodnih partnera je značajna, možda je to segment sa kojim se najviše Vlada može pohvaliti u ovom kratkom periodu. Nisam vidio nikakve restrikcije, vidio sam potrebu da nam pomognu oko određenih stvari i jesam raspoložen i mislim da je to dobro, ali zaista ne vidim nikakvu promjenu onoga što bi bio temeljni kurs Crne Gore. Naša zajednička ambicija s obzirom da su svi politički subjekti u ovom domu za to, naročito evo vi kao liberali, kao članica ALDE-a, dajte da svi pomognemo da Crna Gora što prije uđe u Evropsku uniju. To je ambicija koju treba da ima ne samo ova vlada, nego svaka vlada Crne Gore. Na taj način će sve ove tenzije o kojima pričamo nekako da utihnu i to treba da bude naša podrška.

Međutim, toga nema bez ruke pravde, toga nema bez ruke pravde, gospodine Popoviću. Zaboravite da možemo da budemo članica Evropske unije a da ne isporučimo vidljive rezultate u 20-trojci i 24-tvorci, naravno i u drugim poglavljima. Zaboravite da možemo da pričamo o borbi protiv korupcije ako se ne budemo obračunali sa ljudima koji podrazumijevaju visoku korupciju, slučajevima visoke korupcije. Ne sa ljudima koji su možda negdje uzeli 20 eura ili možda u nekom zaposlenju itd. što isto treba da se procesuiraju, nego ljudima koji su iznijeli ogroman, milionski iznos iz ove države, ljudima koji sjede i dalje u poslaničkim klupama jer im nije skinut imunitet, a potrošili fondove, na desetine miliona eura. Ti ne treba da spavaju, ostali treba da spavaju, perfektno ili da ne spavaju od sreće što će konačno distribucija pravde u Crnoj Gori biti bolja i nema potrebe za bilo kakvim negativnostima. Ako se neko ogriješio o zakon treba da odgovara, ako se nije ogriješio o zakon mislim da može da bude potpuno relaksiran i da sa nekim simpatijama gleda na transformaciju svoje zemlje. Pa evo, vi ste olimpijski šampion, je li Hrvatska procesuirala svog bivšeg premijera i šta treba da kažemo, da je to antidržavni odnos prema premijeru? Nemojte da samo dođemo u situaciju da poistovjetimo državu sa kriminalcima, sve ostalo prihvatam, i tih vaših 67 manipulacija koje vam je neko nabrojao. Nekako mi se srce

skamenilo, faktički ne osjećam neku veliku kritiku na bilo koji način. Ali, nemojte da sjedinjujemo državu sa kriminalom, kriminalcima je mjesto u zatvoru, a država treba da omogući da se ta pravda ostvari i neće niko biti skriven ako je činio nepočinstvo prema državnom budžetu, lokalnim budžetima i javnim dobrima Crne Gore. Ne postoji veličina zastave koje ga može pokriti. Mislim da je to manipulacija o kojoj mi treba otvoreno da pričamo.

Završavam, samo oko nečega što bi trebalo da bude orijentacija. Ja vas pozivam još jednom najdobronamjernije, možda vi to tako ne doživljavate, ali vrlo dobronamjerno da zajednički, što bi se reklo, ujedinito snage u pomoći transformaciji Crne Gore i ostvarenju još jednog velikog, po meni istorijskog cilja, to je da našu zemlju vidimo kao punopravnu članicu Evropske unije kroz nekoliko godina. Volio bih da to bude što brže. Možda je to nemoguće, ali ono što jeste moguće je da damo svi doprinos. Servantes kaže - put je ljepši nego odredište i neka naš taj put bude lijep, a siguran sam da će odredište biti mnogo ljepše nego što u ovom trenutku možda izgleda. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 11:09:18)

Zahvaljujem potpredsjedniku Abazoviću.

Pravo na komentar odgovora ima kolega Andrija Popović u trajanju od tri minuta. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (28.05.21 11:09:29)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Vlade.

U nekom smislu sam zadovoljan tim nekim odgovorima, naravno ako izuzmemo te fraze i floskule koje su već uobičajene. Mi ćemo biti ujedinjeni, ujedinjeni ćemo biti u borbi za nultu stopu tolerancije na organizovani kriminal i korupciju. Znači liberali su se oduvijek borili za najviše moralne vrijednosti. Liberali nikad nijesu učestvovali niti u jednoj aferi, ni u primisli. Dakle, liberali će biti na braniku te i takve države, ali ako izgubimo nezavisnu i suverenu državu Crnu Goru, a mi smo na tom putu, urušavaju se svi temelji naše države, džabe će nam biti bilo kakva borba za bilo kakvu nultu stopu tolerancije na organizovani kriminal i korupciju. Liberali da brane DPS? Prosto nas nije stalo ni za DPS, ni za Demokratski front, ni za koga, ali nas je veoma stalo za nezavisnu i suverenu Crnu Goru. Mi smo utemeljitelji te ideje i mi imamo povećanu odgovornost da sačuvamo tu i takvu Crnu Goru.

Javni servis RTCG. Dakle, sloboda medija je svima nama prioritet. Ako ćemo gledati iz tog ugla, za javni servis Liberalna partija i liberali ne postoje. Dakle, njihova je takva uređivačka politika. Vjerovatno za njih postoji samo jedna stranka. Što će se tu dešavati, prosto na tom fonu uređivačka politika, politička rubrika javnog servisa je takva. Sve ovo ostalo mogu reći da sam zadovoljan i da je to dosta primjereno i na nivou.

Ono što bih još htio da kažem, neću vam postaviti dopunsko pitanje iz proceduralnih razloga, ali živo me interesuje. Vi ste podigli veliku hajku protiv 580 osoba od toga 175 javnih funkcionera iz bivše zakonodavne, izvršne, sudske vlasti i prosvjetara, medicinaru. Od njih ste samo desetak javno prozvali jer su vam to bili politički protivnici. Zanima me koliko ste krivičnih prijava podnijeli protiv tih ljudi, jer ste rekli da su oni nezakonito dobili stanove koje su dobijali, te kredite koje su dobijali. Vi kao savjestan građanin, savjestan potpredsjednik Vlade ste morali do sada da podnesete krivične prijave protiv tih i takvih, da li je to protiv svih 580 ljudi ili samo ovih 175 javnih funkcionera. Naravno, nijesu oni svi isti. Neki su, koliko sam ja vidio, dobijali drugi stan, neki sedmi, neki deveti, više ne znam ni što su dobijali, kredite, ali u svakom slučaju to se mora dovršiti inače je to velika ljaga. Vi ste te ljude podigli na stub srama, a zašto ako je to sve bilo u skladu sa zakonom? Zahvaljujem. Izvinite, potpredsjednice.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 11:14:13)

Kolega Popoviću, je li ovo što ste sad postavili ide kao dodatno pitanje?

ANDRIJA POPOVIĆ (28.05.21 11:14:23)

Ne. Rekao sam da ne bih iz proceduralnih razloga, dakle ovo je samo moje razmišljanje i moja konstatacija da bih volio da potpredsjednik Vlade konačno izađe, ali u svakom slučaju to ćemo na sledećem poslaničkom pitanju. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 11:14:44)

Sledeći poslanik koji postavlja pitanje potpredsjedniku Abazoviću jeste kolega Jovan Jole Vučurović. Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (28.05.21 11:14:58)

Moram na početku poluproceduralno da reagujem jer sa ovim mojim pitanjem se igra izgleda u Vladi dva - tri dana. Podnio sam ga Vladi Crne Gore, nijesam znao kome može da pripadne, da li gospođi Injac, da li gospodinu Raduloviću i onda se ovo pitanje našlo tamo gdje možda najmanje je trebalo da se nađe, kod gospodina Abazovića. Znam i zbog čega, a videćete iz onoga što postavljam. Trudiću se naravno da gospodina Abazovića izuzmem iz ove teme makar na nekom ličnom nivou, jer mislim da je trebalo Radulović ili Injac da odgovori.

Da li će Vlada Crne Gore i ove godine poslati svog predstavnika u Hrvatsku na obilježavanje zločinačke akcije "Oluja" u kojoj je pobijeno na hiljade Srba, a sa svojih vjekovih ognjišta protjerano preko 250.000 ljudi?

Imao sam potrebu da postavimo ovo pitanje iz više razloga, najviše iz moralnih, a bogami i političkih smatrajući da ova vlada mora napraviti diskontinuitet sa onom prethodnom. Očekujem, gospodine Abazoviću, da predstavnik Crne Gore neće u avgustu u Kninu učestvovati u obilježavanju etničkog čišćenja i masovnih zločina nad srpskim narodom. Dakle, to je moje iskreno očekivanje i nadam se da ćete me podržati u tome makar vi, a ne znam, iz ovoga odgovora ne bih baš bio siguran prema ostalima. Dakle, Crna Gora apsolutno nema šta da traži tamo gdje se slavi i veliča ustaštvo i zločini nad srpskim narodom, srpskom djecom, ženama i starcima. Bivši režim je svoj antisrpski karakter, svoju ostrašćenost i mržnju vrlo perfidno upravo pokazivao na ovom primjeru tako što bi u Knin u avgustu poslao svoga predstavnika, predstavnika režima, nikako predstavnika Crne Gore to da kažem. Taj predstavnik režima je tamo u istom stroju sa hosovcima bivšim, sa bivšim zengama, sa raznim drugim zločinačkim organizacijama dok se Kninskom tvrđavom ore pjesme Marka Perkovića Tompsona. Dakle, to je ta atmosfera. Mmožemo mi pričati ovdje danima o spoljno-političkim prioritetima Crne Gore, ali postoje stvari preko kojih prosto ne možemo i ne smijemo preći, a to je da moramo čuvati dostojanstvo Crne Gore i moramo čuvati nacionalni ponos, makar ja ću ga čuvati ga uvijek, a nadam se i svi ostali, i sjećanje na naše žrtve u jednoj zločinačkoj akciji u kojoj je učestvovao logistički i na svaki drugi način NATO savez. Dakle, narod koji je pobijedio 30. avgusta na izborima u dobrom procentu je bio i srpski narod i mislim da niko nema pravo da nas i dalje ponižava u Crnoj Gori i niko nema pravo da ode preko volje i želje toga naroda, a želja toga naroda je da u Kninu u avgustu ne bude predstavnik iz Crne Gore. Ja vas pozivam da spriječimo novo brukanje ove države, eventualno. Bez obzira na to šta će da se pošalje i kao neka naredba ili neki ulitimatium od neke druge države, strane države ili ambasade, čast je, čini mi, se iznad svega makar što se mene tiče. Mi smo svjedoci da su rane iz 90-ih još uvijek freške, otvaramo ih često i u ovoj Skupštini i mislim da nema potrebe da ovakvim jednim potezom dodatno Vlada Crne Gore produbljuje, a posebno da podiže dodatne tenzije u Crnoj Gori.

Završiću uz podsjećanje da je ta ista ruka koja je napravila zločine u "Oluji" u "Bljesku", u Medačkom džepu mučki likvidirala i one naše ljude iz nikšićko-šavničke grupe u zloglasnoj "Lori". Pošto se ovdje pokazuje senzibilnost za sve žrtve, tražim senzibilnost, poštovanje i pijetet i prema srpskim žrtvama. Pozivam da ne pošaljete predstavnika u Knin u avgustu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 11:19:40)

Zahvaljujem kolegi Vučuroviću.

Pravo na odgovor na pitanje ima potpredsjednik Abazović. Izvolite, u trajanju od pet minuta.

DRITAN ABAZOVIĆ (28.05.21 11:19:51)

Hvala, poštovana predsjedavajuća.

Poštovani kolega Vučuroviću, adresirali ste pitanje na Vladu, dobio sam pitanje, dao sam odgovor i daću ga i javno. Tako da je to - to, da ne mislite da je neko želio bilo što da izbjegne. Vi ako neredni put mislite da trebate da pitate nekoga ad hominem, imenom, onda to nekako i adresirajte. Malo sam se začudio što je došlo do mene, ali ja nemam zaista nikakav problem da bilo kome odgovorim u skladu sa onim što mislim da su stavovi Vlade Crne Gore.

Vlada Crne Gore svojim aktivnostima neće preduzeti nijedan korak koji bi doveo do narušavanja regionalne saradnje na zapadnom Balkanu. Posvećeni smo dobrosusjedskoj politici, posvećeni smo pomirenju, posvećeni smo zajedničkoj želji da sve zemlje regiona nekako uđu u Evropsku uniju. Dakle, ne želimo na bilo koji način, da budem jasan, da budimo duhove prošlosti. Mi želimo da budemo jedna partnerska zemlja, dobra, pacifistička, pozivam vas da nam i vi u tome pomognete.

Nisam siguran da uvijek smo na istom kursu, ne želeći da izazivamo neke tenzije, lično ću vam reći iako to nije bio dio pitanja, da što se mene lično tiče sve žrtve su iste i iskazujem veliku žal i bol, u svoje lično ime i u ime Vlade, prema svim žrtvama nezavisno od njihove nacionalne, vjerske ili bilo koje druge pripadnosti. Spreman da se poklonim svim žrtvama na spomen obilježjima ili na bilo kojem mjestu koje je adekvatno, što se mene lično tiče, ja takav problem nemam. Mislim da treba da gradimo budućnost, da nas mnogo opterećuju stvari iz prošlosti.

Neko sam ko se, vjerujem kao i vi, zalaže da se otvore pitanja ratnih zločina sa svih strana. Nadam se da će novo tužilaštvo djelovati i u tom pravcu, vjerujem da će tužilaštvo iz zemalja regiona isto djelovati u tom pravcu. Istina nas može voditi ka većem pomirenju, da nekako teret prošlosti, ružne prošlosti, iako je mnogo lijepih stvari bilo u našoj istoriji, ali taj teret ružnog dijela istorije ostavimo jednom, spustimo sa svojih leđa i zakoračimo dalje. To je ambicija za koju se politički zalažem, vjerujem da i Vlada Crne Gore ima identičnu ambiciju, siguran sam da se i vi za to zalažete i u tome ne vidim nikakav mogući problem. Nisam za bilo kakave provokacije na bilo kom nivou, bilo koga, jesam da iskažemo poštovanje, jesam da budemo učesnici određenih događaja kako u našoj zemlji tako i u nekim drugim zemljama na koje smo uredno pozvani, ali ne na bilo kojim događajima koji mogu da se protumače kao bilo kakava provokacija prema bilo kome.

To je neki moj odgovor. Vidio sam pitanje, razumijem vašu intenciju, razumijem vaš politički diskurs, poštujem ga bez obzira što mi nije blizak u svim segmentima, poštujem ga sa neke ljudske ravni, ali vas isto pozivam da i vi date doprinos da se naša zbilja nekako promijeni. Mi prošlost da promijenimo ne možemo, ali budućnost možemo. Treba da se založimo da tu budućnost stvorimo što bolju za sve nas. Ono što se desilo, ne treba prema tome imati neki odnos da to treba sad relativizovati, banalizovati, naprotiv, treba reći sve kako je bilo i šta je bilo, ali generalno, pošto ne možemo da promijenimo prošlost, dajte da zajednički promijenimo budućnost. To treba da bude, čini mi se, neka maksima zajednička. Vjerujem da se vi slažete i to je moj odgovor na vaše pitanje koje je sticajem okolnosti pripalo meni. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 11:24:18)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Abazoviću.

Pravo na komentar odgovora u trajanju tri minuta ima kolega Jovan Jole Vučurović. Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (28.05.21 11:24:26)

Zato sam u startu rekao da mi je žao što je vas dopalo ovo pitanje, jer drugačije bih razgovarao sa nekim drugim ministrom zbog nekih drugih stvari, jer bi ono što bih sad vama saopštio neko drugačije protumačio. Iz onoga što se poslali kao odgovor na ovo poslaničko pitanje može se zaključiti, poštovani građani, da Vlada će poslati svoga predstavnika i ove godine u Knin na obilježavanje zločinačke akcije "Oluje". Ako vi mislite da ste nešto ovim odgovorom, posebno onim pisanim od tri rečenice, napravili nešto mudro i diplomatski onda mislim da ste se prevarili, jer onaj odgovor je čisto bježanje od odgovornosti. Na moje konkretno pitanje da li ćete poslati predstavnika, tražio sam konkretan odgovor. Da ili ne. Vi meni nijeste odgovorili na pitanje. Ne znam o čemu se radi, ne znam kakav je problem, znam da ova vlada ima problem sa doslednošću, sa konkretnim odgovorima, da tu ima i nekih jalovih politika, ima i nekih građanističkih politika. Sve je to meni jasno, ali dajte ako sam postavio pitanje da ili ne, odgovorite mi. Hoćemo, poslaćemo, odgovorno recite, ili nećemo. Da narod zna i da se narod prema tome opredjeljuje kako Vlada funkcioniše.

Vi ste dužni zbog onih ljudi koji su glasali promjene da se napravi zaokret u odnosu na politiku Demokratske partije socijalista, a ovdje se dešava u kontinuitetu isto, makar što se tiče srpskog naroda. Po deseti put se priznaje lažna država Kosovo, zavode se sankcije Rusiji, sad je aktuelna i Bjelorusija, pa onda progoni se ministar Leposavić iz meni nepoznatih razloga, pa gospodin Vladimir Božović, ne želite da ga vratite za ambasadora iako ga je protjerao bivši režim, pa oonda ponovo želite da pošaljete predstavnika u Knin. Ne vidim ovdje diskontinuitet, makar u spoljnoj politici koja je potpuno ista, posebno prema srpskom narodu, kao politika Demokratske partije socijalista iako se premijer nekad predstavlja kao Srbin, nekad kao 200% Crnogorac.

Dakle, iz onoga što ste mi odgovorili, ako je za vas slanje predstavnika Vlade na obilježavanje toga događaja promocija, kako rekoste, multivjerskog, multikonfesionalnog, tolerancije, suživota, onda smo mi u velikom problemu, gospodine Abazoviću. Odlaskom u Knin jedino bi ponizili iznova Crnu Goru, žrtve, i iznova šalžete poruke ostrašćenosti i mržnje prema srpskom narodu. Ne kažem za vas, zato mi je krivo što ste vi tu. Apelujem na vas i na ostale u Vladi da zaustavite ovo i da ne pošaljete predstavnika u Knin. Ako se ipak ova Vlada odluči za taj potez onda neka im pred očima što češće u životu budu slike onih kolona sa srpskom djecom, starcima i ženama koji se sklanjaju i bježe od ustaškog noža i neka ta slika prati upravo onoga koji donese tu odluku. Moram na kraju da podsjetim, profesorice Bošnjak, da u Hagu nije završio još niko zbog zločina u "Oluji" i to moramo da napomenemo. Evo drago mi je što je tu sada ministar Leposavić i to je dokaz da je Haški tribunal antisrpski. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 11:28:38)

Zahvaljujem kolegi Jovanu Jolu Vučuroviću.

Ovim smo završili set pitanja koji je bio namijenjen potpredsjedniku Vlade Dritanu Abazoviću. Ovim putem se njemu zahvaljujem i prelazimo na set pitanja koji je upućen ministru pravde ljudskih i manjinskih prava Vladimiru Leposaviću koga pozdravljam, vidim da je ušao u salu, a prvo pitanje za ministra pravde, ljudskih i manjinskih prava ima poslanik Vladan Raičević.

Izvolite kolega Raičeviću, u trajanju od tri minuta imate pravo da postavite pitanje.

VLADAN RAIČEVIĆ (28.05.21 11:29:19)

Zahvaljujem, potpredsjednice Skupštine.

Poštovane kolegice i kolege, poštovane građanke i građani Crne Gore, uvaženi ministre Leposaviću,

Iz zvaničnih izjava koje su upućene javnosti iz Ministarstva na čijem ste čelu ukazali ste na određene razloge zbog kojih bi advokati trebali biti izuzeti od primjene Zakona o fiskalizaciji u prometu roba i usluga tj. da advokatska djelatnost ne bi trebalo da podliježe primjeni tog zakona

jer bi to između ostalog moglo dovesti i do privremene zabrane obavljanja advokatske djelatnosti. Prema izjavama koje su upućene javnosti iz Ministarstva pravde i ljudskih i manjinskih prava da se zaključiti da bi se primjenom Zakona o fiskalizaciji kršile odredbe drugih zakona kao što je Zakon o advokaturi i jasna međunarodna pravila naročito iz zemalja Evropske unije u kojima je advokatska profesija, kako ukazujete, opravdano izuzeta iz fiskalizacije. Da se primijetiti da su ovi stavovi u suprotnosti sa stavovima koji se iznose iz resornog Ministarstva finansija i jasno je da nastali problem treba riješiti promptno, jer je došlo do ozbiljnih poremećaja u pravosudnom sistemu usled štrajka advokata, a vi, odnosno vaše Ministarstvo navodite razloge da su oni u pravu.

Moje poslaničko pitanje je sledeće:

Šta ste kao ministar pravde preduzeli u tom pravcu i da li sa stručnog aspekta smatrate da treba inicirati izmjene Zakona o fiskalizaciji u prometu roba i usluga kako bi se isti usaglasio sa drugim zakonima i međunarodnim pravilima i otklonile nedoumice u vezi sa primjenom ovog zakona u odnosu na advokatsku djelatnost?

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 11:31:17)

Zahvaljujem kolegi Raičeviću.

Pravo na odgovor ima ministar Leposavić u trajanju od pet minuta. Izvolite, ministre Leposaviću.

VLADIMIR LEPOSAVIĆ (28.05.21 11:31:31)

Zahvaljujem.

Uvaženi poslaniče Raičeviću, zahvaljujem se na vašem pitanju.

Ovo poslaničko pitanje jeste izuzetno važno i dolazi evo sada, na žalost ili na sreću, u pravom trenutku da se ovdje dogodi ova mala debata ili javna rasprava o nečemu što je problem koji sada imamo, ali nije sada nastao i ja ću pokušati u odgovoru da do kraja obrazložim poziciju Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava.

Naime, što se tiče samog donošenja i načina implementacije Zakona o fiskalizaciji u prometu roba i usluga važno je znati i radi javnosti, znam da ste vi sa tim dobro upoznati, da je notorna činjenica da sam taj zakon, njegovo donošenje, njegova implementacija nije u nadležnosti Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava. Dakle, prateći da odgovorim na svaki dio poslaničkog pitanja precizno, u tom dijelu samo Ministarstvo pravde ljudskih i manjinskih prava nije ovlašćeno da bilo šta konkretno preduzme kad je u pitanju donošenje Zakona o fiskalizaciji ili način njegove implementacije. Međutim, naravno to ne znači pošto je sloboda govora, izražavanje jedno od najvažnijih ljudskih prava, a zove se ljudsko pravno sredstvo jer se njime ostvaruju sva druga, tako i ovdje. Dakle, razlog zbog kojeg je Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava reagovalo ovim povodom i na neki način se i uključilo u spor, ali opet držeći poziciju neutralnu kad je u pitanju odnos Ministarstva finansija s jedne i Advokatske komore s druge strane, a opet zauzimajući jasan stav, dakle razlog zbog kojeg smo se uključili trudeći se da to uključivanje bude konstruktivno, a ne na bilo koji način političko ili slično i da bude ispravno što je navjažnije i u šta smo uvjereni, dakle razlog je taj što je Ministarstvo pravde uobijačajeno nadležno za pripremu i donošenje, naravno Skupština donosi, ali za pripremu Zakona o advokaturi. Takođe, Ministarstvo pravde je izradilo i uvijek se bavi onim što je strategija za reformu pravosuđa. Podsjetiću da je u radnoj grupi za istragu strategije za reformu pravosuđa kao i u Savjetu koji prati implementaciju ove strategije, koja je jedna od najvažnijih dokumenata za poglavlja 23 i 24, dakle u tom Savjetu i u toj radnoj grupi uvijek je član i sada je član i predstavnik Advokatske komore. Dakle, u konkretnom slučaju kad je Savjet za primjenu ove strategije u pitanju to je predsjednik Advokatske komore.

U tom smislu Ministarstvo pravde je imalo potrebu da reaguje i da reaguje na način što je reklo da sam Zakon o fiskalizaciji nije sporan. Želim da budem potpuno jasan, oporezivanje advokata, njihova fiskalna odgovornost kao i svih drugih građana ili subjekata pravnih u državi uopšte nije sporno, ali način na koji je zakon predvidio da u konkretnom slučaju advokati regulišu

svoje obaveze prema državi i plaćaju porez je neadekvatan. Ono što ću sada reći jeste da smo razumjeli Ministarstvo pravde da će se to shvatiti, ali da li zbog manjka stručnosti van ove sale, u medijima, kod organizacija ili zbog nemanja dovoljno dobre namjere, izgleda kao da to nije shvaćeno. Dakle, razlog zbog kojeg je reagovalo Ministarstvo pravde i uvijek je reagovalo u takvoj situaciji nisu advokati kao takvi, jer ja ću da podsjetim da smo mi u jednom teškom trenutku na početku našeg mandata izašli u javnost i rekli da je i kritika sudija i sudova dozvoljena, jer kako je rekao Savjet Evrope sudije nisu tu radi njih samih nego radi građana. Tu smo pretrpjeli i napad i optužbe, od tih optužbi u međuvremenu bili oslobođeni, pa je taj stav ostao da bude ispravan i važan za budućnost. Isto važi i ovdje. Naš stav je izrečen ne zbog advokata kao takvih, nego zbog onih koj su korisnici ili beneficijari, da tako kažem, uopšte advokature i advokatske profesije, a to su građani. Kad je ovaj zakon u pitanju, moram da kažem ne bilo koji građani, nego oni građani koji su najslabije platežne moći, oni građani koji imaju najmanje sredstava finansijskih, a kojima, složićemo se, pravda treba jednako kao i drugima ako ne i više. Šta je poenta?

Vrlo je važno znati da je Ministarstvo pravde reagovalo na način da je odredbe pojedine ovog zakona ocijenilo kao nedovoljno dobre ili kao opravdane za buduću izmjenu kad je u pitanju advokatura, jer je vrlo važno da se zaštitom nezavisnosti advokature zaštite u stvari ostvarivanja osnovnih ljudskih prava. Advokati su ta spona između građana i pravde, one koja se ostvaruje u sudovima. Složićete se da laik ne može, a vrlo je važno, advokati pomažu da se u sudovima gdje se odlučuje o oduzimanju djece, o oduzimanju imovine, o primanju nasljedstva, o stvarima koje su životno i suštinski i emotivno i praktično veoma važne, da u tim stvarima građani imaju adekvatnu pravnu pomoć. Smatramo da bi ovakav način fiskalizacije, odnosno oporezivanje, inhibirao njihov rad. Tu je sa mnom i državni sekretar Ivan Vukićević koji ovu materiju vrlo dobro zna jer proveo dosta vremena u sudu i boreći se u sudu i van suda za ono što je sudska nezavisnost i uopšte nepristrasnost u odlučivanju. Dakle, vrlo je važno da znamo da u specifičnom načinu rada advokati, sada neću eleborirati sve, svoj rad naplaćuju ili kroz ugovaranje nagrade ili na odgovarajući način gdje bi sama fiskalizacija ugrozila pogotovo mlade advokate, advokate koji se afirmišu i koji najviše pružaju pravo građanima srednje ili niže platežne moći da zaista to i čine. Na kraju ovog pitanja, izvinite što prekoračujem, mislim da je vrlo važno želim da kažem jednu isto tako bitnu stvar.

Ministar finansija gospodin Spajić nije predložio i usvojio ovaj zakon, odnosno Skupština nije u njegovom mandatu, ovo nije zakon ministra Spajića, ovo je zakon koji je usvojila prošla vlast. U tom smislu, objektivno mi se trudimo da tako postupamo, ne da govorimo šta se nekom sviđa, nego onako kako jeste jer je to zadatak Ministarstva pravde, u to sam ubijeđen.

Dakle, advokati, zakon je donijet 2019. godine i pripreman, iako je njegova primjena odložena, nije bila odložena zadugo nego samo na godinu dana. Veliko je pitanje ako govorimo o principijelnosti, a principijelno smo zauzeli stav i ostali pri njemu, ali je pitanje za advokate, pogotovo za njihove predstavnike, zašto se nisu odlučili na štrajk onda kada je zakon donošen i prema prethodnoj vlasti, nego sada. To je pitanje za njih. Mi nećemo ulaziti da ne bismo u tom smislu licitirali našim stavom. To je pitanje na koje je odgovor, bojim se, vrlo jasan. Ono što smo mi podržali nije štrajk kao takav, nego dijalog, a jesmo stali da odbranimo ono što je argument advokata i to zbog građana kojima oni pravnu pomoć pružaju jer se ta pravna pomoć tiče ostvarivanja osnovnih ljudskih prava i sloboda. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 11:39:15)

Zahvaljujem ministru Leposaviću. Naravno, uvijek treba pozivati na dijalog. Pravo na komentar odgovora ima kolega Raičević. Izvolite.

VLADAN RAIČEVIĆ (28.05.21 11:39:29)

Poštovani ministre, zahvaljujem na stručnom i sadržajnom odgovoru, u nadi da ćemo u narednom periodu imati što jasniju saradnju ministarstava i Parlamenta, a samim tim i samih ministarstava u okviru Vlade kako bi ova i slična zakonska rešenja bila što bolje usaglašena i, ono

što je najvažnije u ovim pristupnim pregovorima, bila usaglašena i s međunarodnim standardima. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 11:39:58)

Zahvaljujem, kolega Raičeviću.

Sljedeće pitanje za ministra Leposavića je postavio kolega poslanik Andrija Popović.

Izvolite, kolega Popoviću, pravo na pitanje u trajanju od tri minuta.

ANDRIJA POPOVIĆ (28.05.21 11:40:12)

Zahvaljujem, potpredsjednice.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predstavnici Vlade,

Pitanje Liberalne partije je postavljeno prije dva mjeseca, zbog nekih proceduralnih razloga mi nije tada omogućeno, a sada ga ponavljam, iako je čudan momenat, gospodine Leposaviću, vi ste u fazi razrješenja zbog svih onih čudnih izjava oko genocida u Srebrenici, zbog kredibiliteta Međunarodnog suda pravde u Hagu, ali ovo pitanje je još uvijek aktuelno, a ponavljam prije dva mjeseca je postavljeno.

Što će Vlada preduzeti s aspekta poštovanja ljudskih prava i sloboda da se konačno omogući religioznim vjernicima Crnogorske pravoslavne crkve kojih ima više desetina hiljada slobodno vršenje vjerskih obreda i vjerskih poslova garantovanih Ustavom Crne Gore? Kada će se potpisati ugovor o uređenju međusobnih odnosa s Crnogorskom pravoslavnom crkvom koja je uz Srpsku pravoslavnu crkvu tradicionalna crkvena vjerska zajednica s nespornim autoritetom kod religioznih pravoslavnih Crnogoraca, iako naš Ustav poznaje samo pojam vjerske zajednice? Uz svu štetu koju su za sada nesumnjivo nelegalne i nelegitimne izmjene Zakona o slobodi vjeroispovijesti, a u fazi preispitivanja su kod Ustavnog suda, donijele našoj državi, zvuči li etično da vi kao ministar koji je na tu funkciju došao kao pravni zastupnik Mitropolije crnogorske primorske SPC i u konfliktu interesa biste u tom sporazumu o uređenju međusobnih odnosa kao druga strana trebalo da zastupate interese države Crne Gore, a ne Srpske pravoslavne crkve?

Obrazloženje:

Crnogorska pravoslavna crkva je nakon formiranja Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca 1918. kada je i nestala crnogorska država, 1920. godine pripojena je jedinstvenoj Srpskoj pravoslavnoj crkvi. Obnovljena je 1993. i formalno registrovana 2000. godine. Nedefinisani status Crnogorske pravoslavne crkve i religioznih Crnogoraca stalno produbljuju podjele u našem društvu, iako se Ustavom svakom jemči pravo da slobodno ispoljava vjeru ili uvjerenje molitvom, propovijedima, običajima ili obredom. Jasno je da se u 21. vijeku i vjerujućim Crnogorcima i Crnogorkama mora obezbijediti sloboda misli, savjesti i vjeroispovijesti, kao i vjerujućim našim Srbima, Katolicima, Muslimanima, Jevrejima. Getoizacija i ignorisanje postojanja desetina hiljada vjerujućih Crnogoraca i Crnogorki privrženih Crnogorskoj pravoslavnoj crkvi ugrožava im vjerska i ljudska prava, stalno je žarište velikih sukoba i ne služi na čast državi Crnoj Gori. Mora se poštovati istrijska uloga Crnogorske pravoslavne crkve kao viševjekovnog stožera crnogorske borbe za slobodu i državotvornost. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 11:44:27)

Zahvaljujem kolegi Popoviću.

Sada pravo na odgovor na pitanje ima ministar Leposavić u trajanju od pet minuta. Izvolite, ministre.

VLADIMIR LEPOSAVIĆ (28.05.21 11:44:37)

Hvala vam, potpredsjednice.

Uvaženi poslaniče Popoviću, hvala vam na pitanju.

Polazeći od vašeg obrazloženja i konstatacije koja je prilično, ako ne i u potpunosti negativna kada se radi o vašoj ocjeni stanja zaštite i unapređenja prava vjernika, odnosno vjerskih prava i sloboda, odmah ću reći da se s tom konstatacijom uopšte ne slažem, ali ću iznijeti nekoliko činjenica tome u prilog, pa vi i ja, odnosno javnost, što je najvažnije, nastaviće da sudi i da donosi dalje zaključke i da unapređuje ovo stanje, što nam je sigurno cilj.

Polazeći od načina na koji ste vi formulisali svoje poslaničko pitanje, vi želite da navedete javnost na pogrešan zaključak. To je da u Crnoj Gori vjernicima Crnogorske pravoslavne crkve, odnosno CPC, kako navodite, neko uskraćuje slobodno vršenje vjerskih obreda i vjerskih poslova, odnosno slobodu ispoljavanja vjerskih uvjerenja, a što nije tačno. Dakle, potpuno je neutemeljena ta tvrdnja da se vjernici CPC, kako kažete, tretiraju kao vjernici drugog reda. Država, odnosno vlast ili u tom smislu njeni predstavnici, organi, Vlada, odnosno u njenom sastavu resori, ministarstva, nemaju uopšte direktan mehanizam kojim bi mogli da tretiraju vjernike kao vjernike prvog ili drugog reda, niti bilo kakav takav ili sličan kodeks.

Kada je u pitanju slobodno vršenje vjerskih obreda i vjerskih poslova, u potpunosti se poštuje ustavno načelo slobodnog vršenja vjerskih obreda i vjerskih poslova jednako za sve crkve i vjerske zajednice. Tim prije je ovo tačno što se ti poslove vrše bez prethodnog odobrenja. Dakle, ti poslovi se odvijaju na redovnoj bazi, rekli bismo na dnevnom nivou, za njihovo vršenje nije potrebno ništa što bi imalo pandan cenzuri ili prethodnom odobrenju. Pošto nema ni naknadnog bilo kakvog sprečavanja vjernika da vrše vjerske poslove i vjeroispovijedaju onda i nema, zaključak je jedini moguć, kršenja vršenja ovih vrlo važnih prava, ljudskih prava i sloboda. Dakle, Vlada Crne Gore i Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava poštuju, štite i afirmišu prava i slobode svih vjernika i vjerskih zajednica, što će činiti i u budućnosti. To je naša obaveza, rekao bih ne samo zakonska nego i moralna i u tom smislu nema dileme. Kada je u pitanju princip jednakosti i jednakopravnosti u pitanju tu nema dileme.

Što se tiče drugog dijela vašeg poslaničkog pitanja, mogu da dam u ovom trenutku sledeću informaciju, a da bude iscrpna i dovoljno konkretna. Dakle, država ima obavezu da zaštiti od diskriminacije svaku vjersku zajednicu. To podrazumijeva i odnos države prema vjerskim zajednicama i crkvama kada je u pitanju potpisivanje temeljnih ugovora. To je stav Evropskog suda za ljudska prava i to stav koji je proizašao iz jedne presude nedavno, desetine godina, ali to je nedavno u smislu trajanja prakse Evropskog suda i komisije prethodno, dakle i u regionu je to pitanje bilo postavljeno, da u tom smislu nema dileme da Vlada, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava ima obavezu da izbjegne svaku vrstu diskriminacije. E sad, kada govorimo o ugovoru, pa i temeljnom ugovoru, iako je on svečan i na neki način sui generis i reguliše prava zajednica od kojih su neke, kako je to konstatovao Evropski sud za ljudska prava, starije od mnogih evropskih država, pa je između ostalog i zbog toga specifičan položaj crkava i vjerskih zajednica, pogotovo u Evropi, dakle temeljni ugovor ipak je kao i svaki drugi dvostran pravni akt, za zaključenje svakog ugovora kao dvostranog pravnog akata potrebna je saglasnost, volja dvije ugovorne strane, a čemu po prirodi stvari mora da prethodi odgovarajući proces pregovora.

Naravno, o detaljima pregovora u ovom konkretnom slučaju odluku donosi u ime Vlade njen predsjednik i te takve odluke kao i sve druge koje donosi predsjednik Vlade, sprovode ministri. Kada takvu odluku budemo imali onda ću naravno i ja u tom smislu obavljati svoje dužnosti i obaveze onako kako treba da činim. U pogledu i u smislu obavljanja tih obaveza konstatovali ste da sam ja u fazi razrješenja. Ja sam, kao što vidite, u fazi odgovaranja na vaše poslaničko pitanje. Ustav ne poznaje kategoriju razrješenja kao proceduralnu ili sličnu. Dakle, prava moja a i obaveze, zbog čega vrlo ozbiljno pristupam ovom vašem pitanju, jesu u punom kapacitetu sada na snazi.

U trećem dijelu vašeg poslaničkog pitanja naveli ste da je važeći Zakon o slobodi vjeroispovijesti nelegalan i nelegitiman, što je legitimno da navedete kao stav, to imate pravo i podržavam vaše pravo, tražeći međutim mišljenje od mene da li zvuči etično da ja kao ministar zastupam interese Crne Gore u pregovorima o zaključenju temeljnog ugovora, znajući da sam prethodno bio angažovan kao pravni savjetnik Mitropolije crnogorsko-primorske Srpske pravoslavne crkve.

Odgovoriću vam onako kako jeste, a vama ostavljam da ocjenjujete kako to zvuči. Dakle,

činjenica da sam prije izbora na ministarsku funkciju bio pravni savjetnik Mitropolije crnogorsko-primorske Srpske pravoslavne crkve za mene predstavlja izuzetnu ličnu i profesionalnu čast. Međutim, to apsolutno ne znači da sam ja kao ministar bio u sukobu interesa prilikom vršenja svojih ovlaštenja kada su u pitanju nedavno okončani pregovori o zaključenju temeljnog ugovora sa Srpskom pravoslavnom crkvom. Sva ministarska ovlaštenja vršio sam i vršim u javnom interesu i u duhu najvišeg pravnog akta zakonito, efikasno, savjesno i objektivno, a što građani Crne Gore ipak znaju da cijene i ja sam im na tome posebno zahvalan.

Dodaću samo još to, izvinite, u samim pregovorima koji su prethodili Zakonu o slobodi vjeroispovijesti, to mogu da potvrde predstavnici svih ostalih i tradicionalnih i uopšte vjerskih zajednica i crkava u Crnoj Gori, ja sam posvetio mnogo više vremena, mnogo više truda, jer je ta situacija tako nalagala i takvi su bili zahtjevi ostalih vjerskih zajednica, razgovarajući sa predstavnicima Islamske zajednice, sa predstavnicima Rimokatoličke crkve u Crnoj Gori i u Zakonu koji je izmijenjen, koji ste vi ocijenili kao nelegitiman, našlo se mnogo više primjedbi i zahtjeva Islamske zajednice, Jevrejske zajednice, Rimokatoličke crkve nego što su bili zahtjevi, kvantitativno gledajući, Srpske pravoslavne crkve. Držim da je taj rezultat najbolja ocjena mog nepristrasnog rada, a o sukobu interesa nema ni govora. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 11:51:32)

Zahvaljujem ministru Leposaviću.

Polemiku nastavljamo sa komentarom odgovora. Izvolite, kolega Popoviću, tri minuta.

ANDRIJA POPOVIĆ (28.05.21 11:51:43)

Zahvaljujem, ministre.

Drago mi je što radite u punom kapacitetu, nijeste još uvijek razriješeni, dakle za par dana je ta tačka dnevnog reda, ali pretpostavljam da će do tada doći do neke političko-vjerske vratolomije koja će to razrješenje spriječiti, ali to već nije tema ovoga razgovora, o tome ćemo govoriti kad bude došlo vrijeme za to.

Nama je najvažnije u Crnoj Gori pomirenje i do pomirenja na ovaj i ovakav način sa takvim odnosom prema vjernicima Crnogorske pravoslavne crkve, prema vjerujućim Crnogorcima i Crnogorkama ne možemo doći. Da se ne lažemo, svi znamo u kakvoj smo situaciji. Oni nemaju da služe svoje vjerske obrede, imaju crkvu jednu u Kotoru Svetog Petra Cetinskog i jednu na Cetinju. Ja nijesam vjernik, nijesam religiozan, veoma poštujem sve crkve i crkvene zajednice, sve vjere, evo na svih pet kontinenata će god sam bio u prilici sam posjetio crkve, džamije, sinagoge, volim da osjetim taj duh vjerskih objekata.

Ovdje govorim o ekonomskom aspektu opstanka Crnogorske pravoslavne crkve, ne ulazeći u to je li ona kanonska, nije kanonska, ali suština je toga da ona ima svoje vjernike, ima te vjerujuće Crnogorke i Crnogorce koji hoće da svoje vjerske obrede tamo upražnjavaju. Molim vas, angažujte se da ipak ti ljudi dobiju prava. Nebitno je radi li se o 30 hiljada, 50 ili 100 hiljada ljudi. Da se radi o jednom, mora imati pravo na upražnjavanje tih svojih vjerskih prava.

Kako je aktuelna situacija ovakva kakva je, prije sam o tome govorio proceduralno, videli ovo što se desilo u Beogradu, iako vi sa premijerom Krivokapićem, pretpostavljam, nijeste u nekim dobrim odnosima, ali ste vi taj temeljni ugovor sa Srpskom pravoslavnom crkvom uglavnom radili, koliko sam ja shvatio. U Beogradu je sinoć obrukana građanska i sekularna Crna Gora. Dakle, tamo je premijer otišao. Po našim liberalnim saznanjima taj temeljni ugovor je potpisan. Biće objelodanjeno uskoro, ali to nije ni bitno, on je otišao tamo da volja naroda Crne Gore je da mitropolit bude Joanikije. Tu je obrukana građanska i sekularna Crna Gora, će su tu Crnogorci, će su tu Srbi, će su tu Muslimani, Bošnjaci, Hrvati, Albanci? Naravno da to nije volja tog naroda. To je vjerovatno volja jednog procenta, koliki je to procenat, da li je 20 ili 30%, prosto je sad i nebitno. Želim posebno da istaknem da je ovo što nam se desilo nevjerojatno poniženje koje nam je priredio premijer Krivokapić u Beogradu, poniženje Crne Gore kao države. Vi nemate proceduralno pravo da mi sada odgovarate, što je možda malo i nezgodno, ali u svakom slučaju

volio bih da javno objavite što se desilo juče u Beogradu, da li je taj temeljni ugovor potpisan, nije potpisan, iako smo imali sva ubjeđivanja da neće biti potpisan dok javnost Crne Gore ne bude obaviještena. Evo, garantovao je potpredsjednik Vlade, sad je izašao gospodin Abazović, da neće biti potpisan dok se javno ne objelodani, ali kod nas se to sve mijenja od minuta do minuta. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 11:57:28)

Zahvaljujem kolegi Popoviću.

Prelazimo na pitanje poslanice Suade Zoronjić. Izvolite, kolegice.

SUADA ZORONJIĆ (28.05.21 11:57:43)

Zahvaljujem, potpredsjednice Skupštine.

Uvaženi ministre, poštovani saradnici, drage kolege, poštovani građani Crne Gore,

Na osnovu člana 177 i 178 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru pravde, ljudskih i manjinskih prava gospodinu Leposaviću postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Počev od 2008. godine u Crnoj Gori su kontituisani savjeti manjinskih naroda, saglasno tada važećem zakonu. Dosadašnje funkcionisanje nacionalnih savjeta od načina izbora do njegovog rada pokazalo je niz manjkavosti koje ne omogućavaju funkcionisanje ovog tijela na način koje bi u cjelosti zadovoljio potrebe većeg dijela pripadnika manjinskih zajednica.

Da li vi kao resorni ministar planirate izmjene članova zakona koji propisuju način izbora članova Savjeta manjinskih naroda na način što bi se saglasno poslednjim rezultatima popisa na posebnim skupštinama birali predstavnici Savjeta iz različitih mjesta? Njihov broj bi bio određen procentualnim učešćem pripadnika manjinske zajednice u ukupnom stanovništvu jedne opštine, a onda procentualnim učešćem u ukupnom broju manjinske zajednice. Na ovaj način bi dobili sastav Savjeta iz svih sredina u kojima žive pripadnici manjinskih naroda, a ne kao danas gdje su predstavnici u većini slučajeve iz jedne ili dvije lokalne zajednice.

Uvaženi ministre, moje obrazloženje je sljedeće:

Prije svega da počnem sa dopisom koji smo krajem marta poslali u ime više od 500 potpisnika iz redova bošnjačke nacionalne zajednice. Obratili smo se vama i Ombudsmanu otvorenim pismom u vezi sa izborom novog saziva Bošnjačkog nacionalnog savjeta. Gospodin Bjeković u svom odgovoru pozitivno se odredio prema ovoj inicijativi, međutim vi nam niste dali odgovor. Dozvolićete mi da vas podsjetim na problematiku ovog problema.

Naime, tada smo konstatovali da iako je prethodna politika u zaštiti ljudskih i manjinskih prava pokazala nedvosmislene uspjehe i rezultate, da smo istovremeno postali svjesni izvjesnih zakonskih nedorečenosti i proizvoljnosti, te smo inicirali mogućnost dorade Zakona o ljudskim i manjinskim pravima kako bi bila omogućena dosljedna primjena člana 79 Ustava Crne Gore u kojem se precizno i sveobuhvatno definišu prava manjinskih nacionalnih zajednica. Podsjetili smo da su saglasno postojećim zakonskim okvirima koji su neznatno mijenjani od 2008.godine u Crnoj Gori osnovani savjeti manjinskih nacionalnih zajednica i to: albanski, bošnjački, hrvatski, srpski, muslimanski, romski, znači svi savjeti svih zajednica. Pri tom je uočeno niz manjkavosti i nelegalnosti. U tom smislu, gospodine ministre zanima me da li u vašem Ministarstvu postoji spremnost da se urede ova važna pitanja.

Suštinsko pitanje zbog kojeg smo se obratili vezano je za vrijeme i način izbora nacionalnih savjeta, smisla njihovog djelovanja. Naime, upozorili smo u pomenutoj inicijativi da smo svjedočili da je Bošnjački nacionalni savjet samoinicijativno i bez bilo kakvog nadzora skratio sebi mandat na sjednici 13.novembra i raspisao izbore za elektorsku skupštinu koja će birati novi saziv. Kroz sam način izbora članova koje ustaljeno prate manipulacije, desilo se i dešava da ovo tijelo umjesto da bude krovna organizacija manjinske nacionalne zajednice postaje bankomat jedne stranke i eksportura za oporezivanje države.

Da li je slično i sa drugim manjinskim zajednicama, nije moje da sudim, osim činjenice da je prvobitna namjera da se savjeti pozicioniraju kao predstavničko tijelo jedne manjinske zajednice

postojećom praksom dobro kompromitovano i zloupotrebjeno. Koje su sve zloupotrebe postale odomaćene tokom navodnih izbora ubjedljivo pokazuje poslednji primjer izbora članova Bošnjačkog nacionalnog savjeta. Izvedeni su u poluilegalnim uslovima pod patronatom nacionalne stranke koja je u cjelosti kontrolisala ove izbore preko svojih portparola i drugih rukovodilaca stranke koji su samovoljno proglašeni organizatorima izbora.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 12:02:44)

Koleginice, Zoranjić, imaćete poslije komentar odgovora, pa bih vas molila pošto je već dva minuta prekoračeno. Zahvaljujem.

Izvolite, ministre, pravo na odgovor.

VLADIMIR LEPOSAVIĆ (28.05.21 12:02:56)

Hvala, potpredsjednice Bošnjak.

Uvažena poslanice Zoranjić, hvala vam na postavljenom pitanju.

Ovo poslaničko pitanje je, rekao bih, u nizu danas ovih koja su aktuelna i važna, izuzetno važno i na mjestu i drago mi je što ste postavili to pitanje zato što smo upravo povodom i dopisa i vašeg interesovanja gdje ste vi bili jedan od potpisnika, mi preduzeli neke korake, ali smo u Ministarstvu čekali da sa konkretnim rezultatima, a neki od njih su i postignuti, možemo da vas obavijestimo, odnosno sa konkretnim rezultatima da vam se obratimo.

Pitanje koje ste pokrenuli izuzeto je složeno, ali je i jednostavno zato što se tiče demokratije i zato što se tiče prava. Ustav Crne Gore i zakoni koje smo sproveli, u ovom slučaju Zakon o manjinskim pravima i slobodama, predviđa mehanizme za zaštitu prava nacionalnih manjina i njihovu autentičnu zastupljenost. Nacionalni savjeti u tom smislu služe da čuvaju nacionalnu kulturu, nacionalni identitet samih pripadnika manjina i da ih dalje razvijaju i da stalno budu taj korektiv i Parlamentu i Vladi kad su u pitanju politike i ponašanja. Izuzetno važno pitanje.

S obzirom da je Crna Gora ustrojena kao građanska država ona mora da ima ove mehanizme kao izuzetno značajne da ne bi dozvolila da se manjinska pitanja na bio koji način pretvore u samopolitički dekor ili slično. Na žalost, kao što ste negdje i najavili, sa ovim pitanjima se skoro stiglo dotle da budu zapravo slovo na papiru, između ostalog i zbog kritika koje se uručuju na račun državnih organa, na račun rada i kontrole rada savjeta nacionalnih manjina, a na koje se ne odgovara do sada. Ta autentična zastupljenost je vrlo važna. Autentična zastupljenost je važna naravno kroz same savjete, da bi savjeti bili autentični zastupnici nacionalnih manjina, odnosno zajednice. Rječ manjine, mada u međunarodnom pravu za 200 godina razvoja nisu uspjeli da nađu bolju riječ, samu tu riječ ne volim zato što je to relativan pojam, 20 km. lijevo ili desno vi prestajete da budete većina, postajete manjina. Sve su stvari u životu relativne, čini mi se ta posebno, ali nemamo bolji termin i zato stalno treba insistirati na građaninu, pripadniku nacionalne zajednice gdje je ova autentična zastupljenost, ona tome i služi.

Ono što je Ministarstvo uradilo dobivši vaš dopis jeste da smo mi posvetili posebnu pažnju Direkciji za zaštitu nacionalnih manjina. Ta direkcija je dobila novog načelnika, odnosno da budem precizan i korektan do kraja, novu načelnicu koja je u Skupštini govorila o tom konkretnom slučaju i o pravima manjina, odnosno pravima žena, prethodnih nedelja i mjeseci.

Mi smo na kraju rada na jednoj sveobuhvatnoj analizi onoga što su podzakonski i zakonski propisi. Tu prije svega mislim na Zakon o manjinskim pravima i slobodama i Pravilima za izbore članova Savjeta. Ta pravila su neka vrsta, da kažemo, mekog podzakonskog akta, odnosno nešto što interno služi samom državnom organu da sprovodi kontrolu i ja se sa vama u tom smislu slažem da su Zakon o manjinskim pravima i slobodama i ta pravila zrela za izmjene i dopune.

Naravno, takav postupak, pošto smo imali prilike da slušamo te kritike, čak i nekada kada nije bilo nužno da se sprovodi javna rasprava, uvijek bi opozicija ili dio javnosti insistirao na tome. Mi smo formirali grupu koja sada priprema poziv i tim za formiranje ozbiljne i sveobuhvatne zaista inkluzivne radne grupe za izmjenu i Zakona o manjinskim pravima a u tom smislu i za predlaganja izmjena ovih pravila koja iako donosi Ministarstvo na osnovu samog zakona, odnosno ministar,

ona su vrlo važna zato što se njima sprovode načela i prava zakona. Zakon je manjkav, tu je u pitanju član 33 prije svega. On nije dovoljno konkretan i ta se njegova nekonkretnost ili previše apstraktan stil formulacija koje su prisutne zloupotrebljava. Iako ste vi upotrijebili jednu, rekao bih i oštru ocjenu, ja ne mogu da se ne saglasim sa njom, to je da se često dešava da između ostalog ne samo nevladine organizacije ili slično već, nažalost, savjeti za zaštitu nacionalnih manjina budu, kako ste rekli, bankomati političkih stranaka i to je jako loše. U tom smislu mislim da je praksa koju je razvila kroz zakonodavstvo i kroz rad ministara u smislu donošenja podzakonskih akata prošla vlast upravo to i bila i to je bio i cilj.

Želim samo da kažem to da rasprava o konkretnim kriterijumima kako u smislu broja elektora, u smislu predstavljanja organizacija nacionalnog karaktera, u smislu ravnomyernej zastupljenosti svih opština odnosno mjesta zaključno sa svakom mjesnom zajednicom ili najmanjim mjestom u kojem žive pripadnici jedne manjine, to su pitanja koja su i tehničkog karaktera. Ona traži pomoć struke nalik demografskoj ...(prekid) i organizacione nauke da se uključe. Tu je vrlo važno da nađemo kriterijum gdje će se obezbijediti dva cilja, ja mislim da ćete vi uskoro dobiti o tome predlog da se zaista konkretno uključe sve organizacije, vi ste član jedne od njih, dakle da se uključe u rad definisanja tehničkih kriterijuma kako država ne bi se miješala u rad nacionalnih savjeta, jer ona zaista mora da stvori okvire tog autonomnog djelovanja nacionalnih savjeta, da ne bi donosila kriterijume koji favorizuju bilo koga, a da opet ti kriterijumi i kontrola njihovog sprovođenja budu objektivni i jasni. Da bi demokratija koja želimo da postoji u ovom parlamentu i ovom društvu, trudimo se i evo uspjeli smo posle 30, 70 ili 150 godina, dakle ta demokratija i njeni proceduralni mehanizmi moraju da postoje i u nacionalnim savjetima. Uostalom Evropski sud za ljudska prava cijeni rad svih tih tijela. Ne moraju biti sudovi, ako odlučuju o pravima, ali moraju se ponašati i imati proceduralne garancije kao sudovi. Onda sve druge autonomne skupštine za čiji rad i kontrolu tog rada odgovara država, one ne moraju imati jednak broj poslanika kao i narodna skupština ovdje, ali... (prekid) po istim kriterijumima da rade, istu subjektivnost da pruže. Dakle, apsolutno smo spremni da u najkraćem roku vam dostavimo predloge kako mi vidimo u kom pravcu treba da ide izmjena prije svega Zakona o manjinskim pravima i slobodama i Pravila koja sprovode taj zakon kao podzakonskog akta. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 12:09:33)

Zahvaljujem se ministru Leposaviću.

Radujemo se što se radi na izmjenama ovog zakona, jer je bilo dosta manjkavosti na koje su se pojedini iz manjina žalili i nadam se da će biti prevednije rješenje.

Izvolite, kolegice Zoronjić, imate poravo na komentar odgovora u trajanju od tri minuta.

SUADA ZORONJIĆ (28.05.21 12:09:54)

Hvala.

Uvaženi ministre, hvala vam što pokazujete interesovanje da se profesionalno založite da ovo izuzetno važno pitanje i izuzetnu problematiku rješavate na adekvatan način. Očekujem da ćete zaista u najkraćem roku najprije odgovoriti, poslati dopis, inicijativu, a onda i postupiti prema svojim nadležnostima. U svakom slučaju, ja ću u korist tome izložiti još nekoliko pojedinosti koje su jako bitne, a ići će naravno u prilog tih izmjena.

Ponuđeni model koji bi onemogućio ovakvu praksu, ali je to odčutalo i Ministarstvo i rukovodstvo Savjeta, nije moglo da objasni zašto je baš odluku o izborima objelodanilo 13. novembra i to u vrijeme svojevrsnog interegnuma, u vrijeme najžešće pandemije koja je mnoge zainteresovane onemogućila da rade na sakupljanju potpisa. To stranačkim kandidatima nije trebalo, jer oni raspolažu potpisima koje vjerovatno koriste i za učešće na parlamentarnim izborima, koje predaju kao validne i koji isti oni kontrolišu. Sigurna sam da nadležno ministarstvo ne bi trebalo da podržava obavezu jednog javnog oglašavanja tako što se stavi kratka obavijest na sajtu stranke - ovo je veoma bitno i moram da naglasim - niti sam način izbora u uslovima koji su bili, to su bili uslovi pandemije. Predlagali smo praksu koja je zaživjela u susjednim zemljama,

za izbor članova Savjeta više lista i neposredne izbore zato što ovako dirigovan sistem izbora onemogućava monopol jednoj političkoj opciji, zatim pluralizam unutar jedne zajednice i obesmišljava ukupnu politiku zaštite prava manjinskih zajednica.

Zato vam postavljam konkretno još tri pitanja i završavam, vezano za isti savjet. Da li ćete verifikovati na ovaj način izvršene izbore za članove Savjeta? Drugo pitanje: Da li razmišljate o tome da pokrenete javnu raspravu oko načina implementacije zakonskih odredbi o ljudskim i manjinskim pravima i njihovim izmjenama kako bi zaista ova prava postala primjenljiva u političkom i pravnom životu Crne Gore? Da li smatrate poželjnom činjenicu da je Savjet vlasništvo jedne ili više stranaka ili manjinske nacionalne zajednice? Veliko hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 12:12:59)

Zahvaljujem, koleginice.

Možete sada da odgovorite direktno ako želite, ili u pisanoj formi do sledeće sjednice. Izvolite.

VLADIMIR LEPOSAVIĆ (28.05.21 12:13:12)

Uvažavajući vrlo veliku važnost ove teme, da ne ostanem dužan, ali takođe zato što je vrlo ozbiljno pitanje, detaljnije o njemu ću u najkraćem roku zajedno sa saradnicima vama uputiti dopis da bi zapravo on bio do kraja koristan. Ono što je sada u postupku razmatranja, mi smo dobili zahtjev na osnovu kojeg još uvijek nije izrađeno rješenje. Zato što upravo radimo na tome, vrlo je u našim nadležnostima sada, Minsitarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava ne bi smjelo da ugrozi pravnu sigurnost, pa da ide iako je to nešto što zahtjev legitimiteta ovdje traži. Ali mi ne bismo mogli, to je za sada naš stav, čini mi se da će ka tome rješenje, da ugrozimo pravnu sigurnost i da mijenjamo smisao samog zakona i pravila bez obzira što su oni kao takvi poželjni za promjenu. To je prvo.

Apsolutno sam saglasan, ne mogu reći u pogledu svih, jer ja nisam istraživao u tom smislu rad svih savjeta, kao što znate to je jedan i od problema zbog kojih razgovaramo o ovom pitanju, pitanje transparentnosti njihovog rada i odlučivanja se često ističe. Dakle, ja sam razgovarao sa predstavnicima Nacionalnog savjeta, neki od njih su mi rekli da pozivaju članove ili sve ljude na odgovarajući način, kao što ste vi rekli, često i neodgovarajuće, ali dobijamo informaciju da oni pozivaju ljude da se informišu. Drugi se pripadnici nacionalnih manjina žale da ne dobijaju dovoljno redovno i na pravi način te pozive da se informišu o radu, da glasaju, da odlučuju. Dakle, to su sada upravo pitanja gdje se razlikuju savjeti i bar ono što oni govore. Naravno vrlo je teško dati ocjenu, ali mislim da nažalost ako ne svi onda dobar dio nacionalnih savjeta radi po principu tom da je njihov radi koji je u opštem interesu nekako privatizovan ili korporatizovan, da je to opšti utisak. Ne kriveći njih za to, zakonski okvir je takav kakav jeste i oni rade u uslovima u kojima mogu, definitivno je naša obaveza da promijenimo zakonske okvir i da onda ne bude zapravo ni dileme, ni optuživanja. Do tada, saglasan sam sa vama da ova kritika koju iznosite i ovaj bojazan je apsolutno opravdana.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 12:15:33)

Zahvaljujem, ministre.

Prelazimo na poslednje pitanje u setu pitanja namijenjenih ministru pravde. Pitanje postavlja kolega Raško Konjević. Izvolite, kolega Konjeviću, u trajanju od tri minuta.

RAŠKO KONJEVIĆ (28.05.21 12:15:50)

Zahvaljujem, potpredsjednice, kolege poslanici, minsitre Leposaviću,

Kao što znate po proceduri, ja sam vam ovo pitanje postavio prije nekoliko dana, tiče se Vladine procedure vezano za usvajanje ili utvrđivanje sadržaja odnosno teksta temeljnog ugovora koji Crna Gora treba da potpiše sa Srpskom pravoslavnom crkvom, te stoga moj upit je bio prema vama kao ministru pravde i kao nekome ko poznaje u Vladi procedure je bio:

Da li je Vlada usvojila polazne osnove za pregovore sa Srpskom pravoslavnom crkvom u susret potpisivanju temeljnog ugovora i možete li nam reći koji član Vlade je bio ovlašćen da u ime države Crne Gore, odnosno u ime Vlade, pregovara sa Srpskom pravoslavnom crkvom?

Drugi segment ovog pitanja odnosi se na činjenicu, ja sam dobio vaš odgovor, zahvaljujem se, dakle odnosi se na činjenicu zašto jedan dio javnosti koji je zainteresovan, a Vlada je negdje govorila da će da bude mnogo transparentnija od svih prethodnih, nije upoznat sa sadržajem temeljnog ugovora.

Treći segment, koji takođe pravi jednu zbuđenost u javnosti, dakle kao ministar pravde kažete, citiram iz vašeg odgovora: "Sadržina nacrtu temeljnog ugovora u skladu je sa Ustavom i pravnim poretkom Crne Gore" i parafraziram sada, ali neću pogriješiti - i nema ničega spornog u njegovoj sadržini. Predsjednik Vlade koji nije pravnik, ali je predsjednik Vlade, kaže istovremeno da postoje, čini mi se, dva sporna pitanja koja treba usaglasiti sa Ustavom Crne Gore. Sada je javnost potpuno zbuđena. Dakle, ko pregovara, ko usaglašava ta dva sporna pitanja i vrhunac je, gospodine Leposaviću, činjenica da niko u Vladi uključujući potpredsjednika Vlade gospodina Abazovića nije upoznat sa sadržinom tog teksta.

U odgovoru koji ste vi meni dostavili kažete da Vlada poštuje činjenicu da ni "prethodni temeljni ugovori a drugim zajednicama nijesu bili predmet javnosti".

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 12:18:31)

Izvinjavam se, kolega Konjeviću.

Ministre, pošto je Poslovnikom uvedeno da se odgovor na postavljena pitanja dostavi do početka sjednice, odnosno dok poslanik ne krene sa postavljanjem pitanja vama, onda ima pravo da iskoristi, a vi ćete poslije njegovog imati pravo i da komentarišete njegov komentar na vaš odgovor, tako da ćete dobiti prostor. Razumijem, ali mi ne možemo određivati stil kako će poslanik da izlaže i sadržinu. Imaćete vi pravo svojih pet minuta nakon njega da iskoristite da iskomentarišete.

RAŠKO KONJEVIĆ (28.05.21 12:19:27)

Ne, nije, možda mislite, ali vjerujte mi da nema loše namjere htio sam da jednim vašim citatom iz odgovora dođem do pitanja, jer mogu da postavim pitanje koje ima neki širi obim od onoga što sam vas na neki način šturo pitao u tom segmentu. Dakle, ne znam da li je to bilo tako, ne mogu da se sjetim.

Druga stvar mi je važnija, ministre Leposaviću, javno obećanje predsjednika Vlade koje je saopštavano u ovom domu više puta, prvi put je saopšteno za ovom govornicom kada je biran, da će transparentnost u radu Vlade da bude osnovni princip njenog funkcionisanja. Da li vi, ministre Leposaviću, mislite da je pravno-politički ili politički-pravno, kako god, normalno da vama resorni potpredsjednik Vlade gospodin Dritan Abazović ne zna sadržinu tog ugovora, da predsjednik Komisije za politički sistem, to je gospodin Abazović, nema pojma šta piše o sadržini tog ugovora.

Ministre Leposaviću, zato sam napravio uvod da sam prije nekoliko dana postavio pitanje, ova tema je aktuelizovana. Dakle, mogu se sa vama politički slagati ili ne slagati po mnogim drugim pitanjima, ali ne mogu vam sporiti pravno znanje i kad se slažemo i kad se ne slažemo. Biću slobodan da vam citiram nešto što vi znate, to je član 14 Ustava Crne Gore koji govori o odvojenosti vjerskih zajednica od države: "Vjerske zajednice odvojene su od države. Vjerske zajednice su ravnopravne i slobodne u vršenju vjerskih obreda i vjerskih poslova". Pročitao sam ustavnu normu. Dakle, predsjednik Vlade jedne sekularne države je sinoć boravio u drugoj državi saopštavajući da je volja naroda Crne Gore da jedan vjerski poglavar bude izabran za mitropolita. Da li kao pravnik, kao neko ko poznaje ovu vrstu ustavne norme, smatrate da je ovo miješanje

predsjednika Vlade neprimjereno, mimo Ustava, u unutrašnja pitanja neke vjerske zajednice. Manje je važno koja je vjerska zajednica u pitanju, ovdje se radi o principu i poštovanju stava, a i ja vas ovo pitam kao ministra pravde. Dakle, nije važno koja je vjerska zajednica, događaj se desio sinoć. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 12:21:14)

Zahvaljujem, kolega Konjeviću.

Ministre, imate pravo na odgovor u trajanju od pet minuta. Izvolite.

VLADIMIR LEPOSAVIĆ (28.05.21 12:22:26)

Hvala, predsjednice.

Uvaženi poslaniče Konjeviću,

Vaše pitanje jeste opet aktuelno, kao i sva danas koja su bar meni upućena. Jeste važno, ono je i slojevito pa ću ja početi da odgovaram od kraja vašeg pitanja računajući da tako imamo aktuelnost i intenzitet na nivou. Dakle, vezano za moje konkretno mišljenje kao ministra pravde za koje pitate, a pozvali ste se na činjenicu da sam ministar pravde pa da u tom svojstvu imam obavezu više, tako tumačim vaše pitanje, dakle da prokomentarišem postupanja, izjave članova, odnosno u ovom konkretnom slučaju predsjednika Vlade kada je u pitanju saglasnost sa ustavnim načelom odvojenosti države od crkve i vjerskih zajednica.

Moraću u tom smislu da vam kažem da ja neću komentarisati i da neću u ovom trenutku davati taj odgovor. To iz razloga što ja nisam ministar pravde u nekom vakumu ili bestežinskom stanju neke zemlje bez imena, nego sam ministar pravde u vladi gospodina Zdravka Krivokapića, i pošto se borim za svoja, a i prava ostalih revnosno, svjestan sam da imam i obaveze i u tom smislu ću naravno prepustiti nekom ko je zaista prvi među jednakima ili više od toga, kao predsjednik Vlade sa svojim ovlašćenjima, da svoje stavove i svoje komentare objasni i obrazloži. Neću ulaziti u to iz želje da zadržim ono što je pristojnost rada. Složit ćete se i vi, bez obzira što je kriza, neka vrsta političke krize ili uzavrelost političkih emocija, ovo doživljavam ipak kao pobjedu demokratije, čitav proces koji se dešava i debatu i komentare i argumentovanja koja su nekad i oštra, ali upravo iz svoje obaveze i osjećaja obaveze i odgovornosti prema Vladi, prema njenom timu, bez obzira na sve okolnosti, neću dati sebi to pravo da komentarišem ili tumačim gospodina Krivokapića. On će imati priliku, imali ste i vi priliku da mu postavite ovo pitanje, pa ste nekako propustili juče, a složit ćete se da je pravi način da lice koje želite da pitate, pitate direktno makar sjutra dan bio tu i njegov kolega ili član Vlade.

Što se tiče pregovora, početak vašeg pitanja je vezan za ono što je vaše interesovanje šta je bila polazna osnova i da li je Vlada usvojila polaznu osnovu za pregovore o zaključenju temeljnog ugovora sa Srpskom pravoslavnom crkvom. Vlada nije usvojila polazne osnove, ali Skupština jeste, iako je tada donijela jedan zakon koji je bio upitan sa stanovišta ustavnosti, Skupština je usvojila ovaj dokument, gospodine Konjeviću, i to je polazna osnova. Evo polazne osnove za sve pregovore. Pregovara se svakog dana. Neki se pregovori zbog dinamike političkog ili poslovnog života odvijaju na svakodnevnom nivou, rekli bismo u hodu, ali ovo je uvijek polazna osnova. Ustav Crne Gore je uvijek polazna osnova. On nas obavezuje da pregovaramo jer su prema njemu obavezni međunarodni ugovori i primjenjuju se, čak u tom smislu imaju značaj, iako nisam pobornik baš takve nomenklature, ali i veći od zakona. Takav jedan ugovor je Evropska konvencija o ljudskim pravima. Dakle, ovo je polazna osnova jer nas obavezuje da pregovaramo, Vladu i ministarstva obavezuje da pregovaramo na određen način i u odgovarajućim granicama i poštujući pravila sadržana u njemu.

Takođe, prošlom prilikom ovdje u Skupštini sam govorio o ovoj temi i tada rekao, kao i više puta u javnosti, iako to niko ne citira, što meni ne smeta, ali onda moram ja, dakle da je temeljni ugovor, odnosno nacrt tog ugovora zapravo pošao gotovo u cjelosti od onoga što je bio predlog Srpske pravoslavne crkve iz 2011/12. godine koji je dostavljen Vladi i vladama čiji ste vi bili član. Ako prethodna vlada nije objavljivala to, postavlja se pitanje principijelnosti traženja od ove vlade

da objavljuje ugovor koji se po pravilima zaključivanja ovakvih sui generis ugovora ne objavljuje. Dakle, ne postoji zakonska obaveza, a i rekao bih i tu sam reagovao, to je bio odgovor na moje pitanje, ne mislim da je važan zato što je kratak nego zato što je suština u njemu. Dakle, nije se na sličan način postupalo ni sa jednom drugom vjerskom zajednicom ili crkvom kada su sklapani temeljni ugovori.

Pitam vas možda slobodno, iako to nije po proceduri direktno moje pravo - Zašto niste vi pitali bilo koju drugu crkvu, vjersku zajednicu ili kolegu ministra kad su se sklapali ugovori da ih objavi, ratifikuje i slično? Dakle, ako mislite da treba postupati drugačije sa Srpskom pravoslavnom crkvom, moram da vam kažem da je različitim postupanjima i sa diskriminacijom makar svjesnom i makar sistematskom, a i kad je u pitanju Srpska pravoslavna crkva, završeno. Dakle, nema razloga da se objavljuje, pogotovo kada je vrlo odgovorno iz Ministarstva čijim radom ja rukovodim kazano javnosti da je taj ugovor pripremljen sistematičnom i sadržinom, kažem i sistematičnom što znači i samim normama sadržanim u njemu, da u potpunosti odgovara obimu i sadržini prava predviđenih u ostalim zaključenim temeljnim ugovorima. Eto, odgovor je, praktično, dat. Želim samo da kažem na kraju da insistiranje na objavljivanju ugovora, govorenju o tome, a uz znanje da su sve ove stvari transparentno kazane, ako ne do kraja svaki element ili svako slovo ugovora, mislim da ipak predstavlja političku zloupotrebu ovog momenta i pokušaj da se ova vrlo važna i vrlo jasna stvar kao što je potpisivanje temeljnog ugovora, čime se otklanja diskriminacija u konkretnom slučaju, potpuno bespotrebno politizuje. Ja ostajem pri onome što sam rekao, ne dajući sebi pravo da tumačim druge tvrdnje, nema potrebe da potvrđujem tvrdnje. Mi svi imamo pravo da tvrdimo, vi ste dobro primijetili da neko jeste pravnik, a neko nije, mada i među nama kojima jesmo dobro znamo da samo sud zna pravo - iura novit curia. Svi ostali tvrdimo i ustvrđujemo dok se ne dokaže suprotno.

Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 12:28:24)

Zahvaljujem ministru Leposaviću.

Pravo na komentar odgovora. Izvolite, kolega Konjeviću, tri minuta.

RAŠKO KONJEVIĆ (28.05.21 12:29:36)

Sad bih mogao da iskoristim zadnji dio vašeg odgovora, odvelo bi nas u drugu priču i neću to da uradim. Nijeste mi odgovorili na dva pitanja - ko je pregovarao, zašto je to tajna. Nijeste mi odgovorili ko je pregovarao. Ja vas molim, kad sam govorio, zaustavite mi vrijeme, ja sam govorio o polaznim osnovama, ko je pregovarao, na koji način itd.

Takođe mi nijeste odgovorili na još jednu stvar, odnosno potvrdili da li ima nešto sporno u tom ugovoru, jer iz vašeg odgovora pisanog, evo sad se pozivam na njega, stičem po vašem pravnom tumačenju pravo na to, predsjednik Vlade obmanjuje javnost, što je najgora moguća pozicija, ministre Leposaviću. Dakle, ja sam bazično, principijelno, saglasan sa vama da je ovo što ste vi držali u rukama i ovo što ja držim u rukama, Ustav Crne Gore, polazna osnova za sve, ali sam očekivao od vas kao ministra pravde i zaštitnika te polazne osnove, generalno pričam, da se kao pravnik, kao profesor prava izjasnite o ovome o čemu sam vas ja pitao.

Dakle, vjerske zajednice su odvojene od države, vjerske zajednice su ravnopravne i slobodne u vršenju vjerskih obreda i vjerskih poslova. Znači, ministre Leposaviću, izvinite molim vas, predsjednik Vlade je svojim gestom simbolički, a bojim se u nekim stvarima i suštinski srušio sekularnu i građansku Crnu Goru. Odakle pravo predsjedniku Vlade, koji je i moj predsjednik Vlade, koji je predsjednik Vlade svih građana, da određuje kakvo će crkveno ustrojstvo unutra da se opredjeljuje. On mora da vodi računa o Ustavu Crne Gore i on ga je simbolički, suštinski prekršio. Potpredsjednik Vlade, vama resorni potpredsjednik Vlade, hijerarhijski u Vladi, gospodin Abazović ne zna šta piše u temeljnom ugovoru, šta ga briga šta piše. Ja postavljam pitanje javnosti, ne vama nego javnosti i poziciji u kojoj se mi nalazimo. Kad vi meni kažete zašto nijeste pitali kad je bilo drugo, reći ću vam precizno zašto. Zato što postoji na žalost, ne danas, ne juče,

kroz istoriju dosta dugo pitanja koja opterećuju ovu zajednicu, u koja ja neću danas da ulazim, i pitanja oko imovine i oko crkve i oko niza nekih drugih stvari. Ali, mi smo danas građansko društvo, treba da budemo, na žalost premijer nam radi sve suprotno, koje bi upravo transparentnošću u ovako osjetljivim stvarima trebalo da doprinese da se taj jaz smanjuje.

Ministre Leposaviću, ako ste vi pregovarali, hipotetički sada govorim, ili neki član Vlade, ja vas pitam kojim aktom vas je Vlada ovlastila. Vlada je morala nekoga da ovlasti, ili vas je premijer usmeno ovlastio. Ponašanje premijera, dakle, ministre Leposaviću, da je premijer flagrantno prekršio Ustav, to više ne kažem samo ja, citiraću što danas kaže vaš kolega pravnik Dragan Šoć, koji pita ko je dao ovlašćenje Krivokapiću da prenosi poruku vjernog naroda Crne Gore patrijarhu, naglašavajući da je on premijer svih građana Crne Gore. Ne moram isto da mislim politički sa gospodinom Šoćem, ali su ovo očigledne stvari koje narušavaju građanski, sekularni koncept ove države. Zašto insistiramo ili zašto pitamo se može okrenuti na drugačiji način - zašto krijete, ne vi personalno, zašto se krije? Znači što, ministre Leposaviću, ne postoji nijedna država u svijetu, a ovo je sinoć i formalna potvrda, gdje jedna vjerska zajednica utiče na premijera na ovakav način. Nijesam ga mogao pitati juče, jer je on juče rekao da ne zna kad će biti potpisan, izašao je iz ove sale i pošao je za Beograd u posjetu koju nije najavio. Danas episkop Joanikije kaže da ga je on zvao da potpiše, a ne da se miješa ko će da bude u crkvenoj hijerarhiji. Znači imamo jedan potpuni, vjerujte mi, po ovom pitanju galimatijas koji neće doprinijeti da ovim pitanjima dođemo u neku mirniju luku. Ovakav stav Vlade da krije sadržinu temeljnog ugovora, da zbunjuje javnost, premijer koji kaže nešto je sporno, neki drugi član Vlade kaže sve je usaglašeno, premijer sinoć kaže jedno, episkop Joanikije jutros kaže drugo, stvara se jedan potpuni "haos", pod ogromnim navodnicima, da me neko pogrešno ne bi shvatio. Ono što je sigurno, ministre Leposaviću, i što smo izgleda svi ovdje ko je barem do jutros davao izjave, predsjednik Vlade je flagrantno prekršio član 14 Ustava i vi to znate, iako ja poštujem da nećete o tome da se opredijelite kao član Vlade.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 12:36:11)

Zahvaljujem kolegi Konjeviću.

Izvolite, samo se onda usredsredite na dopunsko pitanje.

VLADIMIR LEPOSAVIĆ (28.05.21 12:36:34)

Za svoj prilično otvoren, iskren i objektivan stav plaćam cijenu koja je potrebna, plaćam je rado, iako nije mala. Želim da u ime tog svog pristupa i odnosa samo kažem da krajem marta o.g. na prethodnoj sjednici ja sam dostavio poslanicima i decidno ovdje rekao, nabrojao imena članova koji su učestvovali. Da li ste pratili tu sjednicu ili niste bili tu? Ja sam tada rekao da osim mene su tu bili, koji su i danas sa mnom kao saradnici, gospodin Vukićević, gospođa Mašanović, bio je tu gospodin Čarmak koji je u Ministarstvu zaposlen i bio je predstavnik Vlade, odnosno pošto smo na neki način svi predstavnici Vlade, ministarstva nemaju status pravnog lica, bio je iz generalnog sekretarijata Vlade gospodin Milonjić. S obzirom da nema u samim internim aktima Vlade obaveze da se ovlašćenja daju u posebnoj pismenoj ili drugoj formi, mi smo naravno uz dogovor i po nalogu predsjednika Vlade obavili te pregovore i uspješno ih završili. Ja stojim iza toga što sam rekao, naravno sve ostalo i tu neću dalje da dužim. Kažem, sadržina ugovora se ne krije, sadržina ugovora je u najvećem dijelu kazana ovdje kad je kazano da je to isti ugovor koji je predložen iz 2012. godine i da se skoro u potpunosti slaže sa onim što je ugovor sklopljen sa Rimokatoličkom crkvom i sa Islamskom zajednicom. (Prekid) ... ali možemo da nastavimo. E sada, radi se upravo o insitiranju sa ove strane na tome. Prvo, ja nisam ovlašćen i ne bih dao sadržinu bez dogovora sa predsjednikom Vlade i drugim članovima, ali lično mislim da nema potrebe, makar politički pritisak bio jak, makar dolazio iz opozicije koja je iskusna politički, ne kao opozicija jer u tom statusu ste veoma kratko, ali bez obzira koliki je pritisak koji dolazi od vas, ja mislim da ne treba podleći njemu i napraviti diskriminaciju i pod pritiskom objavljivati ugovor za koji je rečeno da je u potpuno istom obimu prava i obaveza kao i svi ostali.

Evo, proširio sam, razumijem primjedbu. Vaša pitanja jesu legitima i hvala vam što ste

primijetili da je razlog pristojnosti i profesionalne odgovornosti moj da ostavim predsjedniku Vlade. Ja bih možda mogao i pogrešno ili ne bih možda na najbolji način njegovu volju kazao. Događaji o kojim ste govorili su vezani i za jučerašnji dan. Dakle, apsolutno je legitimno da se pitanja postavljaju, ali ja sam siguran da će on na njih imati odgovor i da će ga konkretno dati vama, pošto vas interesuje odgovor taj, a ja neću ostati dužan svoj stav pogotovo zbog struke.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 12:39:24)

Zahvaljujem, ministre.

Pošto je bilo malo proširenje, minut imate, samo minut.

RAŠKO KONJEVIĆ (28.05.21 12:39:33)

Neka javnost sudi. Ja mislim što se god krije da izaziva neku sumnju javnosti. Dakle, praksa je praksa, praksa može da se promijeni, ja sam objasnio razloge zašto javnost to drugačije gleda danas, jer odnosi sa Srpskom pravoslavnom crkvom su imali svoj istorijat koji je značajno drugačiji, to su pitanja koja su otvorena. I zbog toga je to moglo da bude drugačije.

Ministre Leposaviću, ne odnosi se na vas lično, nego generalno u radu Vlade znate šta je poraz - da vama resorni potpredsjednik gospodin Abazović o tome nema pojma. Možete vi da objašnjavate crnogorskoj javnosti šta je diskriminacija i šta nije diskriminacija, ne možete crnogorskoj javnosti objasniti da šef jedne koalicione partije i potpredsjednik Vlade formacijski, bez pežorativnosti, naprotiv, direktno nadležan Ministarstvu pravde, nema pojma šta piše u sadržini, a da su sa sadržinom upoznati, uz dužno poštovanje, takođe bez pežorativnosti, damu iza vas poznajem, službenici Ministarstva pravde. Nema logike, ministre Leposaviću, ni u ovoj vladi ni u bilo kojoj će ima normalnog slijeda događaja.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 12:41:04)

Zahvaljujem, kolega Konjeviću.

Ovim je ova polemika sa ministrom pravde završena. Ja se zahvaljujem ministru pravde i njegovim saradnicima na učešću u raspravi.

Sada pozdravljam ministra unutrašnjih poslova i njegove saradnike i preći ćemo na set pitanja koji su upućeni njemu, a prvo pitanje postavlja kolega poslanik Momo Koprivica.

Izvolite, kolega Koprivica, imate tri minuta na raspolaganju da postavite pitanje ministru Sekuloviću.

MOMO KOPRIVICA (28.05.21 12:41:42)

Zahvaljujem, uvažena gospođo potpredsjednice Skupštine.

U skladu sa Poslovníkom, naime članom 180, poštovani ministre unutrašnjih poslova sa saradnicima, vama sam u skladu sa Poslovníkom postavio poslaničko pitanje koje glasi:

Da li je u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije došlo do pokretanja postupaka analize procesuiranja ili utvrđivanja odgovornosti policijskih službenika u vezi njihovog postupanja prema građanima, u kontekstu prekoračenja ovlašćenja odnosno nečovječnog i ponižavajućeg postupanja tokom javnih okupljanja u maju i junu prošle godine, naročito u Nikšiću, Podgorici, Pljevljima ali i u drugim gradovima?

Ukratko ću obrazložiti razloge za postavljanje ovog pitanja. Prvi motiv i osnovni tiče se građana, zaštite njihovih prava koja su, prema mom uvjerenju i prema uvjerenju mnogih ljudi koji su pratili ta dešavanja, bila drastično urušena postupanjem policijskih službenika i to ne smije ostati zaboravljeno, preko toga se ne smije preći i to mora dobiti svoj epilog. Nikako ne smije biti nekažnjeno jer uvođenje prakse nekažnjivosti kad je u pitanju nezakonito postupanje policijskih

službenika bi bilo opasno po same temelje državopravnog poretka naše zemlje.

Drugi motiv se svakako tiče i vas s obzirom da ste u svom ranijem profesionalnom angažmanu bili pobornik zaštite ljudskih prava i tu ste uvijek imali respektabilnu ulogu koju cijenim i poštujem i svakako vjerujem da ćete i u skladu sa tim dati veliki doprinos unapređenju sistema organa u oblasti unutrašnjih poslova. Naime, država ima monopol na upotrebu sile i to je njeno esencijalno obilježje, obilježje koje je razlikuje u odnosu na sve druge društvene organizacije, pa ipak oni koji djeluju u ime države nemaju pravo na sve i nemaju pravo na odriježene ruke. Upotreba sile mora biti zakonita, mora biti legitimna, mora se ostvarivati putem prava i u okviru prava. Imali smo posebno zabrinjavajuće ocjene u vezi postupanja policijskih službenika, ne u mišljenjima ovog ili onog političkog subjekta, ovog ili onog pojedinca, nego i izvanične institucije Ombudsmana, Zaštitnika ljudskih prava i sloboda. Jedno od tih mišljenja je utvrđeno i 30. septembra 2020. godine, a tiče se postupanja policijskih službenika 13. maja u Nikšiću prema maloljetnom licu.

Inače, sva ova dešavanja o kojima sam govorio tiču se onih protestnih okupljanja u maju i u junu prošle godine. Znamo dobro što su povodi bili, hapšenje vladike i sveštenika, i u junu protestna okupljanja povodom dešavanja u Budvi, one policijske torture i nezakoniti postupci pojedinih lica koja su uzurpirala opštinsku vlast.

Naime, mi znamo dobro da i prema Zakonu o javnim okupljanjima i prema praksi Evropskog suda za ljudska prava moguća su spontana mirna okupljanja kao reakcija na trenutni događaj. Dakle, ne samo ona koja se najavljuju pet dana po svoj proceduri, jer je to prosto neophodno u demokratskom društvu, da se da jedan konkretan građanski miran odgovor u odnosu na neki neprimjeren postupak organa vlasti ili drugih činilaca. Naravno, ne smije biti tom prilikom ugrožavanja funkcionisanja društva, prava drugih itd. U tom mišljenju, vraćam se na maj i Mišljenje Ombudsmana, konstatuje se da je upotrijebljena sila prema maloljetnom licu sa inicijalima A.C. bila nesrazmjerna i da je došlo do nečovječnog i ponižavajućeg postupanja koje je kod podnosioca pritužbe izazvalo tjelesne povrede i duševne patnje. U istom ovom izvještaju, dakle ponavljam, institucije Zaštitnika ljudskih prava koju nije imenovao bilo ko iz trenutne parlamentarne većine, konstatuje se i činjenica u pogledu prakse koja je dugo funkcionisala, a to je da su pojedini nesavjesni ljekari, nažalost oni su prisutni iako velika manjina, radili po nalogima i uputstvima Demokratske partije socijalista i oni su lažirali stepene povrede građana kao učesnika, minimizirali ih, a istovremeno su opisivali povrede policijskih službenika, opisivali ih mnogo težim i na taj način stvarali kako konfuziju u javnosti tako umanjivali osnov za pokretanje postupaka i odgovornosti tih lica koja su nanosila zloupotrebom policijskih ovlašćenja štetu, povrede učesnicima javnih okupljanja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 12:47:18)

Zahvaljujem kolegi Koprivici.

Ovdje je bilo malo veće prekoračenje, ali vodićemo računa da u komentaru na odgovor budete u vremenu dozvoljenom.

Izvolite, ministre Sekuliću, imate pravo na odgovor u trajanju od pet minuta.

SERGEJ SEKULOVIĆ (28.05.21 12:47:33)

Zahvaljujem, potpredsjednice.

Zahvaljujem, uvaženi poslanice Koprivica, postavili ste jedno pravo pitanje. Ovo je jedna od nosećih tema kojima mi u Ministarstvu unutrašnjih poslova treba da se bavimo, kako u dijelu odnosa prema prošlosti, a tako, ako mene pitate, prosto je to jedna zdrava logika života, još više u odnosu na ono što nas čeka.

Mi smo se potrudili da vam dostavimo cjelokupan odgovor, ja se nadam da ste vi njim barem djelimično zadovoljni. Iz tog odgovora se vidi da je pokrenut određeni broj disciplinskih postupaka, mislim da je šest disciplinskih postupaka u toku, da je šest disciplinskih postupaka u fazi prekida zato što je taj predmet u postupku pred tužilaštvom i da je u dva postupka u

navedenom periodu za koji ste tražili informacije došlo do obustave, odnosno do konstatacije unutrašnje kontrole da nije došlo do prekoračenja i obustave postupka od strane tužilaštva. Dakle, radilo se nešto. U jednom smislu ne mali dio javnosti ili poslanika u ovom parlamentu kada je upućivao kritike vezano za taj događaj, sa čime se ja potpuno slažem, mogao se steći utisak da u ovom momentu apsolutno ne postoji ništa što se desilo vezano za postupke koji su pokrenuti po tom pitanju. Dakle, pokrenut je da kažem solidan broj postupaka. Da li su oni svi obuhvaćeni - sigurno da nisu, da li su svi perfektno sprovedeni - sumnjam i mislim pogotovo zbog činjenice da ti disciplinski postupci i dalje traju, a to je jedna posebna tema na koju ću se vratiti, dakle kao i zbog činjenice da ti izviđajni postupci i dalje traju, predugo to traje vezano za temu koja je ovoliko važna.

Novim Zakonom o unutrašnjim poslovima mi disciplinsku komisiju za teže povrede službenih dužnosti vraćamo u okvir Ministarstva i mislimo da je to bitan reformski korak, jedan od mnogih u tom zakonu. Dakle, da podsjetim građane Crne Gore da u ovom trenutku zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka vezano za policijske službenike pokreće isključivo direktor Uprave policije, a da o njima odlučuje, pričamo o težim prekršajima, centralna disciplinska komisija na nivou čitave države. Ti postupci, pogotovo pred činjenicom da najmanje 50% postupaka ili oko 50% u kontinuitetu dolazi iz ovog resora, predugo traju. Mi smo predviđeli Zakonom o unutrašnjim poslovima da u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova se formira disciplinska komisija koja će se baviti ovim pitanjem kako sa razloga veće specijalizacije u okviru Ministarstva tako i ubrzanja i efikasnosti ovih postupaka koji su nemjerljivo važni. Paralelno s tim mi smo predvidjeli osnaživanje etičkog odbora, osnaživanje unutrašnje kontrole, jedan posebni antikorupcijski mehanizam unutar samog Ministarstva u koji treba da ima fokus - u odgovoru na drugo pitanje ću se osvrnuti na drugi dio te teme - i na javne nabavke.

Dakle, prekoračenje službenih ovlašćenja, iako se ja hvalim da u ovih šest mjeseci ih nije bilo, barem nije zvanično, nisu nigdje registrovani, ne postoji pokrenuti postupak ili inicijativa u tom smislu. S druge strane sam siguran prije ili kasnije da će se i to desiti, jer je prosto nemoguće da se ne desi, iako bismo svi voljeli da to potpuno izađe iz prakse. Ono što je i te kako važno i što je možda u suštini jeste da postoji uspostavljeni sistem koji garantuje da će funkcionisati efikasno, neselektivno, djelotvorno i pravično i da onaj ko prekrši službena ovlašćenja - u ovom kontekstu on je ogledalo države, na taj način ruži i ugled države - zna da će u efikasnom postupku biti kažnjen. Mi ćemo uraditi sve da takav sistem funkcioniše. Vezano za prethodne događaje, mislim da sve ove predmete treba pratiti. Mi ćemo ih u Ministarstvu unutrašnjih poslova pratiti, pa čak i predmete na nivou informacije koji se odnose na rad tužilaštva. Mislim da treba i vi da ih pratite, odnosno da treba zajedno da ih pratimo jer je ovo nesporno u javnom interesu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 12:52:03)

Zahvaljujem ministru Sekuloviću na odgovoru.

Pravo na komentar u trajanju od tri minuta ima kolega Momo Koprivica i molim vas da poštuju vrijeme. Zahvaljujem.

MOMO KOPRIVICA (28.05.21 12:52:16)

Zahvaljujem, uvaženi gospodine ministre, na odgovoru.

Želio bih da konstatujem sa političkog aspekta jednu stvar, za postupanje policijskih službenika u tom periodu niko iz nove vlasti nije bio odgovoran. Vi ste naslijedili težak problem. Veoma cijenim vašu spremnost da se o tome razgovara i da to zajedno pratimo i mi ćemo rado prihvatiti tu ulogu i bićemo veoma aktivni u tome, jer se mora istjerati načistac svaka ta zloupotreba i građani moraju dobiti jasnu sliku o tome ko je i na koji način upotrebljavao, odnosno zloupotrebljavao policijska ovlašćenja i svaki taj slučaj će dobiti epilog. Imamo i mi parlamentarne mehanizme, postoje drugi institucionalni mehanizmi, a to su mehanizmi unutar Ministarstva unutrašnjih poslova. Ja sam siguran kad je u pitanju buduće postupanje da tu ne može biti problema, konačno glasali smo za ovu vladu, iskazali povjerenje i prema vama i prema vladi.

Međutim, ne smijemo te prošle slučajeve da zaboravimo i ne da ne smije bilo ko od tih policijskih službenika da napreduje, nego mora dobiti jasnu kaznu za ono što je nesporno uradio. Ne govorimo o lovu na vještice, nego govorimo o preciznom utvrđivanju pravne odgovornosti za sve one zloupotrebe u postupanju. Naravno, pravo na okupljanje imaju svi i niko ne smije ni represiju uključivati prema građanima koji se legitimitno javno okupljaju i iskazuju nezadovoljstvo ni prema ovoj vladi ni prema bilo kojoj drugoj.

Ono što želim da kažem u vezi komentara, dobio sam na vrijeme vaš odgovor pa sam uspio i da ga na određeni način analiziram. Zahvaljujem vam se što ste dostavili odgovor blagovremeno kako bi se pripremili za ovu raspravu. U potpunosti razumijevajući činjenicu da ste naslijedili ove slučajeve i ovo stanje, ukazao bih na nekoliko aspekata koji se moraju ispraviti. Ako pogledamo odgovor i ovo stanje, vidimo da nedostaju datumi u većini slučajeva, recimo kad je neka radnja preduzeta, kad je upućena u tužilaštvo itd. Da imamo datum, imali bismo jasniju sliku da li su formirana i neka nova tijela, da li su neki novi rukovodioci po dubini dali doprinos u rasvjetljavanju tih slučajeva, apostrofiram to. Nije baš najbolje pozivati se samo na tužilaštvo i da je to dovoljno, jer znamo da je ono uglavnom bilo zaslužno za praksu nekažnjivosti u prethodnom periodu. Nije dobro da budu samo procesuirani oni slučajevi u vezi kojih postoje neke zabilješke putem snimaka itd. jer pazite, mnogi građani su oštećeni i onda je problem i sa dokazivanjem, nemojmo se samo usmjeravati na ono što je viđeno na video snimcima. Vidjeli smo u Pljevljima onu torturu đe batinaju onog momka na drumu oborenog, u Budvi, gledali smo te scene u Nikšiću, neću o njima da govorim jer sam sam bio u tom gradu pa bih bio pristrasan. Treba imati u vidu i ovo i preporučujem da se te žrtve kontaktiraju od strane Ministarstva unutrašnjih poslova i rukovodilaca i unutar policije, bitno je da pokažu i državne institucije spremnost na izvinjenje tamo gdje je došlo do nespornog utvrđenog ponižavajućeg postupanja prema građanima od strane policijskih službenika. Takođe, iskazujem sumnju u odnosu na praksu, po meni to nije dobro, da se zastaje sa utvrđivanjem disciplinske odgovornosti dok tužilaštvo ne donese odluku ili dok ono vodi postupak. Bojim da to ide u pravcu razvodnjavanja. Moraju se u legitimnim, legalnim okvirima koristiti svi mehanizmi unutar sistema unutrašnjih poslova i Uprave policije da se odgovornost utvrdi i konsekvencija za ponižavajuće postupanje prema građanima od strane policijskih službenika. Nije dobro kao što smo vidjeli u prethodnom periodu, to sad konstatujem, ne govorim ovdje u odnosu na vas... (Prekid) Mislim da bez konkretnih učinaka u konkretnim slučajevima nećemo ni od međunarodnih tijela, prije svega mislim na Evropski komitet za sprečavanje torture, dobijati pozitivne ocjene. Odgovornost se mora utvrditi. Ukoliko želite da date dopunsko objašnjenje, nije mi problem da shvatite ovo kao neka dopunska pitanja, da se osvrnete.

Ovo su dešavanja bila, kako sam rekao, u vezi maja i onih hapšenja od strane policije vladika i sveštenika. Sad je to jedna vruća tema. Samo bih želio dvije rečenice, uz izvinjenje uvaženoj gospođi potpredsjednici, da kažem u vezi svih ovih pitanja koja izazivaju određene emocije i interesuju javnost, a evo gle čuda, imaju baš veze i sa ovim što pričamo. Što se tiče procesa usaglašavanja ugovora između države i vjerskih zajednica to je u nadležnosti Vlade. Mi smo iznijeli jasno i više puta da sve što usaglasila Vlada sa vjerskom zajednicom i crkvom uključujući i Srpsku pravoslavnu crkvu za nas je prihvatljivo. Nikad se mi nijesmo protivili zaključenju ugovora između države i crkve. Naprotiv, to je i legitimno i društveno opravdano.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (28.05.21 12:58:15)

Molim Vas, kolega Koprivice, već ima negodovanja iz klupa. Zahvaljujem. Ovim je završena polemika između kolege Koprivice i ministra. Ipak kratko kao odgovor na dopunsko pitanje. Izvolite, ministre.

SERGEJ SEKULOVIĆ (28.05.21 12:58:35)

U pravu ste da nekad se vodi postupak postupka radi. Najbolje je to pratiti kako u prošlosti tako pogotovo u budućnosti, veznao za karijeru onoga protiv koga je pokrenut postupak. Na primjer, imate situaciju da se pokrene postupak, evo pritisak je javnosti u pitanju, desi se, donese

se neka disciplinska sankcija, onda taj službenik rapidno brzo napreduje u službi, što će značiti da ga je sistem osudio da bi se umirila javnost, ali u stvari ga je ohrabrio i nagradio. Ako hoćete, politička volja za stvarnim reformama, za funkcionisanjem sistema na adekvatan način kroz takve primjere, odnosno kroz tu genezu se najbolje testira. Dajem javno riječ da onaj ko bude kršio ljudska prava i slobode mora biti i biće adekvatno sankcionisan kroz odgovarajuće pravne mehanizme, a naravno neće moći očekivati da napreduje u karijeri. Napredovaće u karijeri oni koji budu radili kako treba.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 12:59:06)

Izvolite.

MOMO KOPRIVICA (28.05.21 13:00:01)

Saglasan sam sa vama, uvaženi gospodine ministre, i zato želim da ohrabrim da se kazni svako ko bude činio zloupotrebu, ali i da se kazne oni koji su ih činili. Opet naglašavam spremnost Skupštine, nas poslanika, parlamentaraca, da kroz institucionalne, kroz parlamantarne mehanizme radimo na utvrđivanju najboljih modela za provjeru postupanja svih lica koja djeluju u ime države. Mislim da tu moramo svi biti u funkciji utvrđivanja pune istine i utvrđivanja jasne odgovornosti prema onima koji su kršili policijska ovlašćenja. Pri tome ne želim da kažem da policijski službenici treba da budu glineni golubovi. Oni su snadbjeveni pravom za upotrebu sredstava prinude i zna se da se sredstva prinude nekad moraju koristiti u jasno propisanim slučajevima i pod jasno propisanim uslovima, ali je na njima velika odgovornost da se to radi isključivo putem zakona, a na relevantnim nadležnim institucijama je da se utvrdi svaki oblik odstupanja od tih zakonskih standarda. Opet kažem, nijedan slučaj koji se desio u prošlosti ne smije ostati nekažnjen. Uvoditi praksu nekažnjivosti bi značilo udarati u same temelje državno-pravnog poretka i to sigurno nova vlast neće činiti i neće dozvoliti. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 13:01:31)

Hvala vama.

Sledeće pitanje ministru unutrašnjih poslova postavlja Srđan Pavićević.

Izvolite, kolega Pavićeviću. Neka se pripremi Albin Čeman.

SRĐAN PAVIĆEVIĆ (28.05.21 13:01:44)

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Poštovani gospodine ministre sa saradnicima, kolege i kolegice, poštovani građani,

Odlučio sam se za poslaničko pitanje u kome bih pitao poštovanog gospodina Sekulovića sledeće:

Uzimajući u obzir da je prošlo pola godine vaše funkcije, interesovalo bi me da mi kažete da li ste u tom periodu uspjeli da otkrijete zloupotrebe u radu vaših prethodnika, visokih funkcionera.

Naime, jako puno se u prethodnim godinama pričalo o povezanosti vrha policije i organizovanog kriminala. Potom, velika sumnja je ostala iz prošlog perioda o enormnom bogaćenju izvjesnih policijskih funkcionera resora unutrašnjih poslova. Da li vi danas u sklopu svog odgovora možete potvrditi ili negirati navedene sumnje?

U skladu sa Poslovníkom očekivao sam pisani odgovor koji ste dali, na tome vam se zahvaljujem. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 13:03:02)

Ministar Sekulović, pravo na odgovor. Izvolite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (28.05.21 13:03:06)

Uvaženi poslaniče Pavićeviću, takođe i vi kao i gospodin Koprivica pogađate cilj.

Imao sam prilike da vidim vaš amandman na Zakon o unutrašnjim poslovima i mislim da on pogađa usred mete. Druge odredbe tog zakona daju okvir, ali ono što sam imao prilike da vidim zaista nadograđuje zakonsko rješenje.

Tačno je, mislim da to svi znaju jer je golim okom vidljivo, da postoje pripadnici Uprave policije koji imaju ogromno bogatstvo, ali kada vidite njihovu zaradu ona jednostavno nije u skladu sa tim. Tačno je da neko može da naslijedi bogatstvo, tačno je da neko može da dobije legitiman poklon u tom smislu, ali je naša obaveza da to sve provjerimo. Mi smo u okviru Zakona o unutrašnjim poslovima predvidjeli nekoliko mehanizama za takvo nešto. Jedan od mehanizama je čišćenje policije od korumpiranih kadrova kakvih u policiji nesporno ima. To zna svako u policiji i svako će vam barem u privatnom razgovoru potvrditi da je to tačno. Jedan od mehanizama jesu bezbjednosne provjere, kako za stupanje na rad, koji i nije neka posebna novina za naš sistem, tako i tokom rada. Takođe, uveli smo, odnosno planiramo da uvedemo poligrafsko testiranje. Mislim da je to jako važan mehanizam, kao obaveza za one službenike koji se bave borbom protiv organizovanog kriminala i korupcije na okolnosti njihovog rada pod prijetnjom gubitka radnog mjesta. Takođe, predvidjeli smo jednu posebnu instituciju koja će se baviti ne samo javnim nabavkama, što sam negdje nagovijestio u prethodnom odgovoru, nego generalno antikorupcijom, između ostalog i provjerom imovine.

Ovaj zakon ili ta naša rješenja nadam se da će biti shvaćena kao dopuna jedne obaveze koja je zajednički preduzeta vezano za Zakon o utvrđivanju porijekla imovine, u jednom specifičnom uglu. Mi planiramo čak da unutrašnju kontrolu opremimo da vrši mjere tajnog nadzora. Sa jedne strane imamo viziju policije koju treba kao službu snažiti, jer su policijske zarade nevjerovatno niske za posao koji rade. Moramo da ohrabrimo, da nagradimo kvalitetne službenike. Nije lako taj kadar popuniti iako možda ljudi misle da je to tako. Sačuvati ga, kvalitetan kadar, uvesti novi kvalitetan kadar, dati mu punu zaštitu sistema, odnosno države, da je osjeti po svim aspektima. Sa druge strane, svi mahanizmi i kotrole i nadzora moraju da funkcionišu besprekorno. Samo na taj način se stvara adekvatna ravnoteža i mi možemo da imamo povjerenje u rad policije, jer bez povjerenja mi nismo uradili ništa. Mi ovo tretiramo ozbiljno, mi ćemo se tome pitanju ozbiljno posvetiti, i to je priča za budućnost.

Što se tiče ovog što smo uradili u prethodnom periodu vezano za pronevjeru. Mislim da ste bili svjedoci da jedan javni tender je trenutno u fazi krivičnog postupka na osnovu nalaza naše unutrašnje revizije, da je tako nazovem, međuresorne radne grupe koja je vršila kontrolu određenog tenderskog postupka, jer se između ostalog desilo da nešto što su donacije Evropske unije vezano za elektronski nadzor granice, pa čak i na moru, dovelo se do toga, to sam se našalio u jednoj emisiji, a moram da to pomenem opet. Ako se sjećate serije "Mučki", a vjerovatno se sjećate serije, ali sad ako se sjećate konkretne epizode kada Del Boj česmovaču prodaje kao skupu vodu, odnosno prirodnu, zdravu vodu lijepeći etikete, tako se i ovdje desilo. Naručila se jedna skupa oprema, kupila se jeftina, zamijenila se etiketa. Do te mjere je ta bahatost išla. Naravno, u fazi provjere su i drugi tenderski postupci. Između ostalog i ova antikorupcijska institucija koju ćemo da gradimo će se baviti u kontinuitetu sistemom javnih nabavki. Sistem javnih nabavki je fundamentalna stvar za izgradnju integriteta u državnoj upravi ili javnoj upravi generalno, a posebno unutar Ministarstva unutrašnjih poslova. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 13:07:46)

Hvala ministru.

Odgovor na komentar, kolega Pavićević. Izvolite.

Hvala, poštovani gospodine Sekuloviću.

Pokušali ste da budete vrlo iscrpni i konkretni u ovom što sam vas pitao. Međutim, vi znate isto kao što znam i ja, najgore istine i najgore informacije su poluistine i poluinformacije. Nema gore situacije od te kada ste žrtva poluistine i poluinformacije. Dešavalo se svima nama ovdje, vjerovatno i u ovoj sali i u Skupštini, i vama, i meni, da budemo žrtve poluistina i poluinformacija jer se uvijek stvara tu jedan prostor za špekulacije. U tom prostoru za špekulacije dešava se svašta. Tu se zaigrava čitav kolorit folklor crnogorske provincije, i umne, i intelektualne, i savremeno civilizacijske, tako da dolazimo do činjenica da stvaramo mišljenje. Crna Gora je jedan od šampiona u davanju tzv. uniformnih mišljenja. Naša mišljenja i naši stavovi, ocjene o nekoj pojavi, nekoj instituciji ili nekoj osobi su bazirani na percepciji, na upravo tom prostoru špekulacija. Mi nemamo analitičke osvrte, mi nemamo studije, mi nemamo javne rasprave, mi nemamo minuciozne separacije, mi nemamo sve ono što pretpostavlja normalnu intelektualnu i društvenu analitiku da bismo donijeli stav o određenoj pojavi. Tako je kod nas dovoljno da kažemo da je Marko Marković dobar čovjek i time počinje i završava priča. Šta je taj Marko Marković, koliko je on dobar, u čemu se sastoji njegova dobrot, koje su referentne tačke njegove dobrote, to ostaje čaršiji da procijeni. Time samo svjedočimo o jednoj apsolutnoj provincijalnosti. Međutim, to je sudbina svih nas i na nama je, valjda i ovoj generaciji potreba, uloga i obaveza da iz tog kutka provincijalnosti izađemo i da izađemo na neki teren normalnih razmišljanja i normalnih razgovora.

U toj sferi i galimatijasu nečega što nije egzaktnost, nešto što je pretpostavka, nešto što je percepcija, talože se elementi korupcije. Elementi korupcije koja je u Crnoj Gori endemska, to smo dobili i kao informaciju i kao ocjenu našeg društvenog stanja, imamo tzv. visoku i nisku korupciju. Ta niska korupcija je korupcija koja se infiltrirala svuda i u svim porama našeg društva, pa i u Ministarstvo unutrašnjih poslova, odnosno u organe policije. Ta korupcija čak nije korupcija tipa klasičnog poimanja korupcije koliko je u jednoj uvezanosti s nečim što je naš starinski algoritam, odnosno stereotip ponašanja - takozvana učinjenost. Mi u Crnoj Gori nismo svjesni da se nekadašnji vrlo plemeniti stav o tome da neko bude plemenit, učinjen, altruističan pretvorio u svoju apsolutnu suprotnost, tako da je današnja učinjenost vrlo često talon te niske korupcije. To što nekad nekog operišem preko reda i bivam učinjen, to nisam uradio zbog toga što sam strašno plemenit i dobar, nego što sam nekog oštetiо čiji sam red zauzeo nekim drugim pacijentom. To je ono na čemu svi moramo da radimo. To je element te niske korupcije koja je, lično mislim, duboko infiltrirana i u pore vašeg resora. Na tome morate studiozno, kvalitetno i radikalno da radite, da ljude jednostavno kulturološki obradite da shvate da se ne može tako razmišljati u ovom vijeku i u ovom vremenu. Ta priča je završena. Ta crnogorska učinjenost je znak jednakosti za nisku i niskoprofitnu koruptivnost. Ona kao takva zagorčava svakodnevni život svih nas.

Ono što je tačno je da je Evropski parlament, Evropska komisija dala pozitivno mišljenje. Izvinjavam se, bio sam kratak u postavljanju pitanja, barem minut i po, pokušavam da budem korektan, mada nisam korektan u ovome nikad. Tonino Picula je konstatovao da je došlo do uspjeha u djelovanju protiv organizovanog kriminala.

Međutim, gospodine Sekuloviću, vama kao intelektualcu prvenstveno, kao građanskom aktivisti i kao čovjeku s urbanim senzibilitetom mogu da pošaljem tu poruku i da kažem organizovani kriminal nikad nije sam za sebe sui generis, on je uvijek vezan za korupciju na visokom nivou. Korupcija visokog nivoa i organizovani kriminal su dva pipka iste hobotnice. Ta dva pipka iste hobotnice u sociološko-političkom smislu vrlo često se smatraju konektovanim upravo kohezionim faktorom, i pitajmo se koji je to kohezioni faktor. Vjerovali vi ili ne, u najčešćem broju slučajeva kohezioni faktor bude upravo policija. Policija je ta koja spoji organizovani kriminal s endemskom korupcijom. Rezultat toga imamo u ovoj državi tako eklatantan da nema potrebe biti stariji od prvog razreda srednje škole. Sa 700 miliona duga 2006. godine, zahvaljujući ovoj sinergiji, filigranskoj sinergiji oganizovanog kriminala i korupcije na visokom nivou, uz posredovanje - pretpostavka je analitičara, ljudi koji se time bave - policije u smislu globalnog sektora, popeli smo se na dug od četiri i po milijarde.

Bukvalno je ova zemlja devastirana, opljačkana. Činjenica je da to vidimo i prepoznajemo u stilu života pojedinih vaših prethodnika, visokih funkcionera MUP-a. Prosto je neshvatljiva i

konkurencija između njihovog stila života i načina života i onoga s čime su oni prihodovali u toku svoje radne karijere. Ta priča je toliko iritantna i toliko zastiđujuća da jednostavno mi s tom ličnom kartom ne možemo ni pred koga, pogotovo ne pred civilizovane zapadne demokratije, ne možemo da pričamo o nekim velikim naprecima.

Mene vrlo jasno interesuje, pitam kao dopunsko pitanje - da li vi imate podatke, da li vi imate u rukama činjenice, da li vi imate u rukama slučajeve u kojima je vaš resor uspio da procesuiraju, krenuo u procesuiranje ovih slučajeva visoke korupcije? Da li je ijedna od tih elemenata visoke korupcije krenula ka Tužilaštvu i da li se možemo nadati nekom epilogu? Ono što me jako interesuje, a tiče se organizacije vašeg resora, pozicija gospodina Brđanina. O tom sam čovjeku koga lično ne poznajem čuo sve najbolje kao profesionalcu, ali me interesuje da li je Uprava policije s njim na čelu spremna, hrabra i odlučna da napravi distancu između sebe kao nove pozicije, kao direktora Uprave policije i kao rodonačelnika nekog novog stereotipa ponašanja i nečega čemu je gospodin Brđanin, ne kažem pripadao, ali ipak je bio savremenik i bio kolega svojim kolegama koji nisu prepoznati kao čisti. Da li će moći da napravi distancu, po vašem mišljenju, između sebe i današnje policije pod njegovom upravom i tzv. prijavljenih policajaca ili nekadašnjih svojih kolega ili, da ne kažem, ne daj bože svojih šefova? Izvinjavam se na prekoračenju, ali mislim da sam bio tačan. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 13:16:23)

Hvala vama, kolega Pavićeviću.

Gospodine ministre, imate dodatno pitanje. Hoćete li sada? Izvolite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (28.05.21 13:16:35)

U jednom dijelu nije, a u jednom dijelu jeste.

Dakle, za borbu protiv korupcije na visokom nivou potrebna je snažna sprega između Specijalnog državnog tužilaštva i Specijalnog policijskog odeljenja, jer u okviru ta dva organa odvija se suštinska borba protiv ove pošasti. Mislim da bi to trebalo da bude jasno. U suštini, bez Tužilaštva ne možete objektivno ništa, ali posebno za borbu protiv korupcije na visokom nivou, tu ta spona mora da funkcioniše besprekorno.

Drugo, što se tiče onoga što smo mi otkrili, a mislim da ove afere, jer ova afera koju smo otkrili je vrlo bitna, ona sada nije u našim rukama, ona je u rukama Tužilaštva, mi u tom dijelu nemamo nadležnosti, prosto pratimo postupak i čekamo da vidimo što će biti odluke Tužilaštva, naravno otvoriće se i druge, nećemo mi stati.

S treće strane, sve se ovo u suštini naslanja, između ostalog, jer s jedne strane gradimo sistem kroz novi Zakon o unutrašnjim poslovima. Iz njega treba da proizađe nova sistematizacija u okviru Ministarstva kao objedinjenog organa zajedno s Upravom koja će biti unutra i na nekoliko strategija nevjerojatno važnih. Jedna je strategija borbe protiv transnacionalnog organizovanog kriminala, koja podrazumijeva horizontalnu povezanost svih djelova sistema. Koliko god u ljudima stoji uvjerenje o Ministarstvu unutrašnjih poslova, ne pričam sad o vama, pričam o jednoj generalnoj slici koja postoji, kao svemoćnom organu, to u realnom životu i nije baš tako i sistem mora da funkcioniše na više nivoa i horizontalno i vertikalno da bi rezultati bili kako treba. Ako jedan dio sistema strči ili prosto nema svoju efikasnost, to se nevjerojato osjeća. Dakle, to treba riješiti, ta strategija takođe i strategija borbe protiv pranja novca, terorizma i finansiranja terorizma to je još jedna nevjerojatno važna strategija i strategija razvoja Uprave policije. To sve mrežimo sa sistematizacijom i za zakonom. To je primarna uloga Ministarstva u ovom dijelu normativno-strateškom da postavi temelje. E sad, u dijelu personalnih rešenja, znači bez ljudi nema ništa. Možemo da napravimo idealan sistem pravno-strateški, ali ako nema ko da ga nosi, džabe smo krećili. Takođe, može i u lošem sistemu ako imate dobre pojedince da se naprave određeni bitni pomaci. Međutim, najbolje rješenje je da imate dobar normativni okvir, dobar strateški okvir i da imate pojedince koji su spremni da rade kako treba i umiju da rade kako treba. Ja za gospodina Brđanina mislim i da hoće i da umije da radi i ima moje lično puno povjerenje, čak sam u jednom

nastupu vezao i svoju sudbinu političku ili svoju sudbinu na ovom mjestu za rezultate koji će biti u toku, ali za svaki ozbiljni rezultat potrebno je i određeno vrijeme. Ovo ne pričam iz nekog razloga manipulativnog, neki rezultati već postoje kao što ste rekli ili su prepoznati, ali za ozbiljan sistemski dugoročan rezultat potrebno je da čitav sistem funkcioniše i potrebna je odlučna volja. Mi ćemo dati sve od sebe, a ako ne budemo radili posao kako treba jasna je linija odgovornosti i posljedica koja proističe iz toga. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 13:20:09)

Zahvaljujem gospodinu ministru.

Sledeći koji postavlja pitanje ministru Sekuloviću je poslanik Albin Ćeman. Izvolite, kolega.

ALBIN ĆEMAN (28.05.21 13:20:22)

Zahvaljujem, poštovani potpredsjedniče Skupštine.

Uvažena gospodo ministri sa saradnicima, cijenjene građanke i građani,

Shodno članovima 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru unutrašnjih poslova mr Sergeju Sekuloviću, postavio sam sledeće poslaničko pitanje:

Da li su otvoreni pregovori za potpisivanje bilateralnog sporazuma između Crne Gore i Srbije za otvaranje graničnog prelaza Petnjica - Tutin?

Obrazloženje na postavljeno poslaničko pitanje daću usmeno sada. Takođe, zahvaljujem vam na pisanom odgovoru sa propratnim dokumentima koji ste mi dostavili u zakonski predviđenom roku, kojim sam zadovoljan u dijelu koji ste vi kao ministar preduzeli povodom rješavanja ovog problema. Danas je veliki dan za građanke i građane Petnjice. Naime, na današnji dan 28. maja 2013. godine prije tačno osam godina u ovoj skupštinskoj sali je Skupština Crne Gore usvojila izmjene i dopune Zakona o teritorijalnoj organizaciji po kojima je Petnjica ponovo postala opština nakon 56 godina borbe, tačnije od 27. jula 1957. godine kada je nepravdom odlukom tadašnjih republičkih organa ona bila i ukinuta. Želim sa ovog mjesta da svim građankama i građanima Opštine Petnjica čestitam ovaj istorijski dan uz nadu da ćemo svi zajedno Petnjicu učiniti ljepšim mjestom za život, onakvim kakvim Petnjica i zaslužuje.

Uvaženi ministre Sekuloviću, Petnjica je moj zavičaj, a zavičaj kod svakog čovjeka zauzima posebno mjesto u srcu. Međutim, Opština Petnjica je u povelju svog razvitka. Ona obiluje brojnim prirodnim ljepotama i bogatstvima i usled svoje nerazvijenosti prijeti joj da izgubi ono najbitnije, a to su ljudi. Da bismo to zaustavili mi moramo pomoći upravo tim ljudima. Jedan od načina je i otvaranje graničnog prelaza između pobratimskih opština Opštine Petnjica i Opštine Tutin. Otvaranje ovog graničnog prelaza imalo bi multiplicirane pozitivne efekte za ovaj kraj. Inicijativa za otvaranje ovog graničnog prelaza je pokrenuta prije više od 20 godina, čak je i odrađen grubi probaj nekategorisanog puta u tom periodu u kojem su novčano participirali i građani ovog područja. Ovim putem se zahvaljujem svima koji su problematizovali ovo pitanje jer rješavanje ovog problema osim što bi doprinijelo boljoj otvorenosti između Opštine Petnjice i Opštine Tutin, doprinijelo bi i boljoj otvorenosti Crne Gore i Srbije. Poznato vam je da građani ovog područja zbog nepostojanja istog moraju ići prvo do Opštine Berane pa Opštine Rožaje da bi ušli u Srbiju i treba da pređu nekih 80km, a otvaranjem graničnog prelaza to bi im bilo nadohvat ruke. Takođe, region će se, nadam se, otvoriti granični prelaz koji mi Petnjčani u žargonu zovemo "planina" je na većoj nadmorskoj visini, iznad 1.300m, obuhvata nekoliko sela u kojima se ljudi dominantno bave poljoprivredom. Ovom prilikom pozdravljam sve te divne ljude Bora, Savinbora, Dakšče, rijeke Kruščice, Javorove, Murovca, Ponora itd, izvinjavam se ako sam nekog zaboravio da spomenem, kojima bi umnogome pomogli u plasiranju njihovih poljoprivrednih proizvoda.

Pored bavljenja poljoprivrednom ovaj predio je bogom dat za planinski turizam, za medicinski turizam, odmor, sport i rekreaciju. Premijer je juče na Premijerskom satu izjavio da je jedan od prioriteta ove vlade da državu Crnu Goru otvori prema susjedima, da je kvalitetnom putnom infrastrukturom poveže sa regionom kako bi olakšali investitorima da ulažu u našu zemlju. Svakako da je i ovo jedan od načina i u toma imate apsolutno našu podršku. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 13:24:30)

Pravo na komentar ima ministar Sekulović. Izvolite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (28.05.21 13:24:35)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovani poslaniče Čeman,

Drago mi je da ste zadovoljni, vidjeli ste da smo inicijativu uzeli i te kako ozbiljno, da smo promptno reagovali, uputili ka nadležnim organima Srbije i u tom dopisu ministra unutrašnjih poslova u Vladi Republike Srbije, koja vam je isto dostavljena, jasno se vidi da postoji obostrano dobra namjera da do ovog rješenja dođe, pa ću kratko pročitati, mislim da je korisno.

Ovo je odgovor od gospodina Vulina: "Poštovani ministre, koristim ovu priliku da vam se zahvalim na dosadašnjoj dobroj saradnji naša dva ministarstva koja ima za cilj sveobuhvatnu borbu protiv svih vidova kriminala. Povodom vašeg pisma kojim ste inicirali nastavak razgovora na temu unapređenja prekogranične saradnje želim da vas obavijestim da se usljed kadrovskih promjena u Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srbije u predstojećem periodu planira imenovanje novih članova srpskog dijela Mješovite komisije za pograničnu kontrolu. Nakon sprovedene procedure uputićemo vam predlog datuma za održavanje sastanka Mješovite komisije. Na navedenom sastanku će biti razmatrana i pitanja otvaranja zajedničkih graničnih prelaza. Poštovani kolega, nadam se nastavku dobre dosadašnje obostrano korisne saradnje u budućnosti jer je to u interesu građana naše dvije države, slobodan protok ljudi i roba" itd. Dakle, mislim da je ovo vrlo korektno, da postoji objektivni razlog za zastoj, da ga tako nazovem, i da će se vrlo brzo ovo pitanje u cjelosti otvoriti i da ćemo ga na obostrano zadovoljstvo i na zadovoljstvo naših građana riješiti. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 13:26:18)

Dakle, ovo je bio odgovor ministra Sekulovića.

Pravo na komentar ima kolega Čeman. Izvolite.

ALBIN ĆEMAN (28.05.21 13:26:28)

Uvaženi ministre,

Apsolutno je tačno da u vašem pisanom odgovoru stoji da je 6.04.2021. godine Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore već uputilo inicijativu Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srbije povodom ovog problema. Ja vam zaista čestitam na efikasnosti i zahvaljujem se u ime svih Petnjičanki i Petnjičana na tome. Vi ste prvi ministar unutrašnjih poslova Crne Gore koji je pokrenuo ovu inicijativu i konkretnim korakom krenuo u realizaciju ovog problema i kakav god na kraju ishod bio, a vjerujem u najbolji ishod, ostaćete upamćeni u sjećanjima Petnjičana kao prvi ministar unutrašnjih poslova koji je pružio ruku u rješavanju ovog problema.

Moram reći i to da smo mi Petnjičani u bivšoj vlasti imali sugrađanina koji je obnašao visoku funkciju u Ministarstvu unutrašnjih poslova, a koji, na žalost, praktično nije ništa uradio povodom ovog pitanja. Međutim, bivša vlast da je radila u interesu građana ne bi bila bivša. Želim da nova vlast nastavi kako je i krenula u interesu svih građanki i građana, kao i građana Petnjice koji su osim ovog vašeg prvog koraka i poslate inicijative od nove vlasti dobili 24h zdravstvenu zaštitu u vidu jedinice za hitnu medicinsku pomoć u Petnjici, a juče izglasanim setom socijalnih zakona ovdje u Skupštini je poboljšana porodični budžet u vidu dječjih dodataka, besplatnih udžbenika osnovcima, povećanje minimalnih zarada, povećanje staračkih naknada. Znači, svima i svima jednako i na ovome se nećemo zaustaviti, a ne kako je radila Demokratska partija socijalista

predizbornom kupovinom ljudskih duša svojih osiromašenih građana.

Iskoristiću priliku da vas sa ovog mjesta pozovem da posjetite Opštinu Petnjica, da zajedno obiđemo ovaj teren kako biste imali kompletnu sliku, što se kaže sa lica mjesta, o opravdanosti što hitnije realizacije za građane Petnjice ovog važnog pitanja.

Ja se zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 13:28:32)

Hvala, kolega Ćeman. Kolega Ćeman je bio jedan od poslednjih koji je uputio pitanje. Izvolite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (28.05.21 13:28:45)

Sa zadovoljstvom prihvatam poziv i nadam se uskoro da se vidimo u Petnjici. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 13:28:52)

Zahvaljujem se ministru i saradnicima, ministru unutrašnjih poslova, na učešću na ovoj sjednici. Mi idemo dalje.

Sledeće pitanje postavlja kolega Maksim Vučinić, ministarki odbrane Oliveri Injac. Izvolite, kolega Vučiniću.

MAKSIM VUČINIĆ (28.05.21 13:29:19)

Poštovana ministarko Injac, poštovane kolege, poslanice i poslanici, poštovani građani,

Na osnovu članova 177 i 178 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministarki odbrane Oliveri Injac postavio sam sledeće pitanje:

Po svjedočenju vojnika, na litijama su bili prisutni službenici vojne bezbjednosti. Da li je u opisu posla vojnih bezbjednjaka da učestvuju na građanskim okupljanjima i identifikuju vojnike koji na njima učestvuju? Da li će Ministarstvo odbrane i Vojske Crne Gore napraviti istragu o angažovanju pripadnika Službe Vojne bezbjednosti na litijama?

Podsjetiću da smo prije 30.avgusta imali situaciju da su određeni službenici Vojske Crne Gore i Ministarstva odbrane bili uključeni u izborni proces na korist tadašnjeg režima. Od vojnika sam saznao da su se na litijama pojavljivali službenici vojne bezbjednosti radi identifikacije vojnika i možda njihovih porodica na tim građanskim okupljanjima. Imali smo situaciju, u medijima je bilo, da su mjesni odbori Demokratske partije socijalista uparivali svoje spiskove glasača sa informacijama koje su dobijali iz Vojske Crne Gore i na taj način su službenici, pominjali su se u javnosti, ne znam da li bih ih sad spominjao, uglavnom bila su dva visoka oficira Vojske Crne Gore, pukovnik Vukadinović i potpukovnik Žarko Vojinović. Gospodin Vukadinović je vršio na osnovu podataka sa terena zajedno sa službenicima vojne bezbjednosti selekciju. Isledivali su vojnike, pitali su ih da li će glasati Demokratsku partiju socijalista i na osnovu toga su u Nikšiću napravili jedan vod od 13 vojnika koji su planirali da na dan izbora ti vojnici ne budu u Nikšiću i da ne mogu da ostvare svoje građansko pravo, tako što su htjeli da ih pošalu u karaulu Kula u Rožajama. Međutim, saopštenjem jednim tada Radnička partija je osujetila taj njihov plan i vojnici su ostali u Nikšiću, naravno iskoristili su svoje biračko pravo. Ostalo ću u komentaru navesti.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 13:32:27)

Zahvaljujem kolegi Maksimu Vučiniću.

Pravo na odgovor, ministarka Injac. Izvolite, ministarko.

OLIVERA INJAC (28.05.21 13:32:36)

Poštovani predsjedavajući, poštovani poslanici, poštovani poslaniče Vučiniću, Zahvaljujem se na vašem pitanju. Saopštiću odgovor i komentare na ovaj dio.

Rad Obavještajno-bezbjednosnog direktorata, vjerujem da se na to mislili kada ste pominjali vojne bezbjednake, kako piše u vašem pitanju, dakle rad Obavještajno-bezbjednosnog direktorata Ministarstva odbrane normativno je uređen na način da je Zakonom o vojno-obavještenim i bezbjednosnim poslovima koji je usvojen prošle godine u julu 2020, da je tim zakonom propisan opis poslova odnosno nadležnost ovog direktorata, kao i uslovi i način za primjenu ovlašćenja u vršenju poslova. Upravo je trebalo da taj zakon koji je u julu prošle godine usvojen u Skupštini uspostavi sistem kontrole rada i primjene ovlašćenja posredstvom instituta glavnog inspektora čiji je zadatak, između ostalog, da utvrdi eventualna prekoračenja u primjeni službenih ovlašćenja. S obzirom da nakon usvajanja Zakona nije bilo popunjeno to mjesto, u itoku su aktivnosti na određivanju lica koje može ispuniti zakonski propisane uslove za postavljenje na dužnost glavnog inspektora za unutrašnju kontrolu rada OBD-a kako bi se na zakonit način sproveo postupak kontrole rada i tog segmenta Ministarstva odbrane.

Što se tiče vašeg pitanja istakla bih nekoliko stvari. Naime, u slučaju bilo kakvih zloupotreba bez postojanja instituta glavnog inspektora za unutrašnju kontrolu ne postoji zakonski osnov ili način da se to utvrdi. Ovo je veoma važno iz razloga što pripadnik OBD-a može nekoj aktivnosti prisustvovati u dva svojstva - ili kao ovlašćeno službeno lice ili u svojstvu običnog građanina, a što se može kvalifikovati kao prekršaj u oba slučaja. U prvom je to riječ o prekoračenju ovlašćenja, dok je u drugom kršenje internih procedura u domenu kodeksa etike, posebno ako lice nije angažovano po službenoj dužnosti.

Da li je od strane pripadnika Obavještajno-bezbjednosnog direktorata bilo nezakonitog postupanja ne samo u slučaju koji vi navodite nego i brojnim drugim o kojima dobijamo različite informacije, uglavnom posredstvom medija, već i u ostalim situacijama koje su rezultirale primjenom ovlašćenja, utvrdiće se nakon imenovanja glavnog inspektora i izvještaja o izvršenoj unutrašnjoj kontroli.

Poštovani poslaniče Vučiniću, od početka decembra kada sam formalno preuzela dužnost ministra odbrane, za prioritet sam postavila rad na profesionalizaciji kompletnog resora odbrane, a svakako da ključno mjesto u uspostavljanju mehanizama demokratske kontrole i nadzora zauzima kontrola i nadzor rada Obavještajno-bezbjednosnog direktorata. Ovo ponajviše je iz razloga što OBD kao organizaciona cjelina Ministarstva odbrane ima zakonom definisan niz nadležnosti koje zalaze u domen ličnih prava i sloboda drugih zaposlenih u Ministarstvu i Vojsci Crne Gore. U namjeri da istražimo takve slučajeve ohrabrila bih pripadnike Vojske Crne Gore i Ministarstva odbrane i druge savjesne građane koji imaju precizne podatke da je radom ne samo od OBD-a već od bilo kojeg profesionalnog vojnog lica ili zaposlenog u Ministarstvu nastupila štetna posledica, da dostave o tome primjedbe ili pritužbe Ministarstvu odbrane kako bi se sistemski i na zakonom propisan način bavili utvrđivanjem odgovornosti. Svjesna toga da u prethodnom periodu očigledno ni kod zaposlenih u sistemu a ni kod građana nije postojalo povjerenje u institucije sistema nacionalne bezbjednosti, a u ovom segmentu svjesna sam zbog toga što zapravo informacije o tome dobijam više iz medija ili iz nekih drugih, da kažem manje formalnih izvora, ja svakako koristim ovu priliku da vaše pitanje zaista shvatim kao jednu vrstu konstruktivnog načina da se ovakve stvari otkriju i na kraju uspostavimo sistem kontrole i istražimo sve ovakve slučajeve i na najbolji način to uradimo u interesu Ministarstva vojske, svih pripadnika Vojske Crne Gore i građana Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 13:37:01)

Hvala, gospođo Injac.

Pravo na komentar, kolega Maksim Vučinić. Izvolite.

MAKSIM VUČINIĆ (28.05.21 13:37:08)

Ministarko, hvala na sadržajnom odgovoru i spremnosti da se obračunate sa ovakvim pojavama u Vojsci Crne Gore, međutim ovo nije pojava samo sada. Mi ovu pojavu imamo neđe od sredine prošlog vijeka, od 1948.godine. Devedesetih godina desila se departizacija tadašnje Vojske Jugoslavije i očekujemo da danas, 30 godina kasnije, imamo vojsku koja je profesionalna i koja radi ono što joj je zadatak, koja neće u bilo kojoj politici biti partijska ćelija i koja neće bilo kom režimu pomagati da opstane. Mislim da je porazno da visoki oficiri vojske jedne evropske zemlje pomažu bilo kom režimu ili bilo kojoj partiji da ostane na vlasti. Svaki onaj koji radi u ime države, mi moramo napraviti provjeru svih tih lica. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 13:38:12)

Hvala vama.

Ovo je bilo ujedno i jedino pitanje upućeno ministarki odbrane i ja se gospođi Injac zahvaljujem na učešću i na datom odgovoru.

Prelazimo na sledeći set pitanja upućenih ministru kapitalnih investicija Mladenu Bojaniću.

Prvi postavlja pitanje Danilo Šaranović. Izvolite, kolega Šaranoviću.

DANILO ŠARANOVIĆ (28.05.21 13:38:37)

Zahvaljujem, poštovani potpredsjedniče Bulajiću.

Poštovana Skupštino, uvaženi ministre Bojaniću, poštovani građani,

Ja sam na osnovu Poslovnika Skupštine Crne Gore ministru kapitalnih investicija postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Ministre Bojaniću, nedavno ste javno saopštili da očekujete da se konačni završetak izgradnje dionice auto-puta Smokovac - Mateševo okonča do kraja ove godine. U vezi sa prethodnim pitanjima na čemu temeljite ovu tvrdnju, odnosno očekivanje, i da li je sa izvođačem radova ugovoren takav rok za konačni završetak radova na ovoj dionici auto-puta? Takođe, zamolio sam vas u poslaničkom pitanju da mi date i odgovor, odnosno informaciju o tome da li je izvođač radova na dionici auto-puta Smokovac - Mateševo nagovijestio mogućnost podnošenja zahtjeva za povećanje ugovorene cijene za izgradnju auto-puta po osnovu eventualno izvedenih nepredviđenih, neplaniranih, dodatnih radova i slično i ako jeste, da li se u ovom trenutku mogla napraviti procjena koliko je realno očekivati da bude konačna cijena za izgradnju ove dionice auto-puta.

Cijenim da ovakvo pitanje imajući u vidu nivo njegove konkretnosti ne zahtijeva posebno obrazloženje. Ja sam prije 15 minuta dobio odgovor od ministra, ali više cijenim ono što će mi on sada u neposrednom razgovoru kazati, a onda ću naravno dati i svoj komentar. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 13:40:32)

Hvala kolegi Šaranoviću.

Pravo na odgovor ima ministar Bojanić. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (28.05.21 13:40:39)

Uvaženi potpredsjedniče, uvaženi poslaniče Šaranoviću, poštovana javnosti,

Da vam pročitam kratko odgovor pa ću vam obrazloženje nešto detaljnije dati usmeno. Auto-put Bar-Boljare je strateški infrastrukturni projekat i zato kvalitet, kompleksnost, bezbjednost i dugotrajnost izvedenih radova imaju primat u odnosu na rok realizacije koji je ipak blizu. Dionica

Smokovac-Mateševo auto-puta Bar-Boljare je počela da se realizuje 11.maja 2015. godine sa prvobitno definisanim rokom realizacije do 11.maja 2019.godine, koji po zaključivanju krajem aprila i početkom maja 2019.godine odgovarajućih ... koji se odnose na naknadne radove - tu se podrazumijeva izgradnja prve faze petlje Smokovac, izgradnja sistema za vodosnabdijevanje, postavljanje kablovske kanalizacije na otvorenoj trasi i mostu Moračica - ugovora o projektovanju i izgradnji produžen do 30.septembra 2020.godine u kome radovi nisu završeni, koji se dodatno produžava i u kome će se izgraditi svi objekti neophodni za punu funkcionalnost ove dionice. Do sada je završeno oko 95% radova, a nedavno su ugovorne strane definisale 30.novembar 2021.godine kao rok u kojem bi trebalo da se završi ova dionica uz zadržavanje svih ugovorenih prava i obaveza u odnosu na ugovoreni rok od 30.septembra 2020.godine u kome je ova dionica trebala biti završena. Prema procjenama izvođača radova, moguće je očekivati da radovi budu završeni do kraja ove godine.

U posmatranom periodu su se kontinuirano odvijali radovi. Do sada je od strane izvođača radova podnešeno i više zahtjeva za dodatna plaćanja i dodatni rok realizacije po raznim osnovama koji su prema mišljenju nadzornog organa neopravdani. U toku su relevantne ugovorne procedure i u vezi sa ocjenom opravdanosti zahtjeva izvođača radova za dodatnim plaćanjima i dodatnim rokom realizacije usled rada, u uslovima globalno izraženih posledica pandemije kovid 19 što je i povezano sa ocjenom osnovanosti prava investitora za naplatu penala. Ukupno ugovorena vrijednost svih radova sa izvođačem radova je 867.983.562 eura od čega je izvođaču radova za obim stvarno izvedenih glavnih radova isplaćeno 537.628.129 eura pored avansa od 161.915.471 euro, dok je za obim stvarno izvedenih naknadnih radova isplaćeno 31.374.260 eura pored avansa od 11.318.343 eura. Za troškove eksproprijacije do sada je isplaćeno 23,6 miliona eura i za nadzorno izvođenje radova 17,1 milion eura uz druge manje prateće troškove realizacije. Koliki su stvarni troškovi izgradnje ove dionice znaćemo po njenom okončanju.

Još imam vremena pojasnim ove suve cifre i suve informacije Dakle, mi smo zatekli u prošloj godini dosta usporene radove u decembru, odnosno 2019.godine se slabo radilo. Izvođač je tražio produženje roka, prvo da mu nadzorni odbor odnosno inženjer odobri, što nije naišlo na odobravanje iz nadzornog organa ili inženjera kako je to po pravilima. Našli smo se u jednoj situaciji prilično, ne mogu reći komplikovanoj. Ne tražim nikakve izgovore što je možda javnost bila uskraćena par mjeseci punim informacijama, jer vodili su se pregovori i smatrali smo da možda nije momenat da otvaramo kompletnu priču kad imamo nedifinisane uslove za nastavak izgradnje.

Dakle, rok je istekao, koji je bio do 30.septembra, auto-put nije završen, to je odnos investitora, odnosno države Crne Gore i izvođača, odnosno CRBC kompanije. Sa druge strane, znate da se ta dionica autoputa finansira kreditom Exim banke. Nakon maltene dvije godine kašnjenja, mi smo došli u zonu vrlo riskantnu, 14. aprila ove godine isticao je rok raspoloživosti tog kredita, a mi nismo potrošili nekih 120.000.000 eura toga kredita, a nismo završili auto-put i faktički da nismo pregovorima došli do novih rješenja nama bi taj kredit istekao, rok raspoloživosti tog kredita je do 14.aprila. Našli bismo se u vrlo nezgodnoj situaciji, nemamo završen auto-put i nemamo novca, odnosno iz tog kredita. Da li bismo našli ili iz budžeta ili iz nekih drugih sredstava, ali to bi prilično zakomplikovalo situaciju u nastavku radova tako da smo napravili jedan novi aneks, ovaj koji sam opisao. Banka je tražila, da bi nam odobrila kredit, da se radovi nastave. Ušli smo u pregovore, dogovorili smo da novi rok izvođaču damo, odnosno on je tražio, i na tome najviše zasnivam svoje mišljenje i zato sam izjavio ono što piše u tom aneksu, da je rok za završetak gradnje 30.novembar ove godine. Exim banka nam je izašla u susret i produžila nam rokove raspoloživosti kredita do 31.decembra naredne godine. Dakle, u situaciji smo onda da nastavimo sa novcem Exim banke i dalje da raspolažemo tim kreditom, nešto preko 100.000.000 je ostalo, a izvođač da završi radove do 30.novembra. Naravno, bio sam nekoliko puta na toj dionici, koliko ja mogu da procijenim nije se puno radilo prošle godine, to je i po svim izvještajima. Imamo čvrsta uvjerenja izvođača da će pojačati tempo rada, čvrsta uvjerenja da će se držati novog roka, a mi ćemo sa ove strane pratiti kao ministarstvo da to tako i bude.

Imamo još jedan problem, odnosno jednu stavku koju nismo riješili, ali mislim da će nam Exim banka izaći u susret i po tom pitanju. Nama 21.jula ove godine ističe grejs period. Ukoliko ostane tako kako je po osnovnom ugovoru, mi od 21.jula kao država treba da vraćamo taj kredit, a evidentno je da nećemo završiti auto-put. Paradoksalna situacija da vraćamo kredit za dionicu auto-puta koja nije završena. Dakle, pratimo situaciju, u boljoj smo nego što smo bili u decembru.

Imamo jasne rokove završetka, imamo jasne rokove raspoloživosti kredita. Mislim da je izvjesno da ćemo dobiti i produženje grejs perioda, tako da ćemo u ovoj godini, kažem, uspjeti da završimo auto-put, odnosno ovu dionicu do kraja.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 13:48:21)

Hvala ministru Bojaniću. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (28.05.21 13:48:24)

Samo jedan dodatak jako važan da pojasnim. Ovo što smo produžili rok aneksom 6 do 30.novembra o.g. ne znač, da smo se odrekli penala za kašnjenje prema investitoru. Dakle, mi ćemo obračunati penale za kašnjenje od septembra prethodne godine, a oni imaju svoja neka prava potraživanja po osnovu tzv. klemova. Sve će to da rješava na kraju krajeva komisija, sad da ne ulazim u te stvari. Ni jedna ni druga strana se nije odrekla svojih potraživanja, osim što smo ostavili rok do 30.novembra da bismo produžili rok raspoloživosti sredstava kod Exim banke.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 13:49:09)

Zahvaljujem ministru.

Pravo na komentar, kolega Šaranović.

I ovaj 21. jul je mnogo zanimljiv datum, kolega.

DANILO ŠARANOVIĆ (28.05.21 13:49:15)

Uvaženi ministre Bojaniću, odgovor koji ste mi dali odnosno njegova sadržina je dodatno osnažila opravdanost mog pitanja.

Ono što ste mi ponudili kao informaciju u pisanom odgovoru je nešto što je manje - više meni bilo poznato, na bazi čega sam i postavio svoje pitanje. Posebno mi je značajan ovaj dio odgovora koji ste sada dali i negdje ja zaista razumijem imajući u vidu vaš ministarski staž, da ste vi u tom smislu rješavanja problema koje ste sada pomenuli imali jako suženu mogućnost konkretne akcije. Kada to kažem, mislim na jednu nezavidnu situaciju kada se u istoj godini bilježi znatan pad dinamike u samoj izgradnji, to je prvi problem, a drugi problem je upravo ovaj koji ste sada kazali, koji se tiče isteka grejs perioda, nemogućnosti korištenja sredstava u iznosu, kao što ste kazali, od 114 miliona odobrenog kredita od strane Exim banke, ali me posebno raduje i ta informacija. Dakle, jako mi je bilo važno da sa pozicije resornog ministra, ministra kapitalnih investicija dobijem zvaničnu potvrdu da mi kao država Crna Gora, kao strana u ugovornom odnosu nijesmo odustali od traženja penala za kašnjenje radova. Vi ste nedavno medijima kazali da će nam biti potrebna i dodatna ekspertska pomoć kako bi se utvrdila odgovornost za propuste u svim fazama projekta izgradnje auto-puta. Tu mislim i na sam proces sklapanja ugovora o izgradnji, ali i proces same izgradnje. Takođe ste tada saopštili i danas dali potvrdu da nijeste odustali od potraživanja zbog kašnjenja i danas ste, ponavljam, potvrdili da ćete ista tražiti nakon završetka radova. U tom smislu meni je bilo posebno značajno to mišljenje nadzornog organa koje je te zahtjeve za produženje roka ocijenilo neosnovanim. To je jako bitno i negdje treba da znači svima nama, da taj nadzorni organ ne štiti interes stranog partnera, već na prvom mjestu interes Crne Gore, a samim tim i interes svih građana. Razumljivo mi je da ne možete dati odgovore na konkretno pitanje kolika će biti ukupna cijena koštanja izgradnje i da će se to moći u konačnom potvrditi nakon završetka same izgradnje, ali prosto bilo mi je potrebno ukoliko vi imate u ovom trenutku neke projekcije da podijelite sa nama ovdje u Parlamentu, ali i sa cjelokupnom javnosti,

koliki bi ti troškovi ukupno mogli da iznose.

Da zaključim, sve ovo samo dodatno potvrđuje odavno prisutnu ocjenu da se ovdje radi o projektu vijeka ne u samo u smislu njegove strateške važnosti nego i zbog načina na koji se on realizuje. Dozvolićete kratko, potpredsjedniče, žao mi je što ne mogu to detaljnije da komentarišem.

Neki su zaboravljali petlje, struju, kablove, priključne puteve itd. za šta u proteklom periodu nijesmo imali utvrđivanje konkretne odgovornosti. Dok ne utvrdimo konkretnu odgovornost, najveću štetu i posljedice će imati oni koji nijesu odgovorni, a to su upravo građani Crne Gore. Oni će postati najzapatlaniji, a zapatljani su zbog dugova nastalih zbog najnetransparentnijeg infrastrukturnog projekta u Crnoj Gori. Još jednom ja vama zaista zahvaljujem na sadržini vašeg odgovora i cijenim i primjećujem da u ovom trenutku činite sve što je iz domena vaših nadležnosti kao resornog ministra da zašтите ono što je javni interes, a to je interes svih građana Crne Gore.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 13:54:03)

Hvala vama, kolega Šaranoviću.

Sljedeći koji postavlja pitanje ministru Bojaniću je kolega Genci Nimanbegu. Izvolite, kolega.

GENCI NIMANBEGU (28.05.21 13:54:15)

Dobar dan, poštovani potpredsjedniče Bulajić, dobar dan ministre Bojanić, kolege poslanici i poslanice,

Da ne bih proceduralno reagovao želim iskoristiti prvih 10-tak sekundi samo da obavijestim ministra Bojanića da sam na Predlog budžeta za 2021.godinu podnio jedan amandman koji se tiče vašeg ministarstva - povećanje vašeg budžeta za 50.000 za jednu studiju, istraživanje i molim vas da obratite pažnju do perioda kada se to bude razmatralo. Eto, sad da pređem na poslaničko pitanje.

Poslije kolege Šaranovića koji je postavio pitanje o jednom "netransparentnom" ugovoru, govorim u navodnicima jer ne želim tako da cijenim, sad dolazimo na jedan od "najtransparentnijih" ugovora, opet u navodnicima, na osnovu onoga što su do sad tvrdili i stara vlada ili prethodna vlada i nova vlada, aktualna vlada.

Ministre Bojaniću, vi znate da smo negdje 23. ili 25. marta vodili diskusiju na ovu temu i ja sam postavio sljedeće pitanje:

Molim vas da nam na osnovu SPU za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika u podmorju Crne Gore dostavite kopije: godišnjih izvještaja o budžetu svih koncesionara za istraživanje ugljovodonika sa projekcijom izdataka i primitaka i vremenskim planom, od potpisivanja Ugovora o koncesiji do dana postavljenog pitanja; Iskaza o izdacima i primicima svih koncesionara za istraživanje ugljovodonika za sve kvartale, od potpisivanja Ugovora o koncesiji do dana postavljenog pitanja; godišnjih izvještaja o evidenciji zajedničke imovine koja se koristi za Upstream aktivnosti predviđene Ugovorom o računovodstvu, poglavlje 5, od potpisivanja Ugovora o koncesiji do dana postavljenog pitanja; projekcija operativnih troškova svih koncesionara za istraživanje ugljovodonika, od potpisivanja Ugovora o koncesiji do dana postavljenog pitanja; projekcije kapitalnih izdataka za razvoj i proizvodnju za sve godine i sve akcionare za istraživanje ugljovodonika, od potpisivanja Ugovora o koncesiji do dana postavljenog pitanja.

Na ovo pitanje sam tražio i pismeni odgovor i u elektronskoj verziji što sam i dobio uz pisani odgovor, dobio sam ga otprilike prije sat vremena od postavljanja pitanja i onda ću zbog javnosti samo kratko obrazložiti i moju intenciju.

Intencija je da na osnovu ovog, kao što sam naveo, projekta za koji se ja iskreno zalažem da može štetiti razvoju crnogorskog turizma, posebno u područjima gdje se on nalazi - Ulcinj, Bar, ali ne samo za te dvije opštine nego cijelo naše primorje, da dođemo do javnih podataka da ovaj ugovor je u interesu građana Crne Gore i države Crne Gore. Pitanje koje sam postavio, trebalo bi

odgovoriti na sljedeće pitanje:

Zašto je Vlada dozvolila u proteklom periodu da se ne iskoristi ... (prekid) jer su trebali koncesionari u toku 2020. godine da nastave sa radom. Pitanje o troškovima ovih koncesionara je da vidimo gdje ide taj novac, pitanje o zajedničkoj imovini, šta će ostati građanima Crne Gore posle eventualnih aktivnosti. Takođe, podaci o planiranim operativnim troškovima, oni znače da to ne bude neki kanal za eventualno izvlačenje novca. Ja iskreno želim da ovaj odgovor ministra bude takav da razjasnimo javnosti sve elemente ovog ugovora i očekujući njegov odgovor, dalje ću u komentaru nastaviti sa mojom opservacijom.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 13:59:00)

Hvala, kolega Nimanbegu.

Odgovor minsitar Bojanić. Izvolite, ministre.

MLADEN BOJANIĆ (28.05.21 13:59:05)

Poštovani gospodine Nimanbegu,

Meni je neobično drago da ste postavili ovo pitanje. Mogu vam reći da je u stvari zahtjev za dostavljanje informacija više nego što je pitanje, ali kao što vidite, potrudili smo se da dobijete kompletnu informaciju koju ste tražili, dobili ste pisanu, dobićete u elektronskoj. Znači da je bilo malo skraćeno, ja sam bio predviđen za ponedjeljak, pa su tražili danas, sinoć sam se vratio sa službenog puta, već danas su dobili svih osam poslanika odgovore. Tu sam da potpuno raščistimo sve stvari koje vas interesuju.

Radi se o jedno veoma značajnom projektu, kao što znate, za Crnu Goru, sa potencijalno velikim benefitima za sve građane Crne Gore. Naravno, svako istraživanje nafte izaziva određene dileme, u prvom redu ekološke. Sa te strane ekološke više je bilo priče do sad, uključilo se i Minsitarstvo ekonomije kao resorno, dakle sve institucije Crne Gore prate razvoj ovog projekta iz svojih nadležnosti i u skladu sa svojim ovlašćenjima.

Kratko da vam pojasnim ova dokumenta, ovo je pitanje koje ima najviše dokumenata koji ga prate, tako da kompletno poslovanje za sada ovih kompanija koje rade je ovdje, svi njihovi izvještaji, sve u skladu sa zakonom.

Samo da vam pročitam ovaj dio kratko, pa ćemo nastaviti razgovor:

Odgovor na prvo i drugo pitanje vam dostavljam u elektronskoj i pisanoj formi kako ste tražili.

Na vaše treće pitanje, shodno odredbi člana 5 Ugovora o računovodstvu, koji čini sastavni dio Ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika, kojim članom je predviđena obaveza operatora da u ime koncesionara vodi detaljnu evidenciju o zajedničkoj imovini koja se koristi za upstream aktivnosti u skladu sa mjerodavnim crnogorskim pravom i najboljom praksom međunarodne naftne industrije, te da će vršiti popis imovine prema PCC-u u razumnim intervalima, a najmanje jednom godišnje, za svu pokretnu imovinu pojedinačne vrijednosti koja je jednaka ili veća od 10.000 eura po jedinici, te svakih pet godina za nepokretnu imovinu i da će organu uprave poslati najmanje 30 dana unaprijed pisano obavještenje o svojoj namjeri da izvrši takav popis. Obavještavamo vas da je Eni Montenegro i Energean Montenegro, kao operatori, odnosno koncesionar vršio popis pokretne imovine čija je pojedinačna vrijednost niža od 10.000 eura, a da isti do sada nije stekao nepokretnu imovinu, te da u smislu naprijed citiranog člana, nije bio u obavezi da organu uprave dostavlja bilo kakvo obavještenje.

Što se tiče četvrtog i petog pitanja, projekcije operativnih troškova i projekcije kapitalnih izdataka se rade u fazi razvoja i proizvodnje, pa ističemo da se koncesionari trenutno ne nalaze u toj fazi. Faza razvoja i proizvodnje počinje kada Uprava za ugljovodonike da saglasnost na program razvoja i proizvodnje tj. kada se utvrde komercijalne rezerve ugljovodonika. Trenutno, u fazi istraživanja, kroz godišnji izvještaj o budžetu se daju projekcije operativnih troškova i kapitalnih izdataka.

Da malo pojasnim i zbog javnosti, dosta je kontroverzi ovaj posao izazvao. Dakle, Eni

Montenegro i Novatek Montenegro posluju kao dio stranog društva u Crnoj Gori. Novatek Montenegro i Eni Montenegro jesu veliki poreski obveznici u skladu sa Zakonom o porezu na ugljovodonike, ali to ne implicira obaveznu godišnju reviziju. Ova preduzeća su mikro i mala pravna lica po aktuelnoj klasifikaciji u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Zakonom o reviziji, pa revizija za njih nije obaveza. Ipak i pored toga Montenegro Eni kao operator od 2017.godine angažuje nezavisnog revizora iz redova velike četvorke, takozvane velike četvorke, odnosno najvećih revizorskih kompanija u svijetu i ima pozitivno revizorsko mišljenje na sve finansijske izvještaje. Povezana lica su Eni Montenegro fakturisala na ime usluga iznose u godinama: 2017- dva miliona, 2019 - 4,8 miliona, 2020 - 3,6. Ugovor o računovodstvu sa Eni Novatek definiše da Vlada, ovo je važno, molim vas samo da ovo ispratite, dakle ugovor o računovodstvu sa Eni Novatek definiše da Vlada ima pravo revizije računovodstvenih knjiga, primitaka i izdataka za 10 kalendarskih godina od godine kada je upit poslat. S obzirom da postoje revizorski izvještaji, Vlada može tražiti da nezavisni revizor bude angažovan na obavljanju ugovorenih postupaka gdje bi se usko definisali postupci koje bi obavio. Na primjer, provjera primjene načela van dohvata ruke kod fakturisanja troškova od strane povezanih lica. Drugi način kontrole je kroz poresku kontrolu.

Trenutno je u izradi pravilnik o obliku i sadržini privremene poreske prijave za obračun akontativnog poreza na ugljovodonike i godišnje poreske prijave za obračun poreza na ugljovodonike, kao i pravilnik o bližem određivanju prihoda i rashoda od ... operacija, troškova finansiranja i načinu vremenskog ograničenja rashoda. Po usvajanju pravilnika koji su, kao što sam rekao, u fazi izrade, imaćemo jasno definisan način da adekvatno ispostavimo, ispitamo sve finansijske tokove.

Na kraju da zaključim da ohrabrujem ukupnu javnost, NVO sektor, pojedince, da se aktivno uključe u praćenje ovog ogromnog projekata u Crnoj Gori sa svih aspekata. Pratićemo ga kao ekološki, pratićemo ga i finansijski, pratićemo ga sa svih strana onoliko koliko mi znamo. Za ono što ne znamo, angažovaćemo strane eksperte, ukoliko nemamo dovoljno kadra da možemo sami to da istražimo šta se dešavalo.

Samo bih skrenuo pažnju, dosta se oko toga u javnosti digla prašina, niti kasnimo u praćenju izvođenja radova po bilo kom osnovu niti kasnimo u praćenju finansijskih izvještaja, naprotiv. Veoma uredno dobijamo izvještaje, veoma pažljivo ih čitamo. Onog momenta kad procijenimo da je nešto nama nejasno, sumnjivo, da ne možemo sami da dođemo do odgovora, tražićemo ga od stranog eksperta. Kažem, imamo vremena, kao što znate u ovoj fazi sve do momenta eksploatacije nafte kompletan trošak je na strani ove dvije kompanije. Dakle, Crna Gora do sada nije uložila eura u ovo. Naravno, postoji ta opasnost da će naduvavanjem troškova tokom istraživanja se ti troškovi kasnije ... Znamo mi to, pratimo mi to, nismo do sada primijetili. Uz puno uvažavanje ovih renomiranih kompanija, apsolutno ćemo i mi sa naše strane provjeriti svaki trošak, da kažem svaki euro koji su do sada uložili da ne bi bili iznenađeni neprijatno ili da bi ostavili bilo kakvu sumnju u ovaj dio posla. Naravno, ja sa pozicije ministra kapitalnih investicija apsolutno sam tu da štitim interese države. Nemamo neku dilemu. Jeste ugovor potpisala predhodna vlast, ja sam ga naslijedio i smatramo u Ministarstvu i u Vladin da taj ugovor je dobar, može da donese benefite Crnoj Gori i tu smo da ga ispratimo do kraja, da omogućimo konzorcijumu da radi to kako je dobio prostora po ugovoru i po koncesiji i da učinimo koliko možemo, računamo da možemo da doprinesemo da na kraju izađemo vrlo pozitivni iz svega ovoga. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 14:07:33)

Pravo na komentar odgovora, Genci Nimanbegu. Izvolite, kolega.

GENCI NIMANBEGU (28.05.21 14:07:39)

Hvala, potpredsjedniče.

Ministre Bojaniću, hvala vam na odgovoru i ovaj odgovor koji nadam se da ću danas dobiti i u elektronskoj formi zaslužuje jednu veoma veliku analizu. Podatke koje sam ja mogao ovdje

vjerovatno mogu javnosti saopštiti a da ne kršim neki proces tajnosti podataka koji je onemogućio nevladine organizacije da dođu do ovakvih podataka, bar što se tiče prva dva pitanja, a ja sam ih dobio. Imam ispred sebe, recimo, da je Uprava za ugljovodonike odbila zahtjeve renomirane nevladine organizacije MANS u vezi sa slobodnim pristupom za ove informacije, na dopis kojim je vaše ministarstvo uputilo njih. Vi ste im rekli 13.04. da ne posjedujete te informacije. (Upadica) Molim vas da mi ne remetite koncentraciju i prošli put ste slično radili.

Moj je cilj ovdje jasan. Zalažem se da država Crne Gora promijeni pristup prema ovim istraživanjima i da kad se ona završe, pošto su već krenula, da se njihovi podaci ustupe Crnoj Gori i mi izađemo iz ovog procesa bez crpljenja nafte sa tog područja. Plašim se da će to uništiti naš turizam, da je to velika opasnost i ima hiljadu drugih razloga koje nemam ni vremena navesti, a mogao bih. Zbog javnosti moram pojasniti zašto ću insistirati na ovom pitanju u sledećem periodu. Iz samog razloga što glasao sam protiv, u ovom domu, protiv ovog ugovora, čisto ubijeden, odmjeravajući benefite i rizike koje možemo imati u vezi ovakvog projekta i vi kao vlada ste nastupili na taj način da ste toliko naduvali mogućnost da Crna Gora ima štete ako prekine ovaj projekat da je to bilo baš zapanjujuće. Dok su predstavnici vaših ministarstava govorili da je to 20 do 30 miliona štete za Crnu Goru, prvi ministar, predsjednik Vlade je kad smo se sastali na Cetinju odmah krenuo na 100 miliona i onda ste vi u odgovoru koji ste meni dali prošlog puta naveli više milijardi.

Ta konfuzija u brojkama sigurno zaslužuje da javnost bude obaviještena. Želimo sačuvati ono što nam je najosnovnije, turizam nam je najveća privredna grana, najvažnija u ovom momentu i svi se, čak i vi sad, oslanjate na nju da izvučemo ne samo ovu sezonu nego cijelu budžetsku godinu. Stoga mislim da smo još na vrijeme da se promijeni pristup, a taj pristup bi u konačnici bio da se posle završetka istraživanja zaustave sva crpljenja nafte i da vidimo to da ostavimo za neku budućnost ili nadam se pronalaženjem alternativnih izvora energije, da nećemo ni morati crpjeti podmorje, jer na kraju krajeva i seizmološki mi smo na tom području da ko zna kakvi bi efekti bili od tog crpljenja. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 14:11:54)

Hvala, kolega Nimanbegu.

Mi možemo da obustavimo eksploataciju, eventualno eksploataciju, ali na ulcinjskom pravcu Italijani eksploatišu džinovsko naftno polje, znate, isto u Jadranu. Tako da u Jadranu je izbušeno preko hiljadu bušotina. Nije sve kod nas, mi smo njamanji segment svega toga. Ovako samo usput .

GENCI NIMANBEGU (28.05.21 14:12:23)

Mogu li odgovor?

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 14:12:29)

Izvolite.

GENCI NIMANBEGU (28.05.21 14:12:32)

Potpredsjedniče ovog doma, vi ste u profesiji kada govorite o ovom pitanju, ali u ovom momentu vi ste predsjedavajući. Tako da komentarisanje mog izlaganja, jer je bilo toliko puno izlaganja ovih dana ovdje, imali smo čak maloprije da se "građanske" partije zalažu za izmjenu Zakona o nacionalnim manjinama u Crnoj Gori, čak i ministar za ljudska i manjinska prava koji nije imenovao direktora Direktorata za manjine do skoro, izgleda, i ja nijesam imao prava da komentarišem, tako da bih vas zamolio.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 14:13:16)

U redu. Izvinjavam se.

Ulazimo u zonu kršenja Poslovnika. Možete proceduru neku da tražite, ali komentar ne možete. Izazvaćemo ministre. Ulazimo onda u kršenje Poslovnika, onda ćete vi da tražite.

Izvolite, ministre.

MLADEN BOJANIĆ (28.05.21 14:13:54)

Nemam ništa protiv vašeg stava, sve je legitimno. Samo sam htio jednu ispravku. Govorili ste kako smo mijenjali stavove od 20, 50, 100 miliona pa za milijarde. Nismo pričali o istim kategorijama, znate da nismo, i malo ste to izokrenuli. Pričali smo o do sada uloženim sredstvima koje bi eventualno trebalo da vratimo, a kad smo pričali o milijardama pominjali smo o mogućim benefitima i koristima za Crnu Goru. Tako da možete Vi to u širokom smislu sve podvesti pod štetu, ali nije to tako zvučalo, da ste tako htjeli da kažete. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 14:14:31)

Hvala.

Moram i vama dati riječ, izvolite.

GENCI NIMANBEGU (28.05.21 14:14:36)

Ministre Bojaniću, sad ste u pravu. Slažem se savVama, jer mislim da nije kompetentno da izjave o vrijednosti o štete daju različiti ljudi i to je zbunjujuće za javnost, ali to nisu radili poslanici, niti manjinske partije, niti građanske partije, to su radili odgovorni ljudi iz Vlade Crne Gore. Neki su mislili 20 - 30 miliona, neki 100 miliona, drugi više milijardi, tako da javnost zaslužuje informaciju.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 14:15:20)

Zahvaljujem.

Mislim da smo danas završili sa kršenjem Poslovnika, dovoljno je.

Idemo dalje. Riječ ima kolegica Draginja Vuksanović - Stanković, a neka se pripremi Miloš Konatar.

Izvolite, kolegice.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (28.05.21 14:15:34)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Zahvaljujem kolegi Martinoviću što je ustupio svoje mjesto meni.

Uvaženi ministre, poštovana Skupštino, poštovani građani Crne Gore,

Postavljam sledeće poslaničko pitanje:

Da li je ministarstvo na čijem ste čelu dobilo informaciju o početku radova na izgradnji hidroelektrane Buk Bijela na teritoriji susjedne Bosne i Hercegovine? Što planirate da uradite kako bi se spriječili negativni efekti po životnu sredinu Crne Gore, devastacija oblasti pod zaštitom UNESCO-a, kao i Nacionalnog parka "Durmitor"? Da li ovu Vladu obavezuje Deklaracija o zaštiti rijeke Tare, koja je usvojena u Skupštini Crne Gore?

Obrazloženje:

U nama susjednoj državi otpočela je granja hidroelektrane Buk Bijela koja će po svim analizama koje su rađene imati značajne negativne posljedice po eko sistem Nacionalnog parka "Durmitor" i rijeke Tare koja je pod zaštitom UNESCO-a. Nikakva formalna odluka ili dogovor o početku gradnje ove hidroelektrane ne postoji između suverenih država Crne Gore i Bosne i Hercegovine, a kako i Konvencija Ujedinjenih nacija o procjeni uticaja na životnu sredinu uključuje i prekogranični uticaj, našu ali i susjednu zemlju obavezuje Deklaracija o zaštiti rijeke Tare koja je usvojena većinom glasova u Skupštini Crne Gore zahvaljujući tada predlogu Socijaldemoratske partije. Nijedan projekat ove vrste ne smije biti unutardržavno pitanje za bilo koga, pa ni za Bosnu i Hercegovinu i njen entitet Republiku Srpsku i smatramo da Crna Gora koja je po Ustavu definisna kao ekološka država mora pokrenuti sve svoje mehanizme da zaštiti prirodno bogatstvo, biodiverzitet, kao i turističke potencijale koji će doći u opasnost izgradnjom hidroelektrane i kreiranjem akumulacionog jezera. Na ovaj način se od Tare, jedne od najljepših i najčistijih rijeka u Evropi, u gornjem toku pravi jezero, a takođe bi se potopio i nepotopljeni dio rijeke Pive kao i kanjon Sutjeske. Da podsjetim da je svetska zajednica zaštitila rijeku Taru kao mjesto svjetskog nasleđa UNESCO-a, a veći dio njenog gornjeg toka se nalazi u okviru Nacionalnog parka "Durmitor". Zbog svega ovoga, kao i zbog sjećanja na borbu crnogorskog NVO sektora predvođenog sa NVO "Most" u okviru kampanje "Neću baru, hoću Taru", Socijaldemoratska partija će čvrsto insistirati na poštovanju odluka crnogorske skupštine i zaštiti prava crnogorske države u ovom slučaju. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 14:18:18)

Pravo na odgovor, ministre Bojaniću, izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (28.05.21 14:18:22)

Zahvaljujem.

Da počnem ovaj put bez čitanja, da podržim poslanicu Vuksanović Stanković. I ja sam, ne znam da li se sjeća, bio aktivni učesnik kampanje "Neću baru, hoću Taru" i ja dijelim vaše stavove da pored tih ekoloških problema koje eventualno bi moglo da izazove potapanje Tare i tu antifašističku simboliku takođe podržavam i volio bih da se sve to sačuva u tom kulturnom smislu da ne bi bilo tu dileme u tome.

Da se sad uključim zvanično, pa ćemo imati priliku da malo šire o tome debatujemo.

Zvanični odgovor čitam:

Ministarstvo kapitalnih investicija je dobilo informaciju o početku radova na izgradnji hidroelektrane Buk Bijela na teritoriji susjedne Bosne i Hercegovine od strane Ambasade Crne Gore u Bosni i Hercegovini. Naime, dopisom broj 1472021 od 18. maja 2021. godine Ambasada Crne Gore u Bosni i Hercegovini nije informisala Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore o postavljanju kamena temeljca za izgradnju hidroelektrane Buk Bijela od strane premijera Republike Srpske i Republike Srbije. Kao što vam je poznato, Skupština Republike Crne Gore 14. decembra 2004. većinom glasova usvojila je Deklaraciju o zaštiti rijeke Tare kojom se trajno zabranjuju bilo kakvi zahvati u kanjonu rijeke Tare i izmjeni kanjona koji je pod zaštitom UNESCO-a. Pomenutu deklaraciju u septembru 2004. godine predložila je NVO Most iz Žabljaka, a ista je bila potpisana od oko 11.000 građana. Mislim da sam ja bio jedan potpisnik.

U Deklaraciji je, pored ostalog, bilo navedeno da bi izgradnja hidroelektrane Buk Bijela kao i eventualni drugi zahvati duž čitavog toka rijeke Tare predstavljali remetilački faktor ne samo u dijelu kanjona predviđenog potapanjem već u cijelom regionu razvojno naseljenog kanjona. Nakon usvajanja Deklaracije o zaštiti rijeke Tare u Crnoj Gori su obustavljene prethodno započete aktivnosti vezane za projekat izgradnje sistema hidroelektrane na Drini, hidroelektrane Buk Bijela, hidroelektrane Srbinje, jer je bio planiran u cilju iskorišćavanje zajedničkog energetskeg potencijala Republike Srpske i Republike Crne Gore. Bila je predviđena zajednička realizacija projekta izgradnje Buk Bijela i hidroelektrane Srbinje ukupno instalisane snage 505 megavata i procijenjene prosječne godišnje proizvodnje oko 1.358 gigavajt sati, kao i korišćenje svih

energetsko-ekonomskih činilaca u odnosu 2/3 Republika Srpska i 1/3 Republika Crna Gora.

Imajući Deklaraciju UNESCO-a i Skupštine Crne Gore o zaštiti rijeke Tare, strategijom razvoja energetike Crne Gore do 30. godine nije predviđena izgradnja sistema Buk Bijela i hidroelektrane Srbinje. Shodno relevantnim propisima u slučaju izgradnje nekog energetskog objekta koji može uticati na životnu sredinu susjedne države, nadležni organ države u kojoj je planirana izgradnja tog objekta ima obavezu da sprovede prekogranične konsultacije sa susjednom državom, što podrazumijeva pribavljanje mišljenja na dokumentaciju, odnosno studiju o procjeni uticaja planiranog projekta na životnu sredinu.

Povodom postavljanja kamena temeljca za izgradnju hidroelektrane Buk Bijela od strane Republike Srpske i Republike Srbije, smatramo da je nadležni organ Bosne i Hercegovinu imao obavezu da sprovede prekogranične konsultacije sa nadležnim organima Crne Gore i uzme u obzir mišljenje dostavljeno od istih, što ćemo i zahtijevati.

Ja sam bio nedavno u Trebinju i razgovarao sam sa predstavnicima kažen ministarstva i energetike, tu postoji, vjerovatno ste i u javnosti saznali, politički problem, još uvijek je neizvjesno da li će se uopšte raditi ta hidrocentrala, da ne ulazim u unutrašnje stvari Bosne i Hercegovine, ima i tamo dosta otpora. Ono što znam, što mogu da vam kažem, raspitao sam se u Ministarstvu ekologije, našem Ministarstvu ekologije i prostornog planiranja i urbanizma, šta i kako i oni će naravno ići i oni traže dokumentaciju da im se dostavi. Kakav je njihov stav, to mogu prenijeti.

Dakle, ukoliko je prelivna tačka, odnosno ta najviša kota, prelivna tačka te buduće, kažem hipotetički, budućeg akumulacionog jezera, ukoliko je ona niža nego što je kvota gdje je Tara, odnosno zadnja kvota u Crnoj Gori, oni smatraju da to apsolutno neće imati loš uticaj na rijeku Taru. Čak naprotiv, kažu da će imati za biodiverzitet, za riblji fond bolji, jer bi se u tom dijelu akumulacije mogla da bolje gaji riba, odnosno mi ismo imali po tome korist a ne štetu. Za razliku, recimo, od malih hidrocentrala na Cijevni. Imamo tamo nekoliko hidrocentrala, nemamo informaciju šta i koliko se grade i one bi mogle da poprilično naprave problem ribljem fondu rijeke Cijevne koju je inače Opština Tuzi proglasila spomenikom prirode. Logično je da ono što uzvodno dolazi rijekom može da nam stvori veći problem nego ono što nam nizvodno odlazi. U svakom slučaju pratimo i jednu i drugu situaciju, tražimo informacije, nažalost, nemamo dovoljno informacija ni sa jedne ni sa druge strane, ni po pitanju Cijevne ni po pitanju Tare, ali nastojaćemo da u nekim dobrim međususjedskim odnosima riješimo sve te probleme.

Takođe da vam pomenem da u Crnoj Gori što se tiče Ministarstva kapitalnih investicija, koje ima u svom resoru energetiku i eventualno sve te izvore energije, idemo naravno svi ka toj zelenoj tranziciji i mi radimo, počeli smo zajedno sa ekspertima GIZ-a u prvom redu i sa domaćom stručnom javnosti da pravimo nacionalnu energetsku i klimatsku strategiju do 30. godine, računam do kraja godine bi trebalo da je završimo. Tto je inače po direktivama Evropske unije, odnosno energetske zajednice. Imaćemo jasnu sliku do kraja godine šta i kako, koje objekte treba da gradimo u Crnoj Gori, uz puno uvažavanje ekologije i, kao što sam rekao, sam naziv dovoljno govori da se naročito vodi pažnja koliko budući energetske objekti mogu da utiču na klimatske promjene u Crnoj Gori, odnosno u svijetu, tako da s punom pažnjom to radimo. Pratićemo i ovaj razvoj situacije, svakako nećemo dozvoliti da bilo koja susjedna centrala ili što god da se radi u susjedstvu ima štete po sistem ekološki ili prirodni sistem u Crnoj Gori. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 14:25:32)

Hvala vama, ministre.

Komentar odgovora, kolegica Vuksanović Stanković. Izvolite.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (28.05.21 14:25:38)

Zahvaljujem uvaženom ministru Bojaniću na odgovoru koji je dao.

Rekli ste, uvaženi ministre, da ste posjetili Trebinje, je li tako, i da ste dobili te informacije koje ste dobili. Mene zanima, s obzirom da nam je premijer nedavno posjetio Republiku Srpsku i razgovarao sa premijerom Vuškovićem, da li se on interesovao kao neko ko treba da zastupa

interese ove države oko tog projekta i da li vas je vezano za to bilo što obavijestio.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 14:26:04)

Izvinjavam se kolegice, da li da to tretiramo kao dodatno pitanje.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (28.05.21 14:26:09)

Možete tretirati kao dodatno pitanje.

Ono što je jako važno, moram vam reći, uvaženi ministre, mene apsolutno ne zanimaju kote o kojima priča Republika Srpska. Prvo što to nije država za mene, pod jedan. Pod dva, ono što ste mi vi dostavili, u vašem odgovoru jasno piše: "Skupština Crne Gore je 14. decembra 2004. godine većinom glasova usvojila Deklaraciju o zaštiti rijeke Tare kojom se trajno" - trajno, to je vaš odgovor, a to svi znam - "zabranjuju bilo kakvi zahvati u kanjonu rijeke Tare i izmjene kanjona koji je pod zaštitom UNESCO-a", tako da nas apsolutno ne zanima mišljenje Republike Srpske što će biti ako je kota jezera ovakva ili onakva i to što ste mi objašnjavali. Ne interesuje nas to. Znači trajno, trajno se zabranjuju bilo kakvi zahvati u kanjonu rijeke Tare. Bez obzira na te kote koje ste vi pominjali, suština je da se trajno zabranjuju bilo kakvi zahvati i tu rasprave nema. Znači ne treba da bude jezero, nego treba da bude rijeka koja će da teče.

Nadalje, dobili smo, kažete u svom odgovoru, da su nadležni organi države u kojoj je planirana izgradnja tog objekta imali obavezu da sprovedu. Oni su imali obavezu da sprovedu prekogranične konsultacije, očigledno da ih nisu sprovedli. Ja vas molim da uradite sve što je u vašoj nadležnosti da se ovo pitanje pod hitno pokrene, jer je u interesu zaštite suvereniteta Crne Gore pod broj 1 i zaštite onoga što je propisano Ustavom Crne Gore, a to je da je Crna Gora ekološka država.

Kada kažete za Cijevnu da nemate informacije, morate ih pribaviti. Vi ste nadležni ministar za to, jer ako je drugo ministarstvo nadležno, pokušajmo na sve načine da dođemo do toga da se informacije pribave i da dođemo do konkretnih rješenja.

Ono što je suština priče, na što želim da ukažem građanima Crne Gore, da obavijestim crnogorsku javnost da će Socijaldemokratska partija Crne Gore pokrenuti skupštinsku inicijativu da se o ovom bitnom pitanju zauzme stav i od strane ovog postojećeg sastava Skupštine, posebno uzimajući u obzir da je upravo zbog podrške naših poslanika, mislim na poslanike Socijaldemokratske partije, ova inicijativa NVO sektora dobila potrebnu većinu za izglasavanje. Očekujemo da će se u postojećem sastavu Parlamenta glasati u interesu suverene države Crne Gore i zaštite Crne Gore kao ekološke države.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 14:28:47)

Imali ste dodatno pitanje. Imate pravo na odgovor, ako želite. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (28.05.21 14:28:54)

Koliko sam shvatio, dopunsko pitanje je da li razmjenjujemo informacije s premijerom vezano za ovo pitanje. Odgovor je da, razmjenjujemo informacije. Samo bih da vam kažem jednu ispravku pošto ste rekli da vas ne interesuje mišljenje Ministarstva Republike Srpske. Govorio sam o Ministarstvu Vlade Crne Gore, Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma. Zato sam rekao da, po našem tumačenju, resornog ministarstva, to je njihovo, dakle sve ono što je nizvodno od naše granice, da tako prevedem, vezano za Taru nama ništa ne smeta, nama ne remeti. Ta eventualna akumulacija nikakav problem neće da stvori uzvodno Tarom. Štaviše, rekli su da može da bude samo korisno. To je njihov stav, ja ga prenosim, nisam ekolog, ali mislim da tamo sjede relevantni ljudi koji to mogu da procijene.

Što se tiče skupštinske rasprave, apsolutno treba ovo razmotriti. Ova vlada poštuje odluke Skupštine Crne Gore, deklaracije, zakone koje donese. Ne znam na šta ste mislili. U svakom slučaju, zna se da Vlada mora da poštuje odluke Skupštine, ne znam o čemu pričamo, o kakvim stvarima diskutujemo ovdje i gubimo vrijeme, da li Vlada sluša odluke Skupštine ili ne. Valjda ne treba to da pojašnjavamo danas. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 14:30:45)

Zahvaljujem ministru.
Izvolite.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (28.05.21 14:31:01)

Uvaženi ministre Bojaniću,

Nisam vas pitala da li vi razmjenjujete informacije s premijerom. Pitam vas da li vas je premijer informisao da je, u situaciji posjete Republici Srpskoj nedavno dok je razgovarao s premijerom Buškovićem pokrenuo pitanje u vezi ovog projekta i njegovog uticaja na Crnu Goru. To je bilo moje pitanje. Očigledno da nije.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 14:31:32)

Zahvaljujem.
Sledeći koji postavlja pitanje je Miloš Konatar. Izvolite.

MILOŠ KONATAR (28.05.21 14:31:42)

Uvaženi potpredsjedniče, kolege poslanici, poštovani ministre Bojaniću, poštovani građani Crne Gore,

Imajući u vidu da je u Crnoj Gori bilo potrebno da se desi promjena vlasti 30. avgusta 2020. godine da bismo mi dobili sve one informacije o arčenju i zloupotrebama državnog novca koji se godinama nemilice trošio za lične privilegije malog broja ljudi, s obzirom da smo po izglasavanju mandata nove Vlade Crne Gore dobili brojne dokaze o zloupotrebama državnog novca, o privilegijama, o trošenju zajedničkog bogatstva svih građana Crne Gore, postavio sam poslaničko pitanje ministru kapitalnih investicija.

Imajući u vidu da je Ministarstvo za kapitalne investicije predalo informacije Skupštini Crne Gore o mogućem postojanju krivičnih djela u vezi s kupovinom brodova za Crnogorsku i Barsku plovidbu, kao i pozajmicama Vlade za otplatu kredita kineskoj Exim banci, ministre Bojaniću, da li postoji javna i politička odgovornost u vezi s poslovanjem i praćenjem poslovanja u oblasti pomorstva u periodu od 2004. do 2021. godine od strane organa upravljanja i rukovođenja privrednih društava Crnogorske plovidbe A.D. i Barske plovidbe A.D. kao i nadležnih institucija države Crne Gore, Vlade Crne Gore, Ministarstva saobraćaja i pomorstva, kao i Ministarstva finansija, Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, Komisije za kontrolu državne pomoći, odnosno Agencije za zaštitu konkurencije?

Mislim da je vrlo važno i obaveza je svih nas, parlamentarne većine, Vlade Crne Gore, da do svakog detalja ispitamo svaku moguću zloupotrebu i krađu koja se dešavala u prethodnom periodu, a koja je imala za posledicu štetu po budžet države Crne Gore. Zašto sam postavio pitanje vezano za brodarske kompanije i sektor pomorstva. Građani Crne Gore su imali nedavno priliku da i u javnim nastupima, u kojima ste vi učestvovali i ministar finansija, da se postavilo pitanje otplate kredita kineskoj Exim banci i datih garancija od strane Vlade Crne Gore. Bili smo na granici. Postavilo se pitanje naplate kredita i moguće štete po budžet Crne Gore u iznosu od preko 50 miliona eura. Molim vas da nam date više informacija o mogućem postojanju krivičnih djela svih

onih predstavnika Vlade Crne Gore, ostalih institucija koje su doprinijele tome, kao i o upravljačkim strukturama u dvije brodarske kompanije u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 14:35:38)

Hvala, kolega Konatar.

Odgovor ministar Bojanić. Izvolite, ministre.

MLADEN BOJANIĆ (28.05.21 14:35:43)

Poštovani poslanice Konatar,

Ministarstvo kapitalnih investicija dostavilo je Specijalnom državnom tužiocu i Skupštini Crne Gore 22. januara ove godine informacije o mogućem postojanju krivičnih djela u vezi s kupovinom po dva broda za potrebe akcionarskih društava Barska plovdba iz Bara i Crnogorska plovdba iz Kotora. Imam kopiju ovoga, dobila je Skupština, ne znam da li ste u posjedu, ali sam vam donio i daću vam kompletnu prijavu, ima i puno dokumenata. To je sve 22. januara predato Specijalnom državnom tužiocu i Skupštini Crne Gore na upoznavanje.

Odbor direktora Barske plovdbje 2012. godine donio je odluke o kupovini dva broda i kreditnom zaduženju bez prethodne saglasnosti Skupštine akcionara tog privrednog društva, iako je to bila obaveza prema tada važećem Zakonu o privrednim društvima. Konkretno, 12. jula 2012. godine Barska plovdba je s kineskom kompanijom Poly Technologies ING zaključila ugovor o nabavci dva kargo broda za cijenu od 46,4 miliona američkih dolara. Tada je ugovoreno da brodovi budu isporučeni tokom 2014. godine. Vlada Crne Gore je izdala državnu garanciju za barsku firmu kako bi se društvo zadužilo kod kineske Exim banke za kupovinu dva broda. Iznos zaduženja od 46,4 miliona dolara odobren je uz grejs period od pet godina, kamatnu stopu 2% i rok otplate kredita od 15 godina. U trenutku odobravanja garancija država Crna Gora je sa svojim državnim fondovima u Barskoj plovdbi imala 51,9% kapitala dok je preostalih 48,1% kapitala pripadalo privatnim vlasnicima. Državna garancija je izdata bez sprovođenja postupka za utvrđivanje da li je njeno izdavanje državna pomoć, što je bila obaveza iz tadašnjeg Zakona o kontroli državne pomoći. Dakle, niti su konsultovali akcionare, niti su konsultovali Komisiju za državnu pomoć.

Tokom 2019. i 2020. godine Vlada je platila iz budžeta 6.748.178 dolara za vraćanje rata kredita Barske plovdbje. Novac je isplaćen na teret poreskih obveznika, a direktno je pogodio privatnim ... (prekid) kapitala u barskoj kompaniji. Dakle, država je plaćala ukupan dug barske kompanije iako je bila vlasnik 51%. Ovaj posao, pokazalo je vrijeme, od samog početka i sastanaka projektnog tima Barske plovdbje u Vladi Crne Gore marta 2012. godine zasnovan je na pogrešnim pretpostavkama, a potom i realizovan uz kršenje par navedenih zakona. Bivše poslovanje Barske plovdbje uvjeravalo je javnost da "izdavanje državnih garancija ne može predstavljati opterećenje za državni budžet jer će cijene brodova shodno informacijama sa tržišta rasti". Odgovornost za pričinjenu štetu poreskim obveznicima je nesporna i u Barskoj plovdbi i u Vladi Crne Gore počev od 2012. godine, a na tužiocima je danas da provjere navode iz informacija Ministarstva kapitalnih investicija i izmjere i konkretizuju krivicu svih aktera u ovom za državu štetnom postupku.

Brodarsko društvo Crnogorska plovdba Kotor je osnovano 2004. godine sa ciljem revitalizacije pomorske flote. Za kupovinu dva broda uzet je kredit kod Exim banke uz grejs period od pet godina, kamatnu stopu 3% tokom 15 godina otplate i sa učešćem društva od 15%. Ugovor o kreditu je zaključen 26. januara 2010. godine, a ukupna cijena brodova je 55,76 miliona dolara, glavnica plus kamata uključuje. Kreditni aranžman je ugovoren uz davanje državne garancije. Dva broda su tokom 2012. godine predana u upotrebu. Od momenta stavljanja u funkciju do kraja 2014. godine Crnogorska plovdba Kotor je redovno izmirivala obaveze po dobijenom kreditu, odnosno sve do 2015. godine i isteka grejs perioda. Od 2015. godine Vlada Crne Gore je u cilju servisiranja kredita iz budžeta obezbjeđivala nedostajuća sredstva gotovo u cjelosti. Zaključno sa 2020. godinom iz budžeta je Vlada platila za rate 25.817.547 hiljada.

Kao u slučaju društva Barska plovidba, u kupovinu dva broda Crnogorske plovidbe ušlo se bez valjane ekonomske analize i sa pogrešnim pretpostavkama o cijeni usluga na međunarodnom pomorskom tržištu. Od 2015. godine došlo je do značajnog pada najamnina na međunarodnom tržištu vozarina što je uticalo na pad prihoda kompanije. Uporedo sa tim počele su da stižu rate kredita koje ovo društvo iz Kotora nije moglo da otplaćuje. U prilog navedenom idu i izvodi i zaključci iz pravne analize konsultantske kuće „Premium Consulting Montenegro“ iz Bara koja je u junu 2019.godine ukazala na „prilično izgledan rizik da već u julu te godine može doći do aktiviranja državnih garancija za oba broda“. Napominjem da je Agencija za zaštitu konkurencije 10. decembra 2020.godine, dakle tek nakon imenovanja nove Vlade, donijela rješenje o pokretanju ispitnog postupka vezanog za ovaj slučaj.

Imajući u vidu sve prethodno navedeno, te pad državnih garancija za predmetni poslovni aranžman u januaru 2021 .godine, dostavili smo SDT-u i Skupštini CG informacije o mogućem postojanju krivičnih djela sa pratećom dokumentacijom.

Na kraju, uvaženi poslanice Konatar, složićemo se, nadam se, da novoformirano Ministarstvo kapitalnih investicija ne može u konačnom utvrđivati bilo čiju javnu i političku odgovornost ili krivicu, pa ni kreatora i učesnika za navedene štetne ugovore za državu i poreske obveznike. Na nama je da prikupimo informacije ukoliko imamo određene sumnje i damo nadležnim organima Skupštini i Tužilaštvu da oni u skladu sa svojim ovlaštenjima pokrenu ili odbace eventualno prijave po tim našim informacijama. Neka svako radi svoj posao.

Građani su se na prethodnim izborima jasno odredili prema bivšim vlastima, a za konačan epilog dva konkretna slučaja sada su na potezu tužioc i eventualno vi poslanici, ukoliko smatrate da bi bila od koristi moguće i dodatna parlamentarna istraga. Kada govorimo o praćenju poslovanja ne samo privrednih društava iz oblasti pomorstva, već svih koja su u nadležnosti ovog Ministarstva, oformljeno Odjeljenje za unapređenje korporativnog upravljanja je već stupilo u aktivnu komunikaciju sa upravama društava. Intenzivno se radi na uspostavljanju redovnog izvještavanja o poslovanju društava ka Ministarstvu sa ciljem da se sagleda trenutno stanje, utvrdi prostor za unapređenja i u što kraćem roku daju smjernice, preporuke, ali i podrška u daljem radu. Sve ove aktivnosti imaju za cilj uspostavljanje efikasnijeg sistema upravljanja, veće transparentnosti izvještavanja i jačanja povjerenja stakeholdera u upravljački kapacitet države kao akcionara.

Dakle, formirali smo dva nova odjeljenja, po sistematizaciji, u Ministarstvu kapitalnih investicija, jedno je Odjeljenje za borbu protiv korupcije. Devet je već prijava podnešeno vezano za slučajeve. Naravno nisu samo tu da bi pratili situaciju, odnosno tražili dokumentaciju iz prethodnih slučajeva, oni su tu i da vide sadašnje stanje što samog ministarstva, što kompanija. Odjeljenje za unapređenje korporativnog upravljanja je posebno odjeljenje formirano, vrlo aktivno. U našem ministarstvu je 20 kompanija iz oblasti saobraćaja i energetike. Smatrali smo da treba da ih centralizujemo u jednom odjeljenju, kompletno izvještavanje da pratimo. Ići će prvo izvještavanje, ići će politika nagrađivanja, da jednostavno napravimo jedan dobar sistem koji može da adekvatno na vrijeme prati poslovanje svih kompanija, da se ne iznenađujemo ovakvim stvarima za nekih dvije, tri ili pet godina. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 14:44:03)

Hvala, ministre Bojaniću.

Pravo na komentar, kolega Konatar. Izvolite.

MILOŠ KONATAR (28.05.21 14:44:09)

Hvala, ministre Bojaniću.

Saglasan sam u dijelu kad ste rekli vezano za političku odgovornost i političku krivicu, 30. avgusta su građani Crne Gore kazali što misle o ljudima koji su arčili i zloupotrebljavali državni novac. Pozivam Tužilaštvo, pozivam cijeli pravosudni sistem da se utvrdi i krivična odgovornost, da vidimo da li ima krivične odgovornosti i ako ima mi moramo ići do kraja i moramo imati nultu

stopu tolerancije na bilo kakav oblik korupcije ili organizovanog kriminala. Vidimo ovdje jedan prilično indikativan sistem povezanosti institucija i onda se moramo zapitati da li je to nereagovanje ili loše reagovanje posljedica neznanja ili namjere. Ja nisam sklon da vjerujem da je isključivo posljedica neznanja. Dakle, upravo zbog toga želio bih da najavim i mojim kolegama i građanima Crne Gore da sam ispred Građanskog pokreta URA i Poslaničkog kluba Crno na bijelo još 24. januara ove godine najavio da ćemo mi inicirati pokretanje parlamentarne istrage, formiranje anketnog odbora kako bi građane Crne Gore upoznali sa svakim detaljem, svakom činjenicom, svakim papirom koji su doveli do toga da budžet Crne Gore pretrpi štetu od više desetina miliona eura. Mi sad imamo jednu paradoksalnu, nevjerovatnu situaciju. Ljudi koji su godinama doveli do toga da budžet Crne Gore bude oštećen za desetine miliona eura danas su najglasniji, pričaju o odgovornom poslovanju, domaćinskom poslovanju. Ima tu amandmana, predloga za dječji dodatak, ne valja ova granica, valja ona granica, zašto do šeste godine, zašto ne do 18 godine, zašto ne uložite ovo, zašto ne uložite ono. Ljudi su ovih 30 godina učestvovali svi zajedno u arčenju, zloupotrebama, u lopovluku nevjerovatnih razmjera u Crnoj Gori.

Nadam se da ću imati podršku i ostalih kolega parlamentarne većine, a i opozicije ako im je namjera da vidimo, ako neko nema što da krije, ako neko želi da građani Crne Gore dobiju potpune informacije o tome kako se gazdovalo našim novcem, ko je doprinio da mi ovdje imamo štetu na desetine miliona eura kad je u pitanju oblast pomorstva i brodarske kompanije. Vrlo brzo ćemo, poštovani građani, vidjeti ko će podržati formiranje anketnog odbora i pokretanje parlamentarne istrage kada je ova tema u pitanju.

Imao bih dodatno pitanje za ministra Bojanića vezano za sistem koordinacije u upravljanju, kontrole državnih preduzeća koja su pod vašim resorom. Volio bih od vas da čujem više detalja o tom sistemu koji ste planirali. Mislím da je to korak naprijed, da Ministarstvo ipak ima kontrolu kad je u pitanju komplikovani sistem korporativnog upravljanja jer ovdje imamo i akcinarska društva i imamo i društva sa ograničenom odgovornošću. Ineteresuje me vaše mišljenje koliko je činjenje ili nečinjenje vaših prethodnika, dakle na čelu ministarstva koje vi obavljate, doprinijelo da mi dođemo u ovakvu situaciju i da li se ono sa odgovornijim pristupom, poštenim pristupom prije svega prema građanima i budžetu, moglo spriječiti. Jesmo li mogli spriječiti da mi danas ne plaćamo desetine miliona eura zbog grešaka kojih je bilo i u institucijama države Crne Gore i u menadžmentu brodarskih kompanija? Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 14:48:42)

Hvala kolegi Konataru.
Dodatno pitanje. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (28.05.21 14:48:48)

Samo kratko.

Gospodine poslaniče Konatar, dobićete kompletni izvještaj jer to nisu tajni, čak naprotiv, drago nam je da podijelimo i sa poslanicima i sa ukupnom javnošću sve te izvještaje koje budemo dobijali od kompanija, u planu nam je da to objavimo i na zvaničnom sajtu. Krenuli smo u to, ima 20 kompanija, dobar dio je već dostavio izvještaje. Krenuli smo takozvanim templejtima, što bi rekli da im olakšamo da popunjavaju određen tip izvještavanja. Recimo svakog 5. u mjesecu će biti u obavezi da dostave za prethodni mjesec da li su imali odbore, skupštine, šta god, dokumenta sa te pravne strane, organizacione. Sa strane izvještavanja finansijskog takođe imamo u timu osobu sa dugogodišnjim iskustvom vezano za oblast finansija, tako će sve finansijske izvještaje takođe morati da dostavljaju uredno. Objavićemo sve.

Naravno, da kažem i sa te stručne strane, u saradnji sa direktoratima, jer tu se radi o oblasti kompanija koje se bave rudarstvom i brodarskim kompanijama i energetikom, tu će se više direktorati uključivati, ali ovo je jedno odjeljenje specifično, više će se baviti samim poslovanjem, akatuelnim dešavanjima u samim kompanijama, praćenjem dokumentacije, sistematizacije, da se ne dešava kao što se puno puta dešavalo da se neke stvari saznaju u poslovanju kompanija iz

nekompanijskih, kako bi rekli, izvora. Svi će biti u obavezi, obavljani su razgovori uglavnom sa novim menadžmentom u tim kompanijama, raspoloženi su, odnosno to će biti obaveza da rade, da imaju svakodnevni saradnju sa tim odjeljenjem ne samo u cilju da ih mi kontrolišemo, pratimo, već da im pomognemo, jer mislim da u Ministarstvu postoje ljudi koji mogu da im pomognu u upravljanju kompanijama gdje su izabrani kao rukovodeći kadar. Ako ništa drugo da podijelimo sa njima neka naša razmišljanja, njihovo viđenje razvoja tih kompanija i da ih, što bi rekli, dovedemo na zelenu granu, jer na žalost mnoge smo naslijedili u ogromnim problemima. Ali ne žalimo se, radimo, biće to dobro. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 14:51:11)

Zahvaljujem ministru Bojaniću.

Riječ ima Vladimir Martinović, a neka se pripremi Tamara Vujović. Izvolite.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (28.05.21 14:51:23)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Skupštine, poštovane kolegice i kolege, uvaženi ministre Bojaniću, poštovani građani Crne Gore.

Gospodine Bojaniću, ja sam vam postavio sljedeće poslaničko pitanje, a tiče se auto-puta i prve dionice Smokovac - Mateševo. Izjavili ste da će dionica auto-puta Smokovac - Mateševo biti završena do kraja ove godine. Logično je da završeni dio auto-puta odmah bude u funkciji korišćenja od strane svih zainteresovanih učesnika u saobraćaju. U vezi sa prethodnim, pitam kako planirate da riješite pitanje izgradnje pristupnog puta od Kolašina, od početka auto-puta u Mateševu. Da li su aktivnosti u tom pravcu u toku i da li se može očekivati da se taj pristupni put završi do kraja ove godine, odnosno do završetka izgradnje auto-puta Smokovac - Mateševo?

Poštovani ministre Bojaniću, ja moram da istaknem zadovoljstvo i raduje me što ste optimista da će prva dionica auto-puta Smokovac - Mateševo biti izgrađena do kraja ove godine. Ovih dana su se čule određene informacije da čak ni ta informacija nije tačna i da će se i taj rok dodatno prolongirati. Ja bih, javnosti radi, zbog vas i ministarstva na čijem ste čelu, da još jednom danas kažete vaša očekivanja u vezi sa tim da li će ova dionica biti završena do kraja ove godine i da li će biti stavljena u funkciju.

Ono što mene zabrinjava jeste što sam negdje nedavno obišao i bio sam na toj dionici auto-puta i zabrinuo sam se kada sam vidio da, kada dođete od Smokovca do Mateševa, kada dođete do petlje gdje treba da se priključite na onaj put koji vas vodi prema Kolašinu, odnosno Mateševo - Kolašin i dalje prema Bijelom Polju, vidio sam da je stanje tu zaista katastrofalno i logično se nametnulo pitanje šta dalje, kako će se od te tačke priključiti na ovaj put koji je regionalnog značaja. Iz tih razloga sam postavio pitanje kada će i da li će biti započeti radovi ove godine što se tiče ovog dijela magistralnog puta jer je, ponavljam, u onakvom stanju, a vjerovatno ako ste obišli prvu dionicu auto-puta vidjeli ste da sam u potpunosti u pravu. Zabrinjava me na koji način će se ako idete od Podgorice, znači od tačke A do tačke B kada je u pitanju auto-put, međutim šta dalje?

Ranije su se mogle čuti u javnosti od strane prethodne vlasti i prethodnog ministra da će se uveliko, već i prije završetka ove dionice auto-puta, početi sa izgradnjom i rekonstrukcijom postojećeg regionalnog puta od Mateševa prema Kolašinu što bi umnogome olakšalo funkcionisanje na toj dionici jer i ovaj put koji imamo sada, koji je, podsjetiću građane Crne Gore, ne tako davno rekonstruisala prethodna vlast, ali uradila ga po principu svih projekata koje su vodili, pa je i taj put uveliko zreo za rekonstrukciju i ne nalazi se u baš nekom odličnom stanju.

Mene samo zanima, iako možda malo odskače od ovog pitanja, da li su vaša očekivanja i dalje da će auto-put ove godine biti završen i da li će se početi sa izgradnjom, odnosno sa rekonstrukcijom, da li će biti rekonstrukcija postojećeg puta prema Kolašinu ili će ići neka nova dionica ili trasa. Međutim, ono stanje kakvo je sada na terenu zaista je obeshrabrujuće.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 14:55:20)

Zahvaljujem, kolega Martinoviću.
Ministre, izvolite, pravo na odgovor.

MLADEN BOJANIĆ (28.05.21 14:55:24)

Poštovani poslanice Martinoviću,

Veza dionice Smokovac - Mateševo auto puta Bar - Boljari na teritoriji Opštine Kolašin izvedena je preko petlje Mateševo kao direktna veza na regionalni put R-13 Bioče-Mateševo-Kolašin, odnosno u nastavku na magistralni put M-2 Podgorica-Kolašin. Prepoznajući značaj ovog putnog pravca kao veze auto-puta i magistralnog puta Podgorica-Kolašin i očekujući znatno veći obim saobraćaja, u cilju protočnosti saobraćaja i bezbjednosti učesnika u saobraćaju pristupilo se izradi glavnog projekta rekonstrukcije određenih dionica na ovom putnom pravcu. To je utvrđeno kroz izradu dva glavna projekta.

Prvi glavni projekat izgrađen je od strane izvođača radova CRBC i revidovan od strane državne komisije za reviziju tehničke dokumentacije i predstavlja rekonstrukciju regionalnog puta R-13 u dužini od nekih kilometar i 400 metara. Dakle, to je ta lokacija, poslanice Martinoviću, o kojoj ste govorili, ta kraća lokacija od pristupa na petlju Mateševo do naselja Mateševo, to je kilometar i 400, taj projekat je završen.

Drugi glavni projekat tretira rekonstrukciju regionalnog puta R-13 od naselja Mateševo do veze sa magistralnim putem M-2 Podgorica - Kolašin.

Iako postojećim putem R-13 saobraćaj koji se uključuje i isključuje na auto-put preko petlje Mateševo može da se odvija, znamo kako otežano iz razloga što postojeći putni pravac ima ograničene elemente puta, radijus krivine, širina kolovoza itd, u najskorije vrijeme će se pristupiti rekonstrukciji predmetnog puta. Takođe, pored rekonstrukcije regionalnog puta, a što je nadležnost Uprave za saobraćaj, izvođač radova CRBC shodno ugovoru o projektovanju i izgradnji dionice Smokovac-Mateševo ima obavezu da djelove regionalnog puta R-13, kao i lokalne puteve koje je koristio kao pristupne puteve za potrebe izgradnje auto-puta, koji su oštećeni usljed većeg obima teškog saobraćaja, sanira i vrati u prvobitno stanje. To je njihova obaveza i mi nećemo odustati od toga.

Kada je pravo vrijeme, to možemo da procjenjujemo, odnosno kad se ti pristupni putevi ne budu više koristili za tešku mehanizaciju vjerovatno je onda i pravo vrijeme da se taj put sanira. Ne znam u ovom momentu koliko ima smisla sanirati put kojim i dalje ide teška mehanizacija, ali da ne bih ja nagađao, ipak vjerujem ljudima iz građevinske struke, stručnjacima koji to vode, da će u pravo vrijeme krenuti sanacija toga puta i naravno ovog ...(prekid) svakako. Tu ste u pravu, nema smisla sići sa auto-puta na makadam i onda 1,4 km. voziti se pola sata jer je problematična jako ta dionica, jako loša. To nam je jasno, ići ćemo svakako da se to završi uporedo sa ovom dionicom auto-puta. Ovo što ste me sad pitali za moja lična očekivanja, ne znam smijem mi li da budem ličan pošto odmah će me proglašiti za konflikt interesa. Tim putem idem često, putujem do Kolašina i volio bih i sa te strane da se to što prije završi i pokušaću naredne zime na skijanje da idemo auto-putem. Sve ćemo da učinimo što se tiče mene i Ministarstva kapitalnih investicija. Po pravilu svaka vlada je opštimestična, po difoltu što bi rekli popularno, i moramo da budemo optimisti kao Vlada. Da budem malo ozbiljniji. Ja sam bio više puta da vidim radove kako teku i moram reći da nisam bio oduševljen angažovanošću. Dao sam izjavu da rok 30.novembar je dostupan, ali uz puno veću angažovanost svih aktera na auto-putu i naše Ministarstvo u prvom redu da pomogne, da ne kažem pritiska izvođača i sve tamo aktere da završe što prije, jer mnogo se kasnilo, mnogo nas košta, svaki dan, mjesec nam znači da se to što prije završi i negdje je i tu bilo nerazumijevanje javnosti.

Gospodin Šaranović je slično pitao oko auto-puta i da ponovim za one koje nisu čuli. Nismo bili zatvoreni za javost prethodnih januar - februar, samo smo bili fokusirani da izađemo iz pregovora o novom roku gradnje i novom roku raspoloživosti kredita kod Exsim banke kao i na ovaj pokušaj, a vjerujem da ćemo i to uspjeti, da se odloži grejs period. Volio bih da nas razumijete svi da nam je cilj bio da u odnosima Ministarstvo, izvođač, upravljač, nadzor riješimo te stvari, definišemo rokove. Apsolutno sve ćemo ispitati, nemate dilemu. Ko god bude tražio, svu

dokumentaciju koju možemo da damo, veoma svo voljni da uključimo sve one koji mogu da nam pomognu da bukvalno od dana ugovaranja tog kredita pa do završetka sve revidiramo, da vidimo zbog čega i naravno ukoliko je bilo nečije krivice da i to procesuiramo zajedno. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 15:01:16)

Hvala ministru.

Pravo na komentar, kolega Martinović. Izvolite.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (28.05.21 15:01:19)

Hvala, ministre Bojaniću, hvala i što ste, čini mi se, bili donekle iskreni. Očito moje i vaše želje su iste u pogledu rokova, ali čitajući između redova bojim se da su mogućnosti nešto drugo. U ovom komentaru i postavicu vam dodatno pitanje i neću se više javljati za riječ.

Ja bih vas pozvao da dodatno uložite napore i koliko god puta bude trebalo da se pojavite na trasi prve dionice auto-puta i iskoristite sve ono što su vaše institucionalne mogućnosti da pritisnete izvođača da se taj auto-put završi što prije. Ja sam siguran da možda uz malo više dodatnog napora je moguće da iznenadimo javnost, za razliku od prethodne vlasti čiji su projekti uvijek kasnili. Podsjetiću javnost da su upravo oni obećali, čini mi se, završetak prve dionice auto-puta za četiri godine, pa je taj rok za vrijeme njihovog mandata uveliko probijan, da ne pričam o drugim štetnim radnjama koja je prethodna vlast činila u pogledu zaključivanja ugovora i zaboravljenih petlji itd. Ne bih da opterećujem javnost jer je dovoljno upoznata sa svim tim stvarima, ali volio bih da ova Vlada koju podržavam i moje kolege je podržavaju, ipak ispoštuju ono što ste kazali da očekujete i da će biti napora da auto-put bude završen do kraja ove godine, pa da i vi i svi građani Crne Gore na skijanje u Kolašinu idu tim auto-putem za sledeću zimsku sezonu. Naravno, taj auto-put je višestruko koristan ne samo za Kolašin već i za druge gradove na sjeveru.

Ono što bih vas pitao mislim da je lako odgovoriti. Građani i ne žele puno da slušaju o projektnoj dokumentaciji i onome šta će uraditi revident itd, pa samo da li možete kratko mi kazati da li sam vas dobro razumio da će ovih 1,4km ove godine početi da se gradi, pričam o tome da izađu radnici, mašine i sve ostalo na teren, i kada očekujete da će ovaj dio puta od Mateševa prema Kolašinu koji ste dobro opisali, on je zaista u takvom ako ne i u gore stanju, da li očekujete eventualno da će ove godine početi sa izvođenjem tih radova ili će se to čekati za narednu sezonu a ove godine će biti završena projektna dokumentacija. Vrlo mi je bitno da mi razdvojite ova dva pitanja da bismo bili jasni u odgovoru kad počinje sa izvođenjem radova. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 15:04:35)

Hvala, kolega Martinoviću.

Ministre, hoćete li sad da odgorite na pitanje? Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (28.05.21 15:04:39)

Mala jedna ispravka. Nisam bio donekle nego u potpunosti iskren u odgovoru. Uložiću dodatne napore, kao što sam rekao ima i profesionalnih i ličnih razloga da se taj put završi što prije, odnosno do naredne zimske sezone, 30.novembar je ugovor koji je koji je izvođač potpisao. Što se tiče Ministarstva i moje malenkosti učinićemo sve da taj rok bude ispoštovan.

Vezano za ove dvije priključne, ne mogu reći dionice nego priključni put 1,4 km i rekonstrukciju puta od petlje Mateševo do grada Mateševo, kao što sam rekao u odgovoru, glavni projekti su urađeni i ja ne bih dao sebi za pravo da vam kažem hoće li to da rade za dva, tri ili pet

mjeseci iz prostog razloga što će da odlučuju inženjeri na putu. Kažem, 1,4 km, priljučak od same petlje do puta i Mateševo od petlje do priključka do Kolašina, taj dio, to sam rekao, u obavezi je izvođač da uradi. Sad, ne mogu da obećam, biće vjerovatno to paralelno urađeno sa ovim, kao što sam u prethodnom odgovoru rekao, pretpostavljam, evo pitaćemo, daću vam naknadno i taj zvanično odgovor, da vidim kad su predvidjeli. Logika mi je da se privede kraju auto-put, a onda paralelno, jer to neće vjerovatno toliko vremena tražiti kao ovaj dio oko puta, i da u isto vrijeme bude otvorena dionica i gotovi ti priključni putevi, sve ostalo ne bi valjalo. Da ponovim još jednom, Ministarstvo će u potpunosti se posvetiti da tako i bude, odnosno da se završi sve u dogovorenim rokovima. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 15:06:47)

Hvala, ministre.

Riječ ima Tamara Vujović, a neka se pripremi Albin Čeman.

Izvolite, kolegice.

TAMARA VUJOVIĆ (28.05.21 15:06:56)

Poštovane kolege, uvaženi ministri, građani Crne Gore,

Na osnovu člana 188 Poslovnika Skupštine postavila sam poslaničko pitanje ministru Bojaniću, na koje sam dobila odgovor u pisanoj formi, ali petnaestak minuta pred ulazak u salu, ali razgovaraćemo.

Na početku bih željela da naglasim i da se zahvalim što je uvažena molba građana Herceg Novog i regiona da se raskine koncesioni ugovor i Vlada Crne Gore preuzme upravljanje putem Herceg Novi - Trebinje. Da je napravljen dobar potez, na čemu zahvaljujem cijeloj vladi, svjedoči veliki broj građana iz regiona i Herceg Novog koji od ukidanja rampe prelaze državnu granicu. Podaci poslednjeg vikenda kažu da je bilo na dan dvije i po hiljade vozila. Ja takvu gužvu skoro nisam vidjela što je u ovom slučaju dobar znak da nastavimo da skidamo saobraćajne okove oko Herceg Novog.

Moje današnje pitanje odnosi se na saobraćaj i glasi:

Svjedoci smo da na Crnogorskom primorju pogotovu u doba turističke sezone stvaraju se velike gužve i zastoje na putevima. Upoznata sam sa projektom brze ceste duž Crnogorskog primorja koja figurira u svim strategijama razvoja, u Prostornom planu do 2020.godine, koja ide zaleđem primorskih opština i čini je i most na Verigama. Projekat mosta oglašen je spornim od strane Komisije i UNESCO-a. Takođe, moram da kažem da je Opština Herceg Novi predložila da se uradi studija izvodljivosti obilaznice oko Herceg Novog koja ne korenspondira sa putanjom brzih cesta, spušta se u Kumbor, zatim izgrdnja tunela do Pristana na Luštici i zatim povezivanje infrastrukturno na put Rose - Luštica Bej koji je svakako ugovorna obaveza države. Od tog blokalteta dalje išlo bi se Bulevarom ka kružnom toku na Radanovićima što je obaveza Opštine Tivat odnosno plan Opštine Tivat i dalje bulevarima od četiri trake prema Budvi. Na taj način mi bismo povezali dvije obale Herceg Novog, valorizovali investiciono, unaprijedili Lušticu, a izbjegli gradnju mosta na Verigama. Pitanje je glasilo: Da li smatrate da je ova inicijativa dobra ili da bi time na bolji način riješili pitanje saobraćajnih gužvi na većem dijelu Crnogorskog primorja?

Obrazloženje:

Jadranska magistrala ili M1 magistralni put je okosnica primarne putne mreže na području Herceg Novog i Boke Kotorske. Prolazak magistralnog puta kroz Herceg Novi, Tivat i Budvu kroz centre gradova, predstavlja saobraćajna uska grla i ograničava dalju urbanizaciju.

Usvojenom strategijom razvoja održavanja državnih puteva, a u okviru rješavanja ovih problema, predviđen je projekat brze ceste, ubuduće ću ih tako zvati zbog uštede u vremena. Brze ceste su definisane na potezu Debeli brijeg - Herceg Novi - most na Verigama - Tivat - Budva - Bar - Ulcinj je granica prema Albaniji. Ovakvim rješenjem koridor jadranske magistrale se proteže u dužini od 19 km presijecajući teritoriju na potezu Debelog brijega, sjeverno iznad Igala i Herceg Novog prema Zelenici i Kumboru i mostom kod Bijele prelazi tjesnac Verige. Brze magistrale su do

sada razrađene samo na nivou generalnog projekta i označene su po Western Balkan investment fondu kao dva BB, potpuno nespremne za gradnju i neriješenih imovinskih odnosa tako da i u tome vidim jedan od signala da bi možda nešto drugo trebalo da uradimo.

Što se tiče Herceg Novog, obilaznica jeste neophodna i mi smo je predvidjeli, koja treba da obezbijedi saobraćajnu vezu šireg područja Herceg Novog, ali u skladu sa tim mi smo je projektovali, odnosno zamislili na trasi Sutorina - Zirine - Podi - Zelenika. Sada dolazimo do pitanja mosta koje je ključno u svim strategijama upravo zato što je sporno. Nama je potrebna saobraćajna karika, kao što sam rekla, između dvije obale Herceg Novog, ali napomenuću da je još 1968.godine jedan veliki generalni plan rađen sa UN stručnjacima predviđao čak na istom mjestu gradnju tunela. Mi smo sada stupili u kontakt sa jednom renomiranom kompanijom iz Holandije da izradi studiju izvodljivosti i idejno rješenje tunela koji bi spajao Pristan sa Kumborom.

Što se tiče Tivta i kako dalje vidimo te brze ceste, znamo da one grade bulevar od kružnog toka do Luštica B-a, a znamo da se gradi i bulevar na Jazu a i da su evropskim sredstvima opredijeljena sredstva za obilaznicu oko Budve. To je taj da kažemo novi naš neki predlog i plan. Evo, ja sam danas kao glasnogovornik toga, tako da bih voljela da vidim šta vi mislite o tome i da li se može razmotriti neka druga varijanta obilaznice, odnosno kako se zove u dokumentima primorske varijante jadransko-jonskog koridora.

Još jedno pitanje i završavam. Možete li nam reći tačno mjesto priključka jadransko-jonskog auto-puta na koji bi trebalo Crna Gora da se poveže sa Bosnom i Hercegovinom? Da li je to Nudo - Arandjelovo ili neka druga putanja? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 15:12:23)

Zahvaljujem kolegici Vujović.
Ministre, izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (28.05.21 15:12:28)

Poštovana poslanice Vujović,

Sama kompleksnost infrastrukturnih projekata nameće neophodnost pažljive realizacije svake projektne aktivnosti i uslovljava da pripremne aktivnosti imaju mnogo veći značaj od onoga koji se podrazumijeva, pri čemu se poseban akcenat mora staviti na potrebu unapređenja prostornog planiranja i uz maksimalno uvažavanje zahtjeva za očuvanje zaštite životne sredine privrednog-kulturnog nasleđa.

Projekat brže saobraćajnice duž crnogorskog primorja je jedan od ključnih infrastrukturnih projekata čijoj realizaciji smo posvećeni, za koji je do sada obezbijeđena značajna podrška Evropske komisije kroz mehanizam Investicionog okvira za zapadni Balkan. Kada je riječ o ovom projektu koji se sastoji od niz zaobilaznica oko primorskih gradova, najdalje se otišlo na pripremnim aktivnostima vezanim za realizaciju zaobilaznice oko Budve dugu oko 30 km za koju je u toku izrada idejnog projekta i elaboracija procjene uticaja na životnu sredinu i društvo, finansiranih od strane pomenutog Investicionog okvira za zapadni Balkan i uvažavajući važeća prostorno-planska dokumenta kao obavezujuća akta za sve infrastrukturne projekte.

Projekat obilaznice Budva se ne može posmatrati kao konkurencija projektu rekonstrukcije magistralnog puta Tivat - Jaz, koji tim zahvatom postaje saobraćajnica bulevarskog tipa sa četiri saobraćajne trake sa glavnom svrhom prikupljanja lokalnih saobraćajnih tokova u zoni sa intenzivnom urbanizacijom. Pitanje upoređenja dva projekta različitog ranga ima više smisla ako govorimo o visini kapitalnih izdataka i finansijskim kapacitetima Vlade kao investitora, da se u srednjoročnom periodu realizuju i ovi i drugi infrastrukturni projekti, a ne da li imaju svoju društveno-ekonomsku opravdanost.

Negdje bih tu samo kratko da kažem komentar. Potpuno razumijem sve sedine, svako naravno gleda kako da riješi saobraćajni problem u svom mjestu. S druge strane Vlada je, znate i sami, da ne kažem vezanih ruku na nivou države i po pitanju finansiranja i po pitanju projektovanja. Ne samo u ovoj Vladi nego uvijek je problem bio u ekonomiji ograničena sredstva,

da izaberemo prioritet, odnosno da izaberemo one projekte bilo u saobraćaju, bilo u drugim oblastima koji nam u nekom najskorijem vremenu sa najmanje uloženi sredstava mogu donijeti najveće benefite. Sva suština projektovanja saobraćajnice je u tome.

Kada je riječ o projektu brze saobraćajnice duž Crnogorskog primorja, pored obilaznice Budve trenutno se preduzimaju aktivnosti vezane za analizu alternativnih prelaza preko Bokokotorskog zaliva kako bi se identifikovalo preferirano rješenje prelaza preko Veriga i Luštica, odnosno mostovsko ili tunelsko, a zatim intenzivirala komunikacija UNESCO-om i izradom procjene uticaja na baštinu, što je ključna obaveza prije bilo koje dalje investicione odluke vezane za prelaz preko Bokokotorskog zaliva. To je vjerovatno puno puta i u javnosti bilo, da li UNESCO pravi, mogu reći uslovno, problem, ali zaštita je Bokokotorskog zaliva prioritet vjerovatno. Naći ćemo načina, sad se razmatra, dvije su alternative.

Ovo oko Budve je dogovoreno. To nije sporno, tih tridesetak kilometara zaobilaznice. Da li su ta dva kraka koja treba da idu ipak ka Herceg Novom, imamo dvije alternative. Jedna je preko Bokokotorskog zaliva odnosno mostovskog tipa, druga je ovim tunelom, to je skorija varijanta, doduše ona se pominjala i ranije, kao što ste rekli od '60-tih godina se pominjala. Ono što ja znam, ali evo to su sve nezvanične informacije u razgovorima sa projektantima, u njima se pojavio neki problem, ako se dobro sjećam, a mislim da me još pamćenje dobro služi, da se negdje pojavljuje uspon 11% što je neprihvatljivo za saobraćajnicu toga tipa naročito i traže se rješenja. U međuvremenu dobio sam još jednu vrlo interesantnu informaciju, opet u nekim nezvaničnim informacijama, sve napreduje pa i tehnika gradnje, ti tuneli podmorski se rade puno jednostavnije nego što su ranije, treba i tu opciju uključiti. Da ne širim previše priču, sve su opcije na stolu, razmotrićemo. Postoje ta dva alternativna projekta kako premostiti Bokokotorski zaliv, ne ugroziti ekologiju, ne ugroziti turizam i napraviti jednu efikasnu i dobru za duže vremena saobraćajnicu.

Nije nam poznata namjera Opštine Herceg Novi vezano za realizaciju pomenutih puteva koji treba da omoguće bolju saobraćajnu povezanost lokaliteta Luštica Bej, ali podržavamo svaku inicijativu koja kao efekat treba da ima bolju valorizaciju turističkih i drugih raspoloživih privrednih potencijala pri čemu se svaka odluka mora temeljiti na odgovarajućim analizama sagledavajući prostorne i urbanističke karakteristike te tehničke, saobraćajne, eksploatacione, ekonomske karakteristike, kao i karakteristike sa aspekta zaštite i očuvanja životne sredine.

Podsjetiću da je u završnoj fazi izrada studije opravdanosti za Jadransko-jonski koridor kroz Crnu Goru i Albaniju koja je upravo tretirala trasu brze saobraćajnice duž Crnogorskog primorja i da je prethodno rađena studija prioritizacije obilaznica oko primorskih opština. Podržavamo svaku dodatnu analizu koja će omogućiti sveobuhvatnije sagledavanje svih aspekata prije donošenja konačne investicione odluke i to kako kada je riječ o Opštini Herceg Novi, tako i u svim drugim. Ministarstvo kapitalnih investicija razvija mrežu državnih puteva, a u skladu sa važećom prostorno-planskom dokumentacijom što mora biti obavezujući princip i za sve druge subjekte, pri tome posebno izražavajući činjenicu da investicioni ciljevi treba da budu komplementarni, nesuprotstavljeni ciljevima koji se vežu za odgovorno upravljanje prostornom i zaštitom kulturnog i privrednog okruženja. Da dodam još malo, važna je tema. Ja sam bio u Beogradu juče, na panelu vezano za transport u regionu po ko zna koji put smo zaključili već u ovom kratkom vremenu da svi saobraćajni projekti u Crnoj Gori, odnosno u regionu moraju da budu povezani. Ne možemo mi ni aplicirati a kamoli nešto graditi ako nismo u saradnji sa ostalim iz regiona.

Mene ohrabruje vezano za jadransko-jonski put i vezu sa Dubrovnikom preko Crne Gore ka Albaniji razmišljanje Hrvatske zvanično, jer opet su neke nezvanične priče išle da kao nisu zainteresovani. Upravo suprotno, od zvaničnika Hrvatske, u prvom redu ambasadora u Crnoj Gori, pa i ministara, apsolutno su zainteresovani da se ta dionica radi. Ja sam trebao ići već sledeće nedelje, ali zbog izbora u Hrvatskoj odloženo je za onu tamo, od 07-oga ću biti tri-četiri dana u Hrvatskoj sa dva ministra vezano za saobraćaj po ovom pitanju i biću gost kod Hrvatskih autocesta da bi sa njima vidjeli moguću saradnju, jer ovo je jedan važan projekat koji će povezivati tri zemlje, Hrvatsku, Crnu Goru, Albaniju i dalje za Grčku. Njima je izuzetno važan taj južni krak auto-puta da uvežu preko Crne Gore, Albanije za Grčku i da naravno dobiju puno veću frekvenciju van sezone na tom putu. Tako da postoji interes regionalni za povezivanje saobraćajnicama, jedna od tih tema je i Jadransko-jonski ili "plavi" auto-put, možemo ga nazvati kako god, ali je bitno da ga što prije napravimo i da nam bude pristupačniji i Herceg Novi i sve opštine u primorju.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 15:20:37)

Hvala ministru Bojaniću.

Koleginice Vujović, pravo na komentar odgovora. Izvolite.

TAMARA VUJOVIĆ (28.05.21 15:20:44)

Ovo su ohrabrujuće vijesti, samo ja nisam do kraja razumljela na vašem susretu u Dubrovniku da li je to nastavak brzih cesta i povezivanje sa Dubrovnikom ili je to rekonstrukcija jadranske magistrale. Upravo zbog toga pitam, zato što je jedno vrijeme figuriralo u javnosti da je odluka Hrvatske da neće nastavljati auto-put prema Pločama, odnosno da će taj auto-put se povezivati upravo na ovo što smo rekli, ka Bosni i Hercegovini. Zbog toga sam vas i pitala gdje će biti priključak Jadransko-jonskog auto-puta kada se tiče Crne Gore, jer u prostornom planu '90-tih čak se spominjao Herceg Novi, znači nastavak auto-puta iznad Dubrovnika pa zaleđe Herceg Novog što bi nam više prijalo, ali evo to da razjasnimo.

Naravno, strateški dokumenti su jako važni i naša država u agendi povezivanja eneregetika i saobraćaja odredila je 12 infrastrukturnih prioriteta koji ukupno iznose tri milijarde eura, a treba da se realizuje do 2035.godine, ako se ne varam. Sekretarijat za razvojne projekte Vlade 2017.godine je utvrdio te prioritete i tu naravno stoji auto-put Bar - Boljare, dakle Jadransko - jonski auto-put koji se povezuje sa mediteran koridorom za koji pitam je li to Nudo ili neko drugo čvorište, ovaj jadransko-jonski koridor ili kako ga mi zovemo brze ceste ili primorska varijanta jadransko-jonskog koridora i naravno unapređenje magistralnih puteva. Opet kažem, ova naša primorska varijanta i sve njene obilaznice i trase su u ranoj fazi planiranja i opet zbog toga govorim o mogućnosti eventualno nekog razmišljanja o drugim trasama, barem kada se tiče ove varijante most koji vezuje Kumbor i Lušticu, a znajući koliko je to bitno i uvažavajući neka lokalna znanja, odnosno lokalne samouprave. Što se tiče ove tri milijarde, ova primorska varijanta bi koštala milijardu i deset miliona eura. Planirano je bilo u prvoj fazi da se radi most, a negdje Herceg Novi na kraju, tako da to moram opet da kažem.

Naravno Jadransko-jonski auto-put jeste prioritet nad prioritetima, ali ove primorske i brze ceste su unutardržavni projekat. To je nešto što je jedna transferzalna trasa kroz Crnu Goru koja više služi nama, pa bi mogla da se poveže za Dubrovnik, Ploče i tako dalje, ali o njoj ne odlučuje ta energetska i saobraćajna zajednica nego možda malo više mi.

Ono što najviše problematizujem to je upravo ovaj most i hoću da kažem da SIA studija apsolutno postoji i izrazila se krajnje negativno o mostu kao jednom konfliktnome prostoru koji u velikom slučaju narušava kulturno-istorijsku baštinu Opštine Herceg Novi. Ta studija je usvojena 2017.godine na Vladi, tako da ove alternativne lokacije mislim da moraju da dođu u obzir da se razmatraju. SIA studija postoji i u Strategiji razvoja saobraćaja takođe se govori o alternativnim pravcima.

Još jednom da ponovim i da kažem da obratimo pažnju, znači to je studija izvodljivosti za tunel, znači za zaobilaznicu koja bi se spuštala iznad Herceg Novog prema Kumboru. Dakle, Kumbor - Pristan na Lušticu i dalje neka brza cesta kroz Lušticu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 15:24:21)

Zahvaljujem koleginici Vujović.

Je li bilo dopunsko pitanje? Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (28.05.21 15:24:37)

Možda sam se uželio Skupštine, pa sam se raspričao. Šalim se.

Možda uzimam malo više vremena za sebe, ali nema razloga da do kraja te stvari ne

raščistimo. Možda sam bio neprecizan u odgovoru, jer znate, ipak se spremi iz stručne službe, ne mogu sve da ispratim. Evo učim brzo.

Što se tiče vašeg pitanja da li brze ceste ili jadransko-jonski auto-put, ja nemam dilemu da mi ne možemo da radimo i jedno i drugo. Mi moramo da se odlučimo šta je nama brže i potrebnije u ovom momentu. Prostorno-planska dokumentacija svakako je prvo što mora da nas opredijeli kako, pitanje eksproprijacije je ogroman problem i naravno treba da vidimo na kraju kako to sve da izfinansiramo. Znate i sami da je budžet preopterećen da bismo mi to mogli sami, tako ćemo tražiti neku kombinaciju. Ne znam u ovom momentu konkretno reći tačku G, ali još uvijek nije ni završena prostorno-planska dokumentacija. Da skratim, postoje svi preduslovi da mi krenemo sa tim da radimo, a ono što je najvažnije je da imamo interese susjednih zemalja da se uključe na projekat. Ubijeden sam, kad zajednički prijavimo projekat ka evropskim fondovima i Investicionom evropskom planu za zapadni Balkan da ćemo daleko lakše i jednostavnije i pod boljim uslovima dobiti novac da to uradimo. Ne mislim da u ovom momentu možemo da radimo, ako tako gledamo odvojeno, i brze ceste i zaobilaznice i jadransko-jonski put u zaleđu, to ne. Evo neki laički stav, koliko sam primijetio, koliko ja to mogu da procijenim, mislim da bi jako teško bilo uraditi pravi auto-put u zaleđu crnogorske obale, klasičan auto-put sa svim uključenjima i petljama. Te su petlje jako skupe, a mi moramo na svakih nekoliko kilometara da odvajamo petlju. Za vašu informaciju i to da podijelim, meni je bilo frapantno da petlja na Veruši košta šest miliona, samo jedno isključenje. Možete misliti koliko bi petlji trebalo da imamo ako bismo radili pravi auto-put sa svakom petljom za isključenje za primorske gradove.

Mi imamo u planu, pored ovoga treba i to uključiti, čisto da imate informaciju, gasovod koji bi trebalo da se radi od firme iz Albanije preko Crne Gore do Hrvatske, pa i to negdje treba da vidimo i razmotrimo ako ima prostora i kako to sve. Znate, svi bi da sve rade, ali kad im pridete blizu kuće ili blizu njihovog imanja onda su svi protiv toga i ogroman problem nam pravi eksproprijacija. Treba ih razumjeti na kraju krajeva, nešto im tamo uništavamo da li auto-putem, gasovodima i svakako traže da budu pravilno obeštećeni, a znate u kakvoj smo situaciji sa finansijama da baš gledamo i mi kao država da što jeftinije prođemo. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 15:27:59)

Hvala ministru Bojaniću.

Imamo još dva poslanika koja su uputili pitanja ministru Bojaniću od kojih će prvi biti Albin Ćeman, a neka se pripremi Momo Koprivica, ali nijesam siguran pošto on već više sati predsjedava Odboru za politički sistem, ali svakako moram da ga najavim u nadi da će se pojaviti.

Kolega Ćeman, izvolite.

ALBIN ĆEMAN (28.05.21 15:28:32)

Zahvaljujem.

Poštovana Skupštino, uvažena gospodo ministri sa saradnicima, građanke i građani,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Cme Gore, ministru kapitalnih investicija gospodinu Mladenu Bojaniću postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Kada će biti nastavljeni radovi na rekonstrukciji i modernizaciji regionalnog puta R20 Berane - Trpezi - Kalače u dijelu Mjesna zajednica Budimlja Opštine Berane? Obrazloženje ću dati usmeno sada. Zahvaljujem se ministru na pisanom odgovoru.

Naime, Uprava za saobraćaj 2017. godine je otpočela rekonstrukciju ovog regionalnog puta u dužini od 3,6 km do mjesta Podvade i kasnije u drugoj fazi još 10km u toku 2019. godine, od Podvada - Opština Petnjica do Budimlje - Opština Berane. Ostalo je još 2,5km od Budimlja do Rudeša u Opštini Berane koji je u veoma lošem stanju, pa se zbog očekivanja nastavka radova na rekonstrukciji i proširenju za drugu kolovoznu traku, vjerovatno ne vrši, da kažem žargonski, krpljenje udarnih rupa.

S obzirom da je aktuelna Vlada Crne Gore na sjednici održanoj 04. marta 2021. godine, uvrstila u svoje prioritete rekonstrukciju regionalnog puta Berane-Petnjica-Kalače, odnosno

donijela Odluku o utvrđivanju javnog interesa za eksproprijaciju nepokretnosti za rekonstrukciju regionalnog puta R20, kada se može očekivati rješavanje imovinskih pitanja na trasi saobraćajnice i dalje nastavak radova? Pomenuti putni pravac je žila kucavica za Opštinu Petnjica i Opštinu Berane, kao i za građane sa područja mjesne zajednice Budimlja i Polica. Istovremeno regionalni put Berane-Petnjica-Kalače predstavlja alternativni putni pravac za regionalni put Berane-Dapsiće-Rožaje, pa smo često zbog preusmjerenja vozila imali saobraćajni kolaps puta R20 zbog nedostatka dvije kolovozne trake. Zahvaljujem, za sada toliko.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 15:30:47)

Ministre Bojanić, pravo na odgovor. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (28.05.21 15:30:52)

Ujednačen regionalni razvoj je strateški cilj, pa se shodno tome i realizaciji projekata koji se vežu za opštinu Berane pridaje poseban značaj. Prostorni plan Crne Gore svojim postavkama razvoja saobraćajne mreže u Crnoj Gori predviđa rekonstrukciju regionalnog putnog pravca R-20 Berane -Trpezi - Kalače.

Imajući to u vidu Uprava za saobraćaj je izradila tehničku dokumentaciju, te raspisala tender po čijoj je finalizaciji potpisan ugovor za izvođenje radova na rekonstrukciji dionice Berane - Podvade u dužini od 12,5 km, regionalnog puta R-20 Berane -Trpezi- Kalače. Ugovor je potpisan sa firmom „Bemax“ d.o.o. - Podgorica. Vrijednost ugovora je 6.979.261,56 eura sa PDV-om. Izvođač radova je izveo kompletne radove na prvih 10 km trase od Podvada do MZ Budimlja.

Zbog kašnjenja na realizaciji aktivnosti eksproprijacije zemljišta za potrebe izgradnje pješačke staze u dužini od 2,5km u MZ Budimlja, Uprava za saobraćaj nije u mogućnosti da završi radove na rekonstrukciji na prvih 2,5 km trase iz pravca Berana. Zahtjev za izgradnju pješačke staze u MZ Budimlja je potekao od strane opštine Berane, a njena izgradnja nije predviđena glavnim projektom. Svojevremeno su između Opštine Berane, Ministarstva saobraćaja i pomorstva i Uprave za saobraćaj definisane pojedinačne obaveze Opštine Berane, te Uprave za saobraćaj, a sve u cilju uspješnog završetka realizacije projekta rekonstrukcije regionalnog puta R-12 Berane - Petnjica, dionica Berane - Podvade. Uprava za saobraćaj je dostavila predstavnicima opštine Berane projekat pješačke staze na teritoriji MZ Budimlja, te je sa izvođačem radova na terenu markirala neophodan koridor za eksproprijaciju. Preostalo je da opština Berane riješi imovinsko-pravne odnose kako bi se ovaj dio projekta realizovao i samim tim i završio kompletan projekat rekonstrukcije predmetne dionice.

Takođe, koristim priliku da napomenem da je Uprava za saobraćaj saglasno zahtjevu Opštine Berane u toku dosadašnjeg izvođenja radova na području MZ Polica, izvršila izgradnju 2km nove pješačke staze, izvršila izmiještanje lokalnog vodovoda u dužini od 2,5 km, kao i uređenje prilaza za objekte i domaćinstva na više od 50 lokacija. Radovi na rekonstrukciji i modernizaciji regionalnog puta R-20 Berane -Trpezi- Kalače u dijeiu MZ Budimlja - Opština Berane će se nastaviti nakon završetka procesa eksproprijacije koji sprovodi Uprava za katastar i državnu imovinu.

Mogu samo da dodam da je ovo jedan klasičan primjer, koliko sam ja informisan za ovo vrijeme jedan od najvećih problema je pored te prostorno-planske dokumentacije eksproprijacija. Ja sam u prethodnom odgovoru rekao, potpuno je razumljivo kad kroz određena naselja prolaze saobraćajnice da se negdje tek neke stvari vide kad se krene u izvođenje radova, izađu neki problemi, onda znate i sami, vodovodna mreža, elektro mreža, poprilično je to slabo evidentirano, najblaže rečeno, često su prekidi u radovima naročito kroz naseljena mjesta. U ovom konkretnom slučaju je problem sa tim proširenjem vezano za pješačku stazu. Ministarstvo, odnosno Uprava za saobraćaj pod nadzorom Ministarstva dala je informaciju da negdje se čeka da se riješi eksproprijacija Opštine Berane za taj dio, za nadati se da se sve to riješi.

Mogu sa nivoa da pokušam da, ne mogu reći utičem, ali da skrenem pažnju Upravi za imovinu i katastar da ne samo na tom mjestu nego u mnogim područnim jedinicama imamo

problema, nema dovoljno ljudi, nema dovoljno kadra koji može da efikasno završi eksproprijaciju. Imamo sličan slučaj i sa Jaz - Tivat i tamo problemi eksproprijacije će biti vrlo brzo evidentirani. Čak i ovaj dio važan, koji je evo pri kraju putnog pravca Podgorica - Danilovgrad bulevara, tu su opet iskrsli problemi sa eksproprijacijom na samom kraju radova. Sve u svemu, nešto što je odavno zapušteno, slaba evidencija i evo, trudimo se da što prije to završimo. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 15:35:38)

Pravo na komentar, kolega Ćeman. Izvolite.

ALBIN ĆEMAN (28.05.21 15:35:45)

Hvala potpredsjedniče na dodatnom objašnjenju.

Poštovane građanke i građani,

Ministar je rekao, ali radi građana opština Petnjica i Berane da ponovimo da se sa završetkom treće dionice iz pravca Petnjice regionalnog puta R-20 Berane-Trpezi-Kalač u dijelu MZ Budimlje - Opština Berane u dužini od 2,5 km kasni zbog kašnjenja na realizaciji aktivnosti eksproprijacije zemljišta za potrebe izgradnje pješačke staze u dužini od 2,5 km koja glavnim projektom nije bila predviđena. Da su svojevremeno Opština Berane, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Uprava za saobraćaj definisali pojedinačne obaveze Opštine Berane te Uprave za saobraćaj kako bi se ovaj projekat što prije realizovao, te da je Uprava za saobraćaj dostavila Opštini Berane projekat pješačke staze na teritoriji MZ Budimlja, te sa izvođačem radova na terenu markirala neophodan koridor za eksproprijaciju.

Dakle, preostalo je da Opština Berane riješi imovinsko-pravne odnose i čim se ovaj dio završi, završiće se i ova preostala dionica puta na radost i građana i Petnjice i građana Berana. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 15:36:51)

Hvala vama, kolega Ćeman.

Momo Koprivica...

Molim? Za pola sata.

To je vrlo korektno od vas, ministre, i zahvaljujem vam u ime kolege Koprivice.

Sad prelazimo na set pitanja upućenih ministru inostranih poslova Đorđu Raduloviću, koga pozdravljam i njegovg šefa kabineta Đorđa Jankovića takođe.

Imate tri pitanja. Prvo će postaviti Simonida Kordić, nek se pripremi Dejan Đurović.

Izvolite, kolegice.

SIMONIDA KORDIĆ (28.05.21 15:37:40)

Zahvaljujem, predsedavajući.

Moje pitanje je upućeno Ministarstvu spoljnih poslova, odnosno ministru Raduloviću, a pitanje je:

Da li je u nadležnosti predsednika Crne Gore meritorno odlučivanje o imenovanjima i razrešenjima u resoru Ministarstva vanjskih poslova ili su ovlašćenja predsednika vezana samo za formu imenovanja i razrešenja?

Mi smo suočeni sa činjenicom da evo već redovno predsednik Crne Gore krši Ustav ulazeći u meritornu sferu odlučivanja o kadrovskim postavljenjima odnosno o imenovanjima i razrešenjima ambasadora protivno preporukama Parlamenta odnosno nadležnih radnih tela Parlamenta i protivno odlukama Ministarstva vanjskih poslova i odlukama same Vlade. Nesporno je da je to jedan protivpravni način na koji predsednik države kompenzira izuzetno nepovoljnu

političku situaciju u kojoj se našao jer on danas, kao šta znate, ne kontroliše parlamentarnu većinu i uzimajući za sebe ovlašćenja koja mu ne pripadaju rekla bih nonšalantno krši Ustav i to radi redovno. Sam Ustav je veoma jasan po ovom pitanju, član 100 Ustava jasno kaže da Vlada vodi unutrašnju i spoljnu politiku, dok članom 95 kojim se regulišu ona pitanja koja su u nadležnosti samog predsednika republike u dve tačke se pominju određena ovlašćenja koja su protokolarnog karaktera i vezana su za imenovanje i razrešenja diplomatskih predstavnika kao i za davanje akreditivnih pisama. S druge strane, Zakon o vanjskim poslovima u 27 tačaka deklarativno i konstitutivno navodi ovlašćenja samog Ministarstva i veoma detaljno opisuje na koji način, u kojim oblastima i koje odluke donosi, odnosno koje odluke predlaže Vladi. Na ovaj način, kažem, predsednik izlazi iz okvira svojih ustavnih ovlašćenja i već tu dolazi do veoma otvorene situacije u kojoj predsednik države krši Ustav.

Još je gora i brutalnija situacija vezana za obrazloženja koja za ove svoje već u temelju protivpravne akte sam predsednik daje i daje ih čitavoj javnosti, i Ministarstvu, i ovom Parlamentu, i svim građanima Crne Gore. Po rečima samog predsednika države, na pozicijama predstavljanja Crne Gore ne mogu se naći oni ljudi koji su glasali na referendumu praktično protivno volji predsednika države. Samim ovim obrazloženjem predsednik je prekršio članove 8, 17, 45, 46, 47 Ustava Crne Gore i to su upravo oni temeljni članovi koji govore o ljudskim slobodama i pravima, koji govore o jednakosti svih građana, o slobodi odlučivanja, slobodi udruživanja, slobodi govora, mišljenja i izražavanja govora, o slobodi i pravu građana da biraju i budu birani.

Ovim se zapravo vraćamo na one pozicije protiv kojih smo se borili svih ovih 30 godina. Na pozicije gde se čitava jedna kategorija stanovništva, dominantno Srbi, označava kao državni neprijatelj i gde se čitava jedna kategorija stanovništva koji su politički neistomišljenici predsednika države stavlja u stanje diskriminacije. Upravo zbog toga je Demokratski front pokrenuo postupak za razrešenje predsednika države, odnosno za utvrđivanje činjenice da je predsednik države prekršio Ustav i na osnovu toga za njegovo razrešenje, jer upravo su ovo one okolnosti na koje nas upozorava Evropska unija u ispunjavanju uslova iz poglavlja 23 i 24 koji se tiču temeljnih ljudskih prava. Znači, mi imamo situaciju gde se prvi čovek države javno ponaša na način protivan temeljnim vrednostima koje Ustav ove države garantuje svim građanima na taj način urušavajući i samu državu u koju se, evo, redovno kune.

Zbog toga je, kažem, postupak opoziva predsednika države važna stvar kojom se šalje poruka da niko, a ponajmanje predsednik države, nema pravo niti mogućnost da krši zakon i Ustav ove zemlje i da je Parlament i naravno Vlada u primarnoj obaveznoj i dužnosti da spreči takva protivpravna ponašanja sa vrha političke scene.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 15:42:55)

Zahvaljujem kolegini Kordić.

Pravo na odgovor, ministar Radulović, izvolite.

DORĐE RADULOVIĆ (28.05.21 15:43:01)

Uvaženi predsjedavajući, uvaženi poslanici i gospodine Velimiroviću,

Želio bih da kažem gospođi Kordić da je postavila jedno sjajno pitanje. Zaista jedno sjajno pitanje oko meritornog odlučivanja i volio bih da sam znao striktan odgovor suda prije tri mjeseca, četiri mjeseca kad je jedna grupa ambasadora bila upoznata sa pravnim aktom, pravo mišljenje određene relevantne sudske institucije u tom pravcu, ali kako nisam, ja predlažem da vama pročitam ono što zakon kaže i da vam na kraju odgovora dam neko svoje mišljenje o svemu tome. Naravno, možemo da razmijenimo mišljenja na tu temu.

Što se tiče formalno-pravnog okvira u skladu sa Zakonom o vanjskim poslovima, vanjski poslovi obuhvataju niz aktivnosti koje u okviru propisanih nadležnosti vrše Skupština Crne Gore, Predsjednik Crne Gore, Vlada Crne Gore i naravno Ministarstvo spoljnih poslova. Ministarstvo spoljnih poslova predlaže osnove, učestvuje u utvrđivanju i sprovodi utvrđenu spoljnu politiku neposredno i preko naših DKP-a na čijem čelu se nalaze šefovi tih DKP-a. U skladu sa ustavnim

ovlašćenjima kao i pomenutim zakonom, predlog za postavljenje ambasadora utvrđuje Vlada na predlog ministra spoljnih poslova, dok predsjednik ukazom postavlja ambasadora po dobijanju agremana države prijema i mišljenja odbora Skupštine nadležnog za međunarodne odnose. Ustavom takođe predsjednik daje ambasadoru akreditivno i opozivno pismo. Dakle, Vladi Crne Gore - Ministarstvu spoljnih poslova dato je ustavno i zakonsko ovlašćenje da u cilju autentičnijeg zastupanja i sprovođenja svojih politika predlaže diplomatske predstavnike kao isključivo pravo na meritorno odlučivanje o drugim imenovanjima i razrješenjima u Ministarstvu spoljnih poslova, dok je predsjednikovo ustavno ovlašćenje donošenje ukaza o postavljanju i opozivu ambasadora. S obzirom na navedeno, kao i na značaj funkcije diplomatskih predstavnika, postavljenje ambasadora je do sada usaglašavano na spoljnopolitičkim konsultacijama tri predsjednika, predsjednika Skupštine, predsjednika Vlade, predsjednika države i ministra spoljnih poslova. Iako format nema formalno-pravno zakonsko utemeljenje, smatramo da se radi o dobrom i korisnom formatu i vjerujemo da ga u uslovima akreditacije treba sprovesti.

Ovo je ono što propisuje formalno zakonski okvir, ali bih se potpuno saglasio sa vama, gospođo Kordić, da je ovo jedno jako važno pitanje jer očekuju nas bitna imenovanja poput imenovanja u Vašingtonu, poput imenovanja u Briselu, imenovanja u regionu itd. Kažem vam, iznijeću sad svoj stav o svemu tome uz opasku da ja nisam pravnik i da moje mišljenje ne mora da bude sa ustavne strane relevantno.

Imajući u vidu da smo mi parlamentarni sistem, sistem poput onog u Njemačkoj, a ne predsjednički sistem gdje vlada ima najveće suštinsko i meritorno pravo da vodi kako spoljnu tako i unutrašnju politiku, ja duboko vjerujem, opet ovo je moje mišljenje, da je vlada ta koja treba i koja mora da bude u vođenju spoljne politike i odlučuje o spoljnoj politici. Dakle, ključna riječ je odlučuje. O ovome ja mislim da bi trebalo da se izjasni Ustavni sud, da li će ti vi sprovesti neku akciju kao politički klub naravno to je na vama. Tokom odbora za spoljne poslove Skupštine Crne Gore ja sam čuo i različita mišljenja od strane kolega iz DPS-a, koji su rekli da ovo što piše u Ustavu "postavlja" donekle znači da odlučuje. Kažem vam opet, nekad se kaže koliko pravnik toliko i mišljenja, zbog toga sam se ja odmah ogradio da nisam pravnik, ali kao neko ko je u materiji imam političko mišljenje i politički stav na tu temu, opet uz ogradu.

Samo da se podsjetimo na to šta je bilo u januaru i februaru, čisto zbog fakticiteta stvari. Vlada je donijela odluku o opozivu odrđenog broja ambasadora i naravno došlo je do blokade od strane predsjednika. Kako je to riješeno? Riješeno je iz prostog razloga što je Vlada smatrala i ja lično da ne bi trebalo spoljna politika da pati zbog unutrašnjih nekih nesuglasica na liniji vlada - predsjednik, otvorili smo određene konsultacije sa predsjednikom i na kraju dana predsjednik je potpisao sve opozive. Opet mislim da Ustavni sud i nadležni sudovi bi trebalo da daju jasno mišljenje o ovome, kažem čekaju nas važna imenovanja, Vašington, Brisel, sve geopolitički centri i Crna Gora mora tamo da bude predstavljena. Zašto je važno da se oglasi i Ustavni sud po ovom pitanju - prvi put imamo kohabitaciju na političkoj sceni Crne Gore ne samo od izvođenja parlamentarizma devedesetih nego od kada postoji parlamentarni život u Crnoj Gori, od 1906. godine. Prvi put imamo kohabitaciju. Do sad je bilo sve jasno s obzirom da su i predsjednik i vlada dolazili iz iste stranke, vlada je predlagala, predsjednik je potpisivao. Ovo moram da kažem, čak i kad su neka mišljenja Odbora za spoljne poslove bila negativna, predsjednik je potpisivao i sve je išlo glatko, rekao bih. Prvi put imamo kohabitaciju i dozvolite da kažem da u ovakvom odnosu snaga i ovakvoj neriješenoj ustavnoj stvari u nadležnostima između predsjednika i vlade, ta kohabitacija zahtijeva veliku političku vještinu da građani ne bi patili, da spoljna politika i spoljnopolitički prioriteti ne bi bili dovedeni u pitanje. Dakle, to je moj stav, da vlada je nosilac posla kad je u pitanju spoljna politika.

Pomenuli ste ovo 55% i nadam se da mi gospodin Milačić neće zamjeriti jer on je postavio slično pitanje pa ću djelimično odgovoriti i ono što sam mislio njemu da kažem takođe. Dakle, ja apsolutno ne dijelim stav da neko ko je glasao prije 15 godina i nešto nije dostojan da obavlja bilo kakve državne funkcije. Ja lično nikad nikoga nisam pitao ko je kako glasao, nije stvar moje političke kulture i kućnog vaspitanja, pravo da vam kažem, tako da ni moje saradnike niti potencijalne ambasadore zaista nisam pitao kako su glasali 2006.godine. Stvarno mislim da ljudi jesu najveće bogatstvo Crne Gore. Na žalost, nas nema 600.000.000 nego ima 600.000 i moj stav lični je da bi odricanjem od 50% našeg stanovništva koje zbog ovih ili onih kriterijuma po određenim tumačenjima nisu dostojni da obavljaju reprezentativne funkcije u Crnoj Gori, mislim da

bi to nanijelo štetu našoj državi. Ljudi su najveće bogatstvo, svaki čovjek je jedan dragulj, a mi nemamo mogućnost da bacamo bisere u blato samo zbog toga što se neko sviđa ili ne sviđa nekom, nego ja mislim da i mi kao vlada i vi kao poslanici i na kraju krajeva i predsjednik trebalo bi da radimo svi zajedno u interesu Crne Gore bez obzira na to da li se jedni drugima možda politički sviđamo ili ne. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 15:51:41)

Hvala vama.

Pravo na komentar odgovora, kolegistica Kordić. Izvolite.

SIMONIDA KORDIĆ (28.05.21 15:51:47)

Zahvaljujem predsjedavajući, zahvaljujem gospodine ministre.

Delimično se slažem sa vašim stavom, posebno sa onim delom vašeg tumačenja, iako ako niste pravnik, vezano za ovlašćenja o meritornom odlučivanju predsjednika države. Naravno, Ustavni sud može dati svoje mišljenje na tu temu, to možete da tražite i vi od Ustavnog suda, ne mora to samo da dođe iz parlamenta, ali vaš stav o tome da je ovo parlamentarni a ne predsjednički sistem, što je fakat, što je aksiom, i vaš stav o tome da predsjednik nema meritorna ovlašćenja je u koliziji sa ostatkom vaše pozicije i sa vašim pokušajem i afirmacijom dogovaranja i tzv. pozitivne kohabitacije sa aktuelnim predsjednikom Crne Gore. Problem je u tome što ovo nije neka obična kohabitacija, niti kohabitacija u jednom uređenom sistemu, niti u sistemu u kojem se svako drži pravila. Ovo je kohabitacija sa jednom osobom koja evidentno krši Ustav i zakone. Ulazeći u sferu dogovaranja mimo onoga što su zakonske obaveze i ustavne obaveze vlade s jedne strane, a s druge strane ovlašćenja predsjednika, vi zapravo dajete veštačko disanje predsjedniku Crne Gore, odnosno njegovoj političkoj opciji, njegovoj političkoj strategiji kako da zadrži što više moći. Sa pozicija relativno protokolarnih ovlašćenja njegova politička moć je mala i jedina mogućnost da je proširi jeste preko vlade, a vi ga na žalost u tome servisirate. To se može posmatrati iz sledećeg ugla.

Ova vlada je zbog niza neobičnih odluka, čestih promena mišljenja, zadržavanja kadrova DPS-a na odlučujućim pozicijama, zatim nedovoljno odlučne borbe za krupnu korupciju i organizovani kriminal ili nedovoljno brze sa stanovišta očekivanja naroda pa na kraju i sa ovim jo - jo igrama oko potpisivanja temeljnog ugovora sa Srpskom pravoslavnom crkvom, došla u situaciju da ona danas visi o tankom koncu straha naroda da će se vratiti DPS. S te strane gledano, kada vi dozvoljavate predsjedniku Crne Gore aktuelnom da ulazi u meritornu sferu vašu, kada mu pružate mogućnost da ima veću moć nego što mu tu mogućnost daje zakon i Ustav, vi ne samo što saučestvujete na određeni barem formalan način u kršenju Ustava i zakona vi pružate jedan, što bi se reklo, poljubac života jednom režimu koji je bio autoritaran i koji je narod srušio na proteklim izborima upravo zato što je bio diskriminatoran na taj način donekle pružajući sebi jednu vrstu štita i alibija koji se zove "ako nas nema dolazi Đukanović ili Demokratska partija socijalista". To je veoma, veoma opasna igra, jer je s druge strane, naravno, predsjednik Crne Gore koristi tako da generiše što veću moguću političku moć sa sebe, šaljući preteće poruke, stojeći i dalje afirmišući diskriminaciju koja je obeležila proteklih 30 godina vladavine njegove političke opcije.

Pozivam Vladu i vas da odustanete od ovog stava koji ste i sada izložili, da se vratite na one pozicije koje su definisane 30. avgusta i kojima je narod dao mandat nama, a mi vama da prekinete sa praksom proteklog režima, da ne saradujete s njim praktično, da mu ne dozvoljavate da ulazi u sfere koje zakonom već nisu niti predviđene niti dozvoljene. I na kraju, da kažete popu pop, a bobu bob i da kažete da se sa nekim ko krši Ustav i krši zakone ne može kohabirati. U tim slučajevima pokreće se ono što je Demokratski front već pokrenuo, a to je postupak opoziva u okvirima kojim to predviđa Ustav i relevantno zakonodavstvo. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 15:56:46)

Hvala kolegincima.

Nemate pravo.

Dakle, već sam najavio da je sledeći Dejan Đurović, a neka se pripremi Marko Milačić.

Izvolite, kolega Đuroviću.

DEJAN ĐUROVIĆ (28.05.21 15:57:03)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi gospodine ministre Raduloviću, na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavio sam vam sledeće poslaničko pitanje:

Zašto je Crna Gora produžila sankcije Ruskoj Federaciji koje nisu u skladu sa međunarodnim javnim pravom tj. nelegalne su i nisu u skladu sa Poveljom Ujedinjenih nacija kao i međunarodnim ugovorom o međunarodnom pravu?

Ja se izvinjavam, gospodine potpredsjedniče, ukoliko probijem termin, ali zbog značaja pitanja nadam se da ćete mi dozvoliti neko malo probijanje da završim do kraja. Zahvaljujem se.

Gospodine Raduloviću, znajući da istorija odnosa Crne Gore i Rusije je toliko bogata da ona datira još iz 1711.godine kada su diplomate velikog ruskog cara Petra podsjetile Crnu Goru i kod mitropolita Danila Petrovića Njegoša dobile prijem onakav kakav zaslužuje Ruska zemlja, odnosno carska Rusija u tom trenutku. Ta 1711.godina se uzima i kao godina uspostavljanja političkog odnosa Crne Gore i Rusije i to je prvo uspostavljanje političkih odnosa Crne Gore kao države sa jednom drugom državom u ovom slučaju i u tom trenutku najvećom svjetskom silom, Ruskom carevinom. Godine 1852. knjaz Danilo ide u Rusiju u zvaničnu audijenciju i upravo mu Rusija ukazuje počast i omogućava mu i daje mu agreman, praktično, za Knjaževinu Crnu Goru koja u tom trenutku ima podršku od najveće svjetske sile.

Što se tiče vojne pomoći, moram da vam kažem da je Crna Gora uvijek imala tu podršku od strane Rusije, a napomenuću jedan ugovor iz 1910.godine pred velike Balkanske ratove i Veliki rat, odnosno veliki svjetski rat u kojem je vojni ministar Crne Gore general Ivo Đurović potpisao tajni ugovor sa Vladimirom Aleksandrovičem Suhomlinovim, ovaj u Cetinju, onaj u Sankt Peterburgu u kojem se Ruska zemlja obavezala da će nam pomoći oko naoružanja, finansiranja crnogorske vojske i obezbijediti budžet sa čim je Crna Gora se spasila u Balkanskim ratovima i u Prvom svjetskom ratu. Kralj Nikola je posjetio Rusiju. Veliki ruski car Nikolaj 1828.godine kod posjete vladike Petra I Petrovića oprašta sve dugove Crnoj Gori i kod Ruske države i kod banke. Takođe je i nemjerljiva pomoć koja se ogleda u finansijskom dijelu koju je Rusija pružala i za vrijeme Petra II Petrovića čime se počinje finansirati crnogorska vojska, Ministarstvo finansija, Dvor, Bogoslovija kasnije i bolnica "Danilo I".

Želim da napomenem još samo jedno, da je od 1879. do 1889.godine, ravno deset godina, Crna Gora preživljavala na pomoći carske Rusije. Preskočiću jedan period i vrtićemo se na ovih zadnjih deset godina koja je omogućila Crnoj Gori neki bolji život, a jedan veliki dio tog kolača je uradila i Ruska Federacija, jer njene kompanije i pojedinci su uložili ogromno bogatstvo u privredu i u državu Crnu Goru. Kratki bilans - 1,5 milijardi investiranog novca iz Ruske Federacije, milijardu u kupovini nekretnina i 500 miliona za turističke objekte, 30 miliona su samo bili porezi na promet. U 2016.godini imamo 316.000 turista iz Ruske Federacije, tri miliona noćenja i 250 miliona u budžetu Crne Gore, odnosno 30% dijela turizma Crne Gore, osim nekoliko kontroverznih firmi koje su bile vezane za prvu familiju, odnosno porodicu Đukanović, imamo i ozbiljne firme kakve su "Lukoil" koje su uložile oko 60 miliona evra.

Na putu ka evropskim integracijama usaglašenost sa Evropskom unijom podrazumijeva se i u oblasti vanjske i bezbjednosne politike, ali usaglašenost, oko toga ćemo se kasnije vjerovatno sporiti, ali treba naći balans i voditi računa o interesima Crne Gore. Jedine sankcije koje su legalne prema međunarodnom javnom pravu su one koje donosi Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija kada se radi o procjeni međunarodnog mira i bezbjednosti. Vi ćete mi odgovoriti, a ja imam odgovor na ovo što ste mi već odgovorili, ipak ćete morati voditi računa jer svaka vaša izjava predstavlja i zvaničnu izjavu Crne Gore. Molim vas zbog građana Crne Gore.

Dakle, Crna Gora je članica Ujedinjenih nacija i kao takva je povjerila svoje nadležnosti,

odnosno suverenitet Savjetu bezbjednosti Ujedinjenih nacija kada se radi o procjeni međunarodnog mira i bezbjednosti. Povelja Ujedinjenih nacija koja je donijeta 1945.godine smatra se ustavom međunarodne zajednice i najvažnijim izvorom međunarodnog javnog prava u okviru kojeg je i diplomatsko pravo, čak je i Bečka konvencija o diplomatskim odnosima iz 1961.godine ispod Povelje Ujedinjenih nacija. Iz ovoga proizilazi da smo mi članica Ujedinjenih nacija, a još uvijek nismo članica Evropske unije. Na kraju, prenijeću vam jednu izjavu Duška Markovića koja je jedna od rijetkih istinitih njegovih izjava, da 85% građana Crne Gore ne bi podržalo odluku Vlade Crne Gore o nezavisnosti Kosova, a ja vam kažem da barem 80% građana Crne Gore ne bi podržalo sankcije prema Rusiji. Zahvaljujem se i izvinjavam se, potpredsjedniče.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 16:04:34)

Hvala, kolega Đuroviću.
Ministre, izvolite, odgovor.

ĐORĐE RADULOVIĆ (28.05.21 16:04:40)

Zahvaljujem, gospodine Đuroviću.
Zaista ne znam, nisam često u Parlametnu, pa možda ako malo prekoračim, ne znam da li ću imati pravo na repliku ili kad bude gospodin Đurović, ali evo, možda ću malo prekoračiti.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 16:05:02)

Ministre, da znate i za ubuduće, poslanik postavi pitanje - ministar odgovori - poslanik komentariše vaš odgovor i tu se završava, izuzev u jednom slučaju, ako poslanik imam dodatno pitanje onda vi imate odgovor i on nema komentar.

ĐORĐE RADULOVIĆ (28.05.21 16:05:19)

Hvala vam puno, predsjedavajući, na pojašnjenju.
Hvala i vama, gospodine Đuroviću, na svemu ovome što ste rekli.
Svi ovi fakti koje ste mi pomenuli u vezi crnogorsko - ruskih odnosa su mi vrlo poznati. Recimo da sam bio neko ko je išao na takmičenje iz istorije i vrlo dobro znam sve ove fakte, i kad je održan prvi Opšti crnogorski zbor, i onda kad je odlučeno da se ide u sastav 1910.godine, pa su posle toga došli ruski izaslanici 1711.godine, i onda je odlučeno da se uspostave, kako ste vi pravilno rekli, svakako da su se uspostavili diplomatski odnosi između Crne Gore i Ruske Federacije. Ti odnosi traju nekih 310 godina, ne nekih nego tačno 310 godina. Ove godine ćemo obilježiti taj jubilej. Međutim, ti odnosi nisu išli samo uzlaznom putanjom, nego je bilo i perioda kad su išle silaznom putanjom, ako me budete pitali u dodatnom pitanju iz aspekta istorije mogu da vam dam i par primjera.

Vjerujem da šta god rekao sigurno neću pormijeniti vaš politički stav i odnos prema ovome što ste rekli, ali imajući u vidu da se osjećam odgovornim prema građanima, kao neko ko nije član političke partije i prema građanima, a da je ovo svakako jedna tema koja dijeli naše društvo. Zaista ne znam procenite, koliko procenata stanovništva podržava sankcije Rusiji, ali ono što je fakticitet je da 80% građana podržava članstvo u Evropskoj uniji. Vi ste pravilno rekli da je, evo da počnemo od zadnjeg, izvor međunarodnog javnog prava je Povelja Ujedinjenih nacija. Da li je najvažniji, uvaženi građani, ko se bavi pravom, ja na žalost imam neko skromno znanje iz ovoga jer sam cijeli svoj profesionalni život u ovome, dakle da li je najvažniji procijenite sami, jer bi pravници rekli da pored međunarodnih ugovora, u koje spada Povelja Ujedinjenih nacija, tu su svakako i pravne tekovine, kao izvori međunarodnog prava su pravne tekovine organizacija. Teća stvar koja je izvor međunarodnog prava su običaji i pravna stonovišta prosvetljenih naroda. Gdje se nalaze tu

prosvećeni narodi mislim da možemo da kažemo odmah ako budemo gledali civilizacijske tekovine i civilizacijske tokove. Tako da Povelja Ujedinjenih nacija nije nešto što je ustav međunarodnih odnosa, ovo će vam reći bilo koji pravnik, nije nešto što je ustav međunarodnih odnosa. U odgovoru vama napisao sam nekoliko stvari, opet bez želje da vas, da kažem, navedem da "pređete Rubikon" jer vjerovatno neću uspjeti u tome, ali razumite ovo moje izlaganje kao jedno malo predavanje našim građanima o čemu se ovdje radi. Dakle, ni sama Povelja Ujedinjenih nacija ne brani uvođenje sankcija. Član 41 Povelje Ujedinjenih nacija, članovi od 39 do 41 navode da Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija može da primijeni mjere koje nisu agresivne kada dođe do kršenja određenih pitanja koja se tiču mira ili ljudskih prava itd.

Sad dolazimo do druge teme. Evropska unija takođe kao međunarodna organizacija i njeni pravni akti takođe su izvor međunarodnog javnog prava. Shodno Ugovoru o osnivanju Evropske unije, Ugovor o Evropskoj uniji čl. 23 i 24 i 25 govore da Savjet Evropske unije ima pravo da donosi deklaracije koje su međunarodno obavezujuće kako za njihove članove tako i za kandidate koji su potpisali SPP.

Uvaženi građani, SPP kad potpisujemo i cijela ova priča koda govorimo o Poglavljima 23 i 24 i naše usaglašavanje sa vladavinom prava itd. to je samo jedan mali aspekt cijelog akcija. Takođe, odluke i deklaracije Savjeta su takođe pravne tekovine. Ukoliko idemo ka Evropskoj uniji, ne možemo da imamo ovo hoću da uzmem, ovo neću da uzmem, ovo mi se sviđa, ovo mi se ne sviđa. Dakle, pitanje je izbora.

Ono što moram da pomenem ovdje, ako smo demistifikovali fakat da niti Povelja Ujedinjenih nacija ne brani uvođenje sankcija, a da ni ugovor o osnivanju Evropske unije ne brani uvođenje sankcija onda idemo na treći izvor javnog međunarodnog prava - prosvećeni narodi i njihova običajna praksa. Koji su to prosvećeni narodi opet neka građani odluče sami. Mislim da velika većina tih prosvećeni naroda, bar 80%, spada u Evropsku uniju gdje 80% i naših građana žele da pripadaju. Za razliku od restriktivnih mjera, odnosno sankcija koje takođe mogu da se uvode na bazi unilateralne odluke, upućujem na sankcije SAD-a, sankcije SAD-a pogađaju cijelu zemlju i stanovništvo. Za razliku od njih, restriktivne mjere Evropske unije su hiruški precizne. Dakle, oni pogađaju pojedince, uvaženi građani, i oni pogađaju određene industrije. U slučaju Rusije, dakle, da bismo demistifikovali narativ da su ovo antiruske mjere, govorimo da trenutno je na listi sankcija zbog kršenja suvereniteta Ukrajine i zbog dešavanja na Krimu, 185 od 150 miliona Rusa. Jasno, to je isto kao da, gospodin Milačić neće zamjeriti pošto smo drugovi, prijatelji, dakle to je kao da kažem da je neko uveo anticrnogorske sankcije ukoliko neko uvede sankcije Marku Milačiću, jednako. Za razliku od ovog ustavnog tumačenja prava, od čega sam se ogradio u odgovoru na pitanje gospođi Kordić, imam skromna znanja iz ovoga jer se bavim cijeli život ovim tako da vam preporučujem da mi vjerujete. Ako nećete, mogu da dam obrazloženje i na ovo.

One pogađaju 185 Rusa i pogađaju industriju koja je vezana za proizvodnju vojne tehnologije. Uvaženi građani, svi ostali proizvodi, sve ostale kompanije mogu slobodno da posluju u Crnoj Gori, da demistifikujemo tu stvar. Dakle, demistifikovali smo, sankcije na osnovu Povelje Ujedinjenih nacija, sankcije na osnovu Evropske unije, sankcije koje uvode prosvećeni narodi nisu antiruske sankcije. Možemo da imamo različita mišljenja. Ja se samo sjećam, ako govorimo o tim usponima i padovima u odnosima sa Rusijom, svakako sjetiću se da su bile neke sankcije kojima se Rusija pridruživala gdje je crnogorski narod bio kompletno pogođen, a ne 185 građana Crne Gore. Ako govorimo ovdje o osjećanjima, mislim da ove sankcije više pogađaju osjećanja nas crnogorskih građana nego što stvarno štete Rusiji. Saglasan sam da u ovih 15 godina koliko smo nezavisni bio je značajan tok kapitala od Rusije, ali takođe podsjetio bih da što se tiče Evropske unije takođe imali smo tokom samo poslednjih šest godina skoro 600 miliona investicija iz Evropske unije.

Kada se tiče turizma, svakako potpuno sam saglasan, turizam je na žalost jedina naša privredna grana, da najveći protok turista dolazi upravo iz Rusije. Međutim, uvaženi građani i građanke, ovim sankcijama uopšte nije pogođen dolazak turista, zbog fakticiteta, a ovo je lako provjerljivo. Dakle, kada smo bili u najboljim odnosima sa Rusijom 2008. i 2009. godine robna razmjena sa Rusijom je bila 40 miliona, na nivou Švedske otprilike. Niko ne govori da je 2019. godine, prije sankcija, 40 miliona robna razmjena bila između Crne Gore i Rusije, na nivou Švedske. Ovo je provjerljivo. Vi ste rekli, gospodine Đuroviću, da sve što ja kažem to je stav Vlade. Ovo je vrlo lako provjerljivo. Rekao sam 2008. i 2009. godine robna razmjena 40 miliona.

Robna razmjena sa Švedskom 2019. godine je bila između 25 i 30 miliona. Toliko o tome.

Hvala vam, izvinjavam se. Samo nisam siguran da li će mi dozvoliti, gospodin Đurović, da se osvrnem na nešto što možda bi on htio. Kažem vam, mislim da nije loše da me prozovete opet, ne zbog vas, ne pokušavam vas da "prevedem preko Rubikona", da demistifikujem, jer mi je cilj da završimo sa ovom podjelom. Ako smo saglasni da ove sankcije više pogađaju sentimente crnogorskih građana nego što pogađaju Ruse, kada ćemo da prestanemo da brinemo o sentimentima, a da gledamo šta je interes? Ako je interes Crne Gore da bude dio Evropske unije, opet mi ne morate vjerovati na riječ, ali evo samo što se dešavalo zadnjih 15 dana na FAC-u prije deset dana, 10. maja, Savjet ministara odlučujuće tijelo Evropske unije. Evo, ovo je javni dokument, možete slobodno da ga provjerite, dijeli vas jedan klik od njega.

Tačka 21 tačka 3 govori da Srbija i Crna Gora moraju da u potpunosti konsoliduju svoju geopolitičku orijentaciju i više investicija u ovom planu je neophodno. Dakle, zna se na koga se ovo odnosi, evo to je prava stvar, a ako ne vjerujete ni Savjetu Evropske unije takođe tu je i Izvještaj Evropskog parlamenta, koji predstavlja građane, voks populi - voks dei, šta građani Evropske unije misle. Izvještaj Evropskog parlamenta koji je predstavio Tonino Picula i koji je komentarisao gospodin Bilćik govori da "parlamentarna većina u Crnoj Gori ima opasna skretanja ka istoku koja bi mogla da izazovu usporavanje u evropskim integracijama". Ako je naš cilj Evropska unija, 80% građana skoro misli da jeste, dakle ovo nisu antiruske sankcije nego hajde da gledamo šta je naš interes i šta su naše stvarne želje. Završavam sa ovim predsjedavajući, izvinite, molim vas, što sam prekoračio.

Vi ste, gospodine Đuroviću, sproveli jedan hronološki tok kako su tekli odnosi između Crne Gore i Rusije. Saglasan sam, uz neke apsendauns koje bih mogao da vam kažem, ali sad ne želim da imamo polemiku na tu priču, ali to je paradigma. Svaka paradigma nije manje ili više istinita. Svaka paradigma je manje ili više, gospodine Đuroviću, korisna i zavisi od prilika. Ako je naš cilj da budemo u Evropskoj uniji to je naša paradigma, neka bude takva idućih sto godina, pa će nova paradigma možda da promijeni tu neku paradigmu. Ne možemo u novim okolnostima koje jesu da se vraćamo na ono što je bilo prije tri vijeka. Završavam, hvala. Volio bih da nastavimo diskusiju, posjedujem neka znanja iz ove oblasti ako želite da čujete, ne zbog vas jer neću vas ubijediti, nego najviše zbog građana. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 16:18:34)

Ne vjerujem da možete ubijediti 80% građana Crne Gore da su sankcije Rusiji nacionalni interes Crne Gore.

Izvolite, kolega Đuroviću.

DEJAN ĐUROVIĆ (28.05.21 16:18:43)

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Gospodine ministre, prvo, da vam kažem nešto, vi niste odgovorni prema građanima. Odgovoran sam prema građanima ja, mene su birali građani, a ja sam birao vas. Vi ste odgovorni prema meni i prema 80 poslanika koji su ovdje. Jedanput za vazda moramo tu stvar riješiti. Vi ste odgovorni nama, a mi smo odgovorni građanima jer smo mi vama digli ruku da vi budete ministar. Poprilično sam vas pristojno slušao 13 minuta. Nismo mi 1711. godine uspostavili odnose s Ruskom federacijom već s ruskom imperijom. Mislim da je to bio lapsus lingve. Pretpostavljam da vi kao čovjek koji ste rekli da odlično poznajete istoriju to razumijete. Sada ću vam odgovarati direktno na vaš odgovor koji je bio meni.

Nisam shvatio zašto je bilo onako strašno branjenje sankcija protiv Rusije i ideološke lekcije o Evropskoj uniji koje ste izneli i sada. Ja sam ovim papirom koji sam vam pokazao koliko je Ruska federacija u zadnjih deset godina uložila u Crnu Goru rekao da to nije interes Crne Gore. Osjećanja 80% građana stavimo sa strane. Želim da napomenem da je jedna vrsta ustava Evropske unije i Lisabonski ugovor, nadam se da se slažete s tim. U preambuli pomenutog ugovora navodi se da su članice, pošto sam vaš odgovor dobio sinoć kasno, morao sam ga

napisati jutros, riješene da uspostave zajedničku spoljnu politiku, znači u Lisabonskom ugovoru jasno piše, riješeni su da uspostave zajedničku spoljnu politiku. Ni nakon 60 godina od formiranja Evropske unije nema zajedničke odluke o spoljnoj politici. U članu 205 Lisaboskog ugovora nema izričite obaveze da sve članice vode istu spoljnu politiku. Je li tako? Nije tako. E, sada ću vam reći kako jeste.

Dakle, zajednička spoljna politika Evropske unije nije postojala ni prije 60 godina, a nije ni danas. Najbolji primjer za to je da pet članica Evropske unije ne priznaju tzv. Kosovo. Najnoviji primjer je, takođe, da odbijanje Mađarske da prihvati zajednički stav Evropske unije povodom sukoba u Gazi nije zajednički stav. Mađarska se ne slaže s tim.

Čini mi se da tvrdite da je poglavlje 31 pregovora s Evropskom unijom iznad Lisabonskog ugovora. U odgovoru boldujete mi riječi - ima obavezu da se usaglašava, ali jezičko pravno tumačenje tzv. mekog prava je na usaglašavanju, a ne na obavezama. Dakle, ne radi se o imperativnim ili obaveznim normama kao što vi tvrdite. U suprotnom, Španija bi morala da prizna Kosovo uprkos separatizmu Katalonije ili Mađarska da osudi Izrael. Obavezne norme Evropske unije su uglavnom ekonomske prirode, pa i Španija i Mađarska su u obavezi da slijede politiku takve Centralne evropske banke. Na vaše pominjanje glave 8 Povelje Ujedinjenih nacija pitam i tražim konkretan odgovor. Molim vas, gospodine potpredsjedniče, da ovo računate kao dopunsko pitanje.

Kada je Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija donio rezoluciju po kojoj je ugrožen mir zbog događaja u Ukrajini, to su dopunske sankcije Rusiji? Kada je Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija donio rezoluciju o tome da Rusija destabilizuje Ukrajinu? Kada je Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija na osnovu Povelje Ujedinjenih nacija uveo sankcije Rusiji? Da li je Evropska unija iznad Ujedinjenih nacija i Povelja Ujedinjenih nacija da li je poglavlje 31 iznad Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija? Da li je pominjanje Nevoljnog u vašem odgovoru s pravne tačke miješanje u unutrašnje stvari Rusije jer se time osporava pravosnažna odluka stranog pravosuđa nad državljaninom te zemlje? Da li se pominjanjem da je samo 177 državljana Ruske federacije pod sankcijama ljudima iz vlasti i bliskih vlasti posredno dokazuje da je vlast u Rusiji nelegalna i da se time osporava?

Na kraju, želim da vam napomenem da izjava ministra vanjskih poslova prema članu 7 Bečke konvencije po ugovornom pravu obavezuje državu. Zato toplo preporučujem da vi i ja i pitanje i odgovor povučemo. Mislim da bi to bilo najbolje za Crnu Goru. Što se tiče mene, ostajem, a vi ste odgovorni kao predstavnik Vlade Crne Gore.

Poštovani ministre, ako mi dokažete da je status Crne Gore, kandidata Evropske unije, iznad članstva Crne Gore u Ujedinjenim nacijama, povlačim pitanje. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 16:24:42)

Povlačite pitanje, a postavili ste dodatno pitanje?

DEJAN ĐUROVIĆ (28.05.21 16:24:48)

Pitao sam direktno, poštovani ministre - ako mi dokažete da je status Crne Gore kandidata Evropske unije iznad članstva Crne Gore u Ujedinjenim nacijama, povlačim pitanje.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 16:25:07)

Čuli ste dodatno pitanje.

Izvolite, gospodine ministre, ako želite sada, a možete i pisano.

ĐORĐE RADULOVIĆ (28.05.21 16:25:10)

Sve je u redu.

Vi ste, gospodine Đuroviću, nekoliko stvari ovdje pomenuli koje ću da probam da demistifikujem, ali samo da se nešto razjasnimo. Pitali ste me dva pitanja...(Upadic) Pitali ste me da li je Savjet bezbjednosti donio sankcije Rusiji, jeste li to pitali? Možemo da vratimo. Molim vas, zaustavite mi vrijeme.

Dakle, Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija nije donio sankcije Rusiji, a znate li zbog čega? Zar vi stvarno mislite da Rusija ne bi vetirala sankcije sama sebi u Savjetu bezbjednosti Ujedinjenih nacija? Gospodine Đuroviću, ja sam vas slušao sve vrijeme, a vi mi upadate u riječ. Predsjedavajući, nisam nijedno pitanje postavio dok je gospodin Đurović pričao. Dakle, postavili ste ta pitanja.

Savjet bezbjednosti apsolutno nikad nije donio sankcije protiv Rusije iz prostog razloga što bi bilo nenormalno da Rusija digne ruku da sama sebi uvede sankcije. Ali opet ponavljam, dozvolite mi da kažem da se ne uvrijedite, mislim da je ovdje problem, bar po ovome što gospodin Đurović priča, nedovoljno poznavanje materije, bez uvrede. Ujedinjene nacije su izvor međunarodnog prava, ali ja se vraćam, ovo će vam reći bilo koji pravnik, pročitao sam vam koja su tri izvora međunarodnog prava, između ostalog. Povelja Evropske unije, gospodine Đuroviću, izvor je međunarodnog prava. Ugovor o Evropskoj uniji je izvor međunarodnog prava. Možete da pokušavate da me dekoncentrišete koliko hoćete, to govori koliko želite da imate dijalog, a meni koliko sam ispravan u svojim stavovima.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 16:27:18)

Slobodno, bez nervoze, nema problema.

ĐORĐE RADULOVIĆ (28.05.21 16:27:22)

Nisam nervozan, nego samo mislim da upadanje svakih tri sekunde meni u riječ je nešto što je nedopustivo. Može da se gospodin Đurović smije ili ne smije, ali mjera našeg odnosa biće uzajamno poštovanje.

Da vam odmah kažem, što se tiče vaše podrške meni, u bilo kom trenutku, gospodine Đuroviću, možete da pokrenete interpelaciju. Da se mi razumijemo, ja ne pripadam ni vama niti ikom u ovom domu. Ja sam odgovoran za građane, vas su građani glasali, to nije sporno. Sjutra pokrenite interpelaciju protiv mene i da završimo tu priču, samo da smo na zelenu granu.

Dalje, da se vratimo na Evropsku uniju koju poznajem. Dakle, pravne tekovine Evropske unije unije su nešto što je izvor međunarodnog prava, to zna student druge godine prava. Samim tim Poglavlje 31 je samo dio pravne tekovine i ne postoji u međunarodnom pravu nešto što je važnije od drugog. Dakle, ne možemo da kažemo da li je važnije članstvo u Ujedinjenim nacijama i Povelja Ujedinjenih nacija, jer te dvije stvari ne takmiče se jedna sa drugom ako su izbori jednako međunarodnog prava. Dakle, da li govorimo o tome ko je važniji po tome ko je više potpisao ili na kojim oblastima ima više ingerencije, dakle uopšte ne zavisi od toga. Izvor međunarodnog prava je to, pravni akti Evropske unije.

Pomenuli ste Mađarsku. Ja sam imao pitanje jednog prijatelja prije neki dan, za sebe je rekao da stvarno ne poznaje kako stoje stvari, pitao me je zašto Crna Gora ne prati Hrvatsku kad su u pitanju sankcije Rusiji, ja sam rekao Hrvatska je članica Evropske unije, dakle Hrvatska ne da prati nego Hrvatska kreira sankcije Rusiji. U tom smislu neće doći niti do jednog zajedničkog stava na kojem će biti upoznate zemlje kandidati da se usaglase ukoliko se prethodno Evropska unija ne usaglasi među sobom. Jasno kao dan, dakle to pripravnici u Ministarstvu znaju. Dakle, pošto se usaglase među sobom, u ovom slučaju odluke Evropske unije se donose koncezom, jedan glas protiv nema koncezusa, tek kad se usaglase onda Evropska unija šalje pozive zemljama i državama kandidatima da li da se odrede ili ne. Jasno je da nije obligatorno, ali pitanje je ovdje vrijednosti gdje želimo da idemo i kojom brzinom želimo da idemo. Evo, Crna Gora je jedina koja je otvorila to Poglavlje 31, koje je samo mali dio cijelog pregovaračkog paketa, ali tim sankcijama se pridružuje i Makedonija. Znae šta je bilo, gospođa Marija Zaharova je prije dva

mjeseca kad je bio slučaj sa Navaljnim, evo isti slučaj sad sa Bjelorusijom, kako imam informaciju oni su se i tu pridružiti. Dakle, Srbija ima 60% usaglašenosti za zajedničkom vanjskom i bezbjednosnom politikom Evropske unije, ali Srbija pregovara godinu i po manje nego mi, a otvorila je tek pola poglavlja koliko smo mi otvorili, a mi smo otvorili sva poglavlja. Sami mi određujemo kojom ćemo brzinom da idemo. Mađarska i ostale države članice, to je nešto što određuje ugovor, dakle imaju pravo da vode zajedničku vanjsku bezbjednosnu politiku jer je to suština unije. Dakle, imate ministra spoljnih poslova Evropske unije koji se tako ne zove, ali to je Žozef Borel, ako imaju ministra spoljnih poslova Evropske unije podrazumijeva se da sve države unutar Evropske unije imaju jedinstven stav o nekim pitanjima, a Savjet poziva da se o određenoj odluci donese jasan stav. Ne znam zašto mi spočitavate Kosovo već drugi put. Priznanje država i dalje na unilateralnom planu, dakle na nacionalnom nivou, a što se tiče svih oblasti koje se tiču odnosa Evropske unije kao sui generis entiteta prema drugim donosi Savjet i kad se Savjet usaglasi to je nešto što je pravno obavezujuće. Jednako pravno obavezujuće kao i mjerila iz Poglavlja 23 i 24, jednako pravno obavezujuće kao i sve što se tiče i Poglavlja 27 i Poglavlja 6, 7, 25 i svih drugih poglavlja, od nas zavisi koliko ćemo brzo da idemo.

Dakle, ovo je samo stvar vrijednosti, stvar onoga gdje želimo da idemo. Ne znam koliko je građana za ili protiv uvođenja sankcija Rusiji, nikad nisu rađena istraživanja, ali su urađena istraživanja prije neko vrijeme i skoro 80% njih želi da ide ka Evropskoj uniji. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 16:33:02)

Hvala vama.

Idemo dalje, poslednji iz seta pitanja ministru inostranih poslova, Marko Milačić.
Izvolite, kolega Milačiću.

MARKO MILAČIĆ (28.05.21 16:33:13)

Hvala vam puno.

Pozdrav za ministra Đorđa Radulovića i njegovog saradnika Đorđa Jankovića.

Moram prvo, ako ne zamjerate, da kažem samo jednu rečenicu prije mog pitanja, pošto je bila vrlo zanimljiva debata oko sankcija Rusiji, čisto da kažem jednu rečenicu. Naravno da Prava Crna Gora...

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 16:33:45)

Ne biste smjeli ulaziti u pitanje drugog kolege.

MARKO MILAČIĆ (28.05.21 16:34:00)

Samo usput, može biti u okviru ovog vremena.

Sankcije prema Rusiji istorijski su jedna velika sramota Crne Gore prema Rusiji, ali ono što mene raduje u ovom teškom trenutku jeste da ti odnosi, da to kažemo zbog građana, ako je to utjeha, a mislim da u jednom dijelu jeste, makar su bolji, makar se razvijaju. Ako upoređujemo ono što je bilo prije i ono što je sada, mi sada imamo činjenicu da premijer razgovara direktno i bilateralno sa Sergejom Lavrovom, i mislim da je to pomak. Da li sam ja zadovoljan tim pomakom - u jednom dijelu jesam, da li želim više - želim i boriću se za to. Mislim da treba takođe da razumijemo i taj dio da jeste napredak u jednom dijelu, to govori o veličini Rusije, o veličini njene diplomatije, da razumije naš u ovom dijelu uslovno rečeno težak položaj kada stavimo sa jedne strane istoriju, a sa druge strane stavimo taj evropski put, za koji su skoro svi u ovoj sali.

Moje pitanje glasilo:

Kako komentarišete izjavu predsjednika Crne Gore Mila Đukanovića da oni koji su bili protiv obnove nezavisnosti nemaju moralno pravo da traže saglasnost države Crne Gore da budu

njeni predstavnici i koji će biti kriterijumi za odabir novih diplomatskih predstavnika Crne Gore? Ja bih mogao možda ovaj drugi dio da postavim kao dopunsko pitanje: Koji će biti kriterijumi za odabir predstavnika Crne Gore u drugim zemljama?

Volio bih prvo da čujem odgovor na vaše pitanje, želio sam da čujem kako vi komentarišete ovaj stav predsjednika države.

Kratko obrazloženje:

Đukanović je ovom izjavom prije svega demonstrirao grubu diskriminaciju sa pozicije predsjednika države, duboko vjerujem prekršio Ustav ove zemlje, konkretno u članu 8 koji govori o diskriminaciji, zato što je na jedan nevjerovatan način govorio o kriterijumima za odabir predstavnika Crne Gore u drugim zemljama, time uspostavljajući kriterijum za odabir ambasadora ko je radio protiv, kako on kaže, Crne Gore, a indirektno ko je glasao na referendumu za zajedničku državu. To je mislio i rekao u suštini. To vrijeme je prošlo, želim to da kažem i da poručim Đukanoviću, ova zemlja više nema pravo da se dijeli po tim šavovima. Valjda smo i u ovoj vladi i u ovoj vlasti dokazali da i oni koji su glasali za nezavisnost Crne Gore i oni koji su glasali za zajedničku državu vole ovu zemlju. Ovdje ne govorimo ekstremizovanim grupama, neofašističkim itd, nego ovdje govorimo o onim dobronamjernim ljudima koji su sa jedne i druge strane to radili iz ljubavi prema Crnoj Gori. Ulazeći ponovo u tu priču, Đukanović, želim da kažem što je bio njegov motiv, kako ja čitam to njegovo tumačenje, naravno da nije priča o ljubavi prema Crnoj Gori, nego opet želi da vrati te indentiteske teme da bi se iza njih sakrio, kad govorimo organizovanom kriminalu, braneći Crnu Goru od onih koji su takođe voljeli Crnu Goru samo su drugačije gledali njen put, a u suštini braneći, moram biti potpuno direktran, svoj organizovani kriminal. Zbog toga mi je vrlo važno da čujem kako ste vi doživjeli te njegove komentare, da li će ti njegovi komentari uticati na odabir ambasadora, ako hoće u kojoj mjeri. Ja bih u komentaru na vaš odgovor nastavio sa svojim obrazloženjem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 16:38:30)

Zahvaljujem kolegi Milačiću.

Prije nego što dam riječ ministru Raduloviću, samo kratko obavještenje. Iz prethodnog seta pitanja upućenih ministru Bojaniću ostao je Momo Koprivica naš kolega koji već pet ili šest sato predsjedava Odboru za politički sistem. Zahvaljujući ljubaznosti i korektnosti ministra Bojanića, kome se ja zahvaljujem zbog toga, dogovoreno je da se to pitanje postavi poslije nedjelje, u ponedjeljak. Ja se ministru Bojaniću još jednom zahvaljujem i vdimo se u ponedjeljak.

Ministre Raduloviću, izvolite.

ĐORĐE RADULOVIĆ (28.05.21 16:39:15)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja ću pokušati da budem kraći i nekako imam osjećaj da moj dijalog sa gospodinom Milačićem neće biti na nekim različitim tonovima.

Mislim da je ovo još jedna, na žalost, tema koja dijeli naše društvo, vraćamo se opet na 2006.godinu, što je po meni nedopustivo i onda se postavlja pitanje gdje je tome kraj. Da li da se vratimo na 1991.godinu, možda se vratimo na 1945. ili 1918.godinu, šta mislimo onda o Berlinskom kongresu ili na bilo koji datum u istoriji možemo da se vratimo i da se vratimo gdje smo bili ili mi ili naši djedovi, očevi i naši preci. Postavlja se pitanje gdje je tome kraj. Možda niste čuli, gospodine Milačiću, ja sam odgovorio gospođi Kordić da nikada, a to mogu da vam potvrde moji saradnici koji su neki ovdje, nikada nisam pitao nekoga za koga si glasao. U tom smislu nikada nisam pitao moje kolege niti imam namjeru da pitam da li si glasao za da, ili glasao za ne. Dvije stvari. Prva stvar, to nije dio moje političke kulture i druga stvar, gospodine Milačiću, to nije dio mog kućnog vaspitanja. Ja patriotizam ne posmatram na taj način, imamo različita shvatanja patriotizma. Ne bih da zvučim kao populist, ali za mene je patriotizam ako neko dođe u sedam sati na posao, a ode kad mu se posao završi kad god to bilo. Čuli smo prije neki dan gospodina Spajića, koji je ovdje bio, koji je rekao da je za njega patriotizam kad neko plati porez. Očigledno je

za neke patriotizam ako si zaokružio "da" na referendumu, iako nisam siguran kako neko može da zna šta je ko zaokružio toga dana, ali opet svi mi drugačije posmatramo vidove patrioizma i u tom smislu ne mogu nikako da se složim sa gospodinom Đukanovićem da oni koji su glasali za "da" imaju neki preferencijalni status u odnosu na sve druge koji su glasali za "ne". Smatram da je Crna Gora država svih njenih građana bez obzira kako se pisali i to je Crna Gora u koju ja vjerujem da će da bude, Crna Gora u kojoj ja želim da živim i Crna Gora koju želim da ostavim mojoj djeci, moja dva sina, da je oni i dalje unapređuju. Sve drugo bilo bi distorzija neke uzvišene ideje koju ja ne mogu kao čovjek da prihvatim.

Crna Gora je država svih građana u kojoj svi uživaju jednaka prava, ali i država u kojoj imaju svi jednaku obavezu. Obavezu svih nas da zbog njenog napretka i dobrobiti njenih građana prevazđemo te unutrašnje podjele koje nas kao društvo razjedaju već dugo i konačno se okrenemo budućnosti. Ovo je moj lični stav i neka opservacija, može da se složite sa mnom i ne morate, da u ovom trenutku Crna Gora nikad više podijeljena nije bila tokom mirnodopskog perioda njenog postojanja. Ne mogu da se sjetim dijela istorije kad smo bili kao građani, kao narod više podijeljeni nego zadnjih 15, 20, 30 godina tokom mirnodopskog perioda svog. U ratu smo imali i mali građanski rat u Crnoj Gori, četnici, partizani, bjelaši, zelenaši itd, ali kad je bilo mirno da se ovoliko dijelimo na naše i njihove, ko god naši bili, ko god njihovi bili, to je meni kao čovjeku i kao nekom ko voli ovu zemlju neprihvatljivo. Ne dijelim ljude po kriterijumima koju su od ove dvije ponuđene opcije zaokružili na referendumu i ponavljam, niti sam ih pitao, niti je to kriterijum po kome bih ja predložio nekog da bude diplomatski predstavnik Crne Gore. Ono što se svakako podrazumijeva, oko čega postoji opšti konsenzus je da diplomatski predstavnik mora predstavljati svoju zemlju u skladu sa utvrđenim i potvrđenim spoljno-političkim prioritetima, zastupati njene interese na najbolji način, poštovati njene simbole i sve u skladu sa onim što ona jeste, a to je nezavisna, suverena i međunarodno priznata država. To je aksiom i nepromjenljiva kategorija. Ljudi su najveće bogatstvo neke zemlje, a na žalost imajući u vidu da nas je 600.000 ne možemo dozvoliti da bacamo bisere u blato, to je neprihvatljivo. Svaki čovjek, bez obzira da li se on izjašnjavao kao Crnogorac, Srbin, Albanac, Hrvat, Bošnjak, bez obzira za koju političku opciju bio, dokle god je častan i lojalan i patriota u onom smislu riječi u kojem sam na početku rekao da ja to smatram, uzimajući u obzir da to nije jedina referentna vrijednost, ukoliko je posvećen zemlji, njenom boljitku i njenom pomirenju. To su najveća bogatstva ljudi i jedino na ovaj način kroz pomirenje, socijalno pomirenje i socijalnu inkluziju svih, da svi građani osjete ovu državu kao svoju. Ja znam da smo mi ovdje optuživani da smo možda procrkvena, prosrpska, pro ovakva, pro onakva, mi smo zapravo procrnogorska vlada. Ne znači da smo mi procrkvena samo zbog toga što nismo htjeli da uđemo u sukob sa crkvom. Ne znači da smo mi prosrpska samo što želimo da imamo socijalnu inkluziju 30% stanovništva Crne Gore da osjete ovu zemlju kao svoju. Naprotiv, moja uvjerenja su duboko građanska i duboko pomirljiva, jer rekao sam da vjerujem u takvu Crnu Goru, ni na jednu drugu Crnu Goru kao čovjek i građanin, državljanin ove zemlje ne pristajem.

Državnost i nezavisnost naše zemlje su neupitne kategorije, one su postojane i ponavljam još jednaput - nepromjenljive. Govoriti o tome danas, 15 godina nakon referenduma, po mom skromnom sudu je izlišno i stvar je, dozvolite da kažem, politikantstva. Crna Gora je svih nas i Crna Gora nije ničija, bez svačija, a odabir diplomatskih predstavnika je jedino moguće sprovesti u skladu sa uslovima i kriterijumima koji su jasno definisani Zakonom o vanjskim poslovima i u skladu sa tim zakonom, taj odabir će biti sproveden. Još jednom želim da kažem, mislim da na našu vatru rascjepa i šizme koja postoji ne treba da imamo izjave koje će taj plamen dalje da raspire.

Hvala puno.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 16:46:45)

Hvala vama.

Ja se slažem da je ovo zemlja svih građana Crne Gore, ali u posljednjih 20 - 30 godina ne i država, na žalost.

Izvolite, kolega Milačiću.

MARKO MILAČIĆ (28.05.21 16:46:56)

Ali raduje, gospodine Bulajiću, što svi zajedno sad gradimo to, napokon. Hvala Bogu da napokon sad stvaramo .

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 16:47:07)

Zaista se nadam da je tako.

MARKO MILAČIĆ (28.05.21 16:47:14)

Nije lako, ali mislim da ide u tom smjeru.

Govorili ste o ambasadorima, ja samo želim da još jednom komentarišem ovaj stav Đukanovića, a vi ste na samom kraju vašeg odgovora pričali o ambasadorskoj i diplomarstkoj mreži. Stvarno je za "vjerovali ili ne" da Milo Đukanović govori o moralu. On je ovdje rekao centralno da oni koji su bili protiv obnove nezavisnosti nemaju moralno pravo da traže saglasnost države Crne Gore.

Milo Đukanović govori o moralu, ima li većeg vica uopšte u ovoj zemlji. On govori o zaštiti diplomatske mreže, dodatno, on koji je uništio diplomatsku mrežu, koji je od diplomatske mreže kao i u svim sistemima stvorio partijsko - poslušničku, a reći ću u malom dijelu i kriminogenu mrežu. On koji je od diplomatske mreže stvorio svoj servis na raznim destinacijama, on se poziva na te ljude koji su, kao, moralne gromade i on štiti diplomatsku mrežu od nas, tako da kažem, ili od nove parlamentarne većine ili od izbora nove parlamentarne većine. Kakva je to njegova diplomatska mreža bila, evo da vidimo. Dušanka Jeknić Pešić, bivša ambasadorica u Ujedinjenim Arapskim Emiratima optužena pred sudom u Bariju za šverc cigareta. Je li to ta diplomatska mreža je li to ta moralna gromada koja je bila za obnovu nezavisnosti i to je kvalifikuje? Tužilaštvo u Bariju je čak povezivalo sa italijanskom i jugoslovenskom mafijom. Inače, kad o tome govorimo, Roberto Savijano govori ne o ovoj gospođi, ali u širem smislu u svojoj knjizi "Gomora" na 25. strani o tome.

Dalje, Miodrag Vlahović, čuveni ...

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 16:49:16)

Molim vas, kolega, da pokušamo da ne izgovaramo imena ljudi koji nijesu u sali.

MARKO MILAČIĆ (28.05.21 16:49:18)

Dobro, ovo su javne ličnosti koji su bili naši diplomatski predstavnici.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 16:49:27)

Znam, ali bez obzira, ne mogu vam odgovoriti, ne mogu vam oponirati. Vi možete da pričate šta hoćete. Iz toga razloga govorim, čisto kolegijalno.

MARKO MILAČIĆ (28.05.21 16:49:34)

Da, ali zaista moram s obzirom da su javne ličnosti i moja je čak dužnost. Znam da ste morali to da kažete.

Dakle, Miodrag Vlahović, Vatikan. On nije dostavljao imovinski karton i kršio je zakon. Imao je dug zbog čega mu je u jednom periodu bila zaplijenjena imovina. Da ne govorim što je na kraju pružao otpor nadležnim organima u trenutku vašeg opoziva. Je li to moralnost, je li ovo ta diplomatska mreža? Sanja Vlahović, Italija, optužena i ozbiljne sumnje za plagijat naučnog rada. Što se mene tiče nema nikakve sumnje, svi smo to vidjeli kako to izgleda i kako je bukvalno gospođa prepisala pola svog rada. Takođe pruža otpor nadležnim u jednom dijelu u trenutku opoziva. Budimir Šegrt, o njemu da ne pričamo, bivši uhapšeni ambasador, on je bio u Poljskoj, zloupotreba službenog položaja u slučaju privatizacije državne bolnice Meljine i država oštećena za 10 miliona. Je li to ta ljubav prema Crnoj Gori koja ga kandiduje da bude ambasador, jesu li to kriterijumi Mila Đukanovića? Vera Kuliš, Njemačka.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ

Ipak pokušajte da zaobiđete imena. Molim vas, pokušajte.

MARKO MILAČIĆ

Moram, zaista ovo su javne ličnosti. Imali su 30 godina da odgovore.

Kuliš pruža takođe u jednom dijelu otpor. Darko Pajović, sumnja u političku korupciju, takođe pruža otpor, pretvorio se njegov opoziv u vic. Milica Pejanović-Đurišić, da ne govorimo o tome, ideolog DPS-a itd. Boro Vučinić, Hrvatska, na listi lica koja treba ispitati zbog predizborne zloupotrebe DPS-a u nekim aferama. Miomir Mugoša, njega smo zaboravili, Slovenija, on je izabran na tu poziciju u momentu dok je Specijalno tužilaštvo protiv njega vodilo istragu zbog slučaja "Carine" i sumnje da je oštetio budžet Podgorice u vrijednosti od 11 miliona. Da zaključim, evo direktno da pitam Đukanovića.

Da li je ovo, Đukanoviću, ta moralnost, ta politička čistota, da li je ovo diplomatska mreža, da li su ovo kriterijumi po kojima mi treba u novoj vlasti da mjerimo naše predstavnike u svijetu? Ne, ja sam zadovoljan što u novoj vlasti u smislu diplomatske mreže kad govorimo o nekim rješenjima koja su se mogla čuti, nisu još zvanična, napokon vidimo, čujemo neke ljude o kojima često ne znamo ništa. Dakle, nemaju afere, nemaju kriminalne prošlosti. Možemo mi da pričamo da li oni mogu ili ne mogu, to uvijek može da se priča, ali za mene je najvažnije da kada ukucate na itnernetu ime i prezime te osobe da ne iskoči 11, 15 miliona, 100.000, hapšenje, kriminal droga, mafija, šverc. Ja želim da me takvi ljudi predstavljaju i drago mi je što se ide u tom smjeru. Da pozovem Đukanovića za kraj da prestane, da se ne igra sa nama i u ovom smislu. Ako je mislio da će mu uspjeti u njegovom odlasku da koči ovaj proces, ne govorim o konkretnim rješenjima, to je u proceduri u bilo kojoj ambasadi, govorim na nivou fenomena, dakle preigrao se i ne smijemo dozvoliti kao nova parlamentarna većina, nova vlast, da takav čovjek koji je izgradio ovakvu diplomatsku mrežu, ovakvu šemu, uopšte diktira tempo u ovom smislu osim onamo gdje ga ne možemo izbjeći, naravno u smislu procedura. Zaista, ja bih najviše volio da ga potpuno izbjegnemo u tom smislu, ali onamo gdje moramo da pokažemo čvrstinu, da zaštitimo te časne, korektne ljude, njihove biografije i da pokažemo da diplomatija Crne Gore će ubuduće biti istinska diplomatija, diplomatija istinske ljubavi prema Crnoj Gori, ne prema nekim kriminalnim šemama, istinske ljubavi bez obzira kako neko od tih diplomatskih predstavnika gledao referendum 2006.godine. Sada nam je važno da ti ljudi budu poštene i časni i naravno da bude i jednih i drugih, jer je to Crna Gora, u tom odabiru. Ne da se po tome, naravno, bira, ali u nekom širem smislu da budu ljudi koji su i o tome različito mislili, ali koji su bez dileme voljeli Crnu Goru, vole Crnu Goru i nisu se bavili kriminalom.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (28.05.21 16:54:16)

Zahvaljujem.

To je bio posljednji poslanik koji je postavio pitanje. Je li bilo dodatno pitanje, izvinjavam

se? U redu.

Ovim smo završili današnji radni dan. Nastavljamo u ponedjeljak u 11 sati.

Prva će na pitanja odgovarati ministarka prosvjete, nauke, kulture i sporta Vesna Bratić. Prvo pitanje postaviće Marko Milačić.

Zahvaljujem svima, a ministru Raduloviću i njegovom saradniku zahvalnost za učešće na današnjoj sjednici.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 11:13:57)

Nastavljamo sa Šestom - posebnom sjednicom Prvog redovnog zasijedanja. Na istoj sjednici poslanik može postaviti najviše dva poslanička pitanja. Vrijeme za postavljanje jednog iznosi najviše tri minuta. Predstavnik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovara na poslaničko pitanje usmeno u trajanju do pet minuta po jednom pitanju. Poslije datog odgovora, na poslaničko pitanje poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da, u trajanju najviše do tri minuta, komentariše odgovor i može da postavi dopunsko pitanje u trajanju najviše jedan minut. Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovor na dopunsko pitanje daje shodno odredbi Poslovnika koja se odnosi na odgovor na poslaničko pitanje do pet minuta. Odgovorom na dopunsko poslaničko pitanje završava se postupak odgovora na poslaničko pitanje.

Sada prelazimo na postavljanje pitanja.

Ministru kapitalnih investicija Mladenu Bojaniću ostalo je od petka pitanje kolege Moma Koprivice, pa bih zamolio kolegu Koprivicu da postavi pitanje.

Izvolite, kolega Koprivica.

MOMO KOPRIVICA (31.05.21 11:15:20)

Zahvaljujem, uvaženi gospodine potpredsjedniče.

Poštovane kolege, poštovani ministre Bojaniću, uvaženi ministri, uvaženi građani,

Na početku bih želio samo da kažem da je mojom krivicom izostao odgovor ministra u petak, i zato smo danas ovdje. Toga dana sam predsjedavao Odborom za politički sistem, pravosuđe i upravu. Želim da se zahvalim ministru Bojaniću što je iskazao posvećenost demokratskoj parlamentarnoj proceduri, iako nije bio formalno pravno u obavezi, on je ispoštovao ovu proceduru koju predviđa Poslovnik Skupštine Crne Gore. To je svakako jedan lijep gest na kojem zahvaljujem.

U skladu s Poslovníkom, postavio sam ministru Bojaniću sljedeće pitanje:

Da li ste upoznati sa sudskim sporom Elektroprivrede Crne Gore sa firmom Mehanizacija i programat u vezi projekta - prevođenje vode Zete u akumulaciju Krupac i šta u vezi s tim smatrate da bi bilo optimalno postupanje države te na koji način smatrate da je došlo do problema i koja je njegova suština?

Iako je javnost nešto imala prilike da sazna više o ovom slučaju koji je u pravnom smislu dosta složen, slojevit i shodno tome jedan dio javnosti možda i nije do kraja upoznat sa svim tim činjenicama, što može predstavljati plodno tlo za manipulisanje, a smatram da je i prethodni menadžment Elektroprivrede Crne Gore manipulisao ovim pitanjem, reći ću da se radi o jednom krupnom projektu - prevođenje vode rijeke Zete u akumulaciju Krupac. U vezi s tim je zaključen ugovor o izvođenju građevinskih radova između Elektroprivrede Crne Gore i konzorcijuma MPB koji u čijem je sastavu glavni izvođač Mehanizacija i programat i 11. oktobra 2016. godine zaključen je taj ugovor. Cijena ovog ugovora bez PDV-a je 20.624.000 eura ili s PDV-om 24.542.000 eura. Radi se o veoma finansijski izdašnom projektu i radi se o krupnom investicionom projektu, i u građevinskom, i u tehničkom smislu. Ta priča traje možda i više decenija.

Konačno, šef države, aktuelni predsjednik države, tada predsjednik tadašnje vladajuće partije je obećao, vjerovali ili ne, uoči lokalnih izbora u Nikšiću 2017. godine da će u vezi tog projekta biti zaposleno novih 150 lica, dakle novih 150 radnih mjesta. Kao što znamo, nije nijedna lopata zakopana, nije se realizovalo ništa, nije nijedan radni sat utrošen, niti je bilo šta od projekta, niti je ijedno lice zaposleno. Rok za izvršenje ovog posla je 23 mjeseca prema ugovoru i od toga do sada nije bilo ništa.

Meni je glavni motiv za postavljanje ovog pitanja jedno targetiranje odgovornih za ovo. Naime, u Informativnom listu br. 398 iz jula 2020. godine, dakle za vrijeme prethodnog menadžmenta, navedeno je sljedeće: građevinski radovi su inače trebali da počnu sredinom prošle godine, dakle sredinom 2019. godine, ali je projekat zastao zbog protivljenja dijela NVO sektora i lokalnog stanovništva. Prema prethodnom menadžmentu krivo je lokalno stanovništvo koje je upozoravalo i na imovinske i na ekološke aspekte i krive su NVO koje su potencirale da sve bude u proceduri, prije svega u pogledu ekološke zaštite.

Koji je odgovor što nemamo taj projekat realizovan i šta je u suštini tog projekta. Sve liči na novu Limenku, da se sklopi ugovor sa visokim iznosom plaćanja na teret državnih sredstava, u ovom slučaju Elektroprivrede, najveće državne kompanije, da se predvidi izvođenje poslova, da ne dođe do te realizacije i da se onda, ... izmakla je dobiti, neko obešteti i dobije profit, a da ništa nije radio. To je recept iz Limenke i da li se on reprizira i ko je odgovoran. To je ozbiljno pitanje za državu i ozbiljno pitanje za novu izvršnu vlast. Treba da pokaže i svijest o tome i da se preduzmu konkretne mjere na tom planu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 11:20:13)

Hvala, kolega Koprivica.

Pravo na odgovor, ministar Bojanić. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (31.05.21 11:20:18)

Zahvaljujem.

Poštovani potpredsjedniče, uvaženi poslaniče Koprivica,

Daću vam kratak odgovor, a nastaviću malo opširnije u usmenom dijelu.

Poštovani poslaniče Koprivica, upoznat sam sa činjenicom da je firma Mehanizacija i programat pokrenula tužbeni zahtjev protiv Elektroprivrede Crne Gore u iznosu od preko sedam miliona eura i da je Privredni sud tj. sudija Blažo Jovanić presudio u korist Mehanizacija i programat, kao i da je tu presudu po tužbi Elektroprivrede Apelacioni sud Crne Gore oborio i ukazao na nedostatke u postupanju Privrednog suda. Međutim, u ponovnom postupku Privredni sud je ponovo presudio u korist Mehanizacija i programat. Stručno pravni tim Elektroprivrede je ponovo ustao žalbom pred Apelacionim sudom Crne Gore. Bez ikakve namjere da komentarišem rad pravosuđa iskazujem očekivanje da će Apelacioni sud Crne Gore odlučiti u interesu svih građanki i građana Crne Gore. Menadžmenti Elektroprivrede na čelu sa novim izvršnim direktorom će svakako preispitati postojeći ugovor i sve okolnosti vezane za predmetni slučaj. Što se realizacije samog projekta tiče kako projekat iz 2016. godine nije dobio odgovarajuću ekološku saglasnost u nacrtu je da izađe nova lokalna studija lokacije praćena strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu i ista će biti predmet razmatranja Ministarstva ekologije i potencijalnog usvajanja Vlade Crne Gore. Ukoliko prostorno planski dokument bude usvojen Elektroprivreda će biti u obavezi da izradi novo projektno rješenje koje shodno smjernicama strateške procjene uticaja mora riješiti sva ekološka pitanja vezana za projekat prije svega pitanje ekološkog proticaja u nizvodnom toku rijeke Zete i doprinos projekta po pitanju poplava u predmetnim područjima. Ekologija energetike se u današnjem vremenu mora sagledati integralno da bi država podržala realizaciju bilo kog projekta on prvenstveno mora biti ekološki prihvatljiv i dobiti saglasnost Agencije za zaštitnu životne sredine. Prilično štura informacija razumjećete zašto.

Izvršna vlast svakako ne smije da se miješa u rad sudske vlasti. Postupak je, kao što sam rekao, pred Apelacionim sudom i negdje smo procijenili da bilo kakva naša informacija, sumnja ili neko prejudiciranje te odluke odmah bi bacilo na nas sumnju da nešto mi tu pritiskamo, utičemo na sud. Tako da smo se zadržali na samo ovom dijelu odgovora, formalno pravno kako jeste. Apsolutno mogu da podržim, odnosno da kažem da sam saglasan sa mnogim vašim izrečenim sumnjama vezano za ovaj postupak, ali evo srećom da kažem promijenila se i vlast, srećom promijenio se i menadžment Elektroprivrede tako da će oni sad biti u punom posjedu informacija da vode taj projekat do kraja i naravno uz sve to nadajući se da Apelacioni sud će suditi u korist

interesa građana i građanki Crne Gore, a ne svakako u korist pojedinaca ili njihovih interesa.

To je nešto što mogu najviše reći u ovom momentu, razumjećete poziciju moju kao ministra, a naravno pratićemo ovaj slučaj i po pitanju Ministarstva i te kako smo zainteresovani da se ovo riješi što bi rekli po pravdi i da svako snosi odgovornost za ono što je radio. Kako u ovom slučaju konkretno tako i u svim ostalim slučajevima. Naravno ima tu još dosta problema Elektroprivrede, u prvom redu, zatim Termoelektrana i to otvaramo i taj slučaj da vidimo zašto je do toga došlo da vidimo, da ustanovimo krivicu i da što prije izađemo iz tog problema da ne ugrozimo ni energetski bilans ni stabilnost snabdijevanja strujom, električnom energijom privrede i građana Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 11:24:30)

Hvala ministre Bojaniću.

Pravo na komentar odgovora kolega Koprivica.

Izvolite.

MOMO KOPRIVICA (31.05.21 11:24:39)

Zahvaljujem ministru Bojaniću na pisanom odgovoru.

Razumijem Vašu poziciju u sistemu podjele vlasti, to su jasni pravni okviri, pa ipak želim da afirmišem dvije činjenice iz Vašeg odgovora. Prvo je da je stručno pravni tim Elektroprivrede Crne Gore ponovo ustao sa žalbom pred Apelacionim sudom Crne Gore u vezi sa presudom Privrednog suda Crne Gore. Dugo, da će menadžment Elektroprivrede Crne Gore na čelu sa novim izvršnim direktorom, gospodinom Rovčaninom, preispitati svu tu proceduru postojeći ugovor i sagledati šta dalje da se radi. Dakle, da se stvari ne guraju pod tepih nego da se preispitaju i da se vidi što su i pravni što su i bilo koji drugi problemi. Mislim da je to za početak dovoljno. Radi pravilnog informisanja javnosti, takođe, dužni smo i ministar i ja da iznesemo određene činjenice. Prije svega ta kompanija koja je jedan od izvođača u okviru konzorcijuma je dijelom u vlasništvu visokog funkcionera i donatora Demokratske partije socijalista i to je činjenica.

Takođe, ta firma želi da se napravi naivna i Privredni sud takav kakav je, a da ne govorim Apelacioni sud koji je rješenjem ukinio odluku Privrednog suda pokazujući zaista visok stepen nezavisnosti i objektivnosti u analizi. Moram da afirmišem sudije Apelacionog suda zaista evo i kao pravnik sam uživao čitajući njihov tekst kojim se rješenje, odluka Privrednog suda, koji je donio možemo reći porodični sudija prve familije ukida i vraća na ponovno suđenje. Ista ta Mehanizacija i programat nije izvršila set ugovornih obaveza. Prvo, iz ugovora nije imenovala glavnog inženjera, nije donijela projekat zaštite na radu i nije donijela i predala projekat organizacije radova i dinamički plan. Kao drugo, zašto nije došlo do realizacije ugovora, jer je dobijen negativni izvještaj u vezi sa ekološkom analizom i nijesu dobijeni urbanističko-tehnički uslovi. Sad, kako je moguće da se sklapa ugovor, da se neko poigrava sa 20.000.000 eura državnog novca, a da nema taj elaborat i da nije dobio urbanističko tehničke uslove. To liči na namještaljku, to liči na klasičnu namještaljku da bi se stvorio osnov da se ne radi, a da poslije prespu pare iz državnog fonda u privatne džepove i to se ne smije dozvoliti. Mene raduju ove mjere koje je preduzeo i stručno pravni tim i novi menadžment koji preduzima.

Pazite sad sljedeću stvar. Nije tu odgovornost samo Elektroprivrede, da vidimo što je sa ovom kompanijom koja je izvođač. Prema članu 69 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekta objekat se može graditi na osnovu građevinske dozvole i tehničke dokumentacije to je preduslov za građenje. Po članu 76 istog zakona privredno društvo, odnosno preduzetnik dužno je da tehničku dokumentaciju izrađuje na osnovu urbanističko tehničkih uslova. Kad nema urbanističko-tehničkih uslova ne može biti ni tehničke dokumentacije pa time ni građenja. Šta su oni očekivali, na bazi čega su oni sačinili ponudu kad nema tehničke dokumentacije? Pogledajte dalje. Ovo je ugovor o izvođenju građevinskih radova, taj sporni od 20.000.000 i sad se ovdje u članu 5 navodi šta čini ugovor, opšti ugovorni uslovi, ponuda izvođača pod e - tehnička dokumentacija naručioca, tehničke dokumentacije ne može biti zato što nisu izdate urbanističko tehnički uslovi. Gdje peti dio

ugovora? Ista ta privatna kompanija treba da kaže gdje joj je peti dio ugovora? Na šta je pristala, sa čim se saglasila, u kakav je ugovor ušla, nijesu oni naivni. Oni su sve to znali i to je sve dio tog plana. Zato nijesu ni ove svoje obaveze izvršavali. To su veoma važne činjenice.

Na osnovu koje tehničke dokumentacije je zaključen ovaj ugovor i je su li se oba ta menadžmenta i ove državne, ali bogami i ove privatne kompanije zapitali falili šta u tom postupku i prema čemu su to htjeli da izvode radove? Tog 11. oktobra prema kojoj tehničkoj dokumentaciji su planirali građenje? Ni prema kojoj. Ono što je vrlo jasno reći da je to svojevrсно blefiranje smišljeno da se dođe do 7.000.000 eura, jer na toliki iznos glasi odšteta koju je utvrdio Privredni sud u prvostepenoj presudi koja je toliko manjkava da je to zaprepašćujuće. To je odluka Privrednog suda gdje se zaboravlja da se kaže da se odluka suda donosi u ime Crne Gore što je standardna stvar gdje oni polaznici onih kurseva kod Sudskog savjeta te svršeni studenti ne prave tu grešku. Data je procesna legitimacija konzorcijumu iako on nema po Zakonu o parničnom postupku tu legitimaciju da ne govorimo o suštinskim manjkavostima. Radi se dakle o jednom klasičnom projektu poigravanja sa 20.000.000 eura državnog novca i to je svakako veliki projekat, veliko pitanje. Želim dopunski da vas pitam kako sa tim tako i pošto ste pomenuli i Termoelektranu Pljevlja kako i sa ekološkog i ekonomskog aspekta izaći iz ove situacije, iz ove krize i kako optimizovati djelovanje države, jer znamo da treba naći neki balans između ekonomskih i ekoloških razloga. Nije lako tu donositi neke jednostrane odluke više faktora treba uvažiti, ali ono što je najvažnije jeste da se obezbijedi zakonitost, red i da niko ne smije na bazi klasične mahinacije, klasičnog šablona iz afera „Limenka“ da dođe bez zasluge, bez rada, bez ikakvog doprinosa do sedam miliona eura državnog novca. Prvo red, odgovornost, zakonitost zato me raduju ove prve mjere državne kompanije i ministarstva, a onda uspostavljanje ovog balansa između ekološkog i ekonomskog aspekta. U skladu sa tim vam želim uputiti dopunsko pitanje radi odgovarajućeg i pravilnog informisanja javnosti da znaju što su osnovni pravci djelovanja države u toj sferi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 11:31:41)

Kolega Koprivica, zahvaljujem.

Ministre, dopunsko pitanje, želite li sad odgovor ili možete pisano?
Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (31.05.21 11:31:54)

Dostaviću Vam pisanu informaciju. Na kraju krajeva imam predlog informacije Vladi upravo se zove Informacije o aktivnostima na realizaciji projekta termoenergetskog kompleksa u Pljevljima. Dakle, ovo ide sad na Vladu u četvrtak i biće puta informacija javna da sad ne ulazim u detalje jer bukvalno je dato sve šta su i problemi i dokle se došlo i kako i da li će sa problemom vezano za ekološku rekonstrukciju Termoelektrane Pljevlja. Generalno sam samo htio par riječi da kažem vezano za to djelovanje kako energetika i ekologija zajedno u fazi izrade je nacionalna energetska i klimatska strategija Vlade Crne Gore. Naravno radimo u saradnji sa stranim konsultantima, u prvom redu Giza. To je negdje predviđeno do kraja godine da bude završeno. Znači, energetska i klimatska strategija do 2030. godine biće jasno definisane smjernice, ciljevi i način, odnosno kako da razvijamo i energetiku i da sačuvamo privredu tzv. zelena tranzicija energetike. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 11:33:04)

Zahvaljujem i ovim završavamo set pitanja upućenih ministru kapitalnih investicija Mladenu Bojaniću. Zahvaljujem mu na učešću u ovoj sjednici i datim odgovorima.

Sada prelazimo na pitanje, jedno pitanje, upućeno ministarki prosvjete, nauke, kulture i sporta dr Vesni Bratić. Pitanje je postavio poslanik Marko Milačić.

Kolega Milačiću, izvolite.
Povreda Poslovnika ima prednost, izvolite.
Draginja Vuksanović-Stanković.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (31.05.21 11:33:38)

Nijeste Vi, uvaženi potpredsjedniče, povrijedili Poslovnik.

Prvo da se obratim poštovanim građanima Crne Gore, Skupštini, predstavnicima ministarstva,

Želim Vama da se obratim potpredsjedniče, da sam 7. maja 2021. godine Ministarstvu prosvjete i uvaženoj ministarki shodno članu 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore tražila da mi se dostave svi ugovori o konsultanskim uslugama, svi ugovori o djelu i ugovori o privremenim i povremenim poslovima koje je Ministarstvo zaključilo od dana kada ste stupili na dužnost 4. decembra 2020. godine zaključno sa 4. majem 2021. godine. Do danas nikakav odgovor iz Ministarstva prosvjete nijesam dobila, pa želim da iskoristim prisustvo uvažene ministarke da mi se odgovori, kao poslaniku koji na ovo ima pravo, a Ministarstvo ima obavezu da mi se ovo dostavi. Zašto nikakav odgovor nijesam dobila i zašto mi predmetni ugovori nijesu dostavljeni na uvid? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 11:34:38)

Koleginice Vuksanović, Vi znate da je procedura upućena prema meni, da uvažena ministarka nema pravo na komentar proceduralne reakcije poslanika, a ja kao i Vi kao i svi mi znamo što znači član 50 kad se poslanik pozove na taj član. Svakako poslanik ima pravo da traži obavještenje i objašnjenja od predsjednika Skupštine, od predsjednika i radnih tijela itd. Vlade takođe, u roku 15 dana. Ako se taj rok od 15 dana ne ispoštuje onda generalni sekretar Skupštine obraća se generalnom sekretaru Vlade i traži odgovor na koji poslanik nedvosmisleno ima pravo. To je potpuno jasna situacija. Nadam se da nas je čulo i Ministarstvo i generalni sekretar Skupštine i generalni sekretar Vlade. Izvolite.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (31.05.21 11:35:46)

Naravno očekujem da će i Skupština Crne Gore da uradi što je do njenih obaveza. Ukoliko naravno ni Skupština Crne Gore ne uradi što je do njih, ni Vlada biću prinuđena kao neko ko zastupa interese građana da zbog nečinjenja krivičnih djela koji su omisivni delikti podnesem krivičnu prijavu. Tako da ću ono što me interesuje tražim pred nadležnim državnim organima, pa ćemo se videti pred nadležnim organima. Ono što je jasno to je moje pravo da tražim, a obaveza Ministarstva i obaveza Vlade da mi to dostavi. Ukoliko se to ne desi shodno nečinjenju biću naravno prinuđena da podnesem krivičnu prijavu tako da će se pokrenuti postupak. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 11:36:30)

Zahvaljujem Vama i nadam se da će doći do potrebe za krivičnom prijavom. Sugerisem još jednom Vladi i ministarstvu kome ste Vi uputili zahtjev da se odgovori shodno članu 50 poslaniku, odnosno poslanici Skupštine Crne Gore. Zahvaljujem.

Dakle, Vesni Bratić je postavio pitanje Marko Milačić.
Kolega Milačić, izvolite, postavite pitanje.

MARKO MILAČIĆ (31.05.21 11:37:05)

Hvala Vam puno, potpredsjedniče.

Dobro došli u Skupštinu ministarko Bratić, državna sekretarko Milice Kadović, ministarko zdravlja,

Prije početka želim samo, dužnost mi je da obavijestim javnost o jednom skandaloznom činu. Dakle, danas je oskrnavljen, izvinjavam se moram to da kažem, mural sa slikom blaženopočivšeg mitropolita Amfilohija ispred kancelarija Prave Crne Gore u Baru. Skandalozan način.

Takođe, oskrnavljena trobojka, takođe, ispred kancelarija u Baru i napisano je - smrt fašizmu.

Pozvao bih nadležne da hitno reaguju zbog ovog sramnog čina i da onim ljudima, tim kukavicama koji su to uradili, poručim džabe ste krečili naslikaćemo i ljepši i bolji i nikad nećemo odustati od zavjeta pošto je tu oskrnavljena i kapela na Lovćenu i od zavjeta Njegoševog i dedovog za kapelom na Lovćenu. Naravno uskoro će vrlo brzo za koji dan biti još ljepši mural. Dakle, džabe ste krečili.

Direktno ću pročitati pitanje.

Povodom najavljenog izbora direktora škola, a u okviru izmjena i dopuna Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju sa adresa opozicionih predstavnika i raznih drugih u javnom životu stižu optužbe, kao što su da je obrazovni sistem potopio cunami velikosrpskog pokreta, razgradnja antifašističkog i antigrađanskog bića, promjena identiteta, nasilna promjena nacionalne strukture da su predviđene sječe direktora, progoni, odmazde, a danas smo čuli takođe da će novi direktori biti zaposleni samo oni koji su bili na litijama. Prosto želio sam da od, uvažene ministarke Bratić, čujem komentar na ove, po meni, bestidne neutemeljene optužbe čiji je cilj samo strah od zavođenja zakona i reda u obrazovnom sistemu Crne Gore. Sve ovo zbog izmjena člana 153 Zakona koji kaže „Izbor direktora u svim javnim ustanovama u skladu sa ovim zakonom izvršiće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, a dva mjeseca kad govorimo o pomoćnicima u školskim ustanovama u Crnoj Gori". Ja sam i prije rekao šta mislim o ovome nakon izglasavanja Zakona o slobodi vjeroispovjesti. Pa, nakon izglasavanja Zakona o Tužilaštvu što se mene tiče i što se Prave Crne Gore tiče ovo je jedan od stubova nakon 30. avgusta demokratizacije Crne Gore gdje se u, po meni, najvažniji sektor u našoj zemlji reći ću važniji čak i od Tužilaštva i od svega jer se tiče naše djece, obrazovanja i vaspitanja naše djece uvodi sistem, uvodi red, uvodi se početak jednog novog obrazovanja u demokratskom maniru gdje više neće biti potrebe za bilo kakvim partijskim knjižicama, gdje će se vrednovati samo rad, znanje, kvalifikacije. Zbog toga je za mene bilo jako važno da čujem Vaš stav da takođe ako želite i u dodatnom pitanju da čujemo kakvi će to zaista biti kriterijumi. Prosto sam želio da jer je bilo puno priče ovih dana evo i danas kao što kažem imamo nove optužbe, takođe, neutemeljene da čujem šta Vi mislite. Prema tome ja ću u komentaru, nakon Vas, reći još par nekih stvari kako je izgledalo zaista to njihovo obrazovanje, pošto lamentiraju i plaču nad njihovim direktorima, reklo bi se, po njihovim pričama, da tu niko nije bio ko je vezan sa DPS-om. U komentaru da navedem neke primjere o tome kako je zaista izgledalo njihovo obrazovanje, njihovo školstvo i da su to bile u najvećoj mjeri, naravno čast izuzecima, klasične partijske ekspoziture u prvom redu, a tek onda ustanove za obrazovanje i vrlo važno vaspitanje, moralno uzdizanje naše djece.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 11:41:58)

Hvala kolega Milačiću.

Pravo na odgovor ministarka Bratić, izvolite.

VESNA BRATIĆ (31.05.21 11:42:04)

Uvaženi potpredsjedniče Skupštine, cijenjena gospodo, gospođe poslanici, uvažena koleginice Borovinić Bojović, uvažena koleginice Đorojević-Kadović,

Cijenjeni kolega Marko Milačiću, bilo ne ponovilo se. To ću odgovoriti kada je u pitanju, to je znači kratak odgovor, a pročitacu naših građana radi, crnogorske javnosti radi i duži odgovor na

Vaše veoma dobro postavljeno pitanje. Crnogorska javnost ima pravo da zna sve optužbe, bez ikakvog utemeljenja koje su stizale, stižu i stizaće sa adresa opozicionih predstavnika i njihovih sinekurista toliko su puta iznošene i u različitim kontekstima plasirane da su se prosto same od sebe izlizale i ne zavređuju ozbiljniju pažnju. Vjerujem da i njima samim sada već djeluju obesmišljeno. Pogledajte vi samo te kvalifikative - cunami velikosrpskoga pokreta, razgradnja antifašističkog i građanskog bića, promjena identiteta, nasilna promjena nacionalne strukture.

Dakle, prošlo je skoro šest mjeseci od formiranja ove vlade i ti krugovi ne prestaju sa proizvodnjom straha kako bi prikriju istinu da se Crna Gora nalazi na putu povratka samoj sebi, a ne na transparentnosti na koju su je oni doveli i prepustili nakon toga opasnoj interkciji o čemu je najbolje svjedočilo zatečeno stanje institucija što naročito važi za Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta. Podsjetila bih samo da su mnogi od njih bili dio cunamija, ovoga cunamija o kome govorim. Nikakvoga velikosrpskoga ili velikog bilo kakvoga pokreta osim pokreta proizvodnje straha, proizvodnje kadrova, zastrašivanja glasača, zastrašivanja nastavnika i profesora, zastrašivanja roditelja itd. Ovo ministarstvo će se potruditi da sanira, a to neće biti lako posljedice ovoga cunamija, to zaista jeste dobar izraz, koje je počistilo naše obrazovanje i dovelo do stanja u kojem se sada nalazimo. Od prvog dana radimo na tome, marljivo i posvećeno. U tom smislu izražavam posebno poštovanje ovome visokome domu jer je usvojio izmjene i dopune opšteg Zakona o obrazovanju i vaspitanju koje će omogućiti svrsishodnije djelovanje i brži napredak na putu uspostavljanja organizacione strukture Ministarstva po dubini, a koja će biti u mogućnosti da odgovori nagomilanim izazovima u svim oblastima. Ovo posebno naglašavam zbog toga što je izvršena izmjena člana 153 pomenutoga zakona koji podrazumijeva izbor direktora u svim javnim ustanovama u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Logično, postavljaju se pitanja o čemu se zapravo radi, kakav kredibilitet sebi pripisuju oni koji primjenu navedene zakonske odredbe žele da predstave kao nekakve čistke, sječu ili budući revanšistički pohod Ministarstva. Jedino je tačno da će Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta biti revanšistički, ali zaista revanšistički nastrojeno prema nezakonitostima, zloupotrebama, neradu, javašluku, bezobrazluku i svakom drugom opstruktivnom djelovanju, poput onih koji su prosvjetu i doveli do tačke sa koje se dno gleda kao horizont. U svim javnim nastupima koje sam imala od imenovanja za ministarsku prosvjete, nauke, kulture i sporta deciderano sam isticala da će poštovanje Ustava i zakona ove zemlje biti temelj svakog mog djelovanja i svih aktivnosti koje ću sprovesti u ministarstvu na čijem sam čelu. Shodno tome izbor direktora javnih ustanova, možete biti sigurni, biće realizovan u zakonskom roku, ali ne kao cunami revanšizma, smjena, čistki ili ne daj bože sječe bilo čijih glava ili kako god to kritičari našeg rada i rada Ministarstva na čijem sam čelu kreativno nazivali, već na osnovu jasno uspostavljenih i na zakonu utemeljenih kriterijuma sa ciljem stvaranja uslova da obrazovanje i vaspitanje ponovo postanu pokretačka snaga naše zemlje, a da meritokratija, stručnost, kompetentnost i etika budu osnova svakog kriterijuma koji će se u ovom resoru primjenjivati.

Dosadašnji direktori javnih ustanova koji su na te pozicije dolazili na osnovu transparentnih komparativnih prednosti, koje su iskazivali i koje su u stanju i dalje da iskažu, mogu mirno da spavaju, tako da se izrazim, ukoliko su radili u skladu sa zakonom. To podrazumijeva da su politička i sva druga društvena angažovanja koja su nespojiva sa obrazovanjem i vaspitanjem djece držali daleko od ustanove na čijem su čelu, a po našim informacijama nije da je baš bilo tako, bilo je potpuno suprotno. Svi oni koji to nijesu, možda baš zato što nijesu imali kad od vođenja kojekakvih spiskova i evidencija, krstić DPS, krstić SDP, krstić SD, minus svi ostali, bogami na taj način doprinosili haotičnom stanju obrazovanja i vaspitanja u tim ustanovama, te takvim svojim djelovanjem ponižavali, s pravom mogu reći, svetu profesiju prosvjetnog radnika, ne bi trebalo da čekaju da osjete silu ovoga zakona, već bi im možda najpametnije bilo da sami podnesu ostavke. To bi im bila prilika za kakvu takvu aboliciju i prilika da makar pokažu da su sačuvali nešto profesionalne i ljudske bazične etičnosti jer je ovo u dužem vremenskom periodu, razumjećete, nemoguće zaboraviti, a na to će nas još dugo podsjećati posljedice cunamija. Izvinjavam se ovo pitanje mi je posebno priraslo za srce zbog toga što možda reagujem pomalo emotivno jer je u medijima ovih dana zaista bilo mnogo kvalifikacija ružnih, nedoličnih, kako kada se radi o meni, tako i kada se radi o cijelom jednom narodu. Tako da, oprostićete što sam malo emotivnije i malo duže odgovarala na ovo pitanje. Znači, na to će nas još dugo podsjećati posljedice cunamija koje bi sada htjeli nama da spočitaju.

To zometanje traga, izvrtanje teza, to je nešto što sam primijetila, hvala bogu, opozicija čini redovno u svim oblastima, u svim sferama, a pošto njima, razumjećete, ništa nije sveto ni obrazovanje i vaspitanje kao temelj jednog društva takođe im nijesu sveti i zbog toga takvi napadi i toliki napadi na ovo ministarstvo i na mene kao resornog ministra.

Imenovanje novih direktora javnih ustanova izvršiće se bez izuzetka u skladu sa zakonom, transparentno po jasnim kriterijumima bez partijske knjižice u konkursnoj dokumentaciji, bez plusića, krstića, čekova, tikova itd. Naravno, partijska knjižica neće biti ni smetnja ukoliko se bude njome mahalo, pod uslovom da su primarni adekvatno obrazovanje, struka, profesionalnost i spremnost da se interes javne ustanove, interes građana, interes nastavnika, profesora, interes učenika, interes društva i potreba unapređenja obrazovanog sistema stavi ispred svakog drugog interesa ličnog i političkog.

U svakom konkretnom slučaju smatraćemo uspjehom ukoliko uvidimo da će naši izbori biti prihvatani sa odobravanjem od većine zaposlenih u tim ustanovama što bi vjerovatno i bio prvi pravi korak ka ozdravljenju teško oboljelog sistema obrazovanja i vaspitanja. A ko je za to kriv, građani znaju odlično i bez moje priče u Skupštini.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 11:50:22)

Molim Vas privodite kraju.

VESNA BRATIĆ (31.05.21 11:50:24)

Izvinjavam se privodim.

U Ministarstvu očekujemo da svi oni koji vjeruju u sebe, u svoje sposobnosti i žele da budu pokretačka snaga, zamajac boljeg i pravednijeg ne propuste ovu priliku da svoje znanje i sposobnost stave u funkciju stvaranja temelja za bolju budućnost mladih generacija, a samim tim i boljeg sutra Crne Gore. Čvrsta namjera da gradimo društvo jednakih šansi, kao što je rečeno i u ekspozeu gospodina premijera, vjerujemo da će da ohrabri najbolje koji će da vode sistem obrazovanja i vaspitanja na način, zahvaljujući kome će buduće generacije izlaziti spremnije i sposobnije za prihvatanje izazova svoga vremena, a kao što znate svako vrijeme nosi svoje breme. Mi smo jedno skinuli nadam se zauvijek. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 11:51:03)

Hvala.

Pravo na komentar. Traži proceduru, procedura ima prednost.

Izvolite.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (31.05.21 11:51:15)

Gospodine potpredsjedniče Vi i dalje ne reagujete kada se od strane pojedinih ovđe upućuju negativni komentari. Za nas kažu - opoziciji ništa nije sveto. To je velika uvreda. Za nas je sveta država Crna Gora, a za vas ništa nije sveto. Za nas, potpredsjedniče, je sveta ova država i biće dok smo živi.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 11:51:44)

Gospođo Vuksanović-Stanković ne možete da nastavite dalje dok ne saopštim ovdje šta pište u Poslovniku.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (31.05.21 11:51:56)

Nemojte me prekidati. Mogu da nastavim dalje. Znači, kada neko upućuje uvredljive komentare Vi ste dužni, potpredsjedniče da prekinete. Ona je izjavila da za nas u opoziciji ništa nije sveto. Kažem vam, za nas je sveta država Crna Gora, a neka nam ministarka odgovori na pitanje koje je partije bila član kada je mimo svih procedura kao privilegiju dobila crnogorsko državljanstvo. Član koje partije sve bili ministarko?

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 11:52:24)

Gospođo Vuksanović, ne možemo tako, ta procedura ne može. Ne možete da se obraćate ministarki. Ne možete.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (31.05.21 11:52:31)

Možemo i te kako možemo.

Sad Vam kažem, neće nas ovdje niko vrijeđati. Je li vam jasno? Više stvarno je prevršilo svaku mjeru.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 11:52:33)

Slažem se potpuno, sa mnogo strane je previšilo svaku mjeru. Uzmite član 188 posljednji stav i pročitajte - poslanik ne može govoriti povodom poslaničkog pitanja, odgovora na poslaničko pitanje i komentara odgovora drugom poslaniku. Ja sam vam dao proceduru koja nije proceura.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (31.05.21 11:53:00)

Pitam Vas sada, potpredsjedniče Bulajiću, da je Vama neko rekao potpredsjedniče Bulajiću za Vas u životu ništa nije sveto kako bi ste se Vi osjećali? Nemojte molim Vas da ovdje sada izvrgavamo riječi.

Nećemo se ovdje raspravljati sa onima koji rade protiv države Crne Gore. Mi nećemo ovo puštit to da znate sada svi, da puštiti ovo nećemo.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 11:53:11)

Ne izvrgavam ništa, dobili ste pravo na proceduralnu reakciju koju ste iskoristili i zloupotrijebili usput. Sad završavamo dalje ovu polemiku.

Kolega Milačiću, izvolite, komentar na odgovor ministarke Bratić.

MARKO MILAČIĆ (31.05.21 11:53:37)

Hvala bogu što smo promijenili vlast, evo vidimo kakva je bila i hvala bogu što je ministarka Bratićka baš ovakva, ja ću reći i što nije Bratić nego brat, žargonski da kažem i hvala vam na tome što sada upravo vidimo nakon ovih govora kakve je nekadašnja Crna Gora i vlast i kakva je današnja, hvala vam na tome u ime građana Crne Gore, neću dalje komentarisati.

Govorimo o tome i Vi ste rekli da im ništa nije bilo sveto, naravno da im ništa nije bilo sveto. Evo pogledajte recimo direktora škola u Nikšiću, oni govore o tome kako oni štite škole, obrazovanje od naleta i nekog cunamija nove vlasti, a pogledajte vi članarinu za avgust 2018.

godine koju su DPS-u plaćali direktori škola, direktor Gimnazije „Stojan Cerović" - Raičević Žarko, Drljević Zoran - Ekonomske škole, Bojović Slavko - Elektro škole, Davidović Goran - Prve stručne škole i tako dalje, „Braća Ribar", „Baća Labudović", „Luka Simonović", to su škole, tu su ljudi direktori Čupić Sava, Kadović Veselin, Mijović Momir, Bijelić Budimir i tako dalje. Onda direktori Osnovne škole „Jovan Draganić" Petrovići u Nikšiću - Mirković Miljan, pa Vračenović - osnovne škola, pa Osnovna škola „Radoje Čizmović" takođe je direktor Krivokapić Rade, pa Delibašić Olivera, osnovna škola - Crkvice, pa muzička škola - Vuković Vjera, pa osnovna škola Krstac - Šarović Velimir...

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 11:55:07)

Molim Vas kolega Milačiću, nemojte da spominjemo imena koji nijesu ovdje, opet i prošli put smo na istu temu pričali.

MARKO MILAČIĆ (31.05.21 11:55:16)

Evo završavam.

Prva stručna škola, pa „Braća Ribar", i tako dalje širom Nikšića, širom Crne Gore. Direktor škole, a nedavno sam bio i u Herceg Novom, takođe kadar bivše vlasti, koji je učeniku Vasiliju Šarencu, učiteljica ga pustila u drugom razredu osnovne škole da se sam vrati, nije ni sačekala roditelje, išao je kilometrima uz cestu sam i vi ste dobili dopis od te majke. Onda Javno prosvjetna ustanova „Dragan Kovačević" iz Nikšića i gospođa Backović je ostavila iza sebe dugove preko 100.000 eura, pa onda direktorica Osnovne škole „Vuko Jovović" iz Danilovgrada koja je vršila tamo direktan mobing. Nikšićkom DPS-u 13 direktora škola je doniralo oko 5.600 eura u periodu 2015. godine do 2018. godine o čemu je govorio i moj kolega Momo Koprivica. Je li to ta ljubav prema Crnoj Gori? Je li ovo slobodna prosvjeta? Je li ovo obrazovanje, a ono izvire iz riječi obraz? Je li ovo vaspitanje naše djece?

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 11:56:29)

Molim Vas, skoncentrišite se na komentar odgovora ministarke Bratić.

MARKO MILAČIĆ (31.05.21 11:56:36)

Ne govorim ja nikome, nijesam gledao u vas, gledao sam kroz vas.

Jedna mini ekskluziva, da bih pozvao za dodatno pitanje pošto sam ovo jutros dobio od roditelja. Naime, pazite sada ovo je za vjerovali ili ne, a tiče se isto jedne osnovne škole i to velike Osnovne škole „Radojica Perović" ovdje u Podgorici. Javili su mi se roditelji učenika i vidite šta se dešava, u učionici u kojoj uče najmlađi osnovci od ponedjeljka, sada, je na zidu papir, a provjerite tamo, „Radojica Perović" na kojime je objašnjeno kako da se djeca obraćaju učiteljici, dakle, na zidu. Sada ima redosljed kako treba da se obraćaju. Ne znate za to, jer je sad baš od nedavno i pozivam vas da se ovo ispita jer je riječ o jednoj perfidnoj diskriminaciji. Jedna prst - piše na zidu, to znači da učenik ako digne jedna prst traži dozvolu da ide u toalet; dva prsta - ako želi da pita nešto učiteljicu u vezi gradiva ili da odgovara; četiri prsta diže za dozvolu da naoštiri olovku, a pet prstiju kao želi da baci nešto u korpu za otpatke, a tri prsta? Dakle, tri prsta nema. Zašto nema tri prsta, riječ je o klasičnoj, vrlo perfidnoj diskriminaciji, jer zašto ne bi bilo tri prsta ako idemo redom, jedan prst, dva, tri, četiri, a ne jedan, dva, četiti, pet. Zašto? Da bi se izbjegao simbol pravoslavlja, neću reći ni srpstva, jer je to simbol pravoslavlja, tri prsta, da li spojena ili odvojena. Kroz ovaj način se vrši klasična diskriminacija naše djece i to čak još suptilnija kroz ove subliminalne poruke gdje se isključuje čak i podizanje tri prsta da ne daj bože neki učenik ne podigne ruku sa tri prsta u želji da nešto traži da naoštiri olovku, da pođe do toaleta ili tome slično. Zašto sam ovo sada

pomenu. Pomenuo sam zato što je upravo to obrazovanje koje je građeno i školstvo tri decenije. To pokazuje da im ništa nije bilo sveto.

Za sam kraj moram da vas pohvalim ministarka što ste odgovor dosavili na ćirilici, kao i naš veliki Srbin, evo ga Lubarda često se gleda ovdje u ćošku kad sam ja u kadru, ćirilica, i hvala Vam što radite na oćirilećenju Crne Gore. Hvala Vam puno na tome. Volio bih samo da ovo što sam rekao o ovim prstima jedan, dva, tri, četiri, bez tri, molim Vas da vaše ministarstvo prvo ispita odakle to, šta se krije iza toga i zašto je namjerno izostavljeno podizanje tri prsta. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 11:59:50)

Gospođa Jelušić, procedura.

BOŽENA JELUŠIĆ (31.05.21 11:59:57)

Obratila bih se se gospođi Stanković na to da određene formulacije ne smijemo da iznesemo, a to znači da ništa nije nekome sveto. Vama ću se obratiti, ali ću značajan pogleda uputiti u nekom drugom pravcu.

Sveta su djeca, sveta je porodica, sveta je etika, puno toga je sveto ljudima. Formulacija da nekome ništa nije sveto je jako uvredljiva. Drugo, ovdje u opozicionoj većini sjedi mnogo prosvjetnih radnika. Ja sam jedna od njih, gospođa Bratić takođe, mnogo njih. Mi smo iz ovog obrazovnog sistema izašli kao opozicija, što će reći da nas ipak nije mogao samljeti. Zato moramo biti oprezni kada govorimo o tome je li baš sve bilo cunami. Ne bismo bili ovdje kao većina da je baš sve bilo kao cunami, ali da nije valjalo tačno je da nije valjalo. Zato pokušavamo da popravimo i smatram da zapaljivi tonovi u ovom parlamentu niti su u interesu Crne Gore, niti njenih građanki i građana, niti u ime ove sezone koju treba da spasimo. Nama ovdje ne trebaju barjačenja, molim sve posanike i sve ministre koji odgovaraju da o tome misle. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 12:01:11)

Zahvaljujem koleginići Jelušić.

Samo bih ipak opomenuo još jednom na posljednji stav član 188 da poslanik ne može govoriti povodom poslaničkog pitanja svoga kolege itd. Svi to mi jako dobro znamo.

Hvala, proceduru je tražio kolega Mugoša.

BORIS MUGOŠA (31.05.21 12:01:41)

Uvaženi potpredsjedniče, smatram da trebamo na neki način i Vama da pomognemo u vođenju ove sjednice, jer se Vi trudite da vodite računa i pozvali ste se na pravi član. Međutim, kada poslanik ima diskusiju sa ministarkom, a polemische sa opozicijom, što nije tema bila pitanja i daje određene izraze koji zaslužuju komentar, a mi ne možemo zbog Poslovnika da reagujemo, jer je to predviđeno Poslovníkom. Molim vas da ubuduće odmah prekinete poslanika kad se obraćunava sa nekim, a taj nema pravo da mu odgovori. Ja sam i u prethodnom sazivu, a nijesam dugo poslanik molio sve poslanike da se držimo jedne krilatice u cilju emancipovanja crnogorskog društva, a to je da su gluposti zloba, neograničeno oružje ograničenih ljudi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 12:02:08)

Obično predsjedavajući reaguje da kolege poslanici ne bi reagovali i da ne bi na taj način kršili Poslovnik, a Poslovnik je prekršen već nekoliko puta.

Idemo dalje, ovim je zavšeno pitanje posvećeno odnosno upućeno ministarki prosvjete,

nauke i kulture, ministarki Vesni Bratić, ja joj se zahvaljujem i njenoj saradnici na datom odgovoru. Idemo na dva pitanja koja su upućena ministarki zdravlja, doktoru Jeleni Borovinić-Bojović, ja je pozdravljam.

Prvo pitanje postavlja Suada Zoronjić, a neka se pripremi Branka Bošnjak.

Izvolite.

Da čujem što sam sad progriješio.

VUKSANOVIĆ- STANKOVIĆ DRAGINJA (31.05.21 12:03:30)

Kao i ministarki Bratić ja sam i uvaženoj ministarki Borovinić-Bojović, takođe shodno članu 50 Poslovnika Skupštine uputila molbu da mi se dostave ugovori o konsultanskim uslugama, ugovori o djelu i ugovori o privremenim i povremenim poslovima koje je Ministarstvo na čijem je čelu zaključilo 4. decembra 2020. godine do 4. maja 2021. godine. Za razliku od Bratićke, uvažena ministarka Borovinić-Bojović meni je dostavila odgovor. Ali mi u odgovoru nije dostavila ono što sam ja tražila, ona je meni dostavila da u periodu od 7.12.2020. godine do 11.05.2021. godine u Ministarstvu zdravlja nije bilo novozaposlenih državnih službenika i namještenika na način i po postupku kako to propisuje Zakon o državnim službenicima i namještenicima. Nijesu vas sigurno pravnici dobro informisali, nije suština samo primjene i Zakon o državnim službenicima i namještenicima, nego je potrebno da mi ove predmetne ugovore koje sam navela dostavite shodno Zakonu o obligacionim odnosima. Znači sve ugovore koje ste zaključili, ne morate, po pravilu državni službenici i namještenici čak se primaju na osnovu javnih oglasa, prolaze posebnu proceduru intervjuom pred Upravom za kadrove i mene znači u tom dijelu ne interesuje to što je stalno zaposlenje. Mene interesuje ovo što je u ugovoru ograničeno, konsultanske ugovore, ugovore o dijelu, ugovor o privremenim i povremenim poslovima to mi nijeste dostavili. Dostavili ste mi samo informaciju....

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 12:05:02)

Koleginice Draginja, nemojte se obraćati ministarki, jer je procedura u pitanju.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (31.05.21 12:05:11)

Ministarka je dostavila informaciju da je po ugovoru ekspertsko-konsultanskim uslugama angažovano još osam lica u 2021. godini, ali ja sam tražila da mi se dostave predmetni ugovori, da imam na uvid ugovore. Želim da svako odredbu analiziram od prve do posljednje. Prema tome, sad pitanje da li će ministarka ovo primiti k znanju i da li će mi to dostaviti ili ću ja morati proceduru da pokrećem preko generalnog sekretara da bih dobila ono što tražim, a što imam pravo po odredbama Poslovnika, po članu 50. Ministarka nije u obavezi da poznaje pravne propise jer je ljekar i tu se potpuno slažem. Ali ne može mene neki pravnik iz ministarstva da izvrti ovakvim odgovorom na ovo pitanje. Odlično znam što sam kao pravnik tražila. Prema tome, tražim da mi se dostavi ono na što imam pravo. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 12:05:53)

Zahvaljujem kolegici Vuksanović. Mogu da ponovim isto, dakle shodno članu 50 kako ide, a sugeriše ministarki Borovinić-Bojović, da poslanik shodno članu 50 Poslovnika o radu Skupštine dobije tražena objašnjenja.

Zahvaljujem.

Idemo na pitanja, koleginica Suada Zoronjić, prvo pitanje.

Izvolite.

SUADA ZORONJIĆ (31.05.21 12:06:22)

Hvala Vam uvaženi predsjedavajući, uvaženi ministri, ministarke, poštovane kolege, uvaženi građani Crne Gore,

Najprije bih zahvalila ministarki Borovinić-Bojović, za brigu koju je pokazala prema građanima Bijelog Polja i mogu Vam reći da ste Vi jedina ministarka koja je u posljednjih 30 godina, postavila i omogućila zapravo da na čelu bjelopoljske bolnice bude čovjek humanista, doktor, koji će se brinuti isključivo po interesima građana. Znači, nije politička priča, vas smatraju kao predstavnikom apostolske vlade, hvala vam na brizi koju posvećujete građanima Bijelog Polja. Nadajući se da ćete i ubuduće brinuti o svim građanima, o ljekarima, o stomatolozima, moje poslaničko pitanje glasi - S obzirom na promjenu zakonske politike u radu stomatološke službe od prije nekoliko godina, da li ste bili u situaciji i da u prethodnih šest mjeseci sagledate indekse i koeficijente stomatološke zdravstvene zaštite, ako jeste kakvo je Vaše mišljenje o tome? Takođe, tražim odgovor na temu organizacije stomatološke zaštite, reforme i finansiranja stomatološke zaštite i kakav je Vaš stav prema reformisanim stomatolozima u periodu od 2013- 2020 godine. Šta ste do sada uradili po tom pitanju?

Moje obrazloženje je sljedeće.

Reforma stomatološke zdravstvene zaštite počinje od 2008. godine, stomatolozi tada imaju tri mogućnosti, otpremninu da prihvate od 1.920 eura, stimulativnu otpremninu od 4.000 eura i prihvatanje reforme odnosno izmještanje iz javnog zdravstva u samostalne privredne subjekte koji zaključuju Ugovor o pružanju stomatoloških usluga sa Fondom za zdravstveno osiguranje. Cijena stomatoloških usluga su izražene u bodovima, vrijednost tog boda je tada iznosila 1,17, taj cjenovnik je sastavni dio ugovora. Po tim cijenama i to je vrijednost boda svaka pružena stomatološka usluga se plaćala do 1.09.2011. godine, do kraja 2011. godine, smanjuje se bod sa početnih 1,17 na 0,95. Za neke usluge, a od početka 2012. godine, smanjenje boda ide na 0,95 za sve usluge. Od polovine 2012. godine, Fond zdravstva budi nove kategorije osiguranika, vraća one stomatologe koji su dobili stimulativnu otpremninu, opredjeljuje sredstva za stomatološku zdravstvenu zaštitu po opštinama. Fondom tada rukovodi gospodin Kenan Hrapović, nije teško pogoditi za koju opštinu je najviše izdvojio sredstava, za Pljevlja odakle i potiče 2.300, za Podgoricu 2.100, za Bijelo Polje 1.579 po jednom stomatologu, bez obzira na broj pruženih usluga iako su reformisani po istim uslovima. Dakle, uvode se nove kategorije osiguranika za pružanje usluga budžetom se iz godine u godinu opredjeljuje sve manje sredstava, a nije teško zaključiti da se nove kategorije uvode na teret stomatologa. Tada se reformisanim stomatolozima sa početka reforme ukida reformom stečeno pravo zakupa ordinacije po povoljnim uslovima, čime su oštećeni jer nijesu dobili nikakvu otpremninu za razliku od kolega koji su dobili 4.000. Tu nepravdu dosada niko nije ispravio. Od 2013.godine, Hrapovićev Upravni odbor mijenja način finansiranja i plaćanja stomatoloških usluga, limitira mjesečni iznos sredstava, daje niske limite, koje stomatolozi odrade laganim radom od 15. do 20. u mjesecu, a od 20. do kraja mjeseca, prinuđava stomatologe da pružaju usluge svojih sredstava na taj način zdravstveni sistem Crne Gore parazitira na račun stomatologa. Da to ne bi bilo tako očito Fond pribjegava robovlasničkom odnosu na svakoj usluzi i u onoj do limita, tj. pruženom u 20. u mjesecu. Takođe, i onim uslugama preko 20. do kraja mjeseca, umanjuje vrijednost boda, a time smanjuje cijenu usluga u tom mjesecu, za čiju korekciju po ugovoru moraju biti odnosno dobiti saglasnost stomatologa, što nikada nije učinjeno.

Ovdje postavljam jasno pitanje, da li je Crna Gora, kao država, jača o reformisanim stomatologa i zašto ih primoravaju da participiraju u pružanju stomatoloških usluga. Cijene tih usluga su reda veličina od pet do sedam eura za plombu, što je višestruko niže od tržišnih cijena. Kada država plaća usluge to čini po višestrukim nižim cijenama od tržišnih, a kada im izdaje ordinaciju u zakup to radi po tržišnim cijenama i ukida im reformom stečeno pravo zakupa po povlašćenim uslovima. Mjesečne fakture po ugovoru bi trebalo da prave stomatolozi po vrijednosti boda od 0,95. Međutim, u praksi se to ne radi već Fond pravi fakture i umanjuje vrijednost boda i cijene svim uslugama. Na takve fakture primorava stomatologa da ih potpišu te da ih šalju Fondu u štampanoj i pisanoj formi, u elektronskoj formi. Od početka 2013. godine do marta 2017. godine, stomatolozima kapitacija boda iznosi 30 dok je svim zdravstvenim radnicima na istom primarnom nivou zdravstvene zaštite kapitacija 50, to je izjednačeno poslije tužbe jednog stomatologa iz

decembra 2016. godine. Jedini privilegovani reformisani stomatolozi od perioda vladavine Kenana Hrapovića Fondom zdravstva i Ministarstva zdravlja Crne Gore do danas su stomatolozi specijalisti ortodonti. Da li je to slučajno ili isključivo razlog zato što je gospođa odnosno supruga gospodina Hrapovića bila ortodont? Naime, ortodonti za razliku od ostalih reformisanih stomatologa od Fonda dobijaju fiksni maksimalni mjesečni limit, njima bod ne može da pada niti da varira tj. cijena usluga im je iz cjenovnika, a mjesečni limit im je konstantno maksimalan. Je li ovo nepravda ili diskriminacija? Nadam se da će te vi ispraviti ovu nepravdu. Ne treba nekoga veličati, a nekoga degradirati.

Jako je bitna tema završit ću brzo. Zbog ovakvog načina obračuna javljaju se brojni paradoksi, tehničari primaju veću nadoknadu radeći na istoj usluzi od specijaliste stomatologa koji su odgovorni za pruženu uslugu. Fond stomatolozima umanjuje vrijednost usluge, a primoravaju ih da tehničaru plate po cjenovniku vrijednost boda od 0,95. Za istu uslugu cijene su različite od stomatologa do stomatologa, čak u istoj opštini takođe se razlikuju kod stomatologa u zavisnosti od mjeseca, do mjeseca. Reformisani stomatolozi su jedini zdravstveni radnici koji obavljaju pripravnost, a nije im plaćena. Recimo u Andrijevići postoji samo jedan stomatolog, znači tokom čitavog mjeseca, odnosno čitave godine pripravnost mora da obavlja, ali mu za to nije plaćeno. Da li to važi za sve ljekare na primarnom, sekundarnom i tercijalnom nivou zdravstvene zaštite i da li pripravnost treba da se plati ili stomatolozi to moraju da rade za džabe? Sve ovo je kreirala i sprovodila prethodna vlast kada je Fondom, a zatim Minisarstvom rukovodio gospodin Kenan Hrapović, koji je degradirao i urušio cjelokupni zdravstveni sistem iz čega treba da izvučemo pouku za sva vremena da zdravstvenim sistemom treba uspješno jedino i može uspješno da rukovodi samo ljekar. Završiću brzo.

Početak pandemije kovid -19 stomatolozi su bili izloženi riziku bez ikakve zaštite, kupovali alkohol 30 eura po litru, rukavice 25 eura po kutiji, nijesu mogli kupiti zaštitni skafander radili su bez opreme, dolazilo je dosta opreme iz humanitarne pomoći i donacija, niko se nije sjetio da stomatolozima ponudi ili bar da im se omogući da kupi opremu.

Ovih dana se dijele vaučeri prosvjetnim i zdravstvenim radnicima, stomatolozi su ponovo izopšteni. Na izborima vlast se promijenila mnogi stomatolozi su se ponadali da će se nepravda ispraviti, ja se nadam da će se zaista ispraviti, da će te vi doprinijeti tome. Na kraju decembra prošle godine, aneksom ugovora mjesečni limit stomatolozima je povećan na 3.300 sa početkom primjene od januara 2021. godine, što je potvrđeno novim ugovorom iz marta 2021. godine.

Sada Vas pitam kako je moguće da u situaciji da se privremeno frinansiramo nemamo usvojen budžet, a da ortodonti imaju povećanje za 600 eura. Znači, u odnosu na prošlu godinu i fakturiše se od strane Fonda isplaćuje 3.300 umjesto 2.700.

Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 12:12:24)

Ministarka Borovinić-Bojović, izvolite odgovor.

JELENA BOROVIĆ BOJOVIĆ (31.05.21 12:16:01)

Uvaženi potpredsjedniče Skupštine, uvaženi poslanici, uvaženi predstavnici Vlade, zahvaljujem poslanici Suadi Zoronjić za ovo pitanje,

Naravno apsolutno sam upoznata sa nizom problema koji postoje vezano za vaše izlaganje koji su apsolutno vjerodostojno iznijeti i tačni. Postoji niz aktivnosti koje smo već preduzeli i niz onih koje ćemo tek preduzeti po ovim pitanjima. Nažalost kao što znate bili smo malo ograničeni vremenskim intervalom koje smo imali na raspolaganju do sada da za tako kratko vrijeme s obzirom da su već bili otvoreni konkursi i da je praktično već bilo pred kraj samih važećih konkursa mi nijesmo bili u prilici da riješimo problem onako kako on zaslužuje da bude riješen i biće riješen naravno. Imali smo razgovore u Ministarstvu sa predstavnicima Fonda kao i sa pojedinačnim predstavnicima stomatoloških službi koji su svi posebno iznijeli slične probleme.

Naime, podsjetiću da je na ovo što ste i Vi dijelom već rekli da su krajem 2007. godine

Ministarstvo zdravlja i Fond za zdravstveno osiguranje sproveli reformu stomatološke zdravstvene zaštite, na način što se zaštita ne obezbjeđuje više u javnim zdravstvenim ustanovama, već putem zaključivanja ugovora između Fonda i privatnih zdravstvenih ustanova odnosno stomatoloških ambulanti. U 2008. godini, kao prvoj godini reformisane stomatološke djelatnosti, nije bilo velikog odziva privatnih stomatoloških ambulanti, tako da se je na javni poziv Fonda koji je upućen u 2008. godini, za pružanje stomatoloških usluga prijavio manji broj ambulanti od potrebnog. U sljedećim godinama, broj zainteresovanih privatnih stomatoloških ambulanti za zaključivanje ugovora sa Fondom konstantno se povećavao iz godine u godinu. Do 2012. godine, Odlukom o mreži zdravstvenih ustanova, bio je utvrđen broj stomatoloških ambulanti po opštinama potrebnih za pružanje stomatološke zdravstvene zaštite na primarnom nivou. Zdravstvenu mrežu činilo je ukupno 114 stomatoloških ambulanti i sedam ortodontskih ambulanti. Poslije 2012. godine, ovaj broj nije bio definisan Odlukom o mreži zdravstvenih ustanova, tako da se ugovori zaključuju sa svim ambulancama koje se prijave na javni poziv i koji su ispunjavale uslove za zaključivanje ugovora o pružanju usluga. Prema Zakonu o zdravstvenom osiguranju, Fond svake druge godine upućuje javni poziv, tako da se ugovori zaključuju sa rokom važnosti od dvije godine. Uglavnom se zaključuju sa svim prijavljenim ambulancama, jer uslove koje Fond objavi u javnom pozivu ispunjavaju gotovo sve prijavljene ambulante. Prispjele prijave na javni poziv i dokumentaciju razmatra Komisija za procjenu ispunjenosti uslova za zaključivanje ugovora, koju imenuje Upravni odbor Fonda. Na osnovu izvještaja komisije, direktor Fonda dostavlja Upravnom odboru predlog Odluke za izbor davalaca stomatoloških usluga sa kojima će se zaključiti ugovor. Na osnovu predloga direktora, Upravni odbor donosi odluku o izboru davalaca usluga stomatološke zdravstvene zaštite.

Najveće neslaganje između Fonda i stomatoloških ambulanti bilo je u vezi sa postavljenom kontrolom u informacionom sistemu, koja onemogućava fakturisanje u iznosima većim od utvrđenih mjesečnih limita po stomatološkoj ambulanti. Fond je na taj način štitiio finansijska sredstva koja su budžetom opredijeljena za tekuću godinu, a zbog nemogućnosti da iskontroliše da li su prikazane usluge stvarno i pružene osiguraniku u ambulanti. Od poziva do poziva, broj prijavljenih stomatoloških ambulanti se konstantno povećavao za deset do dvadesetak, tako da se na javni poziv objavljen u decembru 2020. godine, prijavilo 213 ambulanti, a ugovor zaključilo 210 ambulanti. Sve češće se u javnosti iznose predlozi da se dječja i preventivna stomatologija ponovo vrata u sistem javnih zdravstvenih ustanova, kojeg mišljenja je i Fond kao i Ministarstvo, tako da će se u budućem periodu pozabaviti ovom problematikom. Ministarstvo zdravlja će u saradnji sa Fondom preduzeti aktivnosti na sagledavanju postojećeg stanja u primarnoj stomatološkoj zaštiti, koje bi obuhvatale analizu pokazatelja o stanju oralne zdravstvene zaštite, analizu broja i starosne strukture osiguranih lica koji imaju pravo na ovu zdravstvenu zaštitu, analizu broja i vrsta pruženih stomatoloških usluga, kao i drugih pokazatelja, te na osnovu sagledavanja svih pokazatelja, usvojiti najoptimalniji predlog za ostvarivanje ovog vida zdravstvene zaštite.

Apsolutno je jasno da je vaše pitanje potpuno bilo na mjestu, da je ono argumentovano i da se Ministarstvo zdravlja zajedno, u saradnji naravno neizostavno sa Fondom, mora detaljnije pozabaviti ovim pitanjem u narednom periodu. Naša tendencija odnosno naš cilj jeste da se omogući ponovno vraćanje stomatološke službe u javno zdravstvo na način kako je to bilo riješeno nekada, a sve to isključivo i jedino u cilju postizanja boljeg kvaliteta zdravstvene zaštite i bolje usluge koju zdravstveni sistem treba da pruži svim građanima i građankama Crne Gore, a poseban fokus moraju biti djeca. Tako da sam apsolutno saglasna. Mi smo, ponavljam, imali već niz aktivnosti po tom pitanju i nastaviće se aktivnosti u tom smjeru.

Ono što mi sugeriše kolega ministar ekonomije, odnosno ekonomskog razvoja i turizma gospodin Milatović jeste da, po saznanju koje mi je sada uputio, stomatolozi nijesu izopšteni iz akcija vezano za turističke vaučere i po tom pitanju informisaće se detaljno u Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 12:21:56)

Zahvaljujem ministarki zdravlja.
Komentar na odgovor, kolegistica Zoronjić. Izvolite.

SUADA ZORONJIĆ (31.05.21 12:22:04)

Hvala Vam, uvažena ministarko, prije svega na ovoj informaciji vezano za vaučere, kako stomatolozi ne bi bili u dilemi i kako se ne bi osjećali izopštenim. Dobila sam informaciju da nijesu obaviješteni o dobijanju tih vaučera za razliku od ostalih medicinskih radnika i ljekara.

Ono što sam mogla da vidim iz Vašeg odgovora u pisanoj formi koji sam dobila na vrijeme, vidim da pokazujete spremnost i da ćete pomoći u rješavanju ove veoma važne problematike. Ono što mene interesuje jeste da definitivno nećete prepustiti svu brigu vezano za stomatološke zdravstvene zaštite Fondu za zdravstvo nego da ćete raditi koordinirano i da ćete naći najbolji model da se dođe do popravljivanja statusa stomatologa jer su i oni zdravstveni radnici, jer su i to ljekari koji su položili Hipokratovu zakletvu kao i vi i završili isti medicinski fakultet kao i Vi.

Što se tiče informativnog sistema, pošto ste naveli u odgovoru, želim da vam kažem da stomatolozi plaćaju konekciju na informacionom sistemu Fonda i održavanje softvera Fonda zdravstva na mjesečnom nivou. Takav informacioni sistem fakturiše svaku pruženu uslugu tako da broj usluga nije sporan kao ni broj bodova jer je svaka usluga utvrđena brojem bodova. Sporno je to što Fond ne želi da plati usluge po cjenovniku koji je sastavni dio ugovora do limita koji je utvrđen ugovorom. Ako je ortodontu, opet nagašavam jer je najveći problem ta razlika između ortodonata i preventivnih stomatologa, znači ako je ortodontu dozvoljeno da pruža usluge do 3.300 po limitu iz ugovora, to isto traže i preventivni stomatolozi i njima je po ugovoru mjesečni limit 3.300. Kako je moguće da im Fond umanjuje limit, bez razloga na vrijednost između 1.500 do 2.000 eura? Da li može da ih spriječi da fakturišu usluge do 3.300 i da li smije da im umani bod po vrijednosti 3.300 po ugovoru? Zašto je ovdje Fond nekome majka, a nekome maćeha.

Rad ortodonta zavisi zapravo od rada preventivca. Jer, preventivac je taj koji mora da pripremi prostor za rad, ortodont postavlja aparat, potrebno je da preventivac sanira zub isto kao što hirurg da bi operisao pacijenta anesteziolog mora da ga uvede u anesteziju. Nadam se da je to jasno.

Neću vas više opterećivati. Zaista mi je drago što pokazujete veliku pažnju prema svim građanima Crne Gore, a svakako i prema kolegama, to se vidi. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 12:25:20)

Zahvaljujem kolegini Zoronjić.

Drugo pitanje postavlja potpredsjednika Branka Bošnjak. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (31.05.21 12:25:30)

Uvažena ministarko, već sam dobila odgovor prije par dana i zahvaljujem na tome, ali radi javnosti, pitanje je upućeno ministarki zdravlja - Da li planirate da uspostavite registar lica sa poremećajima iz autističnog spektra i da li imate namjeru da kroz privatno javno partnerstvo omogućite da korisnici Centra za autizam, razvojne smetnje i dječiju psihijatriju „Ognjen Rakočević“, zbog nedostatka kadrovskih kapaciteta usluge, prvenstveno logopeda i dječijeg psihijatra koriste u privatnim ustanovama o trošku Fonda zdravstva?

Ovo sam pitanje, ministarko, postavljala i u ranijem sazivu, ali nažalost za razliku od vas koji ste već krenuli nešto da radite u rješavanju ovog problema, što me raduje, prethodni ministar je uporno negirao postojanje bilo kakvog problema, što nije bilo korektno, jer su se roditelji non stop žalili da postoji problem, da nema dovoljno kadra, da nije dostupan dovoljan broj tih njihovih terapija kod logopeda i psihijatra, pa su bili prinuđeni da se sami snalaze. Zahvaljujem na odgovoru zato što je i ohrabrujući. Radujem se što ste krenuli u to da zajedno sa Ministarstvom obrazovanja, odnosno sa Resursnim centrom „1. jun“ pokušate da nađete zajedničko rješenje i stavite više tih stručnjaka na raspolaganje ovoj djeci. Još me je više obradovalo, jer nijesam imala tu informaciju, da ćemo ubrzo da dobijemo još najmanje dva dječija psihijatra sa specijalizacije jer

je stvarno za Crnu Goru bilo tragično da imamo samo jednog dječijeg psihijatra i to baš ovoga koji se nalazi na čelu ove institucije „Ognjen Rakočević“. Zato sam, kada se govorilo o onim stanovima, govorila da smo mi trebali da ponudimo tako nekom dječijem psihijatru i da na taj način dovedemo nekoga ko je deficitaran, a da ovdje pomognemo, a ne što su dobijali po više puta stanove i oni koji ih već imaju, ali za svoje nasljednike su htjeli to da omoguće.

Ono što hoću da vam prenesem, da sam imala sastanke sa roditeljima, da mi se često obraćaju i jesu to veliki problemi, to su veliki problemi i za porodicu, ne samo finansijski, zbog toga što su oni prinuđeni da idu u Beograd jer su tamo te terapije mnogo češće, a prosto je ograničen vremenski rok u kome se toj djeci može pomoći. Naravno, svaki roditelj gleda da to iskoristi i da učini sve što može da pomogne svom djetetu, a onda to stvara dodatne troškove.

Sada ću reći i onu činjenicu da se nešto odjednom 2016. godine i iz nekih pravilnika uklonilo da roditelji koji prate djecu dobiju neku dnevnicu, mislim da bi i o tome trebalo razmisliti da vratimo, makar za pojedine slučajeve đe je stvarno to neophodno, da roditelj ide sa djecom. To njih dovodi u jednu vrlo nezgodnu materijalnu situaciju. Ono na šta se dodatno žale jeste razdvojenost porodice, pa onda zanemarivanje drugog djeteta, a na kraju nerijetko se završi i razvodom braka. Tako da stvarno moramo povesti računa jer jedan problem izaziva drugi i to, u stvari, predstavlja onda na kraju problem cijelog društva. Vi ćete predstaviti odgovor, a onda ću vam jednu lijepu vijest koju sam jutros dobila od UNICEF-a prenijeti u komentaru na Vaš odgovor.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 12:29:45)

Zahvaljujem.

Ministarka zdravlja, pravo na odgovor. Izvolite.

JELENA BOROVINIĆ BOJOVIĆ (31.05.21 12:29:52)

Hvala Vam, uvažena poslanice Bošnjak, za ovo pitanje.

Mi smo već 4. decembra imali najmanje desetak veoma važnih sastanaka, što sa stručnim licima koji su zaposleni u Centru za autizam, što sa udruženjima roditelja, što sa predstavnicima roditelja, pojedinačno i zajedno, sa predstavnicima Ministarstva obrazovanja, sa predstavnicima Kliničkog centra, odnosno Instituta za bolesti djece. Već smo više puta analizirali situaciju kako taj centar zapravo funkcioniše i način na koji on funkcioniše.

Potpuno sam saglasna da od početka smatram da je to jedno veoma važno pitanje kojem moramo da se veoma ozbiljno posvetimo. Moram da budem kao i uvijek potpuno iskrena i otvorena da sam već u saznanju da Centar za autizam nije organizovan na način kako bi trebalo da bude organizovan, da eksperti, odnosno zaposlena stručna lica koja rade s djecom su dobra, ali ih je nedovoljno, da prostor u kojem djeca borave nije potpuno adekvatan, da sam imala niz primjedbi od strane roditelja koji su iskazivali nezadovoljstvo vezano za kontrolne preglede u Beogradu. Žalili da usluge koje tamo dobijaju nijesu onakve kakve djeca zaslužuju, da postoji niz problema vezanih čak i za to. Mi smo nekim do sada dogovorom zajedničkim i trudom koji je praktično tek krenuo na pravi put, saglasni sa idejom da se maksimalno ojača briga o ovoj djeci, da se potencira razvoj Centra za autizam, da se ojača stručni kadar koji može da im bude od velike pomoći. Dakle, da se na pravi način ujedine dva ministarstva i da se iskoriste kapaciteti škole „1. jun“. Imali smo i razgovor u toj školi da se čak i kontrolni pregledi te djece, imajući u vidu prirodu stanja u kojem se nalaze i imajući u vidu situaciju u kojoj toj djeci nikada nije prijatno da mijenjaju svoju sredinu, da se na pravi način organizuje, odnosno obezbijede uslovi da bi se ova djeca mogla kontrolisati i pratiti u matičnoj državi, Crnoj Gori. Da njihove potrebe za kontrolnim pregledima budu takve da najveći broj pregleda i na pravi način budu organizovani upravo u Crnoj Gori, kako djeca ne bi bila izložena što promjeni sredine što odvajanju od članova porodice. To je veoma specifična situacija u kojoj nekada tom djetetu čak i nije dovoljno da jedan član porodice bude sa njim, nekada je jednostavno potrebno da djeca osjećaju sigurnost od strane svoje porodice.

Ovo su problemi koji su nesumnjivo problemi koji se vezuju i za Ministarstvo zdravlja i za

Ministarstvo prosvjete, odnosno obrazovanja. Evo, vidjećete i u mom odgovoru, tendencija je evropska i standard da se zapravo ovom problematikom čak primarno bavi Ministarstvo prosvjete, ali naravno uz veliku podršku i saglasnost i veliki angažman Ministarstva zdravlja, tako da ćemo, nadam se, usaglasiti da taj model primijenimo u Crnoj Gori i da već jednom konačno shvatimo da su ta djeca zapravo naše veliko blago i da o njima svi moramo da brinemo.

Već duže vrijeme u Zapadnoj Evropi postoji trend drugačijeg pristupa djeci sa neuro razvojnim poremećajima gdje spada autizam. Inkluzija se ogleda i u tome da se ta djeca i tretmani koji su im potrebni izmjestite iz zdravstva u prosvjetu jer je potrebno prihvatiti njihovo stanje, ne kao bolest jer ono nije bolest, već kao raznolikost, a na defektologe se gleda kao na posebne učitelje u koje spadaju specijalni edukatori govora, logopedi, defektolozi, razvojni terapeuti, dakle bivši defektolozi, poligofrenolozi, somatopedi, te radno okupacioni terapeuti koji su takođe veoma važni. Iz tog razloga se i kod nas planira veće angažovanje postojećih specijalnih edukatora koji rade u prosvjeti, vrtićima i osnovnim školama u ranoj intervenciji, čime bi se omogućio veći broj tretmana. Jačanje ovih ustanova je realističan plan, pogotovo kada su u pitanju dnevni centri i ustanove poput škole „1. jun“ u kojima postoje zakonske povlastice za zaposlene u smislu veće plate i beneficiranog radnog vremena, većeg godišnjeg odmora u odnosu na terapeute koji se bave ranom stimulacijom razvoja u zdravstvu. Bolji uslovi za rad čine zapošljavanje u njima znatno primamljivijim i time bi izbjegli situaciju nedostatka odgovarajućeg kadra koji postoji u Centru za autizam, razvojne poremećaje i dječiju psihijatriju „Ognjen Rakočević“ i u razvojnim savjetovalištima pri domovima zdravlja. Ukoliko ni to, bar u početku, ne bude dovoljno za potrebe djece, potrebno je razmotriti i privatno-javno partnerstvo, kao jednu od opcija, jer nam je prvenstveno u interesu dobrobit djece. Do kraja godine počće sa radom još jedan dječji psihijatar, a sljedeće godine očekuje se još jedan dječji psihijatar, čime bi se spriječile liste čekanja i otvorila kadrovske mogućnosti za dalji razvoj dječje psihijatrije u Crnoj Gori, što je posebno važno.

Zakonom o zbirkama podataka u oblasti zdravstva u članu 9 definisani su registri bolesti od većeg socio-medicinskog značaja, zaraznih bolesti i drugih stanja vezanih za zdravlje. Takođe u ovom članu postoji osnova za uspostavljanje registra koji bi sakupljao i obrađivao podatke o zdravstvenoj zaštiti djece i omladine sa smetnjama u psihofizičkom razvoju i psihosocijalnim smetnjama. Dakle, nesumnjivo je značajan i veoma je argumentovano pitanje, apsolutno se treba posvetiti izradi registara za ovu djecu. Institut za javno zdravlje je u prethodnom periodu preduzeo početne korake u smislu pripreme dokumentacijekja nam je potrebna, dakle pravilnika, obrazaca i ostalih dokumenata, koji su preduslov za izradu ovog registra kojem ćemo apsolutno pristupiti.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 12:36:30)

Puno hvala ministarki zdravlja.

Pravo na komentar odgovora potpredsjednica Bošnjak, izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (31.05.21 12:36:42)

Zahvaljujem.

Radujem se svemu ovome što ste odgovorili i nadam se da će dati rezultate. Ako ne bude dalo rezultate, zaista da se posvetimo i omogućimo ovim roditeljima kroz privatno javno partnerstvo da koriste usluge nedostajućeg kadra. Ja ću vam prenijeti i šta je veliki problem, prvo sam mislila da je nedostatak logopeta, ali nije nedostatak logopeda, logopeda ima. Međutim, oni su bili loše plaćeni u Centru za autizam i da se njima mnogo više isplatilo da budu u obrazovnom sistemu jer su im tamo plate veće nego u zdravstvenom i onda su roditelji bili prinuđeni da privatno, a ja ću se usuditi reći, vjerovatno često i na crno da koriste usluge logopeda. Ako ne bi ovo dalo rezultate što ste vi krenuli da realizujete, onda bi ovim nekako uveli u redovne tokove i te logopede i nedostajuće po pitanju ovih smetnji u razvoju kod djece. Ali, sve u svemu, drago mi je da ste krenuli sa ovom pričom jer je ovo vrlo, vrlo važna priča, a najveći problem prethodnog rukovodstva u Ministarstvu je bio što je negirao postojanje problema, to je nešto što je nedopustivo.

Evo i to sa registrom. Treba da imamo registar, ne samo u ovoj oblasti nego u mnogim drugim i to je jedan veliki problem. Mi ćemo zakone donijeti, onda ih ne možemo primjenjivati zato što nema jasne evidencije ko treba sve da koristi određene usluge.

Ono što sam rekla da ću vas obradovati jeste to da sam imala jutros sastanak sa predstavnicima UNICEF-a i oni će ovih dana vjerovatno se obratiti ili su se možda već obratili vama, a po pitanju ove teme su rekli da su dali značajan doprinos ali u dijelu dijagnostike i obuke kadra za dijagnostiku. Sada idu u sljedeći korak za ovo što danas Vi i ja pričamo, a to jeste dio terapije i da će oni da urade jednu značajnu analizu i da pomognu i u kadrovskom smislu, u smislu obuke, u smislu opreme i svega, i vjerovatno ćete imati sa njima razgovor, ali zaista se radujem. Sad ovo što ste Vi rekli da ste pokrenuli zajedno sa Kliničkim centrom i Ministarstvom prosvjete i nauke, nadam se da će to biti veliki iskorak i da će biti mnogo vidljiviji rezultati da će roditelji imati manje problema, jer zaista su se susretali sa velikim problemima i vapili za pomoć koja je izostajala sve vrijeme. Zahvaljujem još jednom.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 12:39:38)

Uz zahvalnost ministarki zdravlja i zbog brige o najranjivijoj populaciji, ovim završavamo set pitanja koji je upućen ministarki zdravlja.

Idemo na pitanja upućena ministru ekonomskog razvoja Jakovu Milatoviću.

Sjednici prisustvuje i Milena Lipovina-Božović, državna sekretarka ministarstva.

Prvo pitanje postavlja Dejan Đurović, nek se pripremi Draginja Vuksanović-Stanković.

Izvolite kolega Đuroviću.

DEJAN ĐUROVIĆ (31.05.21 12:40:16)

Zahvaljujem uvaženi gospodine potpredsjedniče.

Dame i gospodo narodni poslanici, gospodine ministre sa saradnicom,

Pošto ste Vi ministar i turizma, htio sam da kažem jednu lošu vijest. Sad je gospođa potpredsjednica jednu dobru, ja ću jednu lošu R turs, zbog sankcija koje smo uveli Bjelorusiji, je otkazao 300 aviona sa 150 putnika juče. Vlasništvo je Ratka Čitakovića.

Znači, u petak sam govorio o sankcijama Rusiji koje će koštati Crnu Goru i naknadne sankcija koje su bile Rusiji. U međuvremenu smo dobili i odluku kojom će se sankcije sprovesti i Bjelorusiji kao reprezent toga, odnosno odgovor toga imate 300 aviona koji su trebali da dođu u junu mjesecu sa 150 putnika samo iz R turs agencije Ratka Čitakovića su otkazali.

Mislim da nam ovo udaranje sankcija velikim silama neće izaći baš na dobro, ali izgleda da ćemo morati to da istrpimo, a u septembru ćemo morati ipak porazgovarati o tome je li to bilo isplativo ili nije, je li to interes Crne Gore ili nije, a interes Crne Gore iznad svega i iznad kandidature naše za Evropsku uniju. Molim vas da mi ubuduće ako ikako može ove odgovore dostavljate malo ranije. Ja sam ih dobio prije 10 minuta. Evo prosto ga nijesam ni pročitao. Čak smo se i konsultovali oko toga da ćemo morati nešto postaviti niz pitanja koje ste mi vi kao odgovor dostavili. Znači bar dan prije da budu odgovori jer mi imamo obavezu da ih postavimo čini mi se 48 h ranije.

Vlada premijera Duška Markovića je krajem 2018. godine donijela odluku o aktiviranju programa ekonomskog državljanstva, odnosno davanja tzv. crnogorskih pasoša „zlatnih" u zamjenu za investicije. Ovaj trogodišnji plan je startovao 1. juna 2019. godine i njime je definisano da su dodijelili ukupno 2.000 pasoša. Tada je obećano da će imena svih koji dobijaju pasoš biti zvanično dostupna i javnosti i kao što vidimo ni do danas to nije urađeno. Uz to prećutno je dozvoljeno da ne samo gradnja hotela nego i da mogućnost kupovine apartmana u kondo hotelima ili hotelima mješovitog karaktera se daju ovi pasoši. U najavi o davanju ekonomskih pasoša ovoga nije bilo. Smjena odlazeće vlasti je ujedno i prilika da nova Vlada objavi imena 67 građana koji su dobili ove pasoše od čega su 23 aplikanta i 44 člana njihovih porodica. Od ukupnog broja ovih 66 ili 67 su ruski i kineski državljani.

Takođe, postavljam pitanje ko su počasni državljani koji su dobili pasoš i kako su ga oni

zaslužili s obzirom na to da je ova cifra prešla 200. Među poznatim Crnogorcima su bivši palestinski ministar Muhamed Daklan kojeg palestinske vlasti sumnjiče za pronevjeru više stotina miliona iz državnog fonda, bivši premijer Tajlanda Taksin Šinavatra koji je u toj državi osuđen za korupciju. Ineterasantno je da su investitori za projekte ekonomskog državljanstva mogu biti i domaće firme, nadam se da ste se upoznali sa tim, pod određenim okolnostima. Među posljednjim odlukama odlazeće Vlade Duška Markovića je da na listu razvojnih projekata iz oblasti turizma uvrsti i hotel „Cruizer“ koje gradi firma Bemax, a takođe su odobreni i projekti iza kojih stoji Kompanija „Čelebić“ hoteli u Čanju i Mojkovcu. Svih ovih godina dok su se davali ovi pasoši Evropska komisija je pokrenula prekršajne postupke protiv Kipra i Malte zbog programa kojih ima, identičnih, i Crna Gora. Evropska komisija saopštava da davanje državljanstva investitorima po sistemu zlatnog pasoša nije u skladu sa principima Evropske unije. Kada država članica dodijeli državljanstvo toj osobi on postaje državljanin Evropske unije, a ukoliko ga dodijeli kandidatu kad zemlja postane član Evropske unije i on postaje.

Odlukom Vlade, sada dolazimo do konkretnog pitanja, najavili ste suspendovanje Programa ekonomsko državljanstvo od 1. januara po postojećem modelu. To je bilo i naše predizborno obećanje, ali predizborno obećanje je bilo i da objavimo ko je sve dobio pasoš na osnovu kog razloga i kojih karakteristika je dobijen taj pasoš. Ovih 67 da li su svi uložili ekonomski ono što je bilo predviđeno uslovima i da li je ovih 200 pasoša počasnim građanima dobili stvarno oni koji to zaslužuju. Novi model po kome će pasoš i davati kažete biće visokokvalitetnom kadru naročito iz oblasti nauke i tehnologije. Pa se postavlja pitanje - da li je napravljena analiza postojećeg suspendovanog programa ekonomsko državljanstvo i objavljivanje podataka? Rekli ste da će pasoše davati visokoobrazovnom kadru naročito iz oblasti tehnologije, ali je pitanje da li je nama fali tih kadrova. Uvijek imamo odgovor, mi trpimo izvoz mozgova iz Crne Gore, trpimo izvoz kvalitetnih kadrova. Šta onda radimo. Izvozimo naše kadrove, a uvozimo strane kojima dajemo pasoše i ostale privilegije. Nekako mi se to ne čini, da kažem, realnim za budućnost Crne Gore, ni korektnim prema našim kadrovima. Mislim ako mi nemamo kadrova iz određene svere nauke prihvatljivam mi je ta solucija da njih uvezemo i da dobiju pasoše, ali ne da uvezemo ono što mi već izvozimo i što naši ljudi odlaze jer nemaju mogućnosti da se dokažu u Crnoj Gori. Da li je napravljen modalitet i klasifikacija koja će biti ključna za kandidate, da li će biti javne rasprave i da li će biti Univerzitet uključen u izradi modaliteta? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 12:48:01)

Ministre Milatović, odgovor na pitanje.
Izvolite.

JAKOV MILATOVIĆ (31.05.21 12:48:07)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Skupštine.

Poštovani poslanici i poslanice, poštovani poslaniče Đuroviću, hvala Vam na Vašem pitanju.

Vlada Crne Gore je na sjednici od 18.03.2021. godine donijela odluku, kao što ste i sami rekli, da neće produžiti trajanje Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore ili kako je nekako u narodu poznat program ekonomskog državljanstva.

Odlukom o kriterijumima, načinu i postupku izbora lica koje može steći crnogorsko državljanstvo bilo je predviđeno je da ovaj program traje tri godine. Znači, do kraja 2021. godine. Dakle, ono što je ova vlada uradila nije suspendovala program nego je donijela Odluku da se postojeći program u svojoj formi neće produžavati. Odluka da se pomenuti program neće produžavati je donijeta na osnovu sljedeća dva argumenta.

1. Podrška programima ekonomskog državljanstva se kosi sa načelima Evropske unije. Promovisanje takvog programa je suprotno sa tendencijama revizije postojećih programa u okviru EU, te kritičkim osvrtom od strane institucija Evropske unije, kao i zahtjevima za ukidanje

analognih programa u zemljama članicama (Malta, Kipar). Stoga se zaključuje da dalja podrška ovakvom programu može otežati i usporiti proces pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji.

2. Neprodužavanje programa ekonomskog državljanstva ne dovodi do opstrukcije investicija u razvojne projekte, s obzirom na to da je neodrživost programa, na način na koji je bio predviđen, u okviru predviđenog trogodišnjeg programa (2019-2021) neupitna već na osnovu dosadašnjih podataka sa kojima raspolažemo, a neke smo od njih već i spomenuli, a to je činjenica da je do sada dato oko 60 državljanstava. Bilo je predviđeno da potražnja za ovim programom i samim tim izdavanje državljanstva bude na nivou od 2.000. Takođe, imajući u vidu da je u skladu sa odredbama Odluke trajanje programa i bilo ograničeno na period od tri godine nije došlo do bilo kakve promjene okolnosti u tom pravcu, te ovakva odluka ni na koji način ne može negativno uticati na planove investitora. Znači, sa jedne strane ispoštovali smo jednu našu obavezu u dijelu procesa pristupanja Evropskoj uniji, a sa druge strane održali smo kontinuitet jedne odluke i na taj način jedan odnos države Crne Gore prema investitorima. Donijeli odluku 18.03.2021. godine da na način na koji je on bio predviđen program neće biti produžen. Vlada Crne Gore je na toj istoj sjednici 18. marta donijela, takođe odluku da će ući u jedan proces izrade jasno definisanih novih kriterijuma, načina i postupaka za eventualno dobijanje državljanstva Crne Gore na neki drugi način, a koje je, između ostalog, i premijer nagovijestio svojim ekspozom u ovoj skupštini u decembru mjesecu prošle godine. Jedan od načina je i taj koji je bio spomenut, a tiče se pridobijanja visokokvalifikovanog kadra u Crnu Goru kao nekako temeljnog dijela našeg budućet ekonomskog razvoja koji se može ostvariti kroz dalju promociju i unapređenje kadrovskog potencijala u zemlji, a to je:

1. Definisane preduslova koji podrazumijevaju visoke kvalifikacije nekih budućih aplikanata, kada je riječ o individualnim aplikacijama jasnu evaluaciju doprinosa njihovog profila ekonomskom razvoju naše zemlje.

2. Definisane sektora koji nama kao zemlji će omogućiti dinamičniji ekonomski razvoj u narednom periodu, a sve u skladu sa određenim svjetskim razvojnim trendovima.

Trenutno se vode intenzivni razgovori u ovom dijelu u smislu analitike i analitičke pripreme dokumenta koje će sasvim sigurno biti nekako dio jedne šire javne rasprave i biti blagovremeno donesen kako bi sve bilo u skladu sa najavljenim novim programom, ukoliko se kao Vlada odlučimo da ga uopšte bude.

Evo toliko za početak.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 12:53:06)

Zahvaljujem ministru Milatoviću.

Komentar na odgovor kolega Đurović. Izvolite.

DEJAN ĐUROVIĆ (31.05.21 12:53:15)

Gospodine ministre zahvaljujem. Čini mi se da mi nemamo nekih sporova ovdje, nijesam baš precizan, da li je suspendovan ili nije produžen. Uglavnom ono što je bilo kompletno loše, a to je čitav program ekonomskog državljanstva koji je vezan bio isključivo za dobrobit prve familije ili eventualno ljudi koji su bili u vrhu Vlade Crne Gore. Znači svi koji su bili aplikanti i koji su dobili počasna državljanstva su bili vezani za prvu familiju, odnosno predsjednika Đukanovića ili za predsjednika Vlade Markovića.

Ja sam samo tražio da mi Vi kažete - mi ćemo u roku od 15 ili 20 dana objaviti kompletna imena svih koji su dobili državljanstvo na osnovu programa ekonomskog državljanstva, takozvani zlatni pasoš, to je 67 njih i onih 200 koji su dobili počasne pasoše. Znači da bismo ispunili ono što smo obećali građanima, dio smo ostvarili, a to je da smo zaustavili ovaj projekat i slažem se sa Vama potpuno. Čak mi je prihvatljiv i ovaj dio da visokokvalifikovani kadrovi koji nam trebaju, samo da ne dolazimo u suprotnost da ih izvozimo da nemaju radnog mjesta kod nas, da ne mogu da se dokažu profesionalno i naučno kod nas, a da dovodimo druge, to mi nekako baš čini mi se nije normalno. Nadam da ćete mi, evo ako Vam dozvoli potpredsjednik, odgovoriti koliko treba

vremena da vidimo. Dobro, postaviću dopunsko pitanje. Ja se potpuno sa Vama slažem o ovome što ste rekli. Evo, očigledno da moram u dopunskom pitanju da Vam ovo postavim i u dopunskom pitanju ću Vam postaviti i ovaj drugi sektor koji Vi radite, a to je turizam.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 12:55:33)

Kolega Đuroviću, možete odmah dopunsko pitanje da bi on odgovorio.

DEJAN ĐUROVIĆ (31.05.21 12:55:40)

Odlično, zahvaljujem potpredsjedniče.

Dopunsko pitanje je - Koliki rok nam treba da objelodanimo ko je sve dobio pasoše po programu ekonomskog državljanstva, znamo da ih je 67 i 200 pasoša počasnih građana Crne Gore. Da nam u tom pojašnjenju kažete koji su osnovi za dobijanje tih pasoša.

Takođe, sklopu ovoga imam i dodatno pitanje - Koliko vi mislite da će sankcije Rusiji i sankcije Bjelorusiji uticati na turističku sezonu u 2021. godini? Zahvaljujem se.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 12:56:27)

Hvala kolega Đuroviću.

Gospodine ministre, Vi možete sad da odgovorite na to pitanje ako želite, a možete i u pisanoj formi, a možete i kombinovano.

JAKOV MILATOVIĆ (31.05.21 12:56:37)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Skupštine.

Upravo ću izabrati ovu kombinovanu formu iz razloga što prosto moje ministarstvo ne raspolaže informacijama, a koje interesuju poslanika Đurovića. Ministarstvo unutrašnjih poslova je ministarstvo koje se bavi pitanjem državljanstva, izdavanjem, na kraju krajeva pasoša, kako ovih počasnih tako i ovih vezanih za ekonomsko državljanstvo.

Ono što ja mogu da Vas javno podržim je da ukoliko je to u skladu sa zakonom, sasvim sigurno treba transparentno objelodaniti, javno kažem da ću se založiti kod ministra unutrašnjih poslova Sergeja Sekulovića da se ta lista, ukoliko je to u skladu sa zakonom što prije dostavi vama i što da ne objavi javno. Mislim da je to u potpunosti normalno i legitimno pitanje i pravo svih ljudi u Crnoj Gori da to pitanje zna.

Samo mi je važno da razdvojimo ovdje dvije stvari, a to je sa jedne strane imate, između ostalog, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma koje je u ovom dijelu ekonomskog državljanstva uključeno kroz ovaj dio koji se odnosi na ponudu, tj. šta neko, koja je to smještajna jedinica koju neko treba da kupi da bi dobio državljanstvo, to je dio ponude. To je tih 15 razvojnih projekata koje je prethodna Vlada uvrstila u razvojne projekte i na taj način napravila ponudu za nešto što ljudi koji hoće da dobiju naše državljanstvo treba da kupe i tu ste u potpunosti u pravu. Tu je trenutno 15 hotela i ako je program ekonomskog državljanstva bio koncipiran da se sastoji od tri dijela, jedan dio koji se odnosi na razvojne projekte u turizmu, drugi koji se odnosi na razvojne projekte u poljoprivredi i treći koji se odnosi na razvojne projekte u prerađivačkoj industriji. Nažalost, niti poljoprivreda, niti prerađivačka industrija u okviru ovog programa nijesu zaživjele. Očigledno da je fokus bio u potpunosti posvećen razvojnim projektima u turizmu i sasvim sigurno nekim informacijama koje ste vi ovdje iznijeli su bile razlog toga.

Sa druge strane imate aplikante koji apliciraju za naše državljanstvo kroz kupovinu, odnosno ispunjavanje određenih kriterijuma. Na ovaj način se to radi kroz kupovinu određene smještajne jedinice ovim razvojnim projektima koje je naša prethodna vlada uvrstila da budu razvojni. U svakom slučaju kompletna informacija i o jednom i o drugom već se nalazi na sajtu

Vlade, ja Vam je mogu proslijediti danas u toku dana, gdje nekako kompletna slika je vrlo lijepo analizirana upravo prije nego što je ova vlada donijela odluku na način na koji smo je donijeli 18. marta ove godine.

Sasvim sigurno evo i da odgovorimi na ovo pitanje što se tiče Rusije. Rekao sam par puta u javnosti, putujem u Rusiju prekosjutra i mislim da ću biti jedan od prvih crnogorskih ministara koji je u posljednjih par godina posjetio Rusiju. Sasvim sigurno, ja sam onako javno više puta rekao, mislim da Rusija u potpunosti razumije opredijeljenost Crne Gore kad je u pitanju Evropska unija i naše 100% praćenje spoljne politike Evropske unije. Je li to trenutno onako dobro za jednu situaciju u kojoj se mi nalazimo, vjerovatno nije. U svakom slučaju mislim da upravo kroz i moj odlazak u Rusiju, pokazujemo jedan dobar signal da smo mi zemlja koja je otvorena za sve, između ostalog i za turiste iz Rusije. Mislim da smo Vi i ja imali jednu, ajde da kažem diskusiju na ovu temu na Odboru za ekonomiju, finansije i budžet i mislim da smo se na kraju, otprilike i složili da u jednom manevarskom prostoru koji mi imamo trebamo svi da damo svoj maksimum. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 13:01:01)

Ne može dodatno pitanje, završava sa odgovorom ministra.

Sljedeće pitanje postavila je poslanica Draginja Vuksanović-Stanković. Izvolite, neka se pripremi Zdenka Popović.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (31.05.21 13:01:18)

Zahvaljujem.

Poštovani potpredsjedniče, predstavnici ministarstva, uvaženi kolege poslanici, poštovani građani Crne Gore,

Ministru Milatoviću, kao ministru ekonomskog razvoja postavljam sljedeće poslaničko pitanje - Da li je ministarstvo na čijem ste čelu uradilo bilo što kako bi se pomoglo hiljadama podstanarskih porodica koje su usljed ekonomske krize, izazvane korona virusom, ostale bez mogućnosti plaćanja mjesečne rente?

Da li Vlada, odnosno resorna ministarstva, imaju strategiju kojom bi se našao način rješavanja ovog veoma važnog pitanja za desetine hiljada crnogorskih građana, koji su prinuđeni da svakog mjeseca izdvajaju veliki dio zarade za plaćanje rente?

Nama se obratilo Udruženje podstanara i upravo nas upoznalo, a i bez toga, naravno iz običnog života imamo i prijatelje i porodice koji su podstanari i ukazali su nam zaista na jedno teško stanje i situaciju u kojoj prolaze. I naravno da vlada koja je trenutno na vlasti treba da preuzme sve mjere kako bi ovom cilju pomogla tim ljudima da naprosto izađu iz tog određenog problema na najbezbolniji moguće način kako bi mimo tog problema plaćanja mjesečne rate mogli da riješe ključna egzistencionalna pitanja.

Da čujem Vaš odgovor, pa ću dalje komentarisati.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 13:02:38)

Hvala kolegice.

Odgovor, ministar Milatović, izvolite.

JAKOV MILATOVIĆ (31.05.21 13:02:43)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Skupštine.

Poštovana poslanice Vuksanović-Stanković,

Pitanje koje ste postavili zahtijevalo bi zaista jednu detaljnu analizu faktora koji su nas

doveli u situaciju da se danas upravo suočavamo sa velikim brojem podstanarskih porodica. Naime, potrebno je analizirati koji su to razlozi zbog kojih veliki broj građana Crne Gore do sada nije mogao da obezbijedi mjesto za stanovanje u sopstvenom vlasništvu.

Dakle, moglo bi se postaviti pitanje kako smo i zašto došli do toga da je za jedan značajan broj građana u Crnoj Gori nezamislivo da žive u sopstvenoj stambenoj jedinici. Vjerujem da bi na ova pitanja najprije i Vi i partija kojoj pripadate koja je činila vlast jedan dugi niz godina u prethodnom periodu, trebalo da imate odgovor i da se zapitate šta ste uradili da do ove situacije o kojoj govorite upravo Vi, sa pravom, trenutno možda i ne dođe.

Podsjetiću Vas na veliki broj povoljnih stambenih kredita i stanova koje su bivše vlade dijelile podobnima, a među kojima su bili i neki od funkcionera vaše partije. Ne suočavaju se podstanarske porodice sa problemom plaćanja rente tek od pojave pandemije, već je taj problem postojao i dok su brojni funkcioneri uživali u poklonjenim stanovima, a običan građanin je mogao samo da sanja o kupovini stana i rješavanju stambenog pitanja. Zato je stav ove vlade da pristup rješavanju ovog problema mora biti sveobuhvatan, kao i da je potrebno da budu uključene sve one pretpostavke razvoja prosperitetnog, pravičnog i integrisanog društva.

Kao posljedica dugogodišnjeg lošeg upravljanja, Crna Gora bilježi vrijednost Gini koeficijenta od 38,5 i prema ovome je zemlja sa najvećom nejednakošću dohotka u regionu, a druga u Evropi poslije Bugarske. Jasno vam je da je to uzrokovalo pojavu male grupe veoma bogatih ljudi koji se sada javljaju u ulozi rentijera i velikog broja ljudi koji isključivo sopstvenim radom plaćaju rentijerima prostor za stanovanje. Do ovoga nasje dovela spora tranzicija, loša privatizacija, nedomaćinsko poslovanje, odsustvo postojanja pravne države, organizovani kriminal i korupcija, a posebno odsustvo volje i konkretnih akcija da se ovaj problem riješi.

Na osnovu posljednjih raspoloživih podataka iz popisa 2011. godine, možemo vidjeti da je broj stanova u Crnoj Gori za 60% veći od broja domaćinstava, dok je učešće podstanarskih domaćinstava uprkos tome u ukupnom broju na nivou od 10%. Problem izrazito nejednake raspodjele u našem društvu nas je doveo do toga da se dobrobiti privrednog rasta, koji je postojao u prethodnim godinama, nesrazmjerno podijele i dodatno naglase postojanje ozbiljnih socijalnih razlika. Jasna je veza koja postoji između ravnomjerne raspodjele i privrednog rasta, dok izrazito neravnomjerna raspodjela predstavlja limitirajući faktor privrednog rasta. O ovome je između ostalog govorio i poznati svjetski ekonomista Piketi, prije par godina u svojoj knjizi.

U skladu sa programskim načelima ove vlade, ministarstvo na čijem sam čelu, sve svoje aktivnosti usaglašava sa principima pravičnosti, transparentnosti i inkluzivnosti. Kroz dva paketa mjera podrške privredi i građanima posebno su targetirani oni građani koji se nalaze na socijalnoj granici, naime oni građani koji su sada najviše pogođeni uticajem krize izazvane korona virusom.

Samo ću Vas kratko podsjetiti da je kroz Mjere za podršku privredi i građanima za I kvartal realizovana mjera podrške u iznosu od 100 eura nezaposlenim licima i mjera podrške u iznosu od 50 eura po porodici sa jednim ili dva člana i 100 eura po porodici sa tri člana ili više članova za korisnike materijalnog obezbjeđenja, kao i 50 eura za penzionere koji ima skoro 50.000 a koji primaju penziju manju od minimalne zarade. Ovom mjerom je obuhvaćeno skoro 100.000 građana Crne Gore, a za realizaciju iz budžeta utrošeno 6.000.000 eura iz istog onog budžeta kojeg skoro nije bilo kad je ova vlast došla u decembru na poziciju.

Nadalje, kroz mjere za podršku privredi i građanima za II kvartal ove godine omogućeno je umanjenje računa za električnu energiju za tri mjeseca i to upravo za ranjive kategorije stanovništva, nezaposlene i penzionere sa malim primanjima. Fiskalni efekat ove mjere je pet miliona eura. U okviru seta predloženih mjera date su smjernice za lokalne samouprave i privredna društva, vodovod i kanalizaciju na koji način mogu dodatno djelovati u cilju prevazilaženja trenutnih velikih problema sa kojima se susrijeću naši građani. Uz snažnu podršku privredi, podsticanjem novog zapošljavanja i subvencionisanjem onih kompanija kojima je pomoć potrebna, pokazali smo brigu o privrednoj bazi, a posebno o zaposlenima koji čine osnov svake kompanije.

Sve ove mjere imaju za cilj da se djeluje brzo i korektivno, dok se politike ministarstva bave ovim problemom u dužem vremenskom roku kako bi se on riješio na održiv i trajan način. Sve politike ministarstva imaju za cilj da, u okviru svojih mogućnosti, stvore društvo jednakih šansi, bez privilegovanih kompanija i pojedinaca, uz vrednovanje kvaliteta i kvalifikacija kao ključnih faktora uspjeha. Na taj način se želi omogućiti svim pojedincima da učestvuju u poštenoj tržišnoj i

društvenoj utakmici koja do sada nije mogla okarakterisati kao takva. Postojali su diskriminirani građani, građani koji nijesu mogli ostvariti svoje egzistencijalne potrebe zbog svojih političkih stavova, a kao suprotnost tome javljali su se i povlašćeni građani koji su uživali mnoge privilegije koje bi bile nezamislive u nekom normalnom sređenom evropskom društvu. I to je praksa sa kojom je nova Vlada prekinula. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 13:09:41)

Hvala ministre Milatoviću.

Komentar odgovora koleginica Draginja Vuksanović-Stanković. Izvolite.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (31.05.21 13:09:52)

Zahvaljujem.

Uvaženi gospodine Milatoviću,

Premijer Zdravko Krivokapić u čijoj Vladi vi sjedite je bio funkcioner Vlade DPS-a duže od 10 godina i na te pojedine pozicije postavio ga je Milo Đukanović, a ja nikada nijesam bila član Vlade, niti u bilo kojim organima, ni u upravnim odborima. Da ne govorimo o tome da su vama ministri iz redova DPS-a dodjeljivali stipendije i meni to ništa nije sporno, sigurno ste Vi to zaslužili, ali nemojte da krijete istinu.

Ali, kad stavimo sad ovo po strani, uvaženi ministre Milatoviću, Vi nijeste odgovorili na moje pitanje. Naime, prvo kažete kratko ćete da me podsjetite da je kroz mjere za podršku privrede i građanima za I kvartal godine 2021. realizovana mjera jednokratne pomoći u iznosu od 100 eura za nezaposlena lica i mjere jednokratne novčane nadoknade u iznosu od 50 eura po porodici sa jednim ili dva člana i 100 eura po porodici sa tri i više članova za korisnike materijalnog obezbjeđenja, kao i 50 eura za penzionere koji primaju penziju manju od 222 eura.

Kad sve saberemo ovom mjerom je obuhvaćeno skoro 100.000 građana Crne Gore, a za realizaciju je utrošeno preko 6.000.000 eura, sa jedne strane ste utrošili preko 6.000.000 eura, a sa druge strane ste protivzakonito zadužili državu za 750.000.000 eura. Moraćete mi objasniti tu ekonomsku logiku, jer ja to ne razumijem ja sam pravnik nijesam ekonomista. Nadalje, ono što je jako važno jeste činjenica da ste govorili o subvencijama za struju pominjući nezaposlene penzionere, ja vas pitam za podstanare. Da bi neko dobio ove vaše subvencije za struju on mora da donese dokaz da je vlasnik brojila, a da bi neko bio vlasnik brojila mora da je vlasnik stana, a ja vas pitam što je sa podstanarima koji nijesu vlasnici stanova. Ovo je jedna glupost, ja veću glupost odavno nijesam pročitala.

Želim da Vas podsjetim jednu vrlo bitnu stvar. Zdravko Krivokapić premijer vVlade u kojoj vi sjedite je dobio stan od 123 metra kvadratna, a imao je kuću, a ja sam odbila stana od Univerziteta Crne Gore iako sam imala pravo na njega, tako da meni ta moralne lekcije ne možete da dijelite i da pričate o drugima. Nadalje, kažete postojali su diskriminirani građani koji nijesu mogli ostvariti svoje egzistencijalne potrebe zbog političkih stavova, a kao suprotnost tome javili su se i povlašćeni građani koji su uživali mnoge privilegije koje bi bile nezamislive u nekom sređenom društvu. Kažete sad ključnu rečenicu - to je praksa sa kojom je nova Vlada prekinula. Čitava javnost čeka da ministar Mitrović podnese ostavku zbog nelegalne gradnje. O čemu se radi ovđe? Je li on privilegovan ili on možda za to što je neovlašćeno gradio povlašćeni građanin ove države? Kada će ministar Mitrović da podnese ostavku?

Drugo govorim o ministarki Bratić koja je dobila crnogorsko državljanstvo mimo svih procedura i time zauzela status privilegovanih građanina od Vlade Mila Đukanovića, nisam joj ja dala to. Je su li to privilegovani građani ili su to građani koji ma su uzeta neka prava? Toliko o tome kakvu vi praksu vodite unutar vaše Vlade. U jednom momentu ste kaže rekli budžeta nije bilo kad ste došli, a đe je sad budžet? Đe je ministre Milatoviću budžet? Budžeta nema, evo dajem odgovor, nema budžeta i ko zna kada će ga biti. Prema tome, uvaženi ministre Milatoviću, odgovor na ovo pitanje nijesam dobila. Vi ste se u odgovoru na moje pitanje ponašali kao ono dajte mi rogove, a da se bodemo. To tako ne ide kada je ozbiljna politika u pitanje. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 13:14:04)

Naredno pitanje postavlja kolegistica Zdenka Popović, to je ujedno i posljednje pitanje upućeno ministru Milatoviću. Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ (31.05.21 13:14:19)

Zahvaljujem poštovani potpredsjedniče, poštovani ministre sa saradnicom,

U skladu sa članom 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavila sam sljedeće poslaničko pitanje - Koliko je ukupno izdvojeno finansijskih sredstava i koji je broj lica obuhvaćen profesionalnom rehabilitacijom, odnosno koliko je zaposleno lica sa invaliditetom u 2018, 2019. i 2020. godini?

Iskazivanje iznosa sredstava i broj zaposlenih osoba sa invaliditetom osim po godinama treba iskazati i po kvalifikacionoj strukturu kao i po opštinama u Crnoj Gori. Istovremeno tražim podatak koliko je izdvojeno pojedinačno sredstava za svaku zaposlenu osobu sa invaliditetom u naznačenim godinama?

Poštovani ministre, obaveza poslodavaca da zapošljavaju osobe sa invaliditetom po kvotama uređena je Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji zapošljavanju osoba sa invaliditetom. Poslodavci koji ne zaposle po kvotama lica iz zakona dužni su da izdvoje za svako lice koje nije zaposleno i uplati Fondu posebna sredstva za profesionalnu rehabilitaciju. Cilj realizacije zakona je da se propišu neke obaveze poslodavcima kako bi se prije svega dopunio Fond koji postoji pri Zavodu za zapošljavanje, a sredstva Fonda kako bi se koristila za namjene koje su utvrđene zakonom. Sada bih Vas zamolima, poštovani potpredsjedniče, da povežem vrijeme kako ne bih prekivala diskusiju da praktično kažem za obrazloženje i za komentarisanje.

Poštovani ministre, u praksi se dešava da Fond u koji se uplaćuje novac od doprinosa, a koji je organizovan u okviru Zavoda za zapošljavanje nema status pravnog lica, nema sopstveni račun i praktično je nemoguće na transparentan način pratiti prihode ovog fonda. Doprinosi koji uplaćuju poslodavci sa godišnjim Zakonom o budžetu prikazuju u okviru klase ostali doprinosi tako da se tek po završnom računu može ispratiti koliko je novca uplaćeno za potrebe profesionalne rehabilitacije osoba sa invaliditetom. Godinama zbog ovalo košeg rješenja trpe osobe sa invaliditetom, jer se ne zna koliko je novca uplaćeno za programe Fonda, a tu prije svega mislim na program profesionalne rehabilitacije, subvencija na zarade, finansiranje troškova ličnih asistenata u radu, grant šeme i mjere aktivne politike zapošljavanja osoba sa invaliditetom. Godinama je bivša vlast Demokratske partije socijalista nenamjenski trošila novac koji je bio namijenjen osobama sa invaliditetom.

Državna revizorska institucija je utvrdila da je od 2009. do 2014. godine nenamjenski utrošeno 34,5 miliona eura, a do kraja 2018. godine još dodatnih 20.000.000. Na nenamjensku potrošnju novca koji pripada osobama sa invaliditetom ukazala je i Evropska komisija koja je u izvještaju o napretku Crne Gore za poglavlja 23 i 24 tražila da se ispita eventualna zloupotreba ovog novca. Zato zaista nevjerovatno zvuči činjenica da je od 73,3 miliona eura koliko je uplaćeno po osnovu posebnog doprinosa do 2018. godine nenamjenski potrošeno gotovo 54.000.000 eura, po svoj prilici tim sredstvima se pokrivaio budžetski deficit.

Poštovani ministre, zvanična statistika sa popisa iz 2011. godine kaže da u Crnoj Gori 11% od ukupnog broja stanovnika ima smetnje pri obavljanju svakodnevnih aktivnosti. Složićemo se da je to najranjivija kategorija stanovnika kojoj treba sistemski pomoći. Osobe sa invaliditetom imaju pravo da raspolažu sa novcem koji se uplaćuje za njihove potrebe. Iz odgovora na moje poslaničko pitanje zaključujem da se snažno zalažete za napredak u oblasti profesionalne rehabilitacije kroz jačanje i napredak javne ustanove Centar za profesionalnu rehabilitaciju čiju reformu podržavate.

Takođe, podržavate izradu novog zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom. U tom smislu predlažem da se novim zakonom riješi status Fonda za profesionalnu rehabilitaciju osoba sa invaliditetom kako bi konačno korisnici tog Fonda znali koliko

je uplaćeno novca za njihove potrebe, a ne samo koliko je utrošeno za određene programe profesionalne rehabilitacije. Evo vidim da je za period od 2018. do 2020. godine samo recimo za grant šeme utrošeno 7,8 miliona eura od ukupno 27,4 koliko je utrošeno za realizaciju programa profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom. Ono što mi je malo čudno iz ovog odgovora koji ste mi dostavili je to što 2020. godine, Vi ste mi dali prikaz koliko je osoba zaposleno, 2020. godine koja je bila inače kovid kriza najteža godina u ekonomskom i zdravstvenom smislu kada je 32.000 građana ostalo bez posla, vi ste mi dali podatak da je u toj godini zaposlen najveći broj osoba sa invaliditetom, što mi zaista zvuči apsurdno. Dakle, u jednoj godini imamo 32.000 građana koj su ostali bez posla, a te 2020. godine je 2.040 lica, odnosno osoba sa invaliditetom dobilo posao na određeno ili neodređeno. Ako je to, zaista, stvarno onda pohvaljujem i grant šeme i pohvaljujem program profesionalne rehabilitacije, ali sumnjam u ove statističke podatke i negdje sumnjam da se ovdje radi o zloupotrebi osoba sa invaliditetom. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 13:21:37)

Hvala Vama, koleginice.
Ministar Milatović, odgovor. Izvolite.

JAKOV MILATOVIĆ (31.05.21 13:21:44)

Uvažena poslanice Popović, hvala na pitanju.

Samo jedna mala ispravka. Mislim da nijeste dobro razumjeli odgovor u ovom dijelu da u 2020. godini dodatni broj ljudi koji su bili na raspolaganju u okviru ovog programa je 443, a ova cifra od 2.000 i nešto je na dan 31.12. ukupan broj ljudi koji su korisnici ovog programa. Dozvolite mi da pročitam odgovor, pa možda bude dodatno jasnija stvar.

Kao što ste rekli, Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica s invaliditetom uređen je način i postupak ostvarivanja prava na profesionalnu rehabilitaciju lica s invaliditetom, te mjere i podsticaj za njihovo zapošljavanje, način finansiranja i druga pitanja od značaja za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica s invaliditetom. Kao što ste rekli, Zakonom o budžetu Crne Gore, u okviru potrošačke jedinice Zavod za zapošljavanje, predviđen je poseban program Fond za profesionalnu rehabilitaciju u okviru kojeg se na godišnjem nivou opredjeljuju sredstva za ove namjene. Tako je da realizaciju programa profesionalne rehabilitacije i zapošljavanje lica s invaliditetom u 2018. godini utrošeno 5.923.672 eura i to na sljedeći način. Za programe profesionalne rehabilitacije 255.781 euro, za subvencije zarada 2.704.966 eura, za subvencije za prilagođavanje radnog mjesta i uslove rada 51.352 eura, subvencija za učešće u finansiranju ličnih troškova asistenata u radu 141.000 eura, finansiranje grant šema 2.667.110 eura itd. Ovdje imate taksativno nabrojeno.

U ovom periodu, u 2018. godini, u mjere profesionalne rehabilitacije bilo je dodatno uključeno 313 lica. Tako da na dan 31. decembar 2018. godine imali smo 421 poslodavca koji je ostvarivao pravo na subvenciju zarade za 660 lica s invaliditetom i to za 254 lica koja su radni odnos zasnovala na određeno vrijeme i 406 na neodređeno vrijeme. Za realizaciju ovog programa za 2019. godinu povećana su sredstva i utrošeno je 8.678.835 eura. U ovoj godini u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije dodatno je uključeno 504 lica s invaliditetom. Tako da je na dan 31.12.2019. godine ukupno 820 poslodavaca ostvarivalo ovo pravo tj. 1.407 lica s invaliditetom. Na kraju, u 2020, utrošeno je čak 12.801.737 eura tako što je u 2020. dodatno uključeno 443 lica tako da je zaključno s 31. decembrom 2020. godine 1.141 poslodavac ostvarivao pravo na subvenciju po ovom pitanju za 2.040 lica s invaliditetom. U odgovoru imate i tabelarni prikaz po opštinama.

Nažalost, nijesmo u mogućnosti da do kraja odgovorimo na Vaše poslaničko pitanje u dijelu koji se odnosi na podatak koliko je izdvojeno pojedinačno sredstava za svaku zaposlenu osobu s invaliditetom. Razlog je u tome što Zavod za zapošljavanje ne vodi evidenciju o licima s invaliditetom zaposlenih kod poslodavaca koji su korisnici subvencije. Sredstva namijenjena za

subvencije zarada lica s invaliditetom dodjeljuju se poslodavcima koji zapošljavaju lica s invaliditetom, pa se shodno tome i evidencija o utrošenim sredstvima vodi po poslodavcima koji su korisnici prava definisanih zakonom. To znači da i u ovom segmentu postoji značajan prostor, mislim da ste ga Vi nekako i naznačili u Vašem pitanju, za unapređenje.

Ministarstvo ekonomskog razvoja snažno podržava reformu rada Zavoda za zapošljavanje kroz digitalizaciju, uz podršku Međunarodne organizacije rada. Napredak u oblasti profesionalne rehabilitacije Ministarstvo ekonomskog razvoja radi kroz ulogu i nadležnost Centra za profesionalnu rehabilitaciju. Međutim, tu reformu rada, takođe moramo snažno da podržimo. Podaci Zavoda za zapošljavanje ukazuju na izraženu regionalnu razliku u broju osoba kojima je utvrđen status lica s invaliditetom i procenat invaliditeta u skladu s Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica s invaliditetom. Na primjer, u opštini Berane na kraju prvog kvartala tekuće godine nezaposlene osobe s invaliditetom čine 50% ukupnog broja nezaposlenih lica. U opštini Rožaje 44% ukupno nezaposlenih lica. U opštini Petnjica 45,8%. U opštini Andrijevića 56,5%. S druge strane, u Podgorici nezaposlene osobe s invaliditetom čine svega 7,19%.

U prethodnom periodu statistički podaci su ukazivali na to da je procenat osoba s invaliditetom u odnosu na ukupan broj nezaposlenih bio čak i veći, pogotovo u nekim opštinama na sjeveru. U cilju ojačavanja prakse u primjeni medicinsko socijalnog modela pri utvrđivanju statusa lica s invaliditetom i procenata invalidnine, nametnula se potreba obrazovanja jedinstvene komisije. Takođe, Ministarstvo ekonomskog razvoja će u narednom periodu analizirati razloge ove neravnomjerne distribucije jer nas statistika vrlo brine i ostavlja prostor za sumnju da su postojale zloupotrebe.

U nadležnosti Ministarstva ekonomskog razvoja je i koordinacija Radnom grupom koja priprema novi Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica s invaliditetom. Rad na ovom zakonu je trajao četiri godine i nijesmo zadovoljni nekim od predloženih rješenja kao nova Vlada. Njegovim donošenjem želimo da stvorimo uslove za veću implementaciju socijalnog modela upravo ovome što sam maloprije rekao, u pristupu utvrđivanja invalidnine i unaprijediti na taj način oblast profesionalne rehabilitacije shodno međunarodnim standardima i uvesti jednu veću transparentnost u cijelom ovom poslu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 13:29:07)

Može, ali se obično najavi.
Nema problema. Izvolite, dopunsko.

ZDENKA POPOVIĆ (31.05.21 13:29:18)

Zahvaljujem, poštovani ministre, na odgovoru.

Pošto sam već iskomentarisala sve, samo bih htjela jedno dopunsko pitanje.

Pošto je u odgovoru jasno da ste mi dali uglavnom rashodnu stranu sredstava koja se uplaćuju osobama s invaliditetom, dopunsko pitanje bi bilo koliko su iznosili prihodi Fonda za profesionalnu rehabilitaciju za ovaj period od 2018. do 31.12.2020. godine? Znam da mi vjerovatno sada ne možete dati taj odgovor jer je taj podatak u Ministarstvu finansija, ali bih Vas zamolila ako možete u nekom periodu koji je pred nama u pisanoj formi da mi dostavite taj odgovor. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 13:30:04)

Hvala Vama, koleginice.
Izvolite, ministre Milatoviću.

JAKOV MILATOVIĆ (31.05.21 13:30:10)

Hvala, potpredsjedniče Skupštine.

Upravo to što ste rekli, dobićete podatke u pisanoj formi. Ono što razumijem od prije nekoliko dana kada sam analizirao te podatke, ukazao se jedan disbalans tj. jedan snažan rastući deficit u Fondu za profesionalnu rehabilitaciju tako da je detaljna analiza ovih podataka i način na koji se s novcem raspolagalo jedna stvar koja je prioritet Ministarstva ekonomskog razvoja i Ministarstva finansija. Tako da ćemo na taj način pristupiti tome, već smo pristupili tome, a vi ćete te podatke dobiti blagovremeno u pisanoj formi. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 13:30:54)

Zahvaljujem ministru ekonomskog razvoja na datim odgovorima i učešću na ovoj sjednici.

Prelazimo na dva pitanja koja su postavljena ministru poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, gospodinu Aleksandru Stijoviću.

Prvo pitanje postavlja, Raško Konjević.

Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (31.05.21 13:31:21)

Potpredsjedniče Skupštine, uvažene kolege i poštovani ministre Stijoviću,

Vi ste bili jedan od ministara u ovoj novoj Vladi koji je bio vrlo aktivan na početku i moram priznati neke od stvari su i djelovale ovako i politički simpatično i rekao bih korisno. Odjednom se negdje u političkom smislu „gubite iz javnosti“. Da li je razlog tome činjenica da nemamo budžet, pa da nemamo ni agrobudžet, a da u tim okolnostima Vi nemate nijedan instrument za vođenje politike u oblasti poljoprivrede. Da li je činjenica da neimanje budžeta i neimanje agrobudžeta izaziva sve veće posljedice za poljoprivrednu proizvodnju Crne Gore. Da li činjenica da budžet iznosi svega 1,3% ukupnog budžeta, kada se maknu staračke naknade negdje to iznosi 1% ukupnog budžeta što je ubjedljivo najmanje u Evropi. Da crnogorska poljoprivreda koja čini 9% brutodruštvenog proizvoda ima toliko malu pomoć u odnosu na Srbiju gdje zakonski minimum 5%, a učešće poljoprivrede u BDP oko 6%. Činjenica da su subvencije manje za 200.000 nego u prethodnom budžetu možemo doći do jedne vrste zaključka, a kroz ono što ste obećavali na početku mandata u ulozi poljoprivrede o tome je kako poljoprivreda treba da bude pomognuta, kako je to pogrešno rađeno u mnogim segmentima u prethodnom periodu, ministre Stijoviću, došli smo do toga da je ovaj budžet za poljoprivredu mnogim svojim segmentima gori nego prethodni budžet. Gori je samo iz činjenice da ga u stvari nema. Ministre Stijoviću, ovo je jedina Vlada, da ja znam, u Evropi ovoga trenutka koja nema budžet. Vi ste jedini ministar poljoprivrede u regionu koji nema agrobudžet. Vi ste jedini ministar poljoprivrede u regionu koji ne može da vodi elementarnu politiku u oblasti poljoprivrede, greškom vaše Vlade ili vaše parlamentarne većine sasvim je svejedno.

Ministre Stijoviću, jedan od problema koji je direktno vezan za moje pitanje odnosi se na jednu situaciju u oblasti proizvodnje mlijeka. Ljudi koji se bave tom djelatnošću, više puta su dolazili kod vas tražili prijem kod premijera, kroz jučerašnje saopštenje daju određeni rok do četvrtka. Vi nemate odgovor na njihov problem, problem kako vi kažete u odgovoru jeste jednim dijelom sadržan u činjenici da je koncentrovana hrana berzanska roba, pa ne možete na to uticati, možete uticati da imate budžet, a Vi ministre Stijoviću nemate budžet.

Mi kada trebamo da pomognemo svoju poljoprivrednu proizvodnju ova ekspertska vlada, prva ekspertska vlada u istoriji Crne Gore i prva vlada koja nema budžet pola godine. Sjutra je 1. sjutra ministar finansija mora da donese novo rješenje o privremenom finansiranju za jun mjesec. Vi mislite da ova država, njene institucije i njeni građani u ovom konkretnom slučaju poljoprivredni proizvođači, mogu da funkcionišu bez budžeta, bez pomoći države, zakonske koja im pripada i bez intervencija države u oblasti gdje se javljaju određeni disbalansima, disbalansi na samom tržištu. Ništa ili gotovo ništa sa aspekta drugačijeg odnosa prema poljoprivredi Vlada u ovom

prijedlogu budžeta nije promijenila, a najavljivali ste da će to da bude određena vrsta raskida sa prethodnim stvarima kako je to rađeno.

Ministre Stijoviću, dobro je što ste kontrolisali rad prethodnih ministara, ja to podržavam, ali od toga ministre Stijoviću ne mogu poljoprivredni proizvođači da žive, da proizvode i da doprinose. To je posao za vas, za nadležne organe, ali Vaš osnovni posao zbog čega ste izabrani jeste da kreirate ambijent kako bi poljoprivrednim proizvođačima i poljoprivreda kao sektor, kao djelatnost mogla da bude bolje potpomognuta u ovoj budžetskoj godini.

Dakle, ništa od toga ministre Stijoviću nema šesti mjesec nema budžeta, sa izvjesnošću koja je na 50:50 da li će ga uopšte biti. Prema tome, moje konkretno pitanje i završavam.

Šta ćete ministre Stijoviću da uradite i na koji način ćete da pomognete proizvođačima mlijeka jer njima je pomoć potrebna danas i sutra ili juče? Šta će Vlada u tom segmentu da uradi i nemojte mi samo pozivati na činjenicu da nemate budžet? Jer nijeste imali ni budžet kada ste mnogi stvari finansirali, pa ste to radili iz tekuće budžetske rezerve. Da li je to zakonito pocijenite u vladi, ali ovim ljudima u određenom smislu mora pomoći. Agrobudžet i ako ovaj budžet bude usvojen kroz sve procedure koje se budu dešavale, teško da će moći brže od kraja ljeta. Što znači da će ove godine poljoprivreda u Crnoj Gori da ozbiljno da pretrpi loš vremenski period iz razloga što vaša Vlada, kažem vaša kao člana Vlade, nije bila sposobna da obezbijedi parlamentarnu većinu da usvoji najvažniji zakon, a to je budžet.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 13:37:31)

Ministre Stijoviću, pravo na odgovor na postavljeno pitanje.
Izvolite.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (31.05.21 13:37:38)

Poštovani građani i građanke Crne Gore, poštovani predsjedavajući, poštovani poslanici.

Poštovani poslanice Konjeviću, vrlo maliciozno postavite pitanje pošto je adresa kojoj treba da se postavi pitanje oko budžeta, jer Vi ste jedan od 81 ovdje koji donosi to pitanje i Skupština je nadležna, apsolutno da donese budžet i Vlada nema ništa s tim. Skupština je dužna da donese budžet i na Skupštini je bilo da to uradi. Ja već mjesecima govorim da su najveći problemi u poljoprivredi i da ti problemi rastu i da reakcija hitna građanstva, poljoprivrednih proizvođača jer u ovoj državi jedino što još radi su šuma i njiva. To je nešto što ova Skupština treba da odradi i to je njen posao i to je bio posao i to je posao i vas. Tako da nemojte da napadate Vladu, nema tu Vlada ništa tu su poslanici, vi i vaši koji pobjegnu odatle, ostali koji evo ovdje nas je toliko mogli bi napraviti taj sastanak i kod mene u kabinetu ima deset ljudi ukupno. Kada dođe ministar očekivao bih da budete tu kao domaćini. Ja kad se dođe kod mene, tu moj tim stoji, dođite da vidite kako se bude domaćin u svojoj kući. Da li smo pomogli, da li sam ja živ ili nijesam, ja sam obišao 60 - 70% opština, svakog petka sam na terenu. Svaki dan sam sa ovim ljudima i slušam njihove probleme, svaki dan ih primam i tražim način da im pomognem. Nijesam od onih koji se razumiju u svašta i da u suštini se ne razumiju ništa. Ja se razumijem u tačno konkretne stvari, i takvim ljudima se trudim da pomognem i to mi je i posao i zbog toga sam ovdje sjeo.

Druga stvar, šta radimo, non stop radimo da im pomognemo, tražimo rješenja. Dosad smo na sve živo uspjeli da nađemo rješenja, zato što ste ostavili državu svi koji su bili prethodno apsolutno nema sistema koji bi podržao stočarsku proizvodnju, razvijani su određeni sistemi samo se razvijani paušalno bez imputa. Nema proizvodnje žitarica, nema robnih rezervi, nema berzanskih postupaka, nema nabavke po povoljnim cijenama, nema dogovora i onda dođete kažete Vlada to ne može da riješi, normalno kad svi ovdje zajedno nijeste sposobni da usvojite budžet.

Što se tiče mlijeka ovo vam nijesu tačni podaci koje ste naveli, 32 centa je cijena koja jeste otkupna, a 42 ste rekli nije tačno 45 je otkupna cijena. Oni su ugroženi u ekonomskom smislu ne u smislu održivosti fonda. Dao sam ovdje pisane odgovore.

Što se tiče ministarstva svi mehanizmi koji su postojali u otkupu i u pomoći poljoprivrednim proizvođačima u mljekarskom sektoru su pokrenuti. Agrobudžet u ovom smislu jeste nominalno manji, ali je veći trebali bi da znate kad uđete u matematiku da ga raspodijelite, da vidite da se sad daje mnogo više poljoprivrednim proizvođačima zato što nema više službenih putovanja, zato što nema više nevladinih organizacija kojima se sipa, nema više nepotrebnih davanja. Budžet je veći dva miliona, gospodine Konjeviću, Vi biste to trebali da znate, da ste ušli malo u problematiku. Mnogo više se daje ljudima nego što ima se ikad do sada davalo. Da li je najmanji u Evropi? Takve su okolnosti, nijedna zemlja nije kao Crna Gora pretrpjela ovolike ekonomske probleme. Zašto? Zato što nije bilo mogućnosti za turizam. Zato imamo i viškove, zato imamo i problem. Stočna hrana se ne proizvodi u Crnoj Gori, proizvodi se u Srbiji. Tamo je cijena skočila, drastično je skočila skoro 100%. To je berzanska roba. Mi nemamo mehanizam zato što su sve vlade prethodne uništile svaki mehanizam da nabavimo robu koja bi mogla da stoji. Je li vam Vlada problem oko toga? Svaki dan pokušavam da pomognem ljudima. Da li sam ja politički mrtav? Nisam. Znate u čemu smo Vi i ja isti imamo jednu sličnost. Razumijem Vas, ja nemam stranku, potpuno Vas razumijem.

Što se tiče koliko se tim ljudima plaća, svi stočari koji drže stoku trenutno njima se plaća otkupna cijena mlijeka 32 centa plaćaju po otkupu, 10 centi se plaćaju subvencije tri centa plaća opština. Jedine dvije opštine koje ne plaćaju su Rožaje i Ulcinj, koje ne pomažu. Dakle, negdje 45 centi je prosječna cijena. Nije stočni fond ugrožen. Stoka 70% se hrani na kabastoj hrani na sijeno, ali razlika jeste u ekonomskom smislu zato što ova razlika od 13 do 20 litra koja se pravi zavisi od stočne hrane. Tu tih 30% utiče na njihovo zaradu jer ta zarada se bazira na ovoj subvenciji koju dobijaju i tu je razlika. To treba znati kad se o nečemu ovakvom priča. Treba se znati suština stvari, a ne samo nešto što je interesantno u trenutku. Da li ćemo im pomoći, pomoćemo im. Naćićemo način i tražimo način. Da li je problem budžet? Ogroman je problem. Nije problem samo budžet u poljoprivredi, ogroman je problem u šumarstvu jer problem gazdovanja šuma se usvaja nakon budžeta. Niko više nema drva da posiječe. Ne znam šta čekaju poslanici, Vi ste jedan od poslanika vi i vaše kolege ovdje. Meni ste svi isti, vas 81, radite svoj posao.

Ima načina, 12 do 18% je cijena stočne hrane skuplja u Crnoj Gori u odnosu na region. To sam ovdje napisao i tu je omogućeno da se udruže da uvezu sami da izbjegnu trgovačku maržu. Najlakše je doći u ministarstvo, u Vladu i reći pomozi ministre problem, čekajte, treba da vam prevezemo stoku? Ima načina pomoći ćemo ljudima. Normalno da ćemo pomoći, nećemo pustiti. Godina je takva. Ove vlade koje su bile prethodne su se tako napravile. Sve što je bilo urađano je pogrešno. Očekujete da nešto spasemo za pet, šest mjeseci tri mjeseca. Pa, kako ste doveli do svega ovoga. Nebitno je. Ovdje sad dio priče da vam pričam šta i kako sa centima i sa eurima postoji način i pomoći ćemo poljoprivrednim proizvođačima. Dok sam ja tu neću pustiti da iko propadne, koliko god se budemo mogli boriti borićemo se. Da li me ometate kidate ... na svakom koraku time što ne dajete budžet to ste vi sami zapitajte. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 13:44:13)

Ima problema vjerovatno puno, ali moramo svi da naučimo da sačuvamo neku sopstvenu prisebnost, tako da kažem.

Pravo na komentar odgovora, kolega Konjević.

RAŠKO KONJEVIĆ (31.05.21 13:44:29)

Ministre Stijoviću, djelujete mi stvarno kao da ste pali sa Marsa jer to što ste Vi izrekli za ljude koji su Vas glasali, a rekli ste „svi zajedno ste nesposobni“. Dakle, vi ljude koji su vas glasali, ja Vas nijesam glasao pa se izuzimam odatle, ovaj 41 poslanik koji Vas je glasao da budete ministar Vi smatrate da su ti ljudi nesposobni. Onda kažete maliciozno je što Skupština ne donosi budžet. Ministre Stijoviću, kad imate barem i veliku ambiciju da budete član Vlade, da budete politička figura onda biste morali znati da kad dođete u ovaj dom poslanici su Ustavom

opredijeljeni da se izjašnjavaju aktivno onako kako žele. Neki akt koji Vi podnesete ne znači da ova skupština treba da usvoji. Lider najveće političke grupacije sinoć u jednom intervjuu kritikovao neke ministre otprilike ga citiram - njima ni majke ne daju da upravljaju kućnim budžetom, a ne da upravljaju budžetom Crne Gore. Ministre Stijoviću ne znam čemu nervoza. Pitao sam Vas vrlo jednostavno pitanje na koje nijeste trebali meni da odgovorite. Ovi ljudi koji Vas slušaju, a koji su proizvođači mlijeka bojim se ne da nijesu dobili odgovor nego su dobili jedan Vaš stav, jedno Vaše ponašanje koje je nipodaštavanje prema njihovom problemu. Oni su kod Vas dolazili nekoliko puta. Tražili su prijem kod predsjednika Vlade. Taj prijem kod predsjednika Vlade prema onome što je njihovo sinoćnje saopštenje još uvijek nijesu dobili. Njima problem nije riješen. Mogu da Vas razumijem da je budžet problem, a zašto nijeste budžet predložili na vrijeme. Vama je trebalo tri mjeseca da predložite budžet i kad govorimo o Ministarstvu poljoprivrede pojedine stavke u tom budžetu su manje nego što su bile.

Ministre, ne znam u šta se Vi razumijete. Koliko sam ja pratio Vaše političko djelovanje rekli ste da za vas nema tajni u oblasti šumarstva, čuo sam za to. Dakle, u budžetu dijelu aktivnosti koje su vezane za šumarstvo konsultanske usluge, projekti i studije u oblasti gdje za Vas ne bi trebalo, kao ministra, da bude tajni, ovo je ekspertska vlada - 200.000. Obrazloženje gdje je tih 200.000 eura ni riječ. Dajte ministre Stijoviću da uđemo u analizu ukupno ovoga budžeta. Dakle, ova vlada činjenicom da u ovoj skupštini do sada nema većinu za budžet je direktan krivac svega onoga što se dešava, ne samo u Ministarstvu poljoprivrede nego u mnogim drugim ministarstvima. U Ministarstvu poljoprivrede činjenica je da nema budžeta, činjenica da nema agrobudžeta ozbiljno ugrožava ne samo proizvođače mlijeka nego i mnoge druge poljoprivredne proizvođače u Crnoj Gori. Vi jeste se prozvali ekspertskom vladom, ali ste Vlada koja nije obezbijedila zajedno sa parlamentarnom većinom da Crna Gora dobije budžet ni nakon šest mjeseci.

Ne stoji Vam ministre Stijoviću da ulazite u neke segmente koji su više politički nego oni koji su vezani za vaš resor. Možete, ali ako već dolazite u Parlament i pokušavate to da radite onda prestanite da držite lekciju poslanicima. Znaete zašto. Zato što ste Vi izvedena kategorija. Vas nikad u toj vladi ne bi bilo da nije ove parlamentarne većine koja Vas je glasala za koju Vi kažete da su maliciozni i nesposobni. To tako ne ide ministre Stijoviću. Dakle, po Ustavu i zakonima ove države Vi odgovarate u ovom parlamentu. Nervoza Vaša ili bilo čija iz Vlade neće pomoći proizvođačima mlijeka, neće pomoći drugim poljoprivrednim proizvođačima. Njima neće pomoći agro budžet krajem avgusta mjeseca. Njima neće pomoći činjenica da Vlada ne može da im pomogne i da Vlada odbija amandman koji smo recimo mi podnijeli da se iz budžeta izdvoji milion eura kako bi se ti disbalansi na tržištu otklonili u određenom smislu. Nemojte zaboraviti, evo podsjetio je ministar koji uđe, da mu ne spominjem ime, prvo obrazloženje ovoga budžeta je bilo da je ovo najbolji budžet u istoriji Crne Gore. Zamislite paradoksa. Najbolji budžet u istoriji Crne Gore parlamentarna većina koja izabrala ovu vladu neće da usvoji. Nešto ne štima, ministre Stijoviću, ali to što ne štima između parlamentarne većine i Vlade nemojte rješavati nervozom prema drugim poslanicima no šedita sa parlamentarnom većinom pa pokušajte da dogovorite budžet. Zbog odnosa Vlade i parlamentarne većine trpe građani, trpe ovi policajci koji pješke idu na posao jer nemaju vozila, trpe proizvođači mlijeka koji su u ozbiljnoj krizi zbog disbalansa na tržištu, a utiče na njihovu proizvodnju. Trpe mnogi drugi segmenti u ovoj državi zato što ova država ni nakon šest mjeseci nema budžet. Budžet se donosi u ovom parlamentu tako što ga podrži parlamentarna većina. Ako ste toliko nervozni što nema budžeta i što nemate mogućnosti da neke stvari radite nego samo obećavate ima jedan lijek gospodine Stijoviću. Ako ste nezadovoljni radom vaše parlamentarne većine koja je izabrana Vi kao ekspert, kao neko koga politika neinteresuje, kao neko ko je došao da pomogne ovome, a ne može da mu pomogne. Podnesete ostavku ministre Stijoviću da se ne bakćete sa ovom parlamentarnom većinom, nijeste se valjda vezali nakon šest mjeseci za tu fotelju.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 13:51:01)

Zahvaljujem.

Jeste li postavili dodatno pitanje. Ne. Možda je to retorički, ali nijeste postavili dodatno pitanje.

Naredno pitanje ministru Stijoviću postavlja kolega Genci Nimanbegu.
Izvolite kolega.

GENCI NIMANBEGU (31.05.21 13:51:26)

Poštovani građani, ja ću moj prvi minut iskoristiti u cilju animiranja javnosti i da iskažem moju veliku ljudsku osudu kao poslanika ispred albanske zajednice u Crnoj Gori, ispred Albanaca u Crnoj Gori, za dešavanje sinoć na Stadionu pod Goricom.

Sinoć je trebao biti praznik fudbala, kad dvije ekipe igraju finale kupa države između Budućnosti i Dečića komšijski klubovi, prijateljski klubovi. Ne želim podsjetiti da je kapiten reprezentacije Crne Gore bio Fatos Bećiraj, da je igrač Budućnosti među 11 najboljih u prošloj deceniji Sanel Orahovac, Camaj. Navijanje Varvara, upotreba riječi koji svi znamo sa sinonimom šiptar, sinonim šiptar nije sinonim za Albanca, to je jedna od najuvredljivijih riječi koji građani na ovim prostorima imaju prema nekom drugom, posebno prema nama i to treba osuđivati. Moram istaći veliko nezadovoljstvo Albanaca u Crnoj Gori time što se dešavalo sinoć i zbilja pozivam sve institucije političke partije, građane i intelektualce da to osude. Navijači Budućnosti su nečija djeca, nečiji sinovi, braća, komšije da li to oni čuju to kod kuće, da li su to stereotipi iz prošlosti nije na meni da sudim. Ali, najmanje što očekujem je ne samo izvinjenje od Fudbalskog kluba Budućnost za to navijanje nego i reakciju Fudbalskog Saveza Crne Gore. Po meni ta Kup titula bi se trebala oduzeti Budućnosti, iako su je zasluženno dobili na zelenom terenu, kao nauka za Budućnost da se tako navijanje ne smije ponoviti. Jedno navijanje ima i kontranavijanje. Moram pohvaliti mog kolegu Nika Gjeloshaja koji je zaustavio svojom reakcijom kontra navijanje koje se moglo desiti na stadionu Budućnosti.

Zahvaljujem se svima koji će reagovati i na ovaj moj apel, na ovaj događaj zahvaljujem se i predsjedniku države što je prvi reagovao i Liberalnoj partiji što je reagovala i sve pozivam da reaguju. Ovaj incident ne treba potcijeniti ako se dešavao u prošlosti on u budućnosti ruši građansku Crnu Goru.

Potpredsjedniče Parlamenta sad ću krenuti na postavljanje pitanja. Pitanje je sljedeće, upućeno je gospodinu Aleksandru Stijoviću, ministru poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i glasi.

Poštovani ministre, koliko sredstava je uplatilo Ministarstvo poljoprivrede u 2021. godini, kao podrška razvoju poljoprivrede, kroz subvencije i redovne aktivnosti Ministarstva, a takođe odvojeno kroz usvojene mjere Vlade Crne Gore za ublažavanje situacije usljed pandemije za poljoprivrednike i stočare i podaci iz opština: Gusinje, Plav, Tuzi i Ulcinj?

Molim Vas da mi date i uporedne podatke za iste opštine u 2020, 2019. i 2018. godini.
Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 13:55:13)

Hvala Vama kolega Nimanbegu.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (31.05.21 13:55:18)

Poslaniče Nimanbegu, hvala Vam na pitanju.

Poslao sam odgovor pisanim putem, s tim što nijesam znao da će biti pomjereno moje pitanje u ponedjeljak, možda je moglo biti još i nekih dopuna, ali to je zato što je bio kratak rok. U svakom slučaju najveći dio mjera agrobudžeta sprovodi se u periodu od 01.05. do 31.12. Podaci koje ste tražili za opštine koje ste naveli dali smo zbirno da bi pokazali da se izvršavaju isplate po osnovnim oblastima koje se prate, ne samo po njima nego i po drugima,

Ukupna direktna plaćanja u traženim opštinama za godinu 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu u periodu od 01.01. do 30.04, zato što smo željeli da damo uporedne podatke pokazuju sljedeće rezultate. Za staračke naknade podaci su prilično slični za isti period, tako da je to dio koji

se nije mnogo mijenjao. Ali recimo interesantni su podaci u sektoru mljekarstva u 2018. godini za period ova četiri mjeseca dobili su nula eura, u 2019. godini bili su 10.395 eura u 2020. bila su 204.000, a u 2021. godini bili su 66.477 eura.

Ovo je jedan pokazatelj da je postojala neka nepravilnost u isplatama, a to znači da su plaćanja u pojedinim godinama 2018. i 2019. vršena avansno, u prethodnoj godini za buduću, ali računovodstveno vadeći podatke dobijamo da nije bilo isplata u tom periodu. Ista stvar se dešava u 2020. godini, kada su plaćanja vršena unazad, plus avansno unaprijed, zato imamo ovako velike podatke od 204.000 ovoliki disbalans. Ono što se sada radi u 2021. godini, što sada Ministarstvo radi plaća mjesečno, izvršava mjesečno plaćanje i u petak recimo podaci izvršena su plaćanja u petak za protekli mjesec tako da ona nijesu ušla u ovaj obračun.

Meni je drago da ste mi postavili ovakvo pitanje da pokažemo razliku u ozbiljnosti u pristupu kako sada radi Ministarstvo u odnosu na prethodna. Prethodna plaćanja koja su data avansno nijesu smjela tako da se rade bilo je protivzakonito, ne možete platiti unaprijed nešto što ne znate koliko će biti bar ne u Ministarstvu. Ista stvar koja je rađeno 2020. godine, plaćano je i unazad i unaprijed u istom terminu, isplate su bile velike. Ono što mi sada radimo je plaćamo /prekid/ ono što ovdje nije obračunato, što nije ovdje obuhvaćeno su podaci da postoje oblasti koje su obuhvatile ove četiri opštine koje ste posebno Opština Ulcinj, kao što je bilo rješavanje otvaranja puteva na Valdanosu gdje je bila saradnja između Ministarstva poljoprivrede i Vojske Crne Gore, kada smo probili puteve. Ovo što se sada dešava, što je saradnja Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva odbrane i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, nasipanje pijeska i proširivanja na Adi Bojani, da bi je pripremili za sezonu. Pijesak je u vlasništvu Vlade Crne Gore, ali je zaduženo bilo Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede za njega tako da i ti projekti se odnose na ove opštine, a nijesu mogli biti ovdje prikazani. Ili su radovi u toku ili su bili zbirni podaci o različitim institucijama koje mi nijesmo mogli da dobijemo za tako kratko vrijeme. Ono što sam isto ovdje naveo sa aspekta tačnosti obezbjeđivanja preciznih podataka. Ovakvo pitanje bi imalo smisla da se postavi na kraju godine, kada bi bili uporedni podaci od godine do godine. S tim što postoje određene nepravilnosti, jer je 2018. godine opština Tuzi nije bila samostalna, ali njena realna plaćanja su počela tek od septembra 2019. godine i to pravi jedan problem u kalkulaciji sa njenog uporednog poređenja. Da bi dobili pravu sliku, potrebno je da uporedimo podatke na kraju godine.

Takođe, uzimajući u obzir kako bi tumačili avansna plaćanja iz jedne godine u prethodnu tako da bi drastično bili niži podaci, očekujem da bi bili drastično niži podaci 2018. i 2019. godine, kada su se dešavala avansna plaćanja u prethodnim godinama.

Hvala vam na pitanju.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 13:59:49)

Hvala ministru Stijoviću.

Kolega Nimanbegu, komentar odgovora. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU (31.05.21 13:59:55)

Prvo, samo sekund da uputim podsjećanje da je SDP reagovao na ono što sam maloprije govorio, što se tiče incidentna sinoć na Stadionu pod Goricom i izvinjavam se.

Ministre Stijović, očekivao sam da ćete me zasuti tonama dokumentacije. Zbilja sam se plašio da ćete dobiti kao kad sam pitao ministra kapitalnih investicija zasuo materijalima i materijalima, grafikonima i Vi ste možda iskoristili to da se usresredite na staračku nadoknadu. Moje pitanje sad imate i pomoć sa Vaše lijeve strane, ja gledam sa desne strane ministra finansija. Ministar finansija je ključan za ovu djelatnost, zato što je on predložio budžet, on je predložio budžet sa kašnjenjem. Ponavljam i vama to je vaš hendikep u Vladi Crne Gore je napravljena je procjena krajem decembra da se ne treba ići sa budžetom krajem godine i da se to odloži do sada. Evo nam rezultat.

Agrobudžet vjerovatno vi ste procijenili ako se sjećam dobro na 31 milion. Koliko je

realizovan do sada? Je li 10%? Mi znamo da poljoprivreda ima sezonski karakter. U maslinarstvo ne možete u avgustu puno investirati. Sječa i obnova recimo u maslinarstvu se radi do marta mjeseca. Oni nijesu zahvaćeni agro budžetom jer nam je prošao taj period. Prošao nam je period i za ratare, oni su sada sadili. Stoga vam mogu reći, evo ministar finansija sluša ovo je prvi put da imam dualno pitanje. Zbilja želim ukazati na, to se ne tiče Ministarstva poljoprivrede, na posljedice neusvajanja budžeta po poljoprivrednike u opštini Tuzi. Zato sam stavio ove četiri opštine. Znači, oni su u prošloj godini imali u svom dijelu agrobudžeta zato što dobijaju novac iz Ministarstva finansija i prošle godine oko 150.000 eura. Ove godine su planirali 272.000 eura. Ministarstvo finansija im do dan danas nije uplatilo ništa što se tiče finansiranja te lokalne samouprave. Da li je to politički odnos, da li je to pravni odnos, želim postaviti priču na pravni, legalni odnos. Znači, neusvajanjem agrobudžeta, neusvajanjem budžeta uopšte imate kao ministri veliku odgovornost i posljedice u ekonomiji su loše. U poljoprivredi, u stočarstvu, u maslinarstvu, u svim djelatnostima nema novca, a taj novac sigurno generira društveni proizvod. Ako je Crna Gora u stanju da proizvede možda i više stotina miliona eura hrane mislim da ta brojka se može procijeniti na 500 miliona. Nijesam siguran da je baš tolika. To bi trebalo biti 10% našeg bruto proizvoda. Mi zbilja moramo i tu ću vas podržati uvijek sa vašim mjerama u budućnosti da i deseti dio toga usmjerimo poljoprivredi jer to će se puno bolje vratiti državi nego puno, puno drugih aktivnosti. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 14:03:58)

Hvala, kolegi Nimanbegu.

Je li bilo dodatno pitanje kolega?

Ima problema radi Poslovnika. Ako ste postavili dodatno pitanje ministar ima pravo na odgovor, ako nijeste onda nema.

GENCI NIMANBEGU (31.05.21 14:04:16)

Kolega potpredsjedniče, u ovom domu nijesam uputio pitanje, ali vjerovatno ministar želi nešto za javnost interesantno da kaže, nemam problema sa tim da on kaže. To tvrdim. Da, dualno pitanje zbog nefinansiranja Opštine Tuzi. To je bilo dualno pitanje. Razumijete, to sam rekao da je dualno pitanje. Upućeno je na dvije adrese istovremeno da ministar pomogne. Zašto poljoprivrednici nemaju novca, to je zato što Ministarstvo finansija ne isplaćuje ništa Opštini Tuzi već pet mjeseci.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 14:04:46)

Kolega Nimanbegu, da li možemo to da tretiramo kao dopunsko pitanje.

Izvolite, gospodine ministre.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (31.05.21 14:05:00)

Sušтина jeste da je problem agrobudžeta trenutno možda najveći problem u zemlji bar ga tako ja vidim iz ovog ministarstva. Ono što smo dosad uspijevali za ova četiri mjeseca jer inače agrobudžet donosio u maju i potpuno smo uspijevali da pokrijemo. Sada uspijevamo da pripremimo sve naloge za plaćanja ovog trenutka čekajući da Skupština donese budžet da bi mi nakon toga usvojili agrobudžet i mogli da pokrijemo obaveze prema ljudima. Hoću da kažem ozbiljnost problema da i vaše kolege u Skupštini znaju o čemu se radi. Dakle, od budžeta zavisi usvajanje programa gazdovanja šumama. Mi trenutno nemamo drveta na raspolaganju i ne možemo da damo ništa, a to je i prihodna strana budžeta, dok god se budžet ne usvoji. Program gazdovanja šumom na deset mjesta spominje da zavisi od budžeta. Ministarstvu su u pravnom smislu vezane ruke i ništa od industrije trenutno, drvne industrije, niko nema palice, bukvalno.

Dalji su problemi, priroda ima svoj tok. Mi smo sada na početku juna mjeseca. Imamo probleme u ribarskom sektoru jer bilo kakvo poribljavanje, temperatura vode trenutno 16 stepeni, bilo kakvo poribljavanje ako se bude čekao određeni period neće moći jer će da dođe do pomora te ribe. Imamo problem u mljekarskom sektoru ozbiljan problem ne samo što je nastao sa problemom stočne hrane treba da dođu i premije na naplatu i ona zavise od agrobudžetskih mjera. Imamo problem u davanju mehanizacije poljoprivrednim proizvođačima zato što su i one propisane mjerama agrobudžeta. To su inovirane mjere sa podrškom za nabavku opreme koje ne možemo da dajemo sada. Imamo problem sa proizvođačima ljudima koji se bave proizvodnjom meda i pčelarima zato što ne mogu da matice prodaju ili ne mogu da kupe materijale koji su im potrebni. Kojem god sektoru hoćete imamo problem zbog ne usvajanja agro budžeta. Svi ti problemi se slivaju na ovo ministarstvo i mi svakodnevno imamo sastanke sa tim ljudima u pokušaju da dočekamo da Skupština usvoji budžet kako bi mogli da nastavimo da radimo. Sve poslanike ovdje smatram narodnim poslanicima, a poljoprivredom se bavi 150.000 ljudi u Crnoj Gori, na direktan ili indirektan način, ako ste narodni poslanici, ako se tako smatrate onda se bavite s tim što je problem naroda, a trenutno je agrobudžet najveći problem naroda u Crnoj Gori. Nije problem ministra Stijovića toliko zato što je ministar, problem je naroda i moj problem što sam na ovoj poziciji jer hoću da pomognem, da pomognem ljudima da mogu da se razvijaju i rade u tom poslu koji su izabrani jer jedino što još živi u ovoj zemlji su njiva i šuma. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 14:07:47)

Hvala gospodinu ministru.

Gospodine Nimanbegu, Vi znate jako dobro, poslije ministra na dodatno pitanje nema više priče.

Znači, proceduru tražite.

GENCI NIMANBEGU (31.05.21 14:08:14)

Poštovani poslaniče Krapović, sigurno nije zloupotreba samo želim da potvrdim ono što je rekao ministar, samo da potvrdim. Neusvajanjem budžeta nanosi se velika šteta poljoprivredi i to je to.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 14:08:32)

Nijesam baš prepoznao član Poslovnika koji je povrijeđen.

Proceduru je tražio, kolega Joković.

Izvolite.

VLADIMIR JOKOVIĆ (31.05.21 14:08:46)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Ovo neće biti klasična procedura nego se zaista javljam podstaknut ovim iskazom gospodina Gencija Nimanbegua o dešavanjima na fudbalskom stadionu. Meni je zaista jako žao i najoštrije osuđujemo mi u Socijalističkoj narodnoj partiji Crne Gore svako vrijeđanje na fudbalskim ili bilo kojim drugim utakmicama bilo na nacionalnoj, bilo na vjerskoj, bilo na rasnoj osnovi. Dakle, i ono što se dešavalo sinoć gdje nijesmo upoznati i ono što se dešavalo gospodinu Šofrancu na aerodromu i ono što se dešavalo gospodinu Milanu Kneževiću, našem kolegi, u avionu mislim da ne priliči pravim sportistima niti pravim navijačima. Ostavimo sport sportistima. Mi političari da se bavimo politikom, a apelujem na Fudbalski klub Budućnost, na Fudbalski savez Crne Gore da učine sve što je u svojoj moći da se više nikad takve scene ne ponove. Veliko hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 14:09:51)

Potpuno saglasan sa Vama kolega Jokoviću. Svaki šovinizam, sve ono što doprinosi urušavanju zajednice i suživota na ovim prostorima treba da doživi krajnju osudu svih nas pogotovo svih nas ovdje u ovoj sali koji pa ponekad i izgubimo stid od javno izgovorene riječi.

Uvažene kolege, sada je trebalo da bude set pitanja upućenih ministru Ratku Mitroviću, ministru ekologije, prostornog planiranja i urbanizma. Obaviješteni smo da ministar nije u mogućnosti da prisustvuje ovoj sjednici Skupštine iz zdravstvenih razloga pa je trebalo da na ta pitanja odgovara Mirko Žižić v.d. generalnog direktora Direktorata glavnog državnog arhitekta uz saglasnost naravno poslanika koji su trebali da postave to pitanje. Međutim, i pored naših nastojanja nije obezbijedeno prisustvo gospodina Žižića. Tako da ne znam šta je razlog da, što kaže narod, da ne trčim pred rudu, da li je možda neka viša sila u pitanju. Kolega Krapović, kolega Mugoša, kolegica Jelušić, koji su bili dostavili pitanja ministru ekologije, prostornog planiranja i urbanizma uz vašu saglasnost da ta pitanja prolongiramo do kraja zasijedanja ove skupštine i da sačekamo da li će se neko iz minsitarstva pojaviti da odgovara na postavljena pitanja.

Sada prelazimo na set pitanja postavljenih ministru finansija i socijalnog staranja gospodinu Milojku Spajiću. Prvi koji postavlja pitanja, odnosno dva, biće poslanik Radoš Zečević, molim ga da postavi prvo pitanje.

Izvolite.

RADOŠ ZEČEVIĆ (31.05.21 14:12:01)

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege, poštovani ministri,

Imam dva pitanja za gospodina Spajića, prosto zato što s obzirom na posao koji radi njegovo je to nadležnost i očekujem od gospodina Spajića, na jednostavna pitanja jasne i precizne odgovore.

Prvo pitanje - kolika je vrijednost svih arbitražnih sporova koji se vode protiv države Crne Gore pred međunarodnim sudovima, pojedinačna cifa za svaki spor i kakve ishode očekujete? U kojoj fazi je spor koji je Adiko banka pokrenula protiv Crne Gore zbog Zakona o konverziji kredita iz švajcarskih franaka u eure i koliko odštetu traži banka. Hoću li postaviti oba pitanja?

Prosto gospodine Spajiću, informativnog je karaktera, a interesuje naše građane pa bih Vas molio da date precizne odgovore na ova pitanja. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 14:13:07)

Minsitar Spajić, odgovor na postavljeno pitanje.

Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (31.05.21 14:13:12)

Hvala poslaniče Zečeviću, počeo bih od ukupnog iznosa za naknadu štete, iznosi 500.000.000 eura, to je primarno od Atlas kapital holding limited i Meljine kompleks limited koji su sa Vladom Crne Gore uspostavili arbitražu protiv naše dražve naravno, to je direktan odgovor na to drugo pitanje. Međutim, što se tiče prvog pitanja, imamo jednu pravnu ogradu koju ćemo nažalost morati da pročitamo jer je postupak u toku. Crnoj Gori od strane pravnih zastupnika izručeno od naglašenog da bi bilo kakvo pojavljivanje, davanje izjava instrukcija ili uputstava od strane državnih organa i institucija javnih funkcionera ili pojedinaca zaposlenih u državnim organima ili institucijama u štampanim ili elektronskim medijima, sa negativnim stavom prema Adiko banci može ugroziti postupak što će imati štetne posljedice za Crnu Goru, te je postupak označen stepenom tajnosti podataka - interno.

S tim u vezi pravni zastupnici su spremili smjernice za ponašanje zvaničnika Vlade Crne

Gore tokom međunarodnog postupka arbitraže koji treba da se primjenjuju tokom cijelog postupka arbitraže i koji su 6.03.2018. godine, kao interni dokumenet dostavljen Skupštini Crne Gore, Vladi Crne Gore, sudovima, ministarstvima, Centralnoj banci Crne Gore i ostalim organima državne uprave.

Crna Gora očekuje presudu Tribunala koja prvobitno bila najavljena za donošenje do juna 2020. godine te je pomjerena do kraja 2020. godine, nakon čega je odložena za mart 2021. godine. Prema posljednjoj informaciji od pravnih zastupnika Crne Gore presuda će biti donesena do kraja juna 2021. godine. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 14:15:01)

Zahvaljujem ministru.

Izvinjavam se poslaniče Zečeviću, ministar je završio, sad imate pravo na komentar odgovora.

Izvolite.

RADOŠ ZEČEVIĆ (31.05.21 14:15:14)

Poštovani građani, čuli ste otprilike što nam je između ostalog ostavila u nasljeđe prošla vlast, zaista za ove sporove ne krivim ni u primisli sadašnji sastav Vlade, nego prosto sam želio da znam jednu zbirnu cifru. Hvala ministre na ovaj prvi dio odgovora, na drugi dio šta da se radi, ako postoje ta ograničenja ne možemo ništa da uradimo. U vezi ovog pitanja još jedno potpitanje pa bih Vas molio i odgovor. Da li su naplaćeni svi arbitražni troškovi od Deripaske i njegove kiparske kompanije CEAC, šta država podrazumijeva po pitanju naplate dosuđenih troškova? Tu smo znate dobili tu arbitražu, ali evo sporni su ovi troškovi i ako imate odgovor na takvo pitanje ja bih vas molio.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 14:16:06)

Znači gospodine ministre, ovo je bilo dodatno pitanje na koje imate pravo odgovora sad ili u pisanoj formi. Znači u pisanoj formi.

Zahvaljujem.

Kolega Zečeviću, drugo pitanje.

Izvolite.

RADOŠ ZEČEVIĆ (31.05.21 14:16:17)

Drugo pitanje, jedno strašno pitanje ministru finansija, ali svakako jedno pitanje koje tangira, s obzirom na obećanja koja su data u predizbornoj kampanji i kasnije od premijera smo to čuli svakako i od ostalih članova Vlade, a i mi članovi ove parlamentarne većine da smo tokom izborne kompanje postavili jedno takvo pitanje, a evo da ga pročitam u potpunosti pa će svima biti jasno.

Zašto do danas nije urađena procjena vrijednosti vozila „mercedes benz“, model „majbah S650“, registarskih oznaka PG-HM 826 koje koristi predsjednik države Milo Đukanovi, što se davno najvilo? Šta je do danas urađeno po ovom pitanju, kad se može očekivati da ovo vozilo nova Vlada proda, kao što je najavljeno?

Kratko obrazloženje:

Rekao sam to je predmet interesovanja svih građana Crne Gore, u tom pravcu je mislim prije mjesec možda i neki dan i sam premijer iznio određene tvrdnje, postavio neke rokove i prosto od tada do danas nemamo informaciju. Evo prilike ministre da narod sazna informaciju povodom tog pitanja.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 14:17:38)

Odgovor ministar Spajić.
Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (31.05.21 14:17:44)

Hvala potpredsjedniče, poštovani gospodine Zečeviću, postavili ste pravo pitanje i zahvaljujemo na tome.

Nažalost imamo smo situaciju da gospodin Đukanović, nije ispoštovao zaključak Vlade kojem je određen na prodaja predmetnog vozila „mercedesa benz" modela „majbah S650" i oglušio se o zhtjev koja mu je uputila Agencija za nacionalnu bezbjednost još 19. februara ove godine, kao i urgenciju od 16. marta itd. za povraćaj vozila na parking Agencije kako bi se sproveo postupak prodaje. S obzirom na navedeno procjena vrijednosti se ne može uraditi za sada, prije nego predmetno vozilo bude vraćeno. Takođe Vas obavještavam da je Minsitarstvo finansija i socijalnog staranja za potrebe procjene tržišne vrijednosti putničkog vozila marke „mercedes benz" model „majbah S650" registarskih oznaka PG-HM 542, koji je vozio prethodni premijer Duško Marković, angažovala Agenciju za procjenu tržišne vrijednosti imovine sudska vještačenja, kolsalting i energetsku efikasnost, Anzas agencija d.o.o. Podgorica, koja je sačinila izvještaj procjeni tržišne vrijednosti navedenog putničkog vozila. Vlada Crne Gore je zaključcima prihvatila Izvještaj o procjeni tržišne vrijednosti navedenog putničkog vozila, kao i predlog ugovora o kupoprodaji istog, a zatim formirala međuresorsku komisiju za prodaju ovog vozila i u toku je priprema međunarodnog javnog poziva za učešće na javnom nadmetanju za prodaju istog koji će biti objavljen uskoro. Hvala.

RADOŠ ZEČEVIĆ (31.05.21 14:19:27)

Ja sam prosto imao informaciju i prije ove zato sam pitao, ali je bitno da neko u etar kaže ovako direktno da ljudi čuju o čemu se radi. Ništa novo od Đukanovića, ništa ne da što ne mora. Dakle, što veći kompleks veći auto, veće potrebe itd. Što se tiče zasluga gospodina Đukanovića njemu bi bila dosta i neka „fića" u dobrom stanju, a ja se nadam da će u dogledno vrijeme ipak se naći način da ovo vozilo se vrati vlasniku i da se proda na način kako je obećano. Hvala ministre.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 14:20:01)

Zahvaljujem, kolegi Zečeviću. Sljedeće pitanje postavlja Damir Šehović, a neka se pripremi Miloš Konotar.

DAMIR ŠEHOVIĆ (31.05.21 14:20:22)

Hvala poštovani potpredsjedniče, uvaženi ministre Spajiću, poštovane kolege,

Prije nego što postavim poslaničko pitanje, potpredsjedniče obraćam se Vama da mi pomognete da vidim kako da izađemo iz problema, koji se tiče nedostavljanja odgovora na pitanje koja postavljamo u skladu sa članom 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Naime ja sam uvaženi ministre Spajiću, Vama 22.03.2021. godine postavio pitanje u skladu sa članom 50 ovog poslovnika na koje mi do danas nijesam dobio odgovor, a u tom pitanju sam Vas podsjetio da čekam odgovor na pitanje koje sam postavio predsjedniku Vlade 24.02.2021. godine koje je u vaše ministarstvo proslijeđeno 26.02.2021. godine po kazivanju šefice kabineta predsjednika Vlade. Kako je od tad prošlo tri, odnosno četiri mjeseca, a ja nijesam dobio odgovor

ni na jedno od ova dva postavljena pitanja ocijenio sam korisnim da prije nego što vam postavim poslaničko pitanje da vam ukažem na taj propust Vaš ili Vaših saradnika potpuno je svejedno. Želim da vas zamolim da ispoštujete Poslovnik, jer imamo pravo da tražimo od Vlade određena pitanja koja nam olakšavaju da na jedan kvalitetniji način obavljamo poslanički posao. Nemamo mogućnost da drugačije reagujemo sem da koristimo ove proceduralne prilike i da tražimo pomoć rukovodstva Skupštine i da vas zamolimo da prosto eto budete odogovorni. Postavio sam pitanja prije tri odnosno četiri mjeseca, pa tražim da odgovore na ta pitanja dobijem. Ne vjerujem da Vi lično imate nešto protiv dostavljanja odgovora na ta pitanja. Vjerujem da je u pitanju neki nesporazum ili nedostatak koordinacije sa Vašim saradnicima, ali Vas molim da to ispratite i da prokomentarišete ukoliko ste voljni.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 14:21:49)

Kolega Šehoviću, s obzirom na to da ste meni uputili proceduralno ovo je već mislim danas treći put da kolege poslanici reaguju na nedostavljanje pitanja od strane Vlade po osnovu člana 50 Poslovnika o radu Skupštine. Dakle, isto kao što sam kolegini Vuksanović i kolegi Mugoši, isto mogu da vam kažem dakle, pravo poslanika je da traži i da dobije obavještenja i objašnjenja i od predsjednika Skupštine i od bilo koga šefa radnog tijela tako i od Vlade, ministara, predsjednika Vlade itd.

Znači, ukoliko u roku od 15 dana vi ne dobijete odgovor na postavljeno pitanje po osnovu člana 50 Poslovnika vi se obraćate generalnom sekretaru ove skupštine koji opet to je dužan po istom ovom članu da prosljedi generalnom sekretaru Vlade. Ja sa ove pozicije mogu samo da sugerišem ministrima, članovima Vlade, bilo kome kome se poslanik obrati da praktično postupaju po ovom članu 50 koji je u određenim slučajevima poslaniku i jedini izvor informacije, kažem u određenim slučajevima. To je jedino što ja mogu da Vam kažem i da koristimo ovu normu iz stava 2, odnosno stava 3 ovih 15 dana da se obratimo generalnom sekretaru. Eto to je to. Procedura uvijek može, izvolite.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (31.05.21 14:24:46)

Mi poslanici apsolutno nijesmo ovdje u obavezi da sad tražimo urgenciju generalnom sekretaru. Generalni sekretar je imao mogućnosti javno da nas čuje da ja nijesam dobila odgovor na moj zahtjev u odnosu na druge uopšte nijesam dobila to što sam tražila, isto kao da nijesam dobila, kolega Šehović nije dobio. Ja da se bavim pisanjem urgencije ne pada mi na pamet. Prema tome, generalni sekretar zna koji mu je posao. Izvolite, neka on preuzme to što je njegov posao, mi čekamo. Ukoliko se to ne desi mi znamo što ćemo činiti. Znači imamo Zakon o slobodnom pristupu informacijama, pa ako ministri krše taj zakon podnese se fino krivična prijava, pa ako im odgovara da se bavimo sa sudovima i sa tužiocima i sa ostalim nikakav problem nije, ali će oni ovdje morati da poštuju ono što su naša prava kao poslanika.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 14:25:35)

Potpuno razumijem, ali ja sam dužan da ukažem i na tu mogućnost koju predviđa takođe član 50 dakle, u istom tom članu. Vidite jednu stvar, ne branim Vladu, ne branim nikoga pokušavam da sam objektivan, ali puno je kolega koji spremne po članu 50 imejlom, razumijete o čemu pričam i to nikad ne dođe na pravo mjesto, ode, nekud zaluta, šta ja znam. Kažem ne umanjujem potrebu poslanika da dođe do informacije i apelujem sa ovoga mjesta da svi ministri, Vlada, svi kojima se po članu 50 da se ponašaju, jer je opet ponavljam taj član 50 nerijetko jedini izvor, jedina mogućnost da poslanik dođe do određene informacije.

Izvolite, kolegince.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (31.05.21 14:26:38)

Znači, ni u jednom momentu, uvaženi potpredsjedniče, nije bila upućena kritika Vama. Potpuno sam Vas razumjela u odnosu na sve to. Samo hoćemo da ukažemo na činjenicu da nije moj posao poslanika da pišem urgenciju generalnom sekretaru Skupštine. On je upoznat sa ovim, evo javno smo rekli danas, on treba da prati rad Parlamenta to mu je posao, čak i da sjedi tu đe uvažena gospođa.

Prema tome, neka on pristupi svom dijelu posla, ja urgenciju pisati neću, a on ima svoju obavezu da on dalje proceduru sprovodi kako on smatra da treba.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 14:27:05)

Očigledno se nijesmo razumjeli.

Ja sam samo bio dužan da ukažem na tu mogućnost koja stoji u Poslovniku. Da li ćete se vi obraćati njemu to je sasvim vaša stvar naravno, da li će on da sam potegne tu priču opet jeste obaveza, ali je obaveza i u mnogih od nas da uradimo to na pravi način, razumijete me što pričam.

Kolega Šehoviću, Vi ste na redu. Izvolite, pitanje.

DAMIR ŠEHOVIĆ (31.05.21 14:27:48)

Hvala, potpredsjedniče.

Dakle, poštovane kolege, ja sam iskoristio poslovničku mogućnost kako bih ministru finansija i socijalnog staranja postavio jednostavno poslaničko pitanje koje glasi - da li Ministarstvo finansija i socijalnog staranja u cilju kreiranja pravednijeg poreskog sistema i stvaranja pretpostavki za plaćanje poreza shodno ekonomskoj snazi poreskog obveznika razmatra eventualno prelaženje sa proporcionalnog oporezivanja dohotka fizičkih lica i dobiti pravnih lica na progresivno oporezivanje u smislu ova dva poreza? Zašto sam to uradio? Zato što cijenim da je važno da građani Crne Gore znaju na kakvoj političkoj i ideološkoj matrici Vlada počiva budući da nam od toga zavisi konačno opredjeljenje u odnosu na uspješnost te vlade. Danas pola godine od formiranja te vlade, mislim da možemo vrlo jasan zaključak da izvučemo kakav je politički profil Vlade. Neće te mi zamjeriti na opasci, ali od Vlade koja je trebala da čuva građanski i sekularni karakter naše države evidentno je da smo dobili Vladu koja je ne čuvar nego glavna prijetnja po taj građanski sekularni karakter države i glavni promoter teokratske i klerikalne države.

Naravno, u tome najčešće prednjači premijer koji se češće ponaša kao vjerski poglavar, a rjeđe kao predsjednik Vlade. Mada ono što me čudi kad ste već ministre tu je to da mu i Vi nerijetko u tome pomažete. Posljednji takav slučaj smo imali u petak kada ste po kazivanju medija prisustvovali jednom sastanku u Beogradskoj patrijaršiji, pa bih kad već smo u prilici da vam postavim poslaničko pitanje korisno bilo građanima Crne Gore da znamo kakav ste stav tamo zauzeli? Kakav je Vaš stav u odnosu na pitanje Temelnog ugovora s obzirom na to da mediji izvještavaju da ste imali zapaženu ulogu? Te mene shodno tome interesuje šta ste Vi tamo tražili kao ministar finansija? Podsjetiću Vas, Vi ste ministar finansija, a ne ministar vjera. Zar ne bi bilo bolje da ste se bavili budžetom, da ste se bavili razgovorima sa parlamentarnom većinom kako bismo konačno nakon pola godine dobili budžet. Vjerujem da ste svjesni da ste u ovom momentu jedini ministar finansija u Evropi koji nije uspio da obezbijedi podršku za budžet u sopstvenom parlamentu tako da me interesuju odgovori na ova pitanja. Interesuje me naravno i to kakav će biti Vaš odnos prema ovom mojem pitanju budući da vjerujem da će to biti od interesovanja za samu javnost. Od odgovora na to pitanje me mnogo više interesuje odgovor na ono postavljeno pitanje, a ono će mi pomoći da razumijem da li je vama bliža ideologija državnog intervencionizma i kenzijanski model u ekonomiji ili vam je pak bliži neoliberalizan i učenje koje je ustanovio Milton Fridman. Ja lično, ali i partija kojoj pridadam od samoga starta pokušavamo da nametnemo potrebu da pređemo na progresivno oprezivanje dohotka, da pređemo na progresivno oporezivanje dobiti pravnih lica, jer cijenimo da je to pravedniji model oporezivanja i cijenimo da je to pretpostavka da bismo dobili poreski sistem u kojem se porez plaća u skladu sa ekonomskom

snagom poreskog obveznika. Vjerujem, uvjeren sam da je primjena proporcijalne stope kod poreza na dohodak otklonila automatske stabilizatore iz našeg poreskog sistema. Na taj način našu ekonomiju učinila ranjivom posebno na eksterne šokove od kojih kao mali otvoreni sistem i te kako zavisimo. Time smo pojačali procikličnost našeg poreskog sistema i vjerujem da je sazrelo vrijeme, s obzirom na to da znam kakav je stav parlamentarne većine da razmislimo u pravcu promjene modela oporezivanja dohotka i da pređemo na progresivni model, jer je on i humaniji i pravedniji. Sad, suština pitanja je zapravo kakav je Vaš stav u odnosu na tu temu, jer u odnosu na taj odgovor ćemo znati da zaključimo da li ste Vi bliže ovoj lijevoj orijentaciji u ekonomiji i ovom kenzijskom pristupu ili Vam je pak bliža ova liberalna škola koju su utemeljili klasičari, a nakon njih i Milton Fridman kao jedan od rodonačelnika neoliberalizma u ekonomiji. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.05.21 14:32:57)

Odgovor na pitanje ministar Spajihć.
Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (31.05.21 14:33:06)

Poštovani gospodine Šehoviću,

Vi ste 2016. godine u kampanji, iako sam ja tada bio u Singapuru i neko mi je spomenuo da ste Vi u kampanji 20216. godine imali sjajne ideje što se tiče i oporezivanja i fiskalne politike i u koliko me sjećanje ne vara Vi ste bili dio Vlade poslije toga. Čak sam čuo da ste pobjegli iz Ministarstva ekonomije u Ministarstvo prosvjete koje vjerovatno ima veći uticaj na zpošljavanje i na siguran glas, ali da ne ulazimo u to.

Ministarstvo ekonomije tj. ministar ekonomskog razvoja koji sjedi tu pored mene napravio je radnu grupu za analizu fiskaliteta i parfiskaliteta na rad kojom koordinira Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, a čiji su članovi osim predstavnika ministarstava i predstavnici Unije poslodavaca Crne Gore, Unija slobodnih sindikata Crne Gore, Savjet sindikata Crne Gore, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost, Montenegro biznis alijanse i Privredne komore Crne Gore. Mi zajedno sa njima pripremamo jedan program koj će da izađe u trećem ili četvrtom kvartalu ove godine, koji će imati rješenje o kojima Vi pričate. Vi ste pričali o tim rješenjima i na izborima i četiri godine ste bili dio vlasti, ništa od toga se nije realizovalo. Mi smo u prvoj godini svoje vlade već formirali tim i već smo na pragu donošenja jednog mnogo pravednijeg i boljeg rješenja oporezivanja građana i privrede.

Što se tiče donošenja budžeta, Vi ste spomenuli i više drugih poslanika je spomenulo to kao jedan problem, slažem se sa Vama i ovim putem apelujem na skupštinsku većinu da što prije izgleda ovaj budžet koji je jedan, odgovorno tvrdim, najbolji budžet u istoriji Crne Gore. Dva razloga. Prvi razlog je zato što je taj budžet kao što smo rekli programski i taj programski karakter budžeta je urađen u rekordnih četiri mjeseca. Prethodne dvije Vlade, u jednoj ste i Vi bili član, imala je u programu to da uradi taj programski budžet i nije uspjela da uradi taj programski budžet. Mi smo za samo četiri mjeseca uspjeli da uradimo. Taj programski budžet nam je dao toliku transparentnost da smo mi poslije 15% pada ekonomije prošle godine uspjeli da ne dižemo poreze. Vi ste u 2012. godini, nijeste Vi ali Vlade koje su prethodile Vama, poslije pada koji je pet puta manji bio od pada prošle godine podigli PDV i mnoge druge poreze i mnoge druge fiskalne obaveze za građane i za privredu. Mi to nijesmo učinili ove godine. Mi smo sačuvali građane, ali kako smo ih sačuvali? Time što smo povećali transparentnost budžeta, samim tim locirali troškove koji mogu da se ukinu, a da ne diramo ni plate, ni penzije, ni socijalu, ni davanja za subvencije za poljoprivredu, ni kapitalne investicije. Znači, mi smo održali sve te nivoe od prošle godine, čak neke i povećali, ali smo uspjeli da uštedimo na državnom aparatu koji je izdašno davao godinama stotine miliona eura za ko zna kakve poslove. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 14:36:26)

Zahvaljujemo ministru Spajiću.
Sada pravo na komentar poslanik Šehović.
Izvolite, poslanice Šehović.

DAMIR ŠEHOVIĆ (31.05.21 14:36:33)

Poštovani ministre, umjesto što ste pokušali da budete maliciozni, a malicioznost Vam ne stoji, cijenim da bi korisnije za građane bilo da smo čuli odgovor na prvo pitanje koje sam Vam postavio, a ono je glasilo - Šta ste radili sa predsjednikom Vlade u Beogradskoj patrijaršiji, kakva je Vaša uloga kao ministra finansija bila tamo? Zar Vam ne bi bilo pametnije da ste se bavili budžetom, da ste sjeli sa kolegama iz parlamentarne većine i počeli da radite na usaglašavanju amandmana koji su predloženi. Podsjetio sam Vas da je Vlada u kojoj sjedite jedina Vlada u Evropi u ovom momentu koja nema budžet, a Vi jedini ministar finansija koji nije uspio da obezbijedi podršku za budžet.

Sa druge strane, mislim da ste malo i kontradiktorni. Nelogično je da za jedan akt tvrdite da je najbolji u istoriji, a da istovremeno niste u stanju da parlamentarnu većinu koja Vas je izabrala za ministra ubijedite ne da je najbolji u istoriji, nego da dobije makar prelaznu ocjenu. Dakle, to je kontradiktorno u odnosu na odogovor koji sam tražio i zbog toga Vas molim da sa malo više opreznosti saopštavate svoje stavove u odnosu na pitanja koja Vam poslanici postavljaju, jer ovo javnost gleda.

Treće, tačno je i to nije nikakva tajna, 41.Vlada je bila koaliciona Vlada. Koaliciona Vlada znači da se dijele zajedničke ideje i vrijednosti koje se pretaču u program rada Vlade, ali to ne znači da koalicioni partneri imaju identična mišljenja u odnosu na sva pitanja. Socijaldemokrate Crne Gore imaju brojne razlike u odnosu na ostale koalicione partnere, a najveći broj tih razlika je vezan za ekonomiju. Jedna od razlika jeste naš odnos prema problematici koja se vezuje za progresivno oporezivanje. Od osnivanja partije, čiji sam potpredsjednik, insistiramo na progresivnom oporezivanju dohotka ali i dobiti pravnih lica. Rekao sam Vam, niste morali da konsultujete bilo koga, da nijesmo imali adekvatanog sagovornika na tu temu. Imajući u vidu činjenicu da je kompletna parlamentarna većina takođe na tom stanovišu ili se makar čini meni da jeste interesovalo me je kakav je Vaš stav u odnosu na tu temu. Umjesto stava čuli smo odgovor da je formirana radna grupa. Obično kada želite da dezavuišete nešto kažete da je formirana radna grupa i da će onda ta radna grupa da razmatra različite modele.

Mislio sam da je ovo ekspertska vlada, tako nam je makar predstavljena, mislio sam da je ovo vlada koja ima gotova rješenja, mislio sam da je ovo vlada koja ima gotova rješenja i u oblasti ekonomije, Vi se u konačnom predstavljate ekspertom i ja to poštujem i cijenim, ali na osnovu dosadašnjeg vašeg djelovanja, mislim na kompletnu Vladu, mi nijesmo uspjeli da saznamo niti jedan reformski potez koji planirate da sprovedete, a već je prošlo pola godine. Valjda ekspertska Vlada treba da ima jasan odnos bez radnih grupa u odnosu na neka teorijska pitanja. Jedno od elementarnih teorijskih pitanja, i time završavam uvaženi predsjedniče, jeste da li je vaša Vlada za koncept progresivnog oporezivanja ili joj je bliži koncept proporcijalnog oporezivanja. Imam jasan stav u odnosu na tu temu, partija koju predstavljam ima jasan stav u odnosu na tu temu, kolege iz parlamentarne većine, čini mi se, da imaju jasan stav na tu temu, jedino Vi nemate jasan stav na tu temu zbog čega ste evo upoznali javnost da ste formirali radnu grupu.

Dakle, mnogo od onoga što je javnost očekivala od vas svih vas iz Vlade nije ispunjeno, a najveće razočarenje je upravo u tome što Vlada koja sebe naziva reformskom do sada apsolutno nije pokazala nikakav reformski potencijal u bilo kojoj oblasti, a posebno ne u oblasti ekonomije. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 14:41:07)

Zahvaljujemo poslaniku Šehoviću.
Idemo na naredno poslaničko pitanje koje će postaviti poslanik Miloš Konatar. Izvolite,

poslaniče Konatar.

MILOŠ KONATAR (31.05.21 14:41:16)

Uvaženi predsjedniče Skupštine, poštovane kolege, poštovani ministre Spajiću, uvaženi građani Crne Gore,

Na početku bih htio da iskoristim priliku, s obzirom na to da smo i danas slušali interesantnu raspravu imajući u vidu sve probleme sa kojima se suočavaju građani i funkcionisanje javne uprave, da uputim apel svim kolegama u Skupštini Crne Gore da se svi posvetimo, pronađemo snage i upornosti da što prije usvojimo budžet u Skupštini Crne Gore, jer kao što vidimo život ne može da čeka. Problemi koji su nagomilani se moraju rješavati i moramo svi zajedno pokazati tu dozu odgovornosti prema građanima Crne Gore.

Postavio sam pitanje uvaženom ministru Spajiću u ime Stranke pravde i pomirenja, koji su iskazali interesovanje za jedan od najznačajnijih infrastrukturnih projekata na sjeveru Crne Gore, a to je skijalište, odnosno Ski centar Hajla Štedim u Rožajama.

Pitanje glasi - Kao jedan od najvećih kapitalnih projekata u opštini Rožaje je Ski centar Hajla Štedim čijom izgradnjom će se pospješiti razvoj kako ljetnjeg tako i zimskog turizma, ali i samog sjevernog regiona. Radovi na ovom projektu su počeli 2020. godine i do dan danas odrađeno je šest stubova i dolazna stanica, za nastavak radova i završetak izgradnje neophodno je uraditi još šest stubova, dolaznu stanicu i dalekovod bez kojeg se projekat ne može završiti. S obzirom na to da je ugovorom sa izvođačem radova predviđeno da žičara odnosno ski kompleks budu u funkciji do kraja 2022. godine molim Vas da mi odgovorite da li su Predlogom budžeta za 2021.godinu predviđena sredstva za nastavak realizacije ovog projekta u 2021. godinu i da li se očekuje da se projekat završi do 2022. godine kako je ranije i najavljen?

Uvaženi minsitre Spajiću, ovo je jedan od nekoliko projekata koje smo mi pominjali, koji su značajni za stanovnike sjevera. Moje kolege, uvažena koleginica Zoronjić je takođe imala i amandmane i apelovala vezano za određeni niz projekata u Bijelom Polju. Dakle, ono što bih apelovao jeste da zbog uvaženih kolega dobijemo odgovor u pisanoj formi, što mi do sada, do ovoga trenutka do kad sam sišao u skupštinsku salu, nijesmo dobili, pretpostavljam da je samo u pitanju tehnički propust u ministarstvu, ali čisto zbog kolega da bi imali i odgovor u pisanoj formi. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 14:44:51)

Zahvaljujem poslaniku Konataru.
Pravo na odgovor ministar Spajić.

MILOJKO SPAJIĆ (31.05.21 14:44:55)

Hvala predsjedniče.

Ukoliko još nijesu stigli, mi smo ih poslali tako da se izvinjavamo zbog toga.

Odgovor na pitanje:

Prijedlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu u okviru kapitalnog budžeta za infrastrukturne projekte kod Uprave javnih radva su za aktivnosti Ski centra na lokalitetu Hajla Rožaje planirana sredstva u ukupnom iznosu od 2.327.000 eura, iz opštih prihoda budžeta, dok će kreditna sredstva realizovati do visine izvršenja. Ukupna procijenjena vrijednost predmetnog projekta je 20.000.000 eura od čega je u dosadašnjem periodu ugovoreno radova u iznosu od 14.000.000 eura, uz napomenu da je u pitanju višegodišnji projekat čija je realizacija započeta u prethodnom periodu, dok je rok za završetak radova predviđen za 2023. godinu.

Napominjemo da će sredstva za nastavak i završetak ugovorenih radova biti opredijeljena kapitalnim budžetom države u narednim godinama u cilju njihove potpune implementacije i stavljanja u funkciju Ski centra na lokalitetu Hajla u Rožajama kako bi se u predviđenom roku

stvorile pretpostavke za razvoj turizma sjevernog regiona.

Takođe, napomenuo bih jednu stvar, napravili smo jednu tabelu i predstavio sam tu tabelu prošlog puta kad smo razgovarali ovdje o budžetu, ta tabela predstavlja po stanovniku ulaganja kapitalna ulaganja po opštinama. Opština Rožaje otprilike ima nekih tri puta više od prosjeka Crne Gore, tako da ove godine nijesmo mogli više od ovoga što je trenutno u budžetu. Međutim, sljedeće godine planiramo da budemo mnogo izdašniji što se tiče ovoga projekta. Slažemo se sa Vašom konstatacijom da je ovo jedan od najbitnijih projekata na sjeveru Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 14:46:41)

Zahvaljujemo i ministru Spajiću.
Sada pravo odgovora poslanik Konatar.

MILOŠ KONATAR (31.05.21 14:46:48)

Hvala uvaženi ministre.

Kao što ste rekli ovo jeste jedan od najvažnijih projekata na sjeveru Crne Gore, pogotovo kada govorimo o građanima Rožaja, kada imamo u vidu da se Hajla kao prelijepa planina, planirani ski centar nalazi praktično na tromeđi, da bi zaista bio jedan vrijedan resurs u koji treba ulagati. Znao kako, simbolički je važno da se okrenemo ovakvim projektima, zato što su ovo projekti koji na najbolji način pokazuju kako mi želimo da gradimo građansku Crnu Goru u svim njenim djelovima ravnomojerno. Na ovaj način se pokazuje da bilo čija pripadnost nacionalna, vjerska neće biti prepreka ili favorizacija da se ovakvi projekti realizuju. Dakle, vašem kolegi sam i prošli put u ime naših prijatelja iz Stranke pravde i pomirenja, ministra unutrašnjih poslova pitao sam oko graničnog prelaza između Petnjice i Tutina. Vidite, prethodne vlasti nijesu imale sluha da se takvi projekti realizuju. Mislim da je vrlo važno, kao što sam rekao, simbolički, da mi budemo većina, da mi budemo, tj. vi da budete Vlada koja će te projekte realizovati. Na taj način ćemo pokazati da se tako brine o svim građanima, na raznim nacionalizmima, podjelama, zavađenjem ljudi, već konkretnim projektima koji će omogućiti zapošljavanje ljudi, da ljudi ostaju u svojim gradovima, da nemamo egzodus ljudi sa sjevera Crne Gore ka Zapadnoj Evropi, da se ljudima pomogne tako što će se graditi infrastruktura, putevi, da ljudi zaista osjete boljitak.

Poruka građanima i Rožaja, onako kako sam razumio, ono što je vrlo važno, da će se ovaj projekat završiti i da će Vlada uraditi sve da se do 2023. godine ovaj projekat u potpunosti završi i stavi u funkciju. Dakle, moje dodatno pitanje Vama jeste, da mi još jednom potvrdite zbog građana sjevera Crne Gore i Rožaja jeste i javna obaveza, naravno, i zbog reformi koje moramo svi sprovesti i na taj način omogućiti sredstva dodatna u narednim godinama i jednom odgovornom domaćinskom politikom i upravljanjem državnim novcem kakav nije bio slučaj do sada. Molim Vas još jednom zbog građana Crne Gore kao dodatno pitanje, vaše na neki načini obavezivanje, da će se ovaj projekat u 2021. godini i 2022. godini nesmetano nastaviti, da se neće dovesti u pitanje njegova realizacija, a da 2023. godine imamo konačno završen projekat i stavljen u funkciju. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 14:50:26)

Zahvaljujemo poslaniku Konataru.
Da li ministar Spajić želi usmeno ili će pisanim putem da odgovori na dopunsko pitanje.
Izvolite, imate pravo odgovora.

MILOJKO SPAJIĆ (31.05.21 14:50:36)

Hvala poslaniku Konataru.

Ovom prilikom bih stvarno htio da ispred Vlade Crne Gore da ponovim da je ovo jedan od prioritarnih projekata za razvoj sjevera i da iskažem jednu vrstu obaveze koju osjećamo prema tom dijelu sjevera i da ćemo sigurno naći prostora u budžetu za sljedeću i onu godinu poslije toga za ovakav jedan projekat.

Takođe, sviđa mi se što ste spomenuli fiskalnu odgovornost kao preduslov da bismo ispunili ovakve projekte i zbog toga je bitno da sve reforme koje moramo da sprovedemo da usvojimo budžet na primjer kako jeste, koji je jako fiskalno odgovoran i koji ustvari preduslov da bismo sve ove stvari mogli da radimo u budućnosti. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 14:51:25)

Zahvaljujem ministru Spajiću.

Idemo ona naredno poslaničko pitanje koje će postaviti poslanik Boris Mugoša.

Izvolite, poslaniče Mugoša.

BORIS MUGOŠA (31.05.21 14:51:34)

Zahvaljujem predsjedniče, uvaženi ministre, poštovane građanke i građani.

Ja sam se potrudio da postavim pitanje za koje sam siguran da interesuje veliki broj građana, tiče se cijene goriva u Crnoj Gori. Objasniću kasnije mnoge aspekte te problematike. Na početku da kažem koje je to pitanje, a ono glasi - Da li će Vlada predložiti smanjenju akciza na gorivo, imajući u vidu činjenicu od 04. decembra do 28. maja cijena goriva u Crnoj Gori porasla 16 do 18%. Ako to prevedemo na eure cijena dizela je bila 99 centi 4. decembra, trenutno je 1,15, cijena eurosupera 95 je bila 1,11 centi trenutno je 1,31 cent, cijena eurosupera 98 bila je 1,15 centi trenutno je 1,34 centa. Što znači, da je cijena goriva porasla za 16 do 20 centi u ovom periodu. Cijena goriva dominatno čine međunarodni elementi cijene, PDV, carine, ali i akcize u značajnom dijelu. Veoma je važno jer može pogrešno da se shvati da se manipuliše sa pričom oko cijena goriva, zbog toga je neizmjereno važno da se uporedi sa cijenama goriva u drugim zemljama. Kada je u pitanju cijena benzina ja ću vas podsjetiti da je cijena benzina u Crnoj Gori veća nego cijena benzina u Srbiji, Bosni, Albaniji, Sjevernoj Makedoniji, Sloveniji, Austriji, Luksemburgu, Rumuniji, Bugarskoj, Mađarskoj, Češkoj, Poljskoj i Litvaniji, samo vidite u kolikom broju zemalja od kojih su većini Evropskoj uniji imamo veću cijenu benzina. Kad je u pitanju cijena dizela u regionu nižu cijenu od nas imaju Bosna i Hercegovina, Albanija i Sjeverna Makedonija, a od evropskih zemalja imaju Rumunija, Bugarska i Litvanija.

Ono što je veoma značajno za ovu temu je da vidimo i kako se mi krećemo u odnosu na minimalnom dozvoljenim nivo akciza na nivou Evrope. Na primjer u Crnoj Gori akciza na dizel je 440 eura na 1.000 litara, minimalno dozvoljen nivo akcize na nivou Evropske unije 330 eura, drastično manje. Kada je u pitanju iznos akciza na benzin on je u Crnoj Gori 549 eura ili 545 eura na 1.000 litara, minimalno dozvoljen nivo cijene u Evropskoj uniji 359. Znači, ogromna razlika mnogo su veći iznosi akcize u Crnoj Gori nego što je minimalno dozvoljen nivo akciza na nivou Evropske unije. Zašto je važno ovo pitanje? Često čujem kolege, da mi nijesmo kao nova većina nije povećala poreze u godini krize, nije to istina. Zato što su vam akcize indirektni porez, odnosno posebna vrsta poreza za potrošnju, a planirano je u ovoj godini da se povećavaju akcize što znači da se pribjegava povećanju poreza. Isto tako, nije prihvaćen ni predlog da se stopa PDV-a zadrži na 7% četiri mjeseca nakon avgusta, nego se vraća na 21%. Tako da u tom dijelu veoma je važno da dobro razmislite i siguran sam da ima puno prostora da se ide na smanjenja akciza. Podržavam markiranje goriva, to je odlična mjera, ali smanjenje akciza zato što po meni gorivo je potreba, a nije luksuz. Doći ćemo u situaciju da ljudi kojima je to potrebno troše manje goriva, što će na kraju opet da znači manje para u budžetu. Vjerujte mi situacija u Crnoj Gori, svi smo svjesni, i gotovo nikad nije bila teža, ja to stalno ponavljam. Lična potrošnja domaćinstva koja čini dvije trećine GDP-a u tri mjeseca posljednja prethodne godine pala za preko 200.000.000 u odnosu na 2019. godinu, što znači da većina građana u Crnoj Gori ima mnogo manje para nego što je imala ranije. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 14:56:21)

Zahvaljujem poslaniku Mugoši.
Pravo na odgovor ministar Spajić.
Izvolite, ministre.

MILOJKO SPAJIĆ (31.05.21 14:56:25)

Hvala predsjedniče, hvala poslaniče Mugoša,

Ja bih napomenuo da ova vlada nije unijela nikakva povećanja za akcize i da su sva povećanja akciza na gorivo dijelo prethodne ne samo jedne vlade, nego niza vlada. Mi smo došli na jedno zatečeno stanje koje i sami ste ga opisali kao nepovoljno i mi smo kao prvi korak u tom pravcu kreirali kao rješenje markiranje goriva. Vi ili većina koja je tada podržavala bivše vlasti je mogla da uvede to markiranje već desetak puta, nažalost nije to učinjeno, tako da je siva ekonomija jedan od velikih problema kod proizvođača mineralnih ulja i goriva itd. Mi krećemo od zdrave priče, prvo ćemo da sredimo sivo tržište, vidimo koliko je moguće, da se smanje akcize i onda ćemo ući u smanjenje akcize, jer je to jedino fiskalno odgovoran način da se akciza promjeni.

Takođe bih naveo da su akcize na gorivo koje ste spomenuli jedan vid finansiranja kapitalnog budžeta. Akcize su generalno porez na negativne eksternalije, Vi to znate dobro da su one vid poreza na negativne eksternalije koje se pojavljuju u okviru društva. Tako je Fond za zdravstvo se na primjer finansira iz akciza za cigarete, makar bi i u teoriji tako trebalo da bude. Međutim, to kod nas još nije nažalost primijenjeno, akcize za na gorivo trebalo bi da finansira kapitalni budžet. Akcize na gorivo su nam donijele nekih 130 i nešto miliona eura prošle godine, a kapitalni budžet ove godine nekih 200.000.000 eura. Znači, mi imamo tu jedan deficit od preko 30 do 40%. Da bismo mi smanjili deficit na okvirnom nivou mi moramo te subdeficite da smanjujemo, a vi ste nam ostavili jedno stanje, vaš kolega Ivan Brajović je bio taj koji je inicirao najskuplji projekat autoputa vjerovatno u istoriji Evrope, mislim da je neki 25 miliona eura kilometar nas je koštao. Taj projekat ove godine samo je 120, 130 miliona eura iz kapitalnog budžeta. To su pare koje ta akciza za gorivo treba da plati. Nažalost mislim da nemamo taj dio, da nije toliko skup bio autoput, mislim da bi i akciza mogla da bude dosta manja i time bi deficit isto mogao više pod kontrolom. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 14:59:20)

Zahvaljujemo ministru Spajiću.
Pravo na komentar poslanik Mugoša.
Izvolite.

BORIS MUGOŠA (31.05.21 14:59:26)

Ministre mislio sam da će se držati teme, tako da ovaj dio političkih opservacija nećete imati koristi od njega. Prvo nije tačno da je kilometar autoputa najskuplji ovaj naš, evo neću Vam reći koji je skuplji nego pronađite sami, a moći ćete lako da pronađete koji je skuplji. Drugo, nije to kilometar cijelog autoputa nego je to jedna dionica u okviru autoputa i ako pogledate kroc cijelu dionicu ta cijena je mnogo manja i nalazi se na nivou cijena mnogih sličnih projekata u okruženju i u Evropi. Tako, da u tom dijelu negdje nema potrebe za takvim vidom političkih prije svega opservacije.

Druga stvar, drago mi je da se strukom bavimo, akcize zajedno sa PDV-om pripadaju indirektnim porezima, odnosno porezima na potrošnju. U godinama krize ti porezi na potrošnju kad

ih povećavate, a vi ćete ih povećavati akcize na znamo koje proizvode, oni najviše pogađaju one sa niskim dohotkom, jer onaj ko ima puno para njega ne pogađa povećanje cijena, nego najviše pogađa naše sugrađane koji imaju manje para. Sa druge strane, direktni porezi su porezi u odnosu na ekonomsku snagu poreskog obaveznika i sa njim možete da tangirate one koje imaju više para. Ponavljam ne može nam biti argument da imamo jeftinije gorivo, benzin u okruženju samo od Hrvatske, a da ga skuplje plaćamo, ponavljam, od Bosne, Srbije, Sjeverne Makedonije, Albanije, Slovenije, Austrije, Luksemburga, Češke, Poljske, Mađarske, Rumunije, Bugarske i Litvanije. U dijelu dizela plaćamo skuplje nego Bosna, Sjeverna Makedonija, Albanija, Rumunija, Bugarska i Litvanija. Ono što morate da znate, podsjećam vas da je u četiri, pet mjeseci, od decembra prošle godine cijena goriva povećana za 20%, znači do 20 centi po litru goriva. Između ostalog, to je doprinijelo i nenormalnom rastu cijena životnih namirnica. Ljudi, nama su cijene životnih namirnica drastično porasle. Juče sam naveo primjer na jednoj društvenoj mreži gdje litar ulja košta 1,75 euro i to ne 1,75 u osnovnoj varijanti nego imate varijantu gdje je 1,99, pa je kroz akcijsku ponudu 1,75 centi. Do prije par mjeseci bio je 1,30. Možda mi poslanici to ne osjećamo jer imamo dobra primanja, ali većina građana i te kako dobro osjeća. Pogledajte cijene brašna koje su porasle za 20% u posljednjih par mjeseci, cijene šećera koje su porasle, najavljuje se rast cijena mesa i mesnih prerađevina. Jedan od argumenata je i rast troškova transporta, između ostalog i rast cijena goriva.

Zbog toga vam kažem da problematiku cijene goriva moramo posmatrati kroz brojne segmente. Ima ogromnog prostora jer sam rekao da se u Crnoj Gori plaća na dizel akciza 440 eura na 1.000 litara. Minimalno dozvoljeni nivo akcize u Evropi je 330, znači 110 eura manja akciza nego što se plaća u Crnoj Gori. Još je gora situacija s benzinom gdje se u Crnoj Gori plaća nivo akcize 545 eura na 1.000 litara. U Evropskoj uniji minimalno dozvoljeni nivo je 355. Ogromna razlika. Zbog toga se moraju korigovati akcize da bi cijena goriva došla na neki pristojan nivo. Jer, ponavljam po stoti put, za mene gorivo nije luksuz. Za mene je gorivo potreba. Zbog toga moramo posebno da vodimo računa o tom segmentu.

Preskačemo lako preko priče cijene životnih namirnica. Moramo da preduzmemo određene mjere. Jer, ako se nastavi ovaj rast, to je katastrofa. Shvatate li da ljudi dolaze u situaciju da, kada su osnovne životne namirnice, ne mogu da kupuju ono što im je potrebno za pristojan život. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 15:04:20)

Zahvaljujemo uvaženom ministru i poslaniku Mugoši.

Sada idemo na naredno pitanje. Ministru Spajiću postaviće poslanik Danilo Šaranović. Izvolite, poslaniče Šaranoviću.

DANILO ŠARANOVIĆ (31.05.21 15:05:28)

Poštovani predsjedniče Skupštine, poštovani građani,

Na osnovu člana 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru finansija i socijalnog staranja postavio sam sljedeće poslaničko pitanje - Koliko iznose ukupno prijavljena potraživanja države Crne Gore stačajnoj upravi Kombinata aluminijuma Podgorica a.d. u stečaju (predmet St.br. 199/13)? Koliko je stečajna uprava KAP-a a.d. u stečaju priznala potraživanja državi Crnoj Gori? Koliko je od ukupno prijavljenih i priznatih potraživanja država Crna Gora uspjela do sada da naplati iz stečajne mase KAP-a, uz precizno navođenje iznosa i datuma novčanih isplata i stečajne mase, eventualnih drugih oblika namirenja prenosa vlasništva nad stvarima ili imovinskih prava KAP-a na državu Crnu Goru, uz precizno navođenje vrste i datuma takvog eventualnog namirenja i iznosa procijenjene vrijednosti za svaku predatu stvar ili imovinsko pravo?

Dakle, pitanja su vrlo konkretna. Nakon odgovora ministra Spajića daću svoje obrazloženje i komentar na ministrov odgovor. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 15:06:59)

Zahvaljujemo poslaniku Šaranoviću.

Sada pravo na odgovor ministar Spajić. Izvolite, ministre.

MILOJKO SPAJIĆ (31.05.21 15:07:05)

Hvala, predsjedniče.

Hvala na odličnom pitanju poslaniku Šaranoviću.

Pripremajući odgovor na Vaše pitanje, obratili smo se zahtjevom za izjašnjenje u odnosu na isto Zaštitniku imovinsko-pravnih interesa Crne Gore i stečajnoj upravi Kombinata aluminijuma Podgorica a.d. u stečaju. Iz dostavljenih izjašnjenja proizilazi da je država Crna Gora u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom KAP a.d. u stečaju prijavila potraživanja u ukupnom iznosu od 154.000.000 eura i to Ministarstvo finansija u iznosu 153 miliona eura, a Uprava carina u iznosu od 1.190 000 eura.

Nadalje, potraživanje Ministarstva finansija priznato je u iznosu od 148.722.000, a osporeno u iznosu od 4.500.000 dok je potraživanje Uprave carina priznato u iznosu od 1.189.000, a osporeno u iznosu od 721 euro. Takođe, od ukupnog priznatog potraživanja u iznosu od 149.911.000, u skladu s rješenjem Privrednog suda Crne Gore iz 22. novembra 2017. godine, državi Crnoj Gori je u dosadašnjem toku postupka namireno potraživanje u ukupnom iznosu od 7.369.000. U vezi s navedenim, u prilogu dostavljamo izjašnjenje Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa. To sam u pismenom odgovoru, takođe dostavio. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 15:08:38)

Zahvaljujemo ministru Spajiću.

Sada pravo komentara poslanik Šaranović.

DANILO ŠARANOVIĆ (31.05.21 15:08:45)

Poštovani ministre Spajiću, hvala Vam na odgovoru.

Ovom prilikom bih Vas, takođe, upoznao s tim da sam istovjetno pitanje sredinom prošle godine uputio tadašnjem ministru finansija Darku Raduloviću. On nije imao nikakve informacije, uputio me je upravo na adresu Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa.

Međutim, iz odgovora koji sam tom prilikom dobio mogao sam da izvedem samo jedan zaključak. Imajući u vidu da je u tom odgovoru Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa dostavljena samo informacija koliko su prijavljena potraživanja države Crne Gore na koje ste i Vi sada podsjetili, oko 155.000.000 eura, ali tada nijesam dobio odgovor na pitanje koliko je tih potraživanja naplaćeno. Zamislite kada s dvije najviše državne adrese koje se tiču upravo te tematike, upućen sam da ću odgovor na to pitanje najbolje dobiti kroz komunikaciju sa stečajnim upravnikom. Dakle, stečajni upravnik ne odgovara poslanicima, ne odgovara Parlamentu. Parlamentu odgovaraju Ministarstvo i Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa. To mogu samo da nazovem jednom riječju, da se radi o klasičnom skandalu.

S druge strane, umjesto da su štitili interes države Crne Gore, tadašnja administracija 2014. godine, je odlučila da proda svu imovinu Kombinata aluminijuma Podgorica za uvredljivih 27.000.000 eura. Ovom prilikom, u kontekstu te činjenice, moram podsjetiti i na to da samo zemljište te imovine Kombinata aluminijuma je bilo negdje između dva i tri miliona, kvadrata vrijednog zemljišta. Tržišna vrijednost tog zemljišta mnogostruko premašuje prodajnu cijenu Kombinata aluminijuma. Takvom prodajom imovine KAP-a država je svjesno sebe onemogućila da naplati svoja potraživanja. Umjesto toga, država se tada odlučila da jednog čovjeka za jedan dan napravi milionerom, a sebe uskrati za desetine miliona eura. Rekao bih da je to još jedan skandal kada je ova tema u pitanju. Umjesto da država tada zaštiti i svoj interes, a samim tim i

interese građana, ovakvom odlukom se samo potvrđuje teza da je prethodna administracija, u prethodnih 30 godina, u 99% slučajeva štitila interese privilegovanih pojedinaca, i to kakvih pojedinaca. Pojedinaca koji ne uplaćuju doprinose za beneficirani radni staž radnicima, koji ne obezbjeđuju preduslove za vršenje redovnih ljekarskih pregleda, imajući u vidu da radnici koji rade u proizvodnji KAP-a rade moguće uz rudare u najtežim uslovima u Crnoj Gori, a za godišnji odmor ne smiju ni da pitaju.

Dakle, ministre Spajiću, očekujem da se sve faze stečajnog postupka od početka pa do ovog trenutka ispituju i da Vlada i vi lično iz domena svoje nadležnosti, a to i očekujem, učinite sve što je moguće. Toliko. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 15:13:11)

Zahvaljujemo poslaniku Šaranoviću.

Prelazimo na posljednje poslaničko pitanje upućeno ministru Spajiću, a isto će postaviti potpredsjednica Branka Bošnjak. Izvolite, potpredsjednice.

BRANKA BOŠNJAK (31.05.21 15:13:26)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Izvinjavam se što sam poremetila redosljed zbog nekih sastanaka koje sam imala, ali mi je drago da sam stigla i da mogu da postavim pitanje ministru Spajiću.

Konkretno ću reći moje pitanje upućeno ministru Spajiću jeste - Da li je imao u planu unapređenje uslova života i rada te kadrovskih kapaciteta u ustanovi za maloljetne delikvente Centar Ljubović?

Svi smo negdje svjedoci ovih dana jedne situacije koja je uzburkala javnost, a u tome da iz te ustanove se dešava da djeca nestanu i da ih nema mjesecima, da se to ponavlja i nekako se čini da je sistem negdje zatajio. Ovo moje pitanje je upućeno da dignemo pažnju javnosti na to ovu temu zbog toga što se radi o maloljetnim delikventima, a nama svima je zadatak da njih, ako ikako uspijemo, stavimo na pravi put što nije lako.

Reći ću da me malo vrijeme pretiče iz razloga što sam u međuvremenu imala sastanak s direktoricom i savjetnicima u ovom centru. Čula sam i njihovu stranu priče. Raduje me što je Ministarstvo već odredilo direktorku Direktorata za ta pitanja i što je već obavljen razgovor. Ali, ono što moramo svi da znamo jeste da moramo da posvetimo posebnu pažnju uopšte socijalnoj zaštiti posebno djece, a ovo su vrlo teška i osjetljiva pitanja.

Naime, ta ustanova, u razgovoru s njima sam stekla utisak, oni su prilično kadrovski osposobljeni. Danas sam imala i sastanak s UNICEF-om koji je rekao da saraduje s njima i da oni njima dosta pomažu, da su uslovi rada prilično dobri, ali da ima nekih nedostataka po pitanju korelacije sa sporošću sudova i time da njima neke maloljetne delikvente koji bi trebalo da završe u Spužu oni, u stvari budu u ovoj ustanovi i obično su to vođe, a ta djeca vole takve. Svi smo negdje gledali Sivi dom, otprilike znamo kako ide ta hijerarhija u takvim ustanovama. Vrlo je teško i samim vaspitačima i direktorima, ali mi moramo da nađemo zajedničko rješenje da se ove stvari ne dešavaju.

Ono što je važno, a što se meni čini da izostaje jeste adekvatna reakcija policije. Nakon što se desi bjekstvo, policija ne reaguje adekvatno. To se vidjelo iz ovog slučaja gdje mi imamo djevojčicu koja već treći put bježi iz te ustanove i ona je vrlo aktivna na društvenim mrežama, a policija ne može da locira gdje se ona nalazi. To je nedopustivo, po mom mišljenju, jer se ipak radi o maloljetnicima licima. To je period na koji mi možemo da utičemo da se tu nešto popravi, ovo do 18 godina, posle vi više ne možete ništa uraditi. Veliki nedostatak, nažalost, u ovom sektoru je nedostatak dječijih psihijatara jer su dječiji psihijatri vrlo vezani s ovom ustanovom. Ta djeca koja su tamo osim psihologa, neki od njih vjerovatno imaju određene probleme s psihom i vrlo je važan rad s njima u smislu psihoterapije i svega, ali mi nažalost imamo samo jednog jedinog dječijeg psihijatra u Crnoj Gori što je stvarno loše.

Apelujem, i u prethodnom pitanju, na sve nas da, ako imamo one stanove, nekog dječijeg

psihijatra privučemo iz okruženja i da mu damo stan i da dođe da radi u Crnu Goru, mada je ministarka najavila da će ubrzo dva psihijatra završiti specijalizaciju. Pošto sam prekoračila vrijeme staću pa ću nastaviti u komentaru odgovora ovo što sam htjela da kažem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 15:17:58)

Zahvaljujemo potpredsjednici Bošnjak.
Sada pravo odgovora ministar Spajić. Izvolite, ministre.

MILOJKO SPAJIĆ (31.05.21 15:18:04)

Hvala, predsjedniče. Hvala i potpredsjednici Bošnjak.

Prvo, htio bih da zahvalim jer je tim Ministarstva finansija i socijalnog staranja je imao jednu izuzetnu saradnju s potpredsjednicom Bošnjak u prethodnim pitanjima s kojima smo imali prilike da pričamo s vama. Hvala vam na jednom dobrom presjeku stanja u datoj instituciji.

Naravno, odgovor je da. Mi ćemo raditi i već ste upoznati s nekim aktivnostima koje se već sprovode. Pozvao bih i Vas koji često dajete jako konstruktivna rješenja, naročito po pitanju socijalnog staranja da nam pomognete Vašim savjetima i idejama kuda dalje u ovakvim situacijama. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 15:18:54)

Zahvaljujemo ministru Spajiću.
Pravo komentara potpredsjednica Bošnjak.

BRANKA BOŠNJAK (31.05.21 15:19:01)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Ono što mislim da je najvažnije uraditi jeste ta neka korelacija koja treba da bude između Ministarstva, odnosno nadležnih za ovaj sektor u Ministarstvu i između roditelja jer ovdje mora roditelj da uzme učešće, između Ministarstva unutrašnjih poslova i, naravno, između stručnih lica zaposlenih u ovoj ustanovi i stručnih lica iz dijela zdravstva koji su vezani makar honorarno za ovu ustanovu.

To je negdje multidisciplinarno. Moramo biti toga svjesni, ali to stvara tako lošu sliku iako možda nije toliko loše koliko jedan slučaj može da upropasti sve što se radilo. Razgovarala sam s predstavnicima UNICEF-a i oni su rekli da će se tu pomoći. Tu imamo još jedan problem, čisto bih radi javnosti da znaju. Vi znate da smo svi mi donijeli i da nema više nasilnih metoda nad djecom i sada djeca, posebno delikventi, oni znaju da ne smijete ni da ih ošamarite ni roditelj ni niko i često se njihovi roditelji, nažalost nađu u zatvoru zbog toga što su represivno djelovali na svoje dijete jer su oni vrlo svjesni toga šta su njihova prava. Tu imamo problem i s visinom one ograde, oni mogu da je preskoče. Obično su ta djeca možda i u nekom psihičkom, odnosno ta neka socijalna dimenzija njihove inteligencije je jako dobra. Ne znam da li tu nedostaje kadra po pitanju ovih ljudi koji treba da čuvaju od bjekstva, da malo više nadziru u smislu nekih čuvara koji su tamo, ako već policija ne radi kako treba u tom smislu ili da imamo tog nekog školskog policajca i neke kamere. Nešto moramo uraditi.

Ono što bih molila vas iz sistema jeste to da, ako postoji mogućnost da djeca koja su tamo, koja imaju probleme, a da u okruženju, pošto sam čula da, recimo, u Beogradu postoje ustanove koje mogu da više pruže u odnosu na ove ustanove koje mi imamo ovdje, mislim da društvo to puno ne košta, da probamo u nekoj saradnji s njima da omogućimo da ova djeca čiji roditelji to žele budu štice nekog centra u regionu koji može da pruži bolje uslove. Jer, ako spasimo jedno dijete s tog puta i izvedemo ga na pravi put, to je veliki uspjeh. Jer, bogomi rijetko ko od njih završi

onako kako bismo mi željeli da ta djeca uspiju. Nećete mi zamjeriti, posebno mi je nekako za žensku djecu, osjetljivija sam po tom pitanju. Svakako da ćemo raditi. Vi znate da Banka hrane dosta radi na tome. To su obično djeca iz porodica koje su siromašne, nemaju dovoljno i to sve jedno drugo vuče. Kada je nasilje u porodici, obično dođete na kraju da se radi o porodicama koje su u teškom materijalnom stanju, pa to izaziva. Obično je u toj djeci neki bijes koji oni iskazuju zbog loših uslova života ili nemaštine. Zato, čini mi se da se kao društvo moramo bolje posvetiti ovome. Ovdje ima mnogo problema.

Molim vas, pošto su me roditelji molili, da o ovome povedemo računa kada bude reforma, a to je sljedeće. Vi, recimo, imate samohranu majku koja ima troje djece i koja prima neku socijalnu pomoć, to materijalno obezbjeđenje porodice koje, evo, neka bude 200 eura, a žive kao podstanari. Oni sa 200 eura ne mogu da plate podstanarski život, da plate komunalije i da hrane djecu. Oni moraju nešto dodatno da rade. Često je taj dodatni rad na crno. Ako saznaju ovi iz Centra za socijalni rad da se oni nečim bave, oni njih isključe s materijalnog obezbjeđenja, a oni prosto ne mogu od toga samo da žive. Ili moramo da im pružimo uslove da mogu da žive od toga što im dajemo ili da ih onda na neki način pustimo da do određene visine mjesečne zarade zajedno sa socijalnim mogu da prežive. Nadam se da ćemo sarađivati po ovom pitanju. Ovo je vrlo osjetljiva tema i svi zajedno treba da se pobrinemo za to. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 15:24:05)

Zahvaljujemo potpredsjednici Bošnjak. Zahvaljujemo i uvaženom ministru Spajiću.

Sada prelazimo na poslanička pitanja koja su upućena ministarki javne uprave, digitalnog društva i medija Tamari Srzentić, koju ovom prilikom pozdravljam.

Prvo poslaničko pitanje ministarki Srzentić postaviće poslanik Jovan Jole Vučurović.

Izvolite, poslaniče Vučuroviću.

JOVAN VUČUROVIĆ (31.05.21 15:24:30)

Poštovana ministarko,

Ovo je svakako, gospodine Mugoša, jedan značajan dan. Vidio sam sada upravo, iskačem malo iz teme, vezano za gospodina Stijepovića, kaže Viši sud ponovo obustavio postupak protiv Miga Stijepovića. Dakle, osvježilo, pa je ovo o čemu ću ja pričati ovdje nešto na fonu toga, neke izvjesne nesmjernosti koja se dešava ovdje u sudstvu, a ja ću pričati malo o Televiziji Crne Gore, pa imam pitanje pošto su u nadležnosti vašeg Ministarstva i mediji.

Moje pitanje glasi - Koji je stav Ministarstva o djelovanju Radio i Televizije Crne Gore tzv. javnog servisa od trenutka kada je izglasana Vlada Crne Gore? Dakle, u tom periodu više puta je evidentirano i kršenje Zakona o nacionalnom i javnom emiteru i Zakona o medijima, mogu reći da je evidentirano i svakodnevno širenje nacionalne i vjerske mržnje od strane toga javnog servisa koji plaćaju, da podsjetim svi građani Crne Gore. Ovo je pitanje koje ne tangira samo mene, pa sam se sada sjetio da ga nešto postavim. Dakle, nije ni eksplicitno postavljeno ni gospođi Srzentić već je ovo dio jednog šireg i težeg društvenog problema u Crnoj Gori. Svakog dana me građani kontaktiraju začuđeni u nevjerici, zgroženi onim što mogu da vide i da čuju na tom javnom servisu. Mi smo gotovo sada mjesecima izloženi najprimitivnijim, najbrutalnijim, gotovo fašističkim udarima na sve one koji su protivnici politike predsjednika Demokratske partije socijalista, poražene politike Mila Đukanovića i grupe dukljanskih fanatika kojima se okružio. Ne bih baš da sve one koji pripadaju tom bloku da okarakterišem kao takve, ali ima i takvih koji pripadaju tom ekstremističkom krugu, a Televizija Crne Gore je tu da bude podlogla i platforma s koje će se oni oglašavati gotovo svake večeri. Moram da kažem vezano za kršenje Zakona o nacionalnom javnom emiteru da se to, takođe, dešava svakog dana. U članu 2 se decidno kaže - djelatnost nacionalnog javnog emitera je pružanje javnih audio-vizuelnih usluga kojima se zadovoljavaju, pa kaže demokratske, socijalne, kulturne, obrazovne i druge potrebe od javnog interesa svih segmenata crnogorskog društva, obezbjeđuje ostvarivanje prava i interesa građana i drugih subjekata u oblasti informisanja, bez obzira na njihovu političku, vjersku, kulturnu, rasnu ili polnu

pripadnost.

Dakle, sve ovo što piše u zakonu krši se kontinuirano od strane ljudi koji rukovode Javnim servisom, koji rukovode ovim nazovi medijem, a u stvari se radi o medijskoj batini koja se nalazi pod direktnom kontrolom Mila Đukanovića i njegovog kabineta. U stvari, rekao bih da ovakav javni servis upravo direktno uređuje Milo Đukanović i njegov kabinet i da mu služi upravo za izazivanje mržnje, zla, ostrašnjenosti, podjela i, ne daj bože, kao platforma za izazivanje sukoba u Crnoj Gori i za širenje isključivo netrpeljivosti u poslednjih pola godine prema srpskom narodu, Srpskoj pravoslavnoj ckrvi, Demokratskom frontu, kolegama iz Demokrata, vidjeli smo šta su oni pretrpjeli, takođe od ovog tzv. javnog servisa. Služi mu da bi dio naroda i dalje imao privid kako se u Crnoj Gori ništa još uvijek nije promijenilo. Promijenilo se i tek će se promijeniti, naročito kada u trenutku kada Demokratski front bude u prilici, a biće ubrzo, da direktno odlučuje o nekim veoma važnim temama u državi Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 15:29:07)

Zahvaljujemo poslaniku Vučuroviću.

Pravo na odgovor ministarka Srzentić. Izvolite, ministarko.

TAMARA SRZENTIĆ (31.05.21 15:29:12)

Uvaženi predsjedniče Skupštine, poslanice i poslanici, poštovani građani i građanke, Hvala na pitanju, gospodine Vučuroviću.

Kao ministarka zadužena za medije nemam pravo da izlazim iz nadležnosti koje mi daju medijski zakoni niti da djelujem suprotno međunarodnim standardima, kada je riječ o odnosu javni servis, regulator i izvršna vlast. Stoga, od mene nećete čuti ocjene o uređivačkoj politici Javnog servisa niti bilo kog drugog medija jer bih doprinijela da se negativne ocjene koje su se čule na rad Javnog servisa od Evropske komisije i međunarodnih organizacija sada čuju i na račun mojih izjava. Bez obzira da li se ja lično slagala sa uređivačkom politikom RTCG-a ili bilo kog drugog medija, moja dužnost je kao ministarke da obezbijedim uslove za njihov nesmetan rad u skladu s međunarodnim standardima, a profesionalno udruženje i javnost su tu da sude o načinu rada svakog medija ponaosob, pa i Javnog servisa.

Reći ću samo da je Javni servis po zakonu dužan da profesionalno i nepristrasno izvještava o svim događajima od značaja za javnost, a da su svi mediji obavezni da poštuju zakon i Etički kodeks. Činjenica je da Javni servis privlači najviše pažnje jer, između ostalog, Javni servis se plaća novcem svih građana Crne Gore, pa je tako još veća i obaveza Javnog servisa da izvještava odgovorno, nezavisno i profesionalno. Građanke i građani će ocjenjivati da li je rad Javnog servisa takav, a na Skupštini je da stvori uslove za sprovođenje novog zakona, kao i da izabere novi Savjet RTCG-a koji treba da sprovede važne reforme i podigne profesionalne standarde Javnog servisa. Svakako moram pomenuti da jeste činjenica da su Savjet Evrope i Evropska komisija često u svojim analizama i izvještajima posebno govorili o političkom uticaju na rad RTCG-a koji treba da bude eliminisan. Nadamo se i vjerujemo da će novi Savjet RTCG-a koji će uskoro imenovati Skupština biti oslobođen upravo takvog neprimjerenog partijskog uticaja.

Takođe, naše ministarstvo nije regulator elektronskih medija, pa je pitanje širenje nacionalne i vjerske mržnje Javnog servisa, na koji ukazujete u nadležnosti Agencije za elektronske medije i upravo Agencija zakonom definisanim pravnim mehanizmima treba i mora da obezbijedi odgovornost javnog emitera prema javnosti i spriječi sva eventualna širenja nacionalne i vjerske mržnje.

Na kraju uzevši u obzir sve komentare i ocjene Evropske komisije kojima poručuju da i dalje postoji zabrinutost povodom uređivačke nezavisnosti i profesionalnih standarda nacionalnog javnog emitera RTCG, programom rada Vlade je predviđena izmjena Zakona o nacionalnom javnom emiteru kao izrada prve medijske strategije. Zarad šire javnosti naglasiću da je ključni cilj ovih strateških i zakonskih reformi upravo stvaranje povoljnijeg medijskog ambijenta unutar kojeg će biti poboljšana saradnja svih državnih organa, medija, civilnog društva i političkih predstavnika

sa posebnim naglaskom na medijsku etiku, eliminisanje govora mržnje, promocija medijske pismenosti kao i zaustavljanje nasilja nad novinarima.

U tom smislu Minsitarstvo ostaje otvoreno za sve oblike saradnje i očekujemo da će transformacija RTCG iz državne medijske organizacije u istinsku javnu Radio i Televiziju biti finalizovana, odnosno zakon biti usklađen sa najboljim međunarodnim praksama i standardima. Vjerujemo da ćemo u narednom periodu imati dovoljno prilika da sva pitanja koja spadaju u ovu oblast slobode izražavanja i slobodne medija zajednički rješavamo. Hvala Vam na pitanju.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 15:32:48)

Zahvaljujem, uvaženoj ministarki Srzentić.
Sada pravo komentara poslanik Vučurović.

JOVAN VUČUROVIĆ (31.05.21 15:32:54)

Zahvaljujem takođe gospođi Srzentić na iscrpnom i kvalitetnom odgovoru.

Kao što rekoh ja sam svakako ovo postavio kako bih aktuelizovao ovo važno pitanje, ponavljam to i ponavljaću morali smo biti efikasniji u onom periodu odmah po, ovo se obraćam parlamentarnoj većini i Vladi Crne Gore, odmah po obaranju Demokratske partije socijalista i krenuti u procese koji su se dešavali nakon rušenja svih diktatura, posebno onih u Istočnoj Evropi, što smo govorili iza gvozdene zavjese. Mi smo ta država posljednja koja je oborila svoj diktatorski režim dok su ostali to radili početkom 90-ih u čitavoj Istočnoj Evropi, da se vodimo i njihovim primjerima. Već u prvom mjesecu smo mi trebali da odradimo neke stvari koje nam se sada vraćaju, nadam se da nam se neće vratiti kao bumerang, a to je uklanjanje sa rukovodećih pozicija svih onih koji su odavno služili diktaturi Mila Đukanovića. Posebno se to odnosi na Tužilaštvo, na sudstvo, na tajnu policiju i na državni medij. Takođe, procesuirati one koji su ogriješili o zakon, kršili ljudska prava i slobode i učestvovali i podržavali progono političkih neistomišljenika u tom periodu od proteklih evo skoro tri decenije.

To je prosto neophodno i to ćemo morati, možemo pričati revanšizam, nerevanšizam, ali ćemo prosto morati da odradimo jer to je dio demokratskih procesa, a ne revanšizma. Umjesto toga mi moramo da trpimo, kao što rekoh, razni polusvijet iz večeri u večer na Javnom servisu i rekao bih da svaki onaj koji, eto tako da se malo grublje izrazim, svaki onaj koji je htio da pljune na srpski narod na Srpsku pravoslavnu crkvu, na Demokratski front našao je svoj tajming, našao je svoj prostor medijski na takozvanom javnom servisu. Kao što rekosmo ovih dana bi trebalo pod tačkom Izbor i imenovanja da se desi i izbor novog Savjeta javnog servisa i treba vjerovati da time i kreće reforma u Javnom servisu. Poštovani građani, moramo i tu biti krajnje oprezni. Dakle, moramo dobro paziti da nam se nakon decenija jednoumlja u režiji prve familije, u Javni servis ne provuku neke osobe iz drugih centara moći, konkretno mislim na drugu familiju, i tu moramo biti veoma pažljivi. Takođe i ta druga familija nije toliko zainteresovana za reformu Javnog servisa već da ga stavi pod svoju kontrolu i ta druga familija može biti mnogo ostrašćenija i pokazuje da je ponekad mnogo ostrašćenija i ideološki i kako god hoćete. To pokazuju i posljednjih dana i ova posljednja dešavanja kada serijom podmetanja i laži podvaljuju i Srpskoj pravoslavnoj crkvi i srpkom narodu i Demokratskom frontu, ali taj scenario im neće proći. Na kraju kažem još jednom moramo dobro razmišljati kako da se sprovede reforma Javnog servisa. Naravno ne može biti gori nikako nego što je sada, ali dobro da pazimo da nam se ne provuku, osim prve familije koja je već pokazala šta zna i oni iz nekih drugih medijskih centara moći. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 15:36:52)

Zahvaljujemo i poslaniku Vučuroviću.

Prije nego krenemo na naredno poslaničko pitanje, zahvaljujem poslaniku Vučuroviću i ministarki Srzentić na aktuelizaciji ovog pitanja, na informacijama koje su podijeljene sa javnošću.

Znam da je aktuelno pitanje da vrlo često izaziva pažnju javnosti, vrlo često i građani pitaju. Ja sam više puta upoznao, građane i predstavnike sredstava informisanja da u okviru posljednje tačke dnevnog reda, kako je i uobičajeno, Izbor i imenovanja i razrješenja, između ostalog ćemo se baviti i razmatranjem izbora novog Savjeta Radio i Televizije Crne Gore. Naravno sva ta procedura je sprovedena u skladu sa Zakonom o nacionalnom javnom emiteru koji je usvojen polovinom prošle godine, Zakonom koji je prethodno usaglašen sa našim evropskim partnerima i sa Evropskom komisijom i saglasno tom zakonu pratili smo sve ono što su rokovi, što su obaveze iz tog zakona. Administrativni odbor je sproveo jedan korektan i kvalitetan posao, utvrdio je predlog, plenum će obaviti raspravu i vjerujem brzo će se izjasniti o izboru novog Savjeta Radio i Televizije Crne Gore, jer zaista ta kuća treba da postane istinski javni servis građana Crne Gore, a ne bilo koje partije, pojedinca ili centra moći, dolazio on sa strane parlamentarne većine, opozicije ili neke treće.

Sada dajemo mogućnost poslaniku Draganu Krapoviću da postavi poslaničko pitanje ministarki Srzentić. Izvolite.

DRAGAN KRAPOVIĆ (31.05.21 15:38:28)

Zahvaljujem predsjedniče Parlamenta gospodine Bečiću.

Poštovane građanke i građani, predsjedniče,

Dozvolite da se prije svega osvrnem na jednu izjavu koju sam maloprije pročitao u medijima, u pitanju je izjava ministra Stijovića koji je rekao da je uzrok neusvajanja budžeta činjenica da su poslanici u ovom domu nesposobni.

Imao sam potrebu da se osvrnem na tu izjavu i da zamolim ministra ovako javno da ne generalizuje sve poslanike, da ukoliko ima nekome nešto da adresira, da to uradi direktno i imenuje nesposobne poslanike u ovom domu. Cijenim da ipak nemaju svi isti odnos, da nijesu svi, u smislu političkih subjekata i pojedinaca, isti u ovom domu. Ja mogu i njemu i javnosti Crne Gore pošaljem poruku, u ime našeg Kluba poslaničkog i u ime Demokratske Crne Gore da smo mi spremni da predloženi budžet usvojimo danas, ukoliko su svi ostali spremni i sutra i prekosutra i kad god budu spremni. Mislim da je to jedan vrlo važan odnos prema građanima Crne Gore i da ne treba da se u tom pravcu igramo, a pogotovo ne treba da nam jedan ministar ovdje dijeli na takav način takve lekcije, generalno svima.

Neću se dalje na to osvrnati. Imao sam potrebu stvarno, kao što sam rekao, da se osvrnem na tu izjavu ministra Stijovića.

Uvažena ministarko Srzentić, poštovana Skupštino, poštovane građanke i građani Crne Gore,

Ja sam na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore ministarki javne uprave, digitalnog društva i medija u Vladi Crne Gore Tamari Srzentić postavio sljedeće pitanje:

Pošto sam u saznanju da je u okviru Ministarstva javne uprave i digitalnog društva bila neka vrsta preispitivanja postupaka koji su se dešavali prethodnog ljeta kroz neku vrstu komisije u Budvi i inspekcijskog nadzora tokom juna i jula mjeseca 2020. godine, zmolio ministarku da mi odgovori na sljedeća pitanja - ko je uključen u tu predmetnu komisiju, kada je počela komisija s radom i kada se planira izaći u javnost sa nalazima?

Takođe sam molio da me upozna sa dosadašnjim nalazima te komisije, činjenicama utvrđenim od te komisije i naravno da mi dostavi dokumentaciju vezanu za postupanje upravne inspekcije u Opštini Budva prethodnog ljeta i sve ono što čini inicijativa za inspekcijski nadzor, korespodencija unutar Ministarstva i korespodencija sa drugim državnim organima, posebno sa Upravom policije. U tom dijelu želim da se zahvalim na promptnom i potpunom odgovoru, dobio sam i apsolutno i kompletnu dokumentaciju koju ću prokomentarisati, naravno kad Vi date odgovor i naravno kad građane upoznamo sa vašim odgovorom.

U svakom slučaju hvala na promptnom odgovoru i nastavljamo poslije Vašeg.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 15:41:29)

Zahvaljujemo poslaniku Krapoviću.
Sada pravo na odgovor, ministarka Srzentić.

TAMARA SRZENTIĆ (31.05.21 15:41:35)

Zahvaljujem predsjedniče.

Uvaženi gospodine Krapoviću, hvala Vam na pitanju.

Na početku, a više zbog javnosti, osvrnuću se na činjenicu da pravo na lokalnu samoupravu, kao Ustavom zagaranovano pravo ostvaruje se u jedinicama lokalne samouprave radi stvaranja uslova za što neposrednije, efikasnije vršenje javnih i drugih poslova od interesa za lokalno stanovništvo. Poslove iz svoje nadležnosti opština vrši preko svojih organa, organa mjesne samouprave i javnih službi u skladu sa zakonom, statutom i drugim aktima.

Zbog značaja funkcionisanja sistema lokalne samouprave veoma je bitno da se odnosi između organa opštine i državnih organa zasnivaju na načelima međusobne saradnje u skladu sa zakonom. Neupitno je da saradnja državnih i lokalnih organa mora biti unaprijeđena kako se dešavanja iz Budve tokom juna-jula 2020. godine ne bi nikad ponovila. Kao građanka Crne Gore i ministarka zadužena za oblast javne uprave, snažno se zalažem za vladavinu prava, te osuđujem svaki vid nasilja selektivne primjene zakona ili mogućih političkih zloupotreba.

Od kada sam preuzela dužnost ministarke nastojim da sagledam potrebe građana, pa i lokalnih samouprava i u tom smislu sam imala sastanak sa rukovodstvom Opštine Budva i tom prilikom jedna od tema jest bila njihova preporuka da se obrazuje ad hok komisija za ispitivanje akata i okolnosti koje su se odvijale u periodu jun-jul 2020. godine u Budvi. Uvažavajući sve prethodno sagledali smo cjelokupnu problematiku i obavili stručne konsultacije na osnovu kojih smo zaključili da formiranje posebne komisije nije cjelishodno imajući u vidu zakonska ovlašćenja ministarstva i činjenicu da je pravna zaštita zagaranovana i obezbijeđena u upravnom, odnosno sudskom postupku svakom ko smatra da su mu povrijeđena prava ili interes zasnovan na zakonu. Tako da prema našim saznanjima sudska zaštita nije tražena jer ovim povodom našem ministarstvu nije dostavljena tužba na izjašnjenje.

S obzirom na izuzetno veliki značaj ovog pitanja za povjerenje javnosti u rad državnih organa, ja sam pozvala nadležno Državno tužilaštvo da preispita da li je u postupanju nadležnih upravnih organa i službenika, tokom dešavanja u Budvi prošle godine, bilo zloupotrebe službenog položaja ili elementa nekog drugog krivičnog djela. Držim da je ovo najdjelotvorniji način da Tužilaštvo i sa ovog aspekta sagleda mjere, radnje i postupanja zaposlenih u ovom slučaju.

Dok sam na čelu Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija nikad neću dozvoliti da ono bude politički zloupotrebljavano niti da djelovanje inspekcije bude selektivno jer zakon mora biti jednak za sve. Ispoštovaću svaku odluku suda ili drugog nadležnog organa i preuzeti odgovarajuće mjere u slučaju da se utvrdi bilo čija odgovornost. Zakoni postoje da bi se poštovali, a vladavina prava mora postojati na djelu.

Hvala Vam na pitanju još jednom.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 15:44:39)

Zahvaljujemo ministarki Srzentić.

Pravo komentara poslanik Krapović. Izvolite poslaniče.

DRAGAN KRAPOVIĆ (31.05.21 15:44:46)

Zahvaljujem.

Hvala i Vama još jednom na odgovoru.

Naravno ono što sam uputio ja sam imao obavezu i da aktuelizujem u ovom trenutku, reći ću tačno, tačno skoro u dan, dvije godine od dvije famozne sjednice koje su se održale u onom čuvenom šatoru u Budvi krajem maja 2020. godine. Želim sve i građane Crne Gore i sve nas

ovdje da podsjetim simbolički na jako teške stvari koje su se desile u Budvi unazad godinu dana. Pored toga što ću simbolički podsjetiti, želim suštinski takođe da tražim i tako ću diskutovati o suštini, o načinu zloupotreba institucija koje pripadaju jednako svim građanima Crne Gore, želim da tražim odgovor države u odnosu na ta dešavanja od prije godinu dana.

Naravno, dužan sam da hronološki to negdje posložim kako bi građani u potpunosti razumjeli što se sve desilo u Budvi. Dakle, počelo je kao i mnogo puta prije u Crnoj Gori sa političkom korupcijom. Bilo je po meni samo pitanje vremena, samo pitanje grada u kojem će prestati tolerancija građana na protivustavne i protivzakonite koruptivne aranžmane prekrajanje izborne volje i preuzimanje nasilne vlasti. Dakle, prešlo je nekoliko odbornika s jedne na drugu stranu, među njima i jedan iz originalne većine 2016. godine i to je promijenilo izbornu volju toliko jasnu da smo mi po zloupotrebama morali da dobijemo izbore.

Pored toga, pokrenute su sjednice koje su zakazane u skladu sa zakonom i u skladu sa Statutom Opštine Budva, a paralelno sa te dvije sjednice Privredni sud i Vlada Crne Gore su blokirali račun Opštine Budva na 30.000.000. Ta blokada je bila protivzakonita i Privredni sud nije bio stvarno nadležan da blokira račun, što je i potvrdio kasnijom odlukom, prije izbora jesu bili nadležni, a poslije izbora su se oglasili nenadležnim, onako kako smo i tvrdili. Nakon toga su išle te dvije čuvene, famozne sjednice, gdje smo ih u potpunosti i politički i pravno nadigrali i porazili na svakom mogućem terenu, proceduralno itd. Znači, tada na scenu stupa, uslovno rečeno, vaše ministarstvo uvažena ministarka i poslanica Pribilović, tada ministarka Pribilović. Znači, ničim izazvani, osim nebuloznim dopisima, prvo 16 odbornika, a poslije v.d. Skupštine, takozvanih v.d. izdaju ne jedno nego dva mišljenja da su predsjednik, v.d. predsjednik Opštine i v.d. predsjednica Skupštine legitimno i zakonito izabrani, naravno za to je jedina adresa sud. I da sjednice koje smo zakazali, organizovali, gledao je čitav region, ne mi Crna Gora nego čitav region, nijesu održane. Tu se pominju nekakve, stvarno ja moram da kažem, nebuloze o imperativnoj normi zakona, naravno bez propisane pravne posljedice o prekluzivnim rokovima itd. Ništa od toga apsolutno kao pravna argumentacija ne stoji.

Nadalje, kreću sa potpuno nelegalnim inspeksijskim nadzorom, pokušavajući da ispituju stvari za koje nijesu nadležni, poput, recimo čuvanja pečata i upotrebu pečata Skupštine Opštine Budva. U tu svrhu stvaranja lažne institucionalne podloge nekoliko zapisnika dnevno štancuju dokumenta kojima prvo pokušavaju da stvore uslove za inicijaciju i početak brutalne zloupotrebe ovlašćenja i masovnog kršenja ljudskih prava, fabrikujući bezuspješno opravdanje i kvazizakonsko utemeljenje za desant na jedan grad, na Budvu. Tako nešto, poštovani građani, nije moglo da prođe u Budvi u 2020. godini, možda prije 50, 60, možda i više godina, ali sada nikako ne.

Dakle, odgovorni za ovakvo postupanje su poslanica Pribilović, ja to moram da kažem, gospođa Vukčević koja je direktorica Direktorata, gospođa glavna upravna inspektorka Pajković, gospodin Kalezić, inspektor, gospodin Crnovršanin itd. Naravno, kulminacija zloupotrebe došla je od Uprave policije Crne Gore. Nažalost, format pojedinaca na čelnim pozicijama u državi, intelektualni, civilizacijski, ja moram tako da kažem, profesionalno je očigledno format limitiran. Format, da se tako izrazim, ljudi sasuzenim horizontima. Ne može jedan predsjednik Vlade, ministar, ministarka, direktor Uprave policije, njegov pomoćnik da budu ljudi uskih horizonata bez osjećaja za elementarna ljudska prava, bez vizije i sa brutalnom silom na raspolaganju. To ne smije da se desi i to se desilo 2020. godine u Crnoj Gori. Isto važi i za Tužilaštvo, isto važi i za sudove.

U svakom slučaju da zaključim, u Budvi je tokom ljeta 2020. godine prikazano na primjeru kako izgleda gola diktatura i organizovana zloupotreba institucija u cilju gaženja Ustava i zakona Crne Gore i tu i nakon toga, nakon Budve je došao njihov kraj za izborima, njihov politički kraj. Za sve normalne građane, mir, normalno odvijanje života u jednom gradu, jednoj državi apsolutno nemaju alternativu.

Smatram da je dobro da se na današnji dan simbolički podsjetimo na to, tačno nakon godinu dana, ali i suštinski svakako, pa ako hoćete i na aktuelni politički trenutak i odgovornost ove većine da ne dozvoli da se nikada više takve stvari ponove u Crnoj Gori i suštinski je naravno potrebno da dobijemo odgovore i da saznamo istinu i da neko odgovara za ono što je učinjeno u Budvi ljeta 2020. godine.

Moram da kažem ovdje da ćemo, siguran sam, svi zajedno tražiti odgovore na ova pitanja, znam da ja hoću sigurno i da to treba svi da znaju i to ću tražiti, ne da bi se bilo kome revanširao,

niti da bi trežio bilo kakvu osvetu, nego da se nikada više u Crnoj Gori nešto slično ne bi ponovilo.

Ja Vam se zahvaljujem na odgovoru i na obiminoj dokumentaciji koja će mi koristiti. Ja radim isto neki svoj mali kez study, odnosno studiju slučaja vezano za Budvu i biću slobodan i prema Vama kao ministarki i prema novom tužilaštvu i drugim državnim organima da uputim konkretne inicijative sa konkretnim dokazima koje smatram da su dovoljni da se dođe do epiloga stvari.

Hvala i izvinjavam se na prekoračenju.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 15:51:14)

Zahvaljujemo poslaniku Krapoviću. Zahvaljujemo uvaženoj ministarki Srzentić.

Evo čuli smo i reakciju poslanika Krapovića u odnosu na određene kvalifikacije koje su se čule u toku današnjeg zasijedanja. Moj apel je istovjetan, kao što upućujem apel predstavnicima zakonodavne vlasti kada ponekad oštro se obraćaju prema predstavnicima izvršne vlasti, pozivam ih da biraju riječi. Tako ću sada učiniti u istovjetnom slučaju sa druge strane jer zaista je neophodno i za to apelujem na međusobno uvažavanje, na poštovanje, na toleranciju, na razumijevanje i na dijalog, jer je to jedini put ka rješenju.

Ministarka Srzentić je završila sa odgovorima na poslanička pitanja. Još jednom joj se zahvaljuje.

Preostala su poslanička pitanja koja su upućena ministru ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, gospodinu Ratku Mitroviću. Međutim, kako je potpredsjednik Skupštine ranije informisao uvažene poslanike i poslanice, danas smo pisano obaviješteni da ministar, zbog zdravstvenim razloga, nije u mogućnosti da odgovara danas na pitanja, pa je uz saglasnost poslanika koji su uputili pitanja dogovoreno da na pitanja odgovore Danilo Mrdak, državni sekretar Ministarstva i Jelena Rmuš, predstavnica Ministarstva i urbanističko građevinski inspektor koje ovom prilikom pozdravljam.

Prvi će poslaničko pitanje postaviti poslanik Dragan Krapović. Izvolite poslaniče Krapoviću.

DRAGAN KRAPOVIĆ (31.05.21 15:52:53)

Hvala, predsjedniče Bečiću.

Nadam se da s ministrom nije nikakvo ozbiljno zdravstveno stanje i želim mu da se što prije oporavi od tegoba koje ima. U svakom slučaju ja ću, radi građana, reći da sam postavio pitanje vezano za prostorno planiranje, postavio sam pitanje konkretno najviše vezano za nešto što su izmjene Zakona o prostornom planiranju i igradnje objekata u budućem periodu, mislim na te neke urgentne izmjene koje će se, nadam se, desiti. I naravno, postavio sam pitanje konkretno vezano za jedan član zakona oko kojeg sam imao javnu polemiku i sa nekim ljudima iz svijeta biznisa. U pitanju je član 218a, famozni član o kojem je bilo priče i na Odboru kojim predsjedavam, tako da neću tu previše dužiti.

Očekujem da, nakon odgovora gospodina Mrdaka ili ko god da je prisutan iz Ministarstva, otvorimo jednu raspravu o tome i da na jedan argumentovan način predočim građanima ono što su moje sumnje u tom slučaju i što su moja razmišljanja u kojem pravcu treba da se ide po pitanju ove problematike. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 15:54:09)

Zahvaljujem poslaniku Krapoviću.

Pravo na odgovor predstavica Ministarstva, izvolite gospođa Rmuš.

JELENA RMUŠ (31.05.21 15:54:18)

Poštovani predsjedniče, gospodo poslanici, uvaženi građani,

Plansko korišćenje i uređenje prostora zajedno sa planiranjem kvaliteta životne sredine ima integrišuću i koordinirajuću ulogu u odnosu na ostale oblike planiranja. Ovo prvenstveno zavisi od uloge i funkcije države u kreiranju politike planiranja prostora. Krovni dokument u oblasti planiranja prostora i izgradnje objekata je aktuelni Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata koji je Skupština Crne Gore donijela 2017. godine, nakon čega su uslijedile dvije izmjene 2018. godine i jedna izmjena 2020. godine.

Od konstituisanja nove Vlade Crne Gore Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, analiziralo je u kontinuitetu rješenja sadržana u ovom zakonu, kao i njihovu praktičnu primjenu te konstatovalo da politiku planiranja prostora i izgradnju objekata treba značajno reformisati radi čega će se, počev od septembra mjeseca 2021. godine pristupiti izradi novog zakona u ovoj oblasti. Budući da se radi o složenom i zahtjevnom poslu koji iziskuje duži vremenski period, kao i međuresorsku i sektorsku saradnju, a postoji potreba za nekoliko neodložnih hitnih mjera, odnosno dorade zakona, Ministarstvo je pripremilo Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata. U toku je pribavljanje finalnih mišljenja nadležnih organa na pripremljeni tekst Predloga zakona i očekujemo njegovo procesuiranje ka Vladi u najkraćem roku. Praktična primjena aktuelnog zakonskog rješenja sa rukovodiocem izrade, dakle fizičkim licem, koje je odgovorno za zakonitost planskog dokumenta, kao i pitanje efikasnosti i efektivnosti izrade planskih dokumenata, zatim odgovornost za štetu, osiguranje od profesionalne odgovornosti i dr, ukazala je na neophodnost izmjene ovog rješenja i propisivanje drugačijeg institucionalnog rješenja, u smislu da planska dokumenta izrađuje privredno društvo koje osniva Vlada.

Takođe, bilo je potrebno redefinisati rješenje koja se odnose na žalbu koja se izjavljuje na rješenje o utvrđivanju naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i uskladiti ga sa zakonom kojim se uređuje lokalna samouprava. U sklopu predloženih izmjena je i rješenje koje se odnosi na odredbu člana 218a Zakona, kojom odredbom je Vlada Crne Gore ovlašćena da svojim aktom, do donošenja Plana generalne regulacije Crne Gore, izdaje urbanističko-tehničke uslove za Zakonom određene objekte, u skladu sa planskim dokumentom višeg reda i to kako na zemljištu u državnoj tako i na zemljištu u privatnoj svojini. Ovakvim zakonskim rješenjem odstupa se od drugih zakonom utvrđenih pravila, da urbanističko tehničke uslove izdaje Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, odnosno lokalna samouprava po osnovu povjerenih poslova, u skladu sa planskim dokumentom iz koga je moguće izdati urbanističko-tehničke uslove, te se omogućava izdavanje utu-a od strane Vlade, za prostore koji nijesu planskim dokumentom razrađeni do nivoa koji omogućava izdavanje uslova na zemljištu u državnoj i privatnoj svojini. Predlogom zakona se, stoga, predlaže redefinisavanje odredbe člana 218a na način što je otklonjena mogućnost izdavanja utu-a za objekte koji se grade na zemljištu u privatnoj svojini i propisan ograničavajući uslov u smislu pribavljanja tehničkih uslova pravnih lica nadležnih za uslove priključenja na infrastrukturu. Predložena izmjena omogućava izdavanje utu-a samo za objekte čija je izgradnja u javnom interesu.

Napominjemo, da će o predloženim izmjenama konačnu riječ dati Vlada Crne Gore pri utvrđivanju Predloga zakona.

Što se, pak, tiče urbanističko-tehničkih uslova, koje je na osnovu člana 218a Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata izdala prethodna Vlada Crne Gore - ukazujemo da je u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma u toku analiza ovih uslova, nakon čega će se zauzeti stav o daljem procesuiranju njihovog pravnog statu.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 15:59:03)

Zahvaljujemo gospođi Rmuš.

Pravo na komentar poslanik Krapović. Izvolite.

DRAGAN KRAPOVIĆ (31.05.21 15:59:09)

Hvala Vam na odgovoru, gospođo Rmuš.

Ja sam ovdje pripremio neke stvari vezano za izmjene i dopune Zakona. Mislim da novi zakon treba što hitnije izraditi, i to vrlo vjerovatno dva ili čak tri zakona. Dakle zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata ili te dvije kategorije odvojeno i svakako zakon o legalizaciji posebno od toga. Naravno, ja imam i argumente za to.

Ministar je najavio obustavu, ja bih rekao pravilno, plana generalne regulacije Crne Gore i trebaće nam nove kategorije planova kojima će se razrađivati budući prostorni plan Crne Gore. U ovom trenutku imamo samo dvije kategorije zakonske kategorije planova, mislim da će nam trebati mnogo više. Mislim da je ovdje onako sve sabijeno u jedan zakon iz koga možete da izvučete praktično što god želite i to su te neke, tako da se izrazim, kao nekada neki čelni ljudi bivšeg režima, korisne nejasnoće koje su u ovom prethodnom periodu značajno, katastrofalno devastirale prostor u Crnoj Gori.

Što se tiče osnivanja zavoda, ja sam i tu negdje rekao da država treba naravno da planira prostor. Ministar i premijer su poslali poruku da više investitori neće planirati prostor ja sam tu apsolutno saglasan i podržavam takvu poruku. Međutim, takva institucija mora, to moram da kažem, imati nesporn stručni i institucionalni ugled i moraju je voditi i raditi u njoj najbolji predstavnici struke prostornog planiranja. Dakle, sa nespornim stručnim i moralnim autoritetom u toj oblasti i mislim da se tu posebno o tome mora voditi računa.

Što se tiče konkretno člana 218a Vi ste sami u govoru rekli, tu se odstupa od drugih zakonskih rješenja. Ja bih rekao da je sam taj član, pored toga što je, po mom mišljenju, evo da se tako ogradim, produkt korupcije i to ne one administrativne korupcije negdje vam neko daje nešto što vam svakako već pripada malo brže itd. nego one navjeće moguće korupcije, odnosno nedopuštenih kontakata većina u parlamentima izvršnih vlasti i vlada sa krupnim kapitalom organizovanim kriminalom, građevinskim lobijima itd. Naravno kao takav meni je taj član je meni potpuno neprihvatljiv, kao i još jedan broj rješenja.

Član 218 je potpuno apsurdan i smiješan on je i diskriminatoran i njime se pokušava izbjeći nedostatak planova. Takva rješenja su kao što sam rekao posljedica korupcije i u to sam siguran. Član je potpuno nejasan i tu se izdaju urbanističko-tehnički uslovi na osnovu planova višeg reda. Međutim, ne definiše se što su to planovi višeg reda, a to su naravno prostorni planovi. Dakle, karakter tih planova ne dozvoljava izdavanje urbanističko-tehničkih uslova. Nemam apsolutno nikakvu sumnju vidim da će te vi to rješenje negdje u polu koraku planirate da ukinete. Mislim da bi da trebalo u potpunosti izbrisati, ali isto tako mislim da bi svih šest urbanističko-tehničkih uslova koja je izdala prethodna Vlada morali biti poništeni naravno ne zato što ja tako mislim, nego zato što pored ovako kreiranih rješenja favorizuju interese investitora izdati su suprotno zakonu.

Želim ovdje da kažem javno da smo mi analizirali svih šest i da bez izuzetka svi nemaju mišljenja organa državne uprave koje shodno zakonu su potrebna. Znači, shodno zakonu potrebno je da se po prethodno pribavljenom mišljenju izdaju urbanističko-tehnički uslovi organa uprave državne nadležnih za zaštitu životne sredine poljoprivredu, šumarstvo, lokalne samouprave, uprave za zaštitu kulturnih dobara itd. itd. Kod konkretnog recimo jednog slučaja koji se sada nalazi pred državnim arhitektom, a u pitanju je projekat Risorta u Reževićima koje je tamo podnešeno to na saglasnost. Mislim da su to u pitanju firme Savana, Ritel Comershal Strategies d.o.o. i Branica Holidej d.o.o i ti konkretni urbanističko-tehnički uslovi nemaju mišljenja recimo Agencije za zaštitu životne sredine, nemaju mišljenja Ministarstva poljoprivrede koje je kasnije stiglo, ne prilikom izdavanja uslova, i stiglo je negativno jer su problem šume na terenu. Nemaju mišljenja nekadašnjeg MORTA, nemaju mišljenje Direktorata za konkurentnost u turizmu. Imaju negativno mišljenje Opštine Budva, imaju negativno mišljenje Uprave za saobraćaj, nema isplaniranog priključka sa glavnog puta, imaju negativno mišljenje opštinskog i regionalnog vodovoda i nema priključka na vodovodnu i kanizacionu mrežu. Takođe imaju naknadno mišljenje odnosno uslove za priključenje CEDIS-a koji su vrlo problematični. Jedino je Ministarstvo kulture, odnosno Uprava za zaštitu kulturnih dobara dala pozitivno mišljenje. Isto ili slično je za svih šest urbanističko-tehničkih uslova izdatih. Naravno ja ću i ovdje na plenumu kao što sam već javno rekao tražiti da se svih šest ponište i da se nijedna saglasnost ne izda, a pogotovo ne za ovaj risort u tim slučajevima. O tome ćemo raspravljati ne samo ovdje na plenumu nego i na nadležnom odboru koji biće to ja mislim onako predmet i srž rasprave u odnosu na predlog izmjena i dopuna ili nadam se predlog novih zakona koji tretiraju ovu oblast. U svakom slučaju

neću dalje dužiti mislim da sam argumentovao ono što je srž moje diskusije u svakom slučaju hvala što ste saslušali i na odgovoru koji ste uputili iz Ministarstva.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 16:04:58)

Zahvaljujemo poslaniku Krapoviću.

Sada će poslaničko pitanje postaviti, poslanik Boris Mugoša.

Izvolite, poslniče Mugoša.

BORIS MUGOŠA (31.05.21 16:05:14)

Zahvaljujem predsjedniče, ako mogu samo 30 sekundi jednu drugu temu izuzetno je važna. Danas sam se upoznao sa informacijom da su obustavljeni radovi na izgradnji Bulevara Veljka Vlahovića na Starom aerodromu. Vi dobro znate, kao Podgoričanin, koliko je značajan taj kapitalni infrastrukturni projekat, ne samo sa aspekta saobraćajnice odnosno povezanosti nego i sa aspekta tretmana atmosferskih voda. Podsjećam vas da je Stari aerodrom naselje koje ima veći broj stanovnika od većine gradova u Crnoj Gori. Informacija je da Vlada ne ispunjava ugovorom definisane finansijske obaveze. Upućujem apel Vladi da ispuni sve obaveze jer je nevjerovatno značajna izgradnja ove saobraćajnice, ponavljam to je kapitalni infrastrukturni projekat ne samo za Stari aerodrom nego za cijelu Podgoricu.

Izvinjavam se stvarno sam imao potrebu ne bih volio da se to potencijalno tumači kao odnos Vlade prema lokalnoj samoupravi u kojoj na vlast ona garnitura koja je opozicija u državnom Parlamentu.

Što se tiče pitanja Ministarstvu ekologije, planiranja prostora malo je duži naziv. Postavio sam jedno pitanje oko kojeg se pojavilo dosta informacija u javnosti. Naime, upoznati smo da iako je po odluci o visinu i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara Nacionalnih parkova predviđeno da se ulaznice ne naplaćuju za Dan nezavisnosti 21. maja da je Uprava nacionalnih parkova odlučila da te ulaznice naplaćuje.

Podsjećam vas po Zakonu o zaštiti prirode član 60 izmjene eventualne odluke o visini i načinu plaćanja mogu da se vrše samo uz prethodnu saglasnost Vlade, a po postojećoj odluci, ponavljam, predviđeno je da se ne naplaćuju ulaznice za Dan nezavisnosti nije samo za Dan nezavisnosti to je i za Dan planete Zemlje, za Međunarodni dan biodiverziteta, za Evropski dan parkova, za Dan državnosti i za tri nacionalna parka, Dan Skadarskog jezera, Dan nacionalnog parka Prokletija i Dan nacionalnog parka Durmitor. Ovo je veoma važno iz nekoliko razloga. Mene interesuje razlog zakonitosti. Da li je mogla Uprava nacionalnih parkova donese odluku da naplaćuje ulaznicu ako po postojećoj odluci to ne može i ako za eventualnu izmjenu nije dobila prethodnu saglasnost Vlade? Pod dva veoma je važno da znamo zašto se ne naplaćuju ulaznice u nacionalne parkove. To je osam dana u toku godine, od toga za tri nacionalna parka samo se toga dana ne naplaćuju ulaznice za ulaz u taj nacionalni park. Znači Skadarsko jezero, Prokletije i Durmitor, od ovih pet preostalih dana tri dana su međunarodni dani i to je negdje i uporedna praksa jer je poenta da se tih dana afirmiše ekološka svijest i ova dva dana valjda nekome ne bi trebalo da je sporno da se na Dan nezavisnosti i Dan državnosti ne naplaćuje ulaznice zato što se, između ostalog, i to državni praznici prepoznati Zakonom o državnim praznicima.

Ja sam dobio vaš odgovor neću da ga komentarišem, jer ga znam, pa nije ni korektno da ga komentarišem, ali bih volio da mi kažete kakva je vaša ideja prema tome jer moraćete da date mišljenje. Da li vi smatrate da treba naplaćivati ulaznice tokom tih dana i da li zbog činjenice ako nijeste dali saglasnost, a Uprava nacionalnih parkova, pri čemu me ne interesuje ko je u Upravi nacionalnih parkova da me ko pogrešno ne shvati, ako je ona nešto uradila mimo zakonskog osnova, da li će te vi kao resorno Ministarstvo preduzeti određene mjere prema onima koji su dali sebi za pravo da mimo postojeće odluke, a bez prethodne saglasnosti Vlade donose odluku da naplaćuju ulaznice?

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 16:09:24)

Zahvaljujemo poslaniku Mugoši.
Pravo na odgovor državni sekretar Mrdak.
Izvolite.

DANILO MRDAK (31.05.21 16:09:32)

Izvinjavam se predsjedniče, ovo su sad i dodatna pitanja, pa ću odmah sve ili ćemo sačekati da odgovorim prvo na ovo prvo postavljeno pitanje, a onda da ovo nastavimo u sljedećoj rundi, mislim kako Vi želite. Ako nešto preskočim onda iskoristite priliku kasnije da me podsjetite.

Ja ću prvo pročitati odgovor na pitanje, koji Vi znate.

Javno preduzeće Nacionalni parkovi u skladu sa članom 60 Zakona o zaštiti prirode dostavilo je našem Minisarstvu inicijativu za pokretanje postupka davanja saglasnosti Vladi Crne Gore na Predlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke, o visini i načinu obračuna i plaćanja naknade za korišćenje dobara nacionalnih parkova broj 01-1400 od 20.05.2021. godine. Analiza predmetnog predloga je u toku nakon čega će ista biti upućena Vladi Crne Gore na razmatranje i usvajanje. Vidite i sami dan pred državni praznik smo dobili ovu inicijativu onda su nastupili državni praznici. Mi smo nakon toga pristupili proceduri da donesemo odluku povodom te inicijative i ta odluka bi trebalo danas, sutra da bude gotova i biće upućen u najhitnijem roku Vladi na dalje izjašnjavanje i eventualno usvajanje. Moram da kažem da me raduje Vaša volja da uspostavimo konačno zakonitost u radu Nacionalnih parkova. Podsjetiću Vas da upravo Vaš partijski kolega u prethodnom periodu je bio direktor i Vi znate da po Zakonu o nacionalnim parkovima iz 2016. godine, nacionalni parkovi su imali rok od pola godine da se kompletno prestrukturiraju. Međutim, vaš partijski kolega nije četiri godine uopšte razmišljao na tu temu, tako da se čudim da tada nijeste njemu spočitali. To je mnogo veći pravni prekršaj, jer nama trenutno Nacionalni parkovi funkcionišu potpuno na nezakonit način. Mi smo zatekli u Nacionalnim parkovima jednu potpunu anarhiju, stanje gdje imate nedefinisano finansiranje, ljudi ne mogu da prime plate, tako da iz nekog ugla mogu u potpunosti da razumijem Upravni dobor nacionalnih parkova koji je razmišljajući na koji način da obezbijedi novac i plate svojim radnicima vjerovatno pribjegao ovoj mjeri. Jednostavno to su udarni dani sezone. Opet kažem, mogu da razumijem njihovu namjeru i smatram da nisu napravili nikakav krupni prekršaj u nekom etičkom ili poslovnom smislu u koliko su iskazali tu namjeru. Razmišljali su o tome kako da obezbijede, podsjetiću vas da u Nacionalnim parkovima imate i rendžerske službe, zahtjevna je oprema u pitanju tamo, sve im je zastarjelo, a svi mi tražimo od njih da zaustave krivolov, da zaustave divlju sječu, a sve je to nemoguće da se uradi bez novca. Naravno, Nacionalni parkovi su pretvoreni u jedan sistem koji je malo čudan i imate situaciju da moraju da finansiraju, bukvalno, moraju sami sebe da finansiraju i umjesto onog osnovnog zašto smo mi osnovali kao društvo, kao zajednica Nacionalne parkove, a to je da raspolažu i da čuvaju najljepšim i najvrednijim resursima Crne Gore. Zbog ovakvog načina finansiranja ljudi su primorani da zanemare taj prvobitni princip zbog čega postoje i da se bukvalno pretvaraju lagano u turističke organizacije, u potrazi za novcem koristeći te resurse na manje ili više održivi način, da bi nekako uspjeli da zarade sredstva kojim bi isplatili plate. Moguće je da je ovo prestup, za ovaj prestup nije predviđena nikakva kazna, mi kao Ministarstvo još uvijek se nijesmo izjasnili možda ćemo imati neko srednje rješenje, razumjećemo i njihovu potrebu, ali razumjećemo i potrebu građana Crne Gore da mogu da nekim danima uđu besplatno u Nacionalne parkove. Svakako nećemo pribjegavati tom nekom jeftinom patriotizmu. Mislim da je pravi patriotizam da obezbijedimo tim nacionalnim parkovima i ljudima u njima novac, plate i da one mogu maksimalno dobro da funkcionišu kao jedan sistem koji nam garantuje da su najljepši resursi koje smo im ustupili na gazdovanje i to na održivo gazdovanje, da će ostati takvi kakvi jesu danas i da će biti prenijeti, da će naša djeca sutra moći ponovo da se dive i da gledaju sve ono u čemu mi danas uživamo.

Naravno, turizam uz to svakako ide, ali kao dopunska varijanta, ne kao osnovna djelatnost,

što je bilo nekom prethodnom periodu, opet kažem, dok je Vaš kolega bio direktor Nacionalnih parkova kada ste imali ovaj ogroman problem koji smo mi naslijedili i ponovo ponavljam potpuno van zakona funkcionišu. Ne znam jeste li Vi to znali tada, ali evo da znate sad i pretpostavljam da je to mnogo veći zakonski problem nego što je ovo sada. Kažem, uradićemo sve da Nacionalni parkovi i uprava funkcionišu u skladu sa zakonom koji ste Vi citirali i potpuno se slažem sa njim. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 16:14:38)

Zahvaljujemo državnom sekretaru Mrdaku. Pravo na komentar poslanik Mugoša, izvolite.

BORIS MUGOŠA (31.05.21 16:14:44)

Kada se ja kao poslanik držim priče oko zakona i to, a kada kolega Mrdak počinje da malo „grublje“ prosipa neke političke opservacije koje Vama gospodine Mrdak ne pripadaju. Da Vas zamolim sa mnom ne možete na taj način da razgovarate. Ja sam Vam postavio konkretno pitanje, Vi ste se trudili da mi sve odgovorite samo ne to. Da mi pričate o tome ko je bio prije sadašnje uprave na čelu Nacionalnih parkova, da to vežete sa pripadnosti političke partije Vama to ne pripada. Vi ste ekspert, je li tako, u Vladi? Bavite se onim što Vam je u opisu nadležnosti, a ne da dajete političke opservacije.

Reći ću Vam jednu stvar, Vi ste rekli daje jeftini patriotizam da se ne naplaćuje ulaznica za Dan nezavisnosti i Dan državnosti. Rekli ste riječ - jeftini patriotizam. Podsjećam Vas da su to državni praznici ustanovljeni Zakonom o državnim praznicima. Trudio sam se da ne pričam zbog čega se dan prije 21. maja, dan, donijela odluka da se plaćaju ulaznice, a Vi ste potvrdili da za to nema zakonskog osnova. Ako neko krši zakon nema malog i malo većeg kršenja zakona nego se ako se prekršio zakon on se prekršio. Vidim da vi pokukšavate da abolirate Upravu, kažem, ne interesuje me ko je u Upravi, ali hoću da javnost zna da se ta odluka nije donijela u skladu sa zakonskim propisima, odnosno da Vlada nije dala saglasnost da se mijenja odluka u dijelu da se naplaćuje ta ulaznica.

Druga stvar, da li je nešto zakonito ili nezakonito ne utvrđujete Vi, to trebate da znate. U tom dijelu trebate da ste malo obazriviji, to Vam je moj savjet kao nekoga ko je takođe radio svojevremeno u državnoj upravi, da kad govorite da je nešto zakonito ili nezakonito može sutra ako se potvrdi da ste u krivu može neko da Vas tereti za širenje neistina, što je takođe jedna vrsta prekršajnog ili krivičnog, na znam što je. Od Vas očekujem, jer ste vi već pola godine ili pet mjeseci da o ovoj transformaciji, pošto ovako pričate da ste mogli taj period da iskoristite da već izvršite tu transformaciju. Ponavljam, rekli ste iz Ministarstva da je odluka donijeta mimo zakonskih propisa, čudi me da niste reagovali na određeno pravljenje novog loga Nacionalnih parkova jer Vas podsjećam da je 2015. godine UNDP finansirao izradu knjige grafički standarda, da je na osnovu toga izrađen logo Nacionalnih parkova i da je dobio izuzetno pozitivne ocjene ne samo domaće nego i međunarodne javnosti. Isti UNDP 2020. godine finansirao izradu 70.000 kartica za učenike za besplatne ulaznice, sve brenidrano sa starim znakom, da su brenidrana i vozila i publikacija i video materijali, da je neko donio odluku da to sad promijeni. Sve to pod argumentom, ako sam ja dobro negdje u javnosti pročitao, da to nije odgovaralo nivou ozbiljnosti i važnosti organizacije Nacionalnih parkova što mislim da negdje nije u redu prema donatoru, odnosno UNDP-u. Prema tome, čini mi se da Vas tamo čeka mnogo više posla od ovih jeftinih demagoških opservacija.

Kad razgovarate sa mnom, to Vam dobronamjerno sugerisem da me preskočite, jer ja se na taj način ne bavim ni politikom, ali i mimo politike sa svim čime sam se bavio u svom životu. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 16:18:27)

Zahvaljujemo poslaniku Mugoši. Nije bilo dopunskog pitanja.

/upadica/

Ako smatrate da je ostalo neko pitanje dopunsko na koje nijeste odgovorili.

Sada ćemo preći na narednu poslanicu pa ćete imati mogućnost, ako ima neke prijeko potrebe kratko, ali da ne izlazimo iz onoga što je Poslovnik.

Izvolite poslanice Jelušić.

BOŽENA JELUŠIĆ (31.05.21 16:19:09)

Nijesam dobila odgovor na svoje pitanje, a ono je od prilike glasilo ovako, bilo je upućeno ministru Mitroviću,

S obzirom da gazduje, odnosno upravlja najvrednijim materijalnim resursom Crne Gore, prostorom, da li osjeća odgovornost zbog sistema činjenja i nečinjenja u ovom periodu koji su, po mom mišljenju, rezultirali jednim konzerviranjem zatečenih loših prava.

Mislim da svi ovdje vrlo dobro znamo da je dobar dio izborne volje građana počivao, između ostalog, na tome što smo bili nezadovoljni gaozdovanjem resursom prostora i da je to u dobroj mjeri opredijelilo i birače da ne glasaju onaj režim i strukturu koja je do te devastacije prostora dolazila. Međutim, od konstituisanja novog ministarstva i dolaska na njegovo čelo gospodina Mitrovića ne vidimo da se ništa odlučno mijenja, a u međuvremenu se pojavio čitav niz kontraverznih praksi i činjenja i nečinjenja, vrlo benevolentnog odnosa prema planovima koje je i domaća i međunarodna struka već odavno odredila kao klasične primjere korupcije u urbanizmu, pa i urbicida.

Već sam jednom ministru uputila dva poslanička pitanja koja su se ticala Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i pitala sam ga kada će pokrenuti izradu novog zakona, jer kredibilna struka bez ikakve potrebe za analizama već je dokazala da postojeći nije moguće popravljati, jer je nepopravljiv. Poznato je da nikad pisanje i usvajanje zakona nije trajalo manje od godinu dana. Sama činjenica da je početak izrade izmjene zakona, a ne novog zakona, što je jedino ispravno i metodološki i praktično, što bi bilo jedino ispravno planirano tek za septembar, a da je u programu rada Vlade za 2021. godnu usvajanje predloga zakona planirano za četvrti kvartal. Za mene to dovoljno govori da ne postoji nikakva svijest o prioritetima i dinamici ovoga procesa. U međuvremenu umjesto da se odmah pristupilo poslu izrade novog zakona, prostornom planiranju, podijeljeno kako smo već čuli, planirala se neka amandmanska izmjena oko kojih bi se o jadu zabavio svaki planer. Suštinski, Zavod za urbanizam se osniva u nevrijeme i ne može ni na šta bitno ni uticati. Prekraja se inače sporni član 218a gdje će jedini kriterijum za izdavanje uslova iz planova višeg reda biti namjena i državna svojina nad zemljištem bez detaljne razrade i infrastrukturne opremljenosti uz šest ovih uslova koji su takođe sporni. Ovakvim činjenjem Ministarstva konzervira se postojeće stanje investitorskog, odnosno klijentelističkog urbanizma koji je već devastirao prostor Crne Gore.

Ja sam gospodinu ministru, takođe u svom komentarisanju, spočitala to da je mene najviše u njegovim javnim nastupima uplašilo to što on planiranje urbanističko vidi kao privrednu granu i što smatra da je njegov cilj da se što više gradi. To je upravo definicija neodrživog i razvoja i urbanog planiranja. Ovo jasno ukazuje da ministarstvo do ovog momenta nije demonstriralo građanima da razumije planiranje i njegov značaj osobito na prostoru jedne male zemlje na kojem je hiper inflacija stanogradnje i apartmanske gradnje već definitivno urušila prostor. Sad ću vam primjerom to ilustrovati. Ovo je vizuleni prikaz rješenja jednog gigantskog kompleksa apartmana u Bečićima od nekih tričavih 50.000 kvadratnih metara što je više nego Stari grad Budva koje je potpisao glavni arhitekta, pa se pitam koliko još starih gradova treba ubaciti u budvansku školjku i u Bečiće u očekivanju da ti planovi smjestati DUP-ovi smjesta budu povučeni o čemu je svoj stav dala i međunarodna i domaća struka.

Takođe, pitam zašto ovo na sajt ministarstva nije stavljeno kako zakon predviđa u roku od 24 sata nego sa kašnjenjem od tri nedjelje. Je li to možda način da se investitoru u ovoj oblasti investitorskog urbanizma omogući da uradi sve što treba da dobije prijavu gradnje? Ja sa ovog mjesta stvarno pozivam glavnog arhitektu da ni struku, ni samog sebe, ni ministarstvo ne bruka na ovaj način da smjesta povuče i ovu saglasnost kao i onu prethodnu o kojoj je govorio gospodin Krapović, jer ovo ministarstvo je ovdje voljom građana došlo da zaštiti crnogorski prostor. Za sad

toliko da ne prekoračujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 16:24:45)

Zahvaljujemo poslanici Jelušić.
Pravo na odgovor gospođa Rmuš. Izvolite.

JELENA RMUŠ (31.05.21 16:25:00)

Aktuelna Vlada Crne Gore konstituisana je decembra 2020. godine i od tada Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma preuzima aktivnosti na stvaranju svih pravnih i institucionalnih pretpostavki za funkcionisanje sistema uređenje prostora od kojeg perioda je ovo ministarstvo odgovorno za stanje u resornoj oblasti. Od konstituisanja nove Vlade Crne Gore Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma analiziralo je u kontinuitetu rješenje sadržano u zakonu planiranju prostoru izgradnje objekata kao i njihovu praktičnu primjenu te konstatovalo da politiku planiranja prostora izgradnje objekata treba značajno reformisati radi čega će se počev od septembra mjeseca 2021. godine pristupiti izradi novog zakona u ovoj oblasti.

Budući da se radi o izuzetno kompleksnom procesu koji zahtijeva duži vremenski period te neophodnosti izmjena i dorade za nekoliko urgentnih zakonskih odredbi Ministarstvo je pripremlilo Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnju objekata čime se pored ostalog stvara pravni osnov za osnivanje privrednog društva Zavoda za prostorno planiranje i urbanizam koje će biti nadležno za izradu planskih dokumenata. U sklopu predloženih izmjena Zakona redefiniše se i odredba člana 218a zakona na način što je otklonjena mogućnost izdavanja urbanističko tehničkih uslova za zakonom određene objekte. U skladu sa Planskim dokumentom višeg reda koji se grade na zemljištu u privatnoj svojini. Predložena izmjena omogućava izdavanje urbanističko-tehničkih uslova samo na objekte čija je izgradnja u javnom interesu.

Osnivanjem zavoda za prostorno planiranje i urbanizam u državnoj svojini obezbijedio bi se adekvatan i cjelishodan institucionalni okvir koji će omogućiti eliminisanje negativnih posljedica dosadašnjeg zakonskog rešenja na osnovu kojeg je rukovodilac izrade planskog dokumenta kao fizičko lice bio odgovoran za zakonitost planskog dokumenta. Ova činjenica uticala je i na pitanje efikasnosti i efektivnosti izrade planskih dokumenata, odgovornosti za štetu, osiguranje od profesionalne odgovornosti i drugo. Ministarstvo je s tim u vezi pripremlilo svu potrebnu dokumentaciju za formiranje zavoda za čije nesmetano funkcionisanje su neophodna finansijska sredstva koja se obezbjeđuju usvajanjem Zakona o budžetu.

U postupku izrade planske dokumentacije Ministarstvo vrši poslove na izradi i donošenju preko 30 planskih dokumenata od kojih je za pet planskih dokumenata pripremljen predlog, za sedam planskih dokumenata utvrđen je nacrt, dok su ostali planski dokumenti u fazi izrade nacrta. Za sva planska dokumenta koja su u fazi izrade Ministarstvo je sprovelo dodatne detaljne analize kako samog postupka izrade tako i usklađenosti planskih rješenja sa zakonom i pravilima struke. Ovakvim pristupom unaprijeđen je dosadašnji način rada pri izradi planskih dokumenata pri čemu je poseban akcenat dat pitanjima zaštite i unapređenja životne sredine i sagledavanju ovih pitanja u najranijoj fazi izrade planskih dokumenata. Ministarstvo sem toga sprovodi u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnje objekata i aktivnosti na uspostavljanju elektronske komunikacije u oblasti planiranja izdavanja licenci i legalizacije bespravnih objekata. Takođe, ispunjavanju zakonskih preduslova čiji je krajnji cilj javnost, transparentnost, automatizacija procesa, smanjena mogućnost subjektivnog uticaja na tok poslovnog procesa, ušteda vremena, pristupačnost i razmjenjivost informacija, povećanje produktivnosti i efikasnosti, smanjenje javne potrošnje, kancelarije bez papira, mjerljivost po parametrima broj procedura, vrijeme i trošak.

Takođe, u skladu sa Uredbom o sadržaju i načinu vođenja dokumentacione osnove informacionog sistema i indikatorima za praćenje sprovođenje planskih dokumenata Ministarstvo je počelo sa aktivnostima na uspostavljanju jedinstvenog geo portala, a što predstavlja jedan od preduslova za ispunjavanje obaveza i INSPIRE direktive tj. EU Direktive za prostorne podatke. S

tim u vezi pripremljena je prezentacija prostorno urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice preklapljenog sa podacima u vlasničkoj strukturi iz evidencije Uprave za katastar i državnu imovinu. Polazeći od izloženog jasno je da je Ministarstvo spremno da u punoj mjeri doprinese unapređenju stanja uređenja prostora u našoj državi kao i boljem očuvanju, održivom korišćenju i valorizaciji prostora kao resursa od nacionalnog značaja.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 16:29:59)

Zahvaljujemo gospođi Rmuš.
Pravo na komentar poslanica Jelušić. Izvolite.

BOŽENA JELUŠIĆ (31.05.21 16:30:04)

Hvala Vam za odgovor.

Međutim, uz dužno izvinjenje Vi mi jako zvučite kao uposlenik bivšeg ministarstva koje je upravo tako u futuru objašnjavalo šta sve hoće imala maltene infastrukturu koju ima jedna NASA i napravila je od prostora ono što je napravila. Pravo činjenje je da zaustavite ovo o čemu je govorio gospodin Krapović, ovo o čemu govorim ja i smjesta DUP-ove Budva centar i Bečići centar. To su pravi potezi, to je svako već analizirao. Ja ne mogu ni da zamislim da ovakav plan ide, a da se ne pita na primjer o tome kako će na tom prostoru ljudi funkcionisati, koje oni potrebe objektivno mogu da zadovolje tu. Koji su to infrastrukturni potencijali koji mogu to da im pomognu da urade, da ne govorimo gdje će biti zadovoljene ostale njihove potrebe. Ovakva vrsta potpisivanja načelnih saglasnosti, pa to je igranje sa prostorom. Nikad se izbori ne bi dobili na ovom ako hoćete krilu da se nije razgovaralo o prostoru drugačije. Prodaja atraktivnih lokacija u Crnoj Gori koja je nametnuta kao imperativ je najveća strateška kobna greška. Sa ovim se to nastavlja. Mi smo cio turizam bazirali na 60 dana. U ime tih 60 dana i tog prihoda mi smo devastirali sve što imamo, a vidjeli smo da nam je korona i to izbacila iz ruku. Ono što Crna Gora je trebala da ima to je njen strateški plan razvoja. Iz njega proizilazi prostorni plan, iz prostorno plana regionalni, iz regionalnog lokalni. Mi idemo naopakim putem. Pazite, Ministarstvo će sada analizirati što je štetno što nije. Pa dovoljno je s Brajića da pogledate svaka vam je struka tu već odgovorila.

Ja sam zaista tvrdo uvjerena i moje je da vam pravo kažem, uz najbolje želje za dobro zdravlje ministru Mitroviću, da je ovo ministarstvo svojim činjenjem i nečinjenjem, činjenicom da je ekplodirala gradnja, da se na urgentnim tačkama nije radilo niti pokušalo nešto uraditi, zaista dovelo do toga da ja jedino mogu da mislim o ostavci. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.05.21 16:32:31)

Zahvaljujemo poslanici Jelušić.

Na kraju ću se na kratko osvrnuti, jer je uvaženi poslanik Mugoša pomenuo, na početku svog izlaganja mimo poslaničkog pitanja ovaj podgorički kontekst i naravno dali smo mogućnost poslaniku Mugoši koji je odbornik u Skupštini Grada da se osvrne u odnosu na ono što je smatrao shodnim.

Ja bih se osvrnuo na jedan drugi aktuelni podgorički kontekst ili jučerašnju podgoričku zbilju i da, kao neko ko jeste dio ovog grada, kao neko ko je zaljubljenik u sport i fudbal, kao neko ko je odrastao na Stadionu pod Goricom, želim da zaista osudim sinoćne poruke koje smo mogli da čujemo na Stadionu pod Goricom. Dosta je više mržnje, dosta je podjela, dosta je netrpeljivosti, dosta je tenzija, moramo na svakom koraku da dajemo doprinos jačanju međuvjerskog, međunarivonalnog sklada pomirenju, izgradnji jake građanske Crne Gore. Bez pomirenja i bez jake građanske Crne Gore nema naše uspješne i sigurne zajedničke budućnosti. Imao sam potrebu da se osvrnem na taj momenat iz jučerašnjeg dana.

Da polako privodimo kraju današnji radni dan.

Ovim smo iscrpili odgovore na sva poslanička pitanja.

Zahvaljujemo državnom sekretaru i gospođi Rmuš, odnosno predstavnicima Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i sa moje strane najbolje želje ministru Mitroviću za brzim ozdravljenjem.

Ovim je Šesta - posebna sjednica Prvog redovnog zasijedanja u 2021. godini završena.

Par napomena vezano za sutrašnji dan. Saglasno dogovoru sa Kolegijuma predsjednika Skupštine, od prošle sedmice, sutra nastavljamo pretres po tačkama dnevnog reda Četvrte redovno sjednice. Sutra ćemo započeti sa pretresom u odnosu na Predlog zakona o unutrašnjim poslovima i Predlog zakona o dopuni Zakona o državnoj upravi. Tu ćemo imati objedinjeni pretres jer je Predlog zakona o dopuni Zakona o državnoj upravi upravo usklađivanje sa svim onim što nosi zakonska izmjena, odnosno usvajanje novog zakona o unutrašnjim poslovima i po oba predloga zakona je predlagač u ime Vlade ministar unutrašnjih poslova gospodin Sekulović.

Imali smo jednu molbu koju ćemo uvažiti od strane resornog ministra. Imajući u vidu da imamo u jutarnjim časovima, koliko sam razumio, čini mi se sjednicu Vlade, da sutra u 13 časova započnemo rad i da započnemo pretres u odnosu na ova dva predloga zakona koja sam pomenuo.

Nakon toga, saglasno dogovoru i informacijama koje ste dobili prošle sedmice, nastavićemo sa pretresom o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma, kao i Predlog zakona o izmjenama Zakona o informacionoj bezbjednosti. Predlagač ovlašćeni Vlade u odnosu na ova dva predloga zakona je ministarka Tamara Srzentić. Tako će ići sutra dinamika radnog dana. Da li ćemo sutra samo ostati na pretresu u odnosu na Predlog zakona o unutrašnjim poslovima i Predlog zakona o dopuni Zakona o državnoj upravi, vidjećemo, ali kako smo i dogovorili na Kolegijumu, pratićemo agendu i svakodnevno ćemo rukodoveći se dinamikom tog radnog dana dogovarati se o narednom radnom danu.

Ono što je izvjesno da u 13 časova sutra započinjemo, negdje oko 13 časova započinjemo pretres u odnosu na Predlog zakona o unutrašnjim poslovima i Predlog zakona o dopuni Zakona o državnoj upravi, gdje će biti objedinjeni pretres.

Zahvaljujem poslanicima, zahvaljujem ministrima i predstavnicima ministarstava i zaključujem današnji rad.